

2019

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZUŠ Josefa Bohuslava Foerster
Valštejnovo náměstí 1 Jičín

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA J. B. FOERSTERA JIČÍN

*" Naši učitelé nesmějí být podobni sloupům u cest, jež
pouze ukazují kam jít, ale samy nejdou."*

Jan Ámos Komenský

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
1.1	Počet oborů, velikost.....	6
1.2	Historie a současnost	6
1.3	Charakteristika pedagogického sboru	7
1.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	7
1.5	Vybavení školy a její podmínky	8
2	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	10
2.1	Zaměření školy.....	10
2.2	Vize školy.....	10
3	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	11
3.1	Kompetence k umělecké komunikaci a strategie k ní zvolené.....	11
3.2	Kompetence osobnostně sociální a strategie k ní zvolené	12
3.3	Kompetence kulturní a strategie k ní zvolené.....	12
4	VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	13
4.1	HUDEBNÍ OBOR	13
4.1.1	Studijní zaměření hra na klavír	17
4.1.2	Studijní zaměření hra na cembalo	26
4.1.3	Studijní zaměření hra na varhany	28
4.1.4	Studijní zaměření hra na keyboard.....	34
4.1.5	Studijní zaměření hra akordeon	39
4.1.6	Studijní zaměření hra na harfu	44
4.1.7	Studijní zaměření hra na housle	50
4.1.8	Studijní zaměření hra na violoncello	59
4.1.9	Studijní zaměření hra na zobcovou flétnu	64
4.1.10	Studijní zaměření hra na příčnou flétnu.....	68
4.1.11	Studijní zaměření hra na klarinet.....	73
4.1.12	Studijní zaměření hra na saxofon	77

4.1.13	Studijní zaměření hra na fagot.....	81
4.1.14	Studijní zaměření hra na trubku	84
4.1.15	Studijní zaměření hra lesní roh	88
4.1.16	Studijní zaměření hra na pozoun	94
4.1.17	Studijní zaměření hra na tubu	98
4.1.18	Studijní zaměření hra na tenor a baryton	102
4.1.18	Studijní zaměření hra na bicí nástroje	106
4.1.19	Studijní zaměření hra na kytaru	112
4.1.20	Studijní zaměření hra na elektrickou kytaru	117
4.1.21	Studijní zaměření hra na basovou kytaru	122
4.1.22	Studijní zaměření sólový zpěv	127
4.1.23	Studijní zaměření muzikálový zpěv	132
4.1.24	Studijní zaměření sborový zpěv	141
4.1.25	Skupinová praxe	143
4.1.26	Oblast recepce a reflexe hudby	144
4.2	VÝTVARNÝ OBOR	148
4.3	TANEČNÍ OBOR	156
4.4	LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR.....	167
5	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	175
6	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	176
7	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	177
7.1	FORMY A SLOŽKY HODNOCENÍ ŽÁKŮ	177
7.2	PODMÍNKY POSTUPU ŽÁKA DO VYŠŠÍHO ROČNÍKU, ZKOUŠKY, ABSOLUTORIUM	179
7.3	PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ	180
7.4	VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	183

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program ZUŠ Josefa Bohuslava Foerster a Jičín

Předkladatel: Základní umělecká škola Josefa Bohuslava Foerster a
Valdštejnovo náměstí 1, 506 01 Jičín
příspěvková organizace
IČO: 67 44 06 90
ředitelka Bc. Jaroslava Komárková
telefon: 493 532 645
e-mail: info@zusjicin.cz

Zřizovatel: Město Jičín
právní forma: obec, IČO: 00 27 16 32
MěÚ - Žižkovo náměstí 18, 506 01 Jičín
telefon: 493 545 111
fax: 493 545 222
e-mail: starosta@mujicin.cz

Platnost dokumentu od: 1. 6. 2021

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Počet oborů, velikost

Umělecké obory vyučované na ZUŠ J. B. Foerster:

- hudební
- výtvarný
- taneční
- literárně-dramatický

1.2 Historie a současnost

Předchůdkyní ZUŠ J. B. Foerster byla v letech 1921-1923 hudební škola, která byla založena Československou jednotou hudebních stavů v Praze. V té době měla škola hodně žáků a učitelé byli placeni ze školného. Správcem této školy byl jmenován dirigent a učitel hudby Jan Patsch (1872-1944). Škola se ale postupně začala potýkat s finančními nedostatky, a tak se snažila obstarat subvence a dary. V té době z důvodu špatného placení odešlo ze školy několik učitelů. Během existence školy nastal však úbytek žáků a jičínská veřejnost nebyla této škole dostatečně nakloněna. V místním časopisu Krakonoš z 2. 9. 1923 vyšla tato zpráva: „Ředitel zdejší hudební školy pan F. Zika na své místo v posledních dnech prázdnin rezignoval. Z té příčiny se vyučování na této škole přerušuje až do doby, kdy bude získán nový ředitel.“. Ten však získán nebyl a škola byla zrušena. Až do roku 1938 se v Jičíně hudbě vyučovalo pouze soukromě.

Teprve politická situace v září 1938, která nakonec vyústila ve smutně proslulý mnichovský diktát, způsobila, že v důsledku obsazování pohraničních oblastí se musela státní subvencovaná hudební a pěvecká škola z České Lípy (která byla založena v roce 1928), vystěhovat. Tehdejší její ředitel Jan Douša se snažil uplatnit tuto školu v některém vnitrozemském městě a podporu našel v Městské radě v Jičíně. Škole byly přiděleny místnosti v Obchodní škole.

Od 1. ledna 1939 byla oficiálně zahájena činnost Městské hudební školy v Jičíně. Od roku 1942 nese škola ve svém názvu jméno hudebního skladatele Josefa Bohuslava Foerster.

Pobočka v Sobotce byla otevřena 1. 9. 1988 a vzdělání bylo poskytováno v oboru hudebním, tanečním a později i výtvarném. V současné době jsou žáci vyučováni v oboru hudebním.

Škola se přestěhovala 1. 1. 1991 z prostor č. p. 99 do zámku, který sídlí na Valdštejnově náměstí č. p. 1.

V letech 1995-2000 měla škola ještě jednu pobočku v Libáni, kde se vyučovalo hudebnímu a výtvarnému oboru. Z personálních důvodů však byla činnost tohoto pracoviště ukončena.

Od 1. 1. 1998 se škola stala příspěvkovou organizací s právní subjektivitou.

Základní umělecká škola J. B. Foerster v Jičíně úzce spolupracuje se školami, kulturním centrem, muzeem a společenskými organizacemi města. Škola věnuje náležitou pozornost souborové hře a jednotlivé soubory ZUŠ reprezentují školu a celé město i na ústředních kolech

celostátních soutěží ZUŠ a soutěžích, které jsou vyhlašovány pro umělecké školy. Též se aktivně zapojuje do organizování celostátní soutěže ZUŠ.

Učitelé i žáci aktivně pracují v amatérských sdruženích a ochotnických spolcích města - pěvecké sbory, komorní soubory aj. Převážná část aktivit školy je směřována pro děti a mládež města - výchovné koncerty, besedy, vystoupení tanečního, hudebního, literárně-dramatického i výtvarného oboru v různých komponovaných pořadech.

Motivace žáků a rozvoj jejich vztahu k umění je podporována organizováním vzdělávacích zájezdů na divadelní představení, koncerty a výstavy (Státní opera Praha, Česká filharmonie Praha, Klicperovo divadlo v Hradci Králové apod.), ale také pořádáním interních soutěží ve hře na nástroj a hudebních vědomostí.

Péče pedagogů o rozvoj žáků ve vztahu k umění, úctě ke škole i městu, a umělecké, kulturní i vzdělávací aktivity nad rámec vyučování a mimo školu svědčí o nadšení pro pedagogickou práci a hrdosti na pedagogické povolání.

V současnosti škola disponuje kapacitou 830 žáků.

1.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je aprobovaný, kvalifikovaný a věkově pestrý – od mladých učitelů až po zkušené kolegy.

Prioritou školy je kvalitní umělecké vzdělávání žáků, a proto je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. K této potřebě tvoříme poptávku a zároveň využíváme nabídku vzdělávacích institucí, jako jsou NIDV, INFRA s. r. o., Fakta s. r. o., Školské zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje apod.

Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, vedení lidí, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou.

1.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola se pravidelně zapojuje do každoroční činnosti festivalu „Jičín - město pohádky“ a zajišťuje program v pravidelném bienále „Valdštejnských slavností“. Výtvarný obor pravidelně vyjíždí do pleneru a to i v zahraničí.

Roční a víceleté projekty jsou komplexním výtvozem všech oborů školy a jsou spojeny s intenzivnější přípravou – škola organizuje víkendová až týdenní soustředění uměleckých uskupení v prostředí mimo školu a město. Vytvořeny a realizovány byly dva komplexní projekty, zapojující všechny obory – autorské muzikály „Eliška Kateřina Smiřická“ a „Stvoření světa“.

Škola spolupracuje s jinými školami (ZUŠ, MŠ, ZŠ, SŠ), s individuálně působícími výkonnými umělci i se soukromými a veřejnoprávními organizacemi a institucemi.

Škola je aktivně zapojena do popularizačního projektu „ZUŠ Open“ v podobě kulturní akce se zapojením všech oborů školy a v rámci něj pořádá Den otevřených dveří s předváděním ukázek výuky. Nadaní žáci využívají stipendijního programu „MenART“, podporovaného Nadačním fondem Magdaleny Kožené. **Spolupráce s Českou filharmonií.**

1.5 Vybavení školy a její podmínky

Prostorové, technické a materiálové vybavení

Naše škola vytváří odpovídající podmínky pro zajištění kvalitní výuky základního uměleckého vzdělávání. Disponuje učebnami, které jsou hygienicky, ergonomicky a vzhledově uzpůsobeny druhu výuky. Jsou vybaveny nábytkem, učebnicemi a odbornou literaturou, notovým a hudebním materiálem, učebními pomůckami, stojany, nástroji, pracovními materiály a kostýmy podle výukových potřeb v nejvyšší možné a dostupné kvalitě.

Při výuce je některými pedagogy využíván výukový software. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici školní knihovna rozdělena podle zaměření v učebnách a sborovně. Vše vybavení je průběžně doplňováno či nahrazováno novějšími verzemi.

Škola disponuje velkým množstvím hudebních nástrojů, které žákům půjčuje zdarma - mimo zobcových fléten, elektronických klávesových nástrojů, harfy a klavíru. V každé učebně je pravidelně laděný klavír nebo piano, případně i cembalo.

V učebně hudebně teoretických předmětů v Jičíně je k dispozici interaktivní tabule a stolní počítač se softwarem SMART s připojením na internet, hlasovací zařízení SMART Response a další didaktické pomůcky. Kolektivní výuka přípravného studia probíhá ve třídě, vybavené ergonomicky vhodným nábytkem i tabulí, také dalšími potřebnými pomůckami a materiály. Na pobočce v Sobotce je v roli interaktivní tabule žákům hudebně teoretických předmětů k dispozici velkoplošný dotekový stolový tablet a všechny potřebné pomůcky a učební materiály.

Učebny, určené ke zkouškám velkých hudebních těles a pro nahrávací studio, jsou obloženy zvukovou izolací z molitanové pěny.

V učebně výtvarného oboru je žákům k dispozici grafický lis, dva hrnčířské kruhy, keramická vypalovací pec, interaktivní tabule, dataprojektor s počítačem, tiskárna a další pomůcky.

Tanečnímu a literárně dramatickému oboru slouží dva taneční sály, vybavené baletizolem, zrcadly, baletními tyčemi a pianinem, žákům je k dispozici šatna. Škola využívá velké množství kostýmů k vystoupením obou oborů. Kostýmy jsou doplňovány dle potřeb realizovaných aktivit a projektů.

Ve všech učebnách má každý vyučující k dispozici počítač s připojením na internet a prostor na serveru pro ukládání dat. Ve sborovně a u kanceláře školy jsou umístěny kvalitní barevné kopírky k dispozici všem pedagogům, další tiskárny slouží v přízemí budovy.

Škola disponuje špičkovou zvukovou aparaturou KV Audio s digitálním mixem Allen Heath Qu-24 pro potřeby veřejných akcí školy, oddělení elektronických klávesových nástrojů je vybaveno prvotřídními klávesovými nástroji Korg Pa4X, Kurzweil PC3 a Yamaha Tyros 2. Dále máme k dispozici multimediální učebnu pro komplexní práci s audio a MIDI materiálem postavenou na PC platformě s DAW softwarem Cubase 8.5 a monitory KV Audio EX 6.

V pobočce v Sobotce je k výuce slouží jeden pevný počítač, tři notebooky a jedna barevná kopírka s tiskárnou.

Ve druhém patře budovy v Jičíně slouží pedagogům a žákům internet zdarma prostřednictvím Wi-Fi připojení.

Sídlo školy a pobočka

Škola sídlí v jičínském zámku ve dvou částech – v části přízemí a v celém druhém patře. Bezpečnost prostor školy je řešena dvěma způsoby - vchod do druhého patra, kde jsou situovány kanceláře a většina učeben školy, je zabezpečen vstupem na čip, v přízemí jsou do učeben vpouštěni žáci učitelem jednotlivě po použití zvonku.

Pobočka školy v Sobotce sídlí v budově místní spořitelny, kde má k dispozici pět učeben pro hudební obor.

K pravidelným koncertům, tanečním vystoupením a výstavám se využívá především Porotní sál jičínského zámku a sál spořitelny v Sobotce, ale také sál Biografu Český ráj, Masarykovo divadlo v Jičíně, obřadní místnost, arkádové nádvoří a park jičínského zámku, hudební oddělení Knihovny V. Čtvrťka v Jičíně, chodba v druhém patře jičínského zámku, zámek Humprecht aj..

Hygienické podmínky

Součástí kvalitního zázemí školy je sociální zařízení odpovídající hygienickým předpisům jak v přízemí, tak ve 2. patře zámku i v pobočce v Sobotce. Sociální zařízení jsou oddělena pro zaměstnance školy a žáky. Zaměstnanci školy mají k dispozici dva sprchové kouty.

Každá učebna je dobře větratelná, světla a nábytek odpovídají hygienickým předpisům. Škola je vytápěna centrálně, obsluhu zajišťují zaměstnanci městského bytového podniku, pobočka v Sobotce je vytápěna akumulacími kamny.

2 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

2.1 Zaměření školy

Škola je zaměřena na:

- týmovou a systémovou spolupráci jak mezi učiteli, tak i žáky, žáci se cíleně a vědomě spolupodílejí na vytváření společných projektů a pracovních skupin,
- mezioborovou spolupráci formou společných uměleckých projektů,
- souborovou, komorní a orchestrální hru a vytvářením dostatečného množství hudebních těles,
- cílevědomé vedení žáka k sebehodnocení

2.2 Vize školy

Vizí naší školy je:

- vést žáky k praktickému uměleckému uplatnění v amatérských souborech a sdruženích,
- vést žáky ke schopnostem kolektivní spolupráce a komunikace, jejichž osvojení si přináší do svého dalšího profesního a osobního života,
- vést žáky k celoživotnímu učení a vzdělávání nejlépe osobním příkladem pedagoga,
- vytvářet podmínky pro žáky, kteří se připravují ke studiu na vyšších typech uměleckých a pedagogických škol zvýšenou hodinovou dotací poskytující základní podmínky pro zabezpečení přípravy.

3 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Utváření a rozvíjení klíčových kompetencí je celoživotním procesem. Podstatou základního uměleckého vzdělávání je vybavit žáky kompetencemi na takové úrovni, která je pro ně vzhledem k jejich osobnímu maximu v dané etapě dosažitelná. Smyslem tedy není definitivní dosažení klíčových kompetencí, ale neustálé směřování k nim.¹

Uplatňováním níže popsaných výchovných a vzdělávacích strategií na naší škole cílíme na přirozené utváření a rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí žáků v oblasti umění v hromadné i individuální výuce s ohledem na jeho vlohy, dovednosti a sociální cítění. Rozvoj uměleckých kompetencí není ukončitelný proces, proto výuku na naší škole vedeme tak, abychom podpořili motivaci žáka k celoživotnímu rozvoji a uplatnění svých klíčových kompetencí v oblasti kultury a umění.

3.1 Kompetence k umělecké komunikaci a strategie k ní zvolené

Kompetence žáka²

Žák

- disponuje vědomostmi a dovednostmi, které mu umožňují samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření,
- proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a je schopen rozeznat jeho kvalitu.

Strategie školy

- vedeme žáky tak, aby uměli pozorovat a vnímat, a přitom se projevovat individuálně, umět obhájit svoji tvorbu, osvobodit se v uměleckém projevu a nebát se chyby,
- systematicky vedeme žáky k samostatné práci a k využívání získaných znalostí, dovedností a uměleckých prostředků.

¹ *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vydání. [online]. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2010. 63 s. [cit. 2018-06-18]. Ke stažení na: <http://www.nuv.cz/file/176>. ISBN 978-80-87000-37-3.

² tamtéž

3.2 Kompetence osobnostně sociální a strategie k ní zvolené

Kompetence žáka³

Žák

- disponuje pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formují jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci,
- účelně se zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo.

Strategie školy

- podporujeme motivaci žáků k vlastnímu rozvoji a k působení v různých uměleckých souborech,
- vedeme žáky k sebereflexi a zdravému sebevědomí, k vzájemnému respektu, toleranci a zodpovědnosti

3.3 Kompetence kulturní a strategie k ní zvolené

Kompetence žáka⁴

Žák

- je vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám a chápe je jako důležitou součást lidské existence,
- aktivně přispívá k vytváření i uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím.

Strategie školy

- podporujeme žáky ve využívání příležitostí pro vlastní prezentaci na veřejných akcích školy (školní koncerty, vystoupení a výstavy), zapojujeme je do projektů městského a regionálního významu (účinkování na Městském plese, Valdštejnských slavnostech, festivalu Jičín město pohádky ad.), tradičních kulturních obřadů (vítání občánků) a celostátních či mezinárodních soutěží a festivalových přehlídek,
- motivujeme je k aktivnímu předávání kulturních hodnot ve svém životním prostoru.

³Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání. 1. vydání. [online]. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 2010. 63 s. [cit. 2018-06-18]. Ke stažení na: <http://www.nuv.cz/file/176>. ISBN 978-80-87000-37-3.

⁴ tamtéž

4 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

4.1 HUDEBNÍ OBOR

Hudební obor je realizován

- přípravným studiem (1 - 2 roky)
- základním studiem prvního stupně (7 let)
- přípravným studiem druhého stupně (1 rok)
- základním studiem druhého stupně (4 roky)
- studiem pro dospělé.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM (PS)

Charakteristika PS I. stupně základního studia

Na základě prokázání předpokladů ke vzdělávání jsou žáci zařazeni do přípravného studia (dále jen PS). Podle věku, zájmu a výsledků pohovoru jsou děti zařazeny buď do PS pro mladší děti bez studia hry na nástroj/sólový zpěv, nebo do PS s výukou hry na nástroj/sólový zpěv.

Přípravné studium pro děti od 5-ti let slouží k rozvoji jejich hudebnosti a je vyučováno v kolektivním předmětu Zámecké myšky. V této výuce získávají první hudební poznatky. Učí se zpívat jednoduché dětské písně za doprovodu Orffových nástrojů, což rozvíjí jejich hudební citění.

Učební plán pro děti od 5-ti let

	1. ročník		2. ročník	
Zámecké myšky	1	1	1	1

Přípravné studium pro děti, které studují hru na nástroj nebo sólový zpěv, je koncipováno ve dvou variantách. V předmětu Hra na nástroj nebo Zpěv je výuka organizována zpravidla ve skupině 2-3 žáků, výjimečně individuálně, a to v případě, že v daném školním roce nebude ve stejném studijním programu studovat více žáků nebo v případě, že žák prokáže dostatečnou míru připravenosti pro samostatné studium hry na nástroj či zpěvu. Tito žáci navštěvují také kolektivní výuku předmětu Hudbáňky, kde získávají základní hudební návyky, znalosti a dovednosti.

V závěru PS žák vykoná z hry na nástroj nebo sólového zpěvu přijímací zkoušku, na základě které je přijat do 1. ročníku I. stupně základního studia.

Učební plán – varianta 1:

	1. ročník		2. ročník
Hudbáňky	1	1	1
Hra na nástroj nebo Zpěv	0	1	1
Celkem	1	2	2

Učební plán – varianta 2:

	1. ročník	2. ročník
Hudbáňky	1	1
Hra na nástroj nebo Zpěv	1	1
Celkem	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HUDBÁNKY	
1. ročník	2. ročník
Žák:	
- reaguje správně na pojmy: vysoko – hluboko, dlouze – krátce - rozlišuje obsah pojmů zvuk a tón, - používá názvy not a pomlk podle délky (celá, půlová, čtvrtová, osminová), pojem notová osnova, G klíč, takt, taktová čára, repetice, předehra, mezihra, dohra, čte noty (c1 – c2) v houslovém klíči, - rozliší hudební nástroje dle stylu hry na něj a dle obsahu částí (strunné, dechové, bicí, smyčcové) a zná názvy běžných nástrojů, - při procvičování rytmu využívá hru na tělo a hru na Orffovy nástroje, - vyjádří pravidelný rytmický puls chůzí, během, poskokem a hrou na tělo, - popíše základní pěvecké a dechové návyky, - rytmizuje a melodizuje slova, skupinu slov, pořekadel, říkadel, případně vlastních textů a popěvků, - rozezná charakteristickou barvu zvuku základních hudebních nástrojů.	- pozná dur a moll (vesele-smutně, rázně-něžně), - pohybově vyjádří změny: pomalu-rychle, vysoko-hluboko, vzhůru-dolů, silně-slabě, zesilování-zeslabování, - předvede střídání přízvučných a nepřízvučných dob (elementární pohyb ve 2/4 a 3/4 taktu, hra na tělo nebo hudební nástroj), - čte a zapisuje noty od c1 do a2 v houslovém klíči (*klavíristé od malého c do g2 v basovém a houslovém klíči) - reaguje na agogické změny a projevuje dynamické a rytmické cítění hapticky či zpěvem, - předvede elementární taktovací pohyb, - sluchově analyzuje krátké melodické a rytmické úseky a zhudební kratší texty (bez notového zápisu - např. hra na ozvěnu, dialog; hromadně za velké pomoci učitele i do notového zápisu), - na základě poslechu hudby nakreslí obrázek/vyjádří pohybem vnímané hudební sdělení nebo vypráví o skladbě či písni, - chová se podle základních pravidel kulturního chování na koncertech a na veřejnosti.

Učební osnovy předmětu Hra na nástroj nebo Zpěv jsou součástí odpovídajících studijních zaměření I. stupně základního studia.

Charakteristika PS II. stupně základního studia

Žáci starší 14-ti let mohou být zařazeni do PS II. stupně. Pokud prokáží předpoklady k uměleckému vzdělávání na dostatečné úrovni daného nástroje, mohou být zařazeni do 1. ročníku II. stupně základního studia.

Učební plány a osnovy PS II. stupně jsou součástí odpovídajících studijních zaměření II. stupně základního studia.

ZÁKLADNÍ STUDIUM

Charakteristika

Každý žák v rámci svého studia absolvuje jednu vyučovací hodinu týdně ve hře na nástroj nebo sólový zpěv v rozsahu sedmi ročníků. Výuka hudebně teoretických předmětů a skupinové praxe je specificky stanovena učebními plány. Povinně volitelné předměty jsou v jednotlivých učebních plánech vyznačeny hvězdičkou. V případě zájmu může žák navštěvovat i předměty nepovinné. Každý žák se v rámci svého studia zúčastňuje koncertů, hudebních dílen a projektů školy.

V pololetí se konají přehrávky, které jsou tematicky zaměřené a hrají na nich povinně všichni žáci školy před všemi pedagogy hudebního oboru⁵. Na konci každého školního roku žák vykoná ročníkovou zkoušku před komisí, složenou z pedagogů daného studijního zaměření nebo komisí smíšenou, repertoár dané zkoušky je dán každým studijním zaměřením zvlášť.

V průběhu studia I. stupně je také povinný předmět **Skupinová praxe**, který je realizován v různých uskupeních, jako např.: **Symfonický orchestr, Symfoňáček, Netrafolka, Kanafaska, Žestový soubor, Pěvecký sbor, Zámecké myšky, Houslový soubor, Smyčcový soubor, Soubor zobcových fléten, Flétnový soubor (FLESO), Kytarový orchestr (KOR), Sborový zpěv, Notička, Flétnium, čtyřruční hra na klavír** apod. Mohou se utvořit také jiné soubory adekvátní momentálním potřebám žáků a školy.

Ředitelka školy na začátku školního roku může rozhodnout o navýšení hodinové dotace, a to u individuální výuky žákům na základě jejich dosavadních vynikajících studijních výsledků a na základě doporučení učitele a vedoucího daného oddělení, u kolektivní výuky na základě potřeb daného vyučovaného předmětu a jeho obsahu.

V 7. ročníku I. stupně a ve 4. ročníku II. stupně základního studia vykonají žáci absolventskou zkoušku a hrají na veřejném koncertě. Na slavnostním vyřazování absolventů hrají pouze žáci, kteří byli nejúspěšnější u absolventské zkoušky.

Poznámky:

- 1) Učební plány jsou součástí podkapitol, obsahujících jednotlivá studijní zaměření.
- 2) Učební osnovy předmětu Skupinová praxe jsou společné pro všechna zaměření a umístěny za posledním studijním zaměřením hudebního oboru.
- 3) Učební osnovy předmětu Hudební kultura jsou společné pro všechna studijní zaměření a umístěny v podkapitole Oblast recepce a reflexe hudby 4.1.26.
- 4) Předmět Počítačová praxe je nabízen všem studentům II. stupně základního studia v hudebním oboru jako volitelný předmět s cílem uplatnit získané interpretační a teoretické znalosti a dovednosti v práci s moderními technologiemi. Učební osnovy předmětu jsou součástí podkapitoly 4.1.4 Studijní zaměření hra na keyboard.

⁵ Netýká se žáků, navštěvujících pouze studijní zaměření sborový zpěv.

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin

Charakteristika

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin nabízíme žákům s hlubším zájmem o hudební obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Tito žáci mají možnost využít navýšené hodinové dotace dané učebním plánem o 6 vyučovacích hodin při sedmiletém studiu I. stupně a o 4 vyučovací hodiny při čtyřletém studiu II. stupně, případně více podle individuálních potřeb žáka a možností školy s ohledem na potřebu rozsáhlejšího vzdělávacího obsahu.

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin*

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na nástroj/sólový zpěv	1	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2
Hudební kultura	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1
Skupinová praxe	Dle učebního plánu daného studijního zaměření											
	20							1	12			
Nepovinné předměty	Dle učebního plánu daného studijního zaměření											

*Součet hodin v jednotlivých stupních vychází z minimální hodinové dotace, dané Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání a hodinové dotace u dalších předmětů jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření.

Učební osnovy studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin ve hře na nástroj jsou uvedeny v jednotlivých kapitolách daných studijních zaměření 4.1.1 až 4.1.23., v předmětu Hudební kultura jsou součástí kapitoly 4.1.26 Recepce a reflexe hudby. Zpracovány jsou již od 3. ročníku I. stupně pro žáky, u kterých se projeví vysoká motivace a nadání pro studium daného studijního zaměření.

Studium pro dospělé

Charakteristika

Studium pro dospělé je prioritně určeno absolventům základního studia. Cílem studia je prohloubit a rozšířit umělecké dovednosti talentovaných žáků, kteří prokazují výjimečné studijní výsledky. Pro všechna studijní zaměření je stanoven jednotný učební plán.

Učební plán studia pro dospělé

Povinný předmět:	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
1. Hra na nástroj	1	1	1	1
Celkem	1	1	1	1

Učební osnovy studia pro dospělé jsou součástí jednotlivých studijních zaměření.

4.1.1

Studijní zaměření hra na klavír

Charakteristika

Toto studijní zaměření nabízí dva možné moduly. Součástí obou modulů je od 1. ročníku hudebně teoretický předmět Hudební kultura, jehož cílem je nabídnout žákům možnost získat základní teoretické vědomosti z oblasti hudby a hudební teorie. Společným předmětem obou modulů je předmět Klávesová praxe, umožňující žákům 7. ročníku hru na další klávesové nástroje: cembalo, varhany a keyboard.

Modul A nabízí žákům v předmětu Klávesová kultura spojení hudebně teoretických znalostí s praktickými interpretačními dovednostmi. Žák má možnost získat základy klavírního doprovodu a klavírní improvizace, a vstřebávat základní principy interpretační spolupráce.

Modul B umožňuje žákům věnovat se od 4. ročníku specializovaně 4 – ruční hře.

Učební plán:

Modul A	I. stupeň							II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	PS	I. r	II. r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1				1,5*	1,5*	1*	
Klávesová kultura				1	1	1						
Klávesová praxe							1					
Počítačová praxe									1,5*	1,5*	1*	
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2,5	2,5	2	1
	16							1	8			
Nepovinný předmět:												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Modul B	I. stupeň							II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	PS	I. r	II. r	III.r	IV.r
Ha na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Čtyřruční hra/komorní hra/hra v orchestru					1	1	1	1	1	1	1	1
Klávesová praxe							1					
Celkem min.	2	2	2	2	3	2	3	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinný předmět:												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Klávesová kultura						1	1		1,5	1,5	1	

Poznámka: Předměty označené hvězdičkou (*) jsou povinné - volitelné. Vyučující na začátku školního roku zařadí žáka po konzultaci s ním a vedením školy do jednoho z nich, zvolený předmět se tak stává hodnoceným předmětem a docházka je povinná.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA KLAVÍR - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ
Žák: • sedí u nástroje s chodidly pevně opřenými o podložku • má přirozené postavení ruky na klaviatuře • zahraje z not v rozsahu f-g¹ ve čtvrtkových taktách portamentem a staccatem

- zahraje podle sluchu lidovou píseň v rozsahu kvinty
- hraje lidové písně ve čtyřruční hře s doprovodem učitele.

HRA NA KLAVÍR I. STUPEŇ			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
• hraje volnou paží za součinnosti celého těla • prokáže orientaci na klaviatuře pojmenováním jednotlivých oktáv • při hře užívá odtah a úhozy portamento, legato a staccato, dvojhmaty portamento, staccato • písně v rozsahu kvinty transponuje do tónin G a D dur • podle houslového a basového klíče hraje v rozsahu c – c2 se znalostí not a pomlky od hodnoty celé po osminovou • jednoduché písně a elementární skladby interpretuje z paměti podle svých schopností • hraje čtyřruční skladby s učitelem • používá při hře dynamiku • aplikuje podle svých schopností pedál.	• při hře koordinuje hru obou rukou • přirozený tvar ruky na klaviatuře prokáže při hře • komunikuje s porozuměním pojmu fráze • podle svých schopností transponuje lidové písně s využitím kvintakordu a jeho obrátů • hraje podle notového zápisu v rozsahu c – g2 od celých až po šestnáctinové noty a pomlky • k doprovodu písní použije T a D • hraje crescendo a decrescendo • aplikuje synkopický pedál • popíše klavír a jeho konstrukční prvky.	• hraje stupnice od bílých kláves v protipohybu, mollové stupnice zvláště, ke stupnici tonický kvintakord a obraty s rozkladem • je schopen sluchové sebekontroly a opraví nevhodný způsob hry (tónová kultura, technická zdatnost) • hraje dvojhmaty legato • interpretuje notový zápis v osminových taktech • k doprovodu písní využívá T, D a S.	
HRA NA KLAVÍR I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• hraje skladby různých stylových období • sluchem kontroluje kvalitu tónu • hraje z listu skladby na úrovni 1. ročníku • tvoří na základě akordů nebo hraje na základě notového zápisu jednoduchý klavírní doprovod • při interpretaci projevuje metrické a rytmičné citění	• hraje polyfonní skladby • interpretuje skladby s melodickými ozdobami • hraje z listu na úrovni 2. ročníku • samostatně pracuje s dynamikou • prokáže hru velkého rozkladu kvintakordu • do hry zapojuje základní agogiku	• sluchovou sebekontrolu při pedalizaci prokazuje čistou hrou a přizpůsobením stylu nastudované skladby • hraje z listu na úrovni 3. ročníku • při hře doprovodu k instrumentální skladbě nebo 4- ruční hře s učitelem prokáže smysl pro souhru se spoluhráčem • sluchovou sebekontrolu prokáže dynamickým rozlišením melodie a doprovodu.	• zvukově rozlišuje hlasy v polyfonní hře • zahraje skladby s širokou dynamickou škálou, odpovídající technickou zdatností a čistou pedalizací • hraje z listu na úrovni 4. ročníku • identifikuje formu zadané skladby, její tóninu a odpovídající tempo • zhodnotí svůj výkon

HRA NA KLAVÍR - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Žák:

- hraje odtahy, dvojhmaty a akordy,
- interpretuje písně a transponuje je do tóniny G, D dur se základním doprovodem,
- nastuduje drobné skladby z not podle houslového a basového klíče ve čtvrtkových taktech úhozy portamento, legato, staccato s využitím základní dynamiky,
- při hře uplatňuje přirozený tvar ruky na klaviatuře,
- vysvětlí pojem „fráze“.

HRA NA KLAVÍR II. STUPEŇ

I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• hraje technicky vyrovnaně, kultivovaným tónem, s výrazem, se smyslem pro frázi, • technické a výrazové dovednosti propojuje se sluchovou představivostí a vnitřním hudebním cítěním, • pohotově hraje z listu skladby na úrovni 5. ročníku, • skladby interpretuje se smyslem pro detail, • při harmonizaci písní a tvorbě improvizovaných doprovodů tvoří předeheru, mezihru a dohru, • navštěvuje koncerty a je ochoten a schopen formulovat jejich hodnocení, • při nácviu skladby pracuje systematicky a vychází z analýzy díla po stránce harmonické, formové a obsahově výrazové.	• hraje skladby všech stylových období, • samostatně nastuduje text nové skladby, • je schopen složité pedalizace, prstokladu, artikulace, • v polyfonní hře odliší plasticity a zvukově jednotlivé hlasy, • při tvorbě improvizovaného doprovodu písní volí kombinaci obrátů kvintakordů a septakordů, • pomáhá spolužákům a pedagogům při organizaci kulturních akcí školy, • vyjmenuje uznávané skladatele klavírní literatury jednotlivých hudebních období.	• poslouchá nahrávky našich předních klavíristů, formuluje vlastní názor na slyšenou kompozici a její interpretaci, • navrhuje variantní možnosti pedalizace a artikulace, • doprovody písní stylizuje, je schopen variací v doprovodních figuracích, • vystupuje na kulturních akcích pořádaných školou a městem, • vyjmenuje významné klavírní kusy, jejich autory a zařadí do daného hudebního období a stylu, • výběrem repertoáru se profiluje na základě svého zájmu.	• prokáže orientaci ve všech základních hudebních obdobích, interpretuje stylově skladby těchto období, • kulturní rozhled využívá k rozhodování při výběru repertoáru, • užívá vhodné pedalizace, artikulace a prstokladu a svou volbu zdůvodní, • rozezná kvalitní a nekvalitní interpretaci na základě daných kritérií, • transponuje lidové a umělé písně a je schopen doprovodit sólistu při jejich interpretaci, • na základě sebereflexe zhodnotí svůj výkon a je schopen stanovit si kritéria zlepšení, • objasní svoji profilaci a je schopen ji zdůvodnit.

HRA NA KLAVÍR – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
- hraje stupnice od bílých kláves v protipohybu, mollové stupnice zvlášť, ke stupnici tonický kvintakord a obraty s rozkladem - je schopen sluchové sebekontroly a opraví nevhodný způsob hry (tónová kultura, technická zdatnost) - hraje dvojhmady legato - interpretuje notový zápis v osminových taktech - k doprovodu písní využívá T, D a S - hraje skladby různých stylových období - sluchem kontroluje kvalitu tónu - hraje z listu skladby na úrovni 1. ročníku	- hraje skladby různých stylových období - sluchem kontroluje kvalitu tónu - hraje z listu skladby na úrovni 2. ročníku - tvoří na základě akordů nebo hraje na základě notového zápisu jednoduchý klavírní doprovod - při interpretaci projevuje metrické a rytmické cítění - samostatně pracuje s dynamikou - prokáže hru velkého rozkladu kvintakordu - do hry zapojuje základní agogiku	- hraje polyfonní skladby - interpretuje skladby s melodickými ozdobami - hraje z listu na úrovni 3. ročníku - do hry zapojuje základní agogiku - sluchovou sebekontrolu prokáže dynamickým rozlišením melodie a doprovodu - pedalisaci využívá v souladu s charakterem interpretované skladby - hraje z paměti
6. ročník		7. ročník
Žák:		
- sluchovou sebekontrolu při pedalizaci prokazuje čistou hrou a přizpůsobením stylu nastudované skladby - hraje z listu na úrovni 4. ročníku - při hře doprovodu k instrumentální skladbě nebo 4- ruční hře s učitelem prokáže smysl pro souhru se spoluhráčem - sluchovou sebekontrolu prokáže dynamickým rozlišením melodie a doprovodu - identifikuje formu zadané skladby, její tóninu a odpovídající tempo - zhodnotí svůj výkon	- prokazuje automatizaci správného prstokladu při hře stupnic dur/moll hraje v kombinovaném protipohybu - hrou etud prokáže technickou a artikulační kvalitu - improvizuje hru lidových písní s doprovodem - dynamicky rozlišuje hlasy v polyfonní hře - zahraje přednesové skladby s širokou dynamickou škálou, odpovídající technickou zdatností a čistou pedalizací - interpretuje stylově čistě - technické a výrazové dovednosti propojuje se sluchovou představivostí a vnitřním hudebním cítěním.	
HRA NA KLAVÍR – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ		
I. ročník	II. ročník	
Žák:		
- hraje technicky vyrovnaně, kultivovaným tónem, s výrazem, se smyslem pro frázi, - pohotově hraje z listu skladby na úrovni 5. ročníku, - skladby interpretuje se smyslem pro detail, - při harmonizaci písní a tvorbě improvizovaných doprovodů tvoří předeheru, mezihru a dohru, - navštěvuje koncerty a je ochoten a schopen	- hraje skladby všech stylových období, - samostatně nastuduje text nové skladby, - je schopen složité pedalizace, prstokladu, artikulace, - v polyfonní hře odliší plasticky a zvukově jednotlivé hlasy, - pomáhá spolužákům a pedagogům při organizaci kulturních akcí školy,	

- formulovat jejich hodnocení, - při nácviu skladby pracuje systematicky a vychází z analýzy díla po stránce harmonické, formové a obsahově výrazové. - při tvorbě improvizovaného doprovodu písní volí kombinaci obrátů kvintakordů a septakordů.	- vyjmenuje uznávané skladatele klavírní literatury jednotlivých hudebních období, - vyjmenuje významné klavírní kusy, jejich autory a zařadí do daného hudebního období a stylu, - při výběru skladby samostatně vyhodnocuje vlastní dovednosti a náročnost skladby.
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
- poslouchá nahrávky našich předních klavíristů, formuluje vlastní názor na slyšenou kompozici a její interpretaci, - navrhuje variantní možnosti pedalizace a artikulace, - doprovody písní stylizuje, je schopen variací v doprovodných figuracích, - vystupuje na kulturních akcích pořádaných školou a městem, - výběrem repertoáru se profiluje na základě svého zájmu. - užívá vhodné pedalizace, artikulace a prstokladu a svou volbu zdůvodní.	- prokáže orientaci ve všech základních hudebních obdobích, interpretuje stylově skladby těchto období, - kulturní rozhled využívá k rozhodování při výběru repertoáru, - rozezná kvalitní a nekvalitní interpretaci na základě daných kritérií, - transponuje lidové a umělé písně a je schopen doprovodit sólistu při jejich interpretaci, - na základě sebereflexe zhodnotí svůj výkon a je schopen stanovit si kritéria zlepšení, - objasní svoji profilaci a je schopen ji zdůvodnit - je aktivní ve vyhledávání možností veřejné interpretace nastudovaných skladeb – nejen na koncertech, ale i na soutěžích, kulturních přehlídkách apod.

HRA NA KLAVÍR - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- disponuje technickými a výrazovými dovednostmi a propojuje je se sluchovou představivostí a vnitřním hudebním cítěním, - pohotově hraje z listu skladby na úrovni 5. ročníku, - skladby interpretuje se smyslem pro detail, - hraje technicky vyrovnaně, kultivovaným tónem, s výrazem, se smyslem pro frázi, - při harmonizaci písně a tvorbě	- interpretuje skladby na základě vlastního stylového zaměření, - samostatně nastuduje text nové skladby, - je schopen složité pedalizace, prstokladu, artikulace, - v polyfonní hře odliší plasticky a zvukově jednotlivé hlasy, - pro tvorbu improvizovaného doprovodu písní volí stylově vhodné kombinace doprovodných	- na základě nahrávky nebo poslechu živé interpretace předních a klavíristů formuluje vlastní názor na slyšenou kompozici a její interpretaci, - navrhuje variantní možnosti pedalizace a artikulace, - podle poslechu zařadí skladbu do příslušného stylového období,	- orientuje se ve všech základních hudebních obdobích, interpretuje stylově skladby těchto období, - má kulturní rozhled, který využívá k rozhodování ve výběru repertoáru a hodnocení, - užívá vhodné pedalizace, artikulace a prstokladu a svou volbu zdůvodní, - rozezná kvalitní a nekvalitní interpretaci na základě daných kritérií, - doprovodí sólistu při

improvizovaných doprovodů tvoří kreativně předehtu, mezihru a dohtu, • navštěvuje koncerty a je ochoten a schopen formulovat jejich hodnocení, • analyzuje studované dílo po stránce harmonické, formové a obsahově výrazové a navrhne postup studia.	figurací, • pomáhá spolužákům a pedagogům při organizaci kulturních akcí školy, • vyhodnocuje své technické dovednosti a spolupracuje s pedagogem na formulacích plánovaných cílů.	• doprovody písni stylizuje, variace v doprovodních figuracích volí podle zadání, • podílí se na prezentaci školy na kulturních akcích pořádaných školou a městem.	interpretaci lidové a umělé písni a je schopen flexibilně doprovod transponovat, • na základě sebereflexe zhodnotí svůj výkon a je schopen stanovit si kritéria zlepšení, • objasní svoji profilaci a zdůvodní ji.
---	--	---	--

Charakteristika předmětu Klávesová kultura

Cílem výuky tohoto předmětu je posílit propojení znalostních a interpretačních schopností mladých klavíristů formou kolektivní výuky, zaměřené na spolupráci ve skupinách. Součástí výuky je tvorba doprovodů písní a souhra ve skupině, analýza skladeb, práce s nástroji sebehodnocení, návštěva koncertů, příp. tvorba recenzí.

KLÁVESOVÁ KULTURA I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
- rozezná hudební styly - baroko, klasicismus, - samostatně rozčlení jednoduchou skladbu v rámci malé písňové formy - AB, ABA, - rozčlení jednoduchou melodii na fráze; identifikuje tóninu a v ní toniku a dominantu, - doprovodí TSD, - pracuje s pojmy melodie, harmonie, téma, fráze, motiv, - pohotově čte noty v houslovém klíči (g-c³) i v basovém klíči (velká a malá oktáva), - vytleskává v zadaném metru složitější rytmické útvary – triola, osminové noty s tečkou, šestnáctiny, - studované typy not a pomlky je schopen zapsat do notové osnovy, - hudební názvosloví používá v souladu s jeho významem, - improvizuje samostatně, čtyřručně i ve skupince v pentatonické stupnici na černých klávesách nebo xylofonu.	- rozezná hudební styly - romantismus, impresionismus, - určí části malé písňové formy v jednoduché skladbě, - spolupodílí se hrou na klavír nebo jiný hudební nástroj (zpěv, perkuse...) na společném doprovodu sólového hráče nebo zpěváka, - ke hře využívá základní akordové značky, - pojmy tónina, stupnice, harmonie a melodie využívá v souladu s jejich významem, - interpretuje v osminovém taktu jednoduchý rytmus a malou i velkou triolu, - sluchem rozezná souzvuky složené z 2 až 3 tónů a podle svých schopností je intonuje, - zapiše do not podle sluchu jednoduchou předebranou melodii o 2 – 4 taktech ve čtvrtovém taktu, kde je využíváno především sekundových až kvartových intervalů a tonální ukotvení.	- napiše příspěvek do ZUŠkovinek samostatně nebo ve skupině, - názvy obrátů kvintakordu využívá v souladu s jejich významem, - ke hře využívá všechny durové stupnice s # a s b, - rozezná sluchem všechny základní intervaly na základě nápěvkové metody, - enharmonickou záměnu je schopen využít v souladu s notovým zápisem, - sestaví a při improvizaci využívá kvintakord dur i moll od všech tónů stupnice C dur, - k interpretaci a analýze skladeb využívá durové stupnice se všemi # a se 4b, harmonickou a melodickou mollovou stupnici, kterou je schopen zapsat do 3# a 2b, - sluchem rozliší durovou, mollovou a bluesovou stupnici vzestupně i sestupně, - hodnotí interpretaci svou i ostatních za pomoci odborných argumentů.	- melodickou mollovou stupnici do 4# a 3b je schopen zapsat do not, - sluchem rozlišuje pentatoniku, bluesovou stupnici, - odliší od sebe skladby a folklór východních kultur využívající pentatoniku, dále cikánský folklór, židovské písně, - identifikuje obsazení jednotlivých komorních uskupení a obsazení jednotlivých druhů orchestrů, - rozezná základní historické hudební styly a vyjmenuje nejvýznamnější skladatele jednotlivých hudebních období, - při poslechu jednoduchých skladeb se orientuje v jejich notovém zápise a asistovat klavíristovi otáčením not při korepetici, - rozezná základní hudební formy: písňová, rondová, variační, - spolupracuje aktivně se spoluhráči.

Charakteristika předmětu Klávesová praxe

Předmět Klávesová praxe slouží žákům k seznámení se s dalšími klávesovými nástroji, jejich možnostmi a odlišnostmi. Mají možnost naučit se v základní úrovni ovládat varhany, cembalo a keyboard. V případě zájmu je možné studovat hru na varhany a keyboard jako hlavní studijní zaměření v druhém stupni studia.

KLÁVESOVÁ PRAXE	
7. ročník	
Žák:	
• popíše rozdíly ve vzniku tónu u daných nástrojů, rozliší základní rejstříky varhan, • pojmenuje zásadní rozdíly hry na varhany, klavír, cembalo a keyboard, • rozliší hudební situace, pro které je daný nástroj nejvhodnější, • hraje skladby s automatickým doprovodem při hře na keyboard.	

Charakteristika předmětu Čtyřruční hra

V rámci tohoto předmětu žáci získají dovednosti hudební souhry, naučí se poslouchat své spoluhráče, správně nastoupit na začátku skladby nebo její části, přizpůsobit se spoluhráčům, komunikovat tvořivě ve skupině a posilovat ducha hudební i lidské spolupráce.

ČTYŘRUČNÍ HRA I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• při hře skladeb v sudém a lichém taktu prokáže rytmickou součinnost s druhým hráčem • přizpůsobí se při souhře elementární dynamice spoluhráče (p, mf, f, crescendo, decrescendo) • používá elementární agogiku v součinnosti se spoluhráčem • určí společné tempo skladby, začátek a závěr skladby • zvukově odliší melodii a doprovod v primu a secondu.	• zvukově odliší melodii a doprovod v součinnosti s druhým hráčem • rytmicko - metrickou sebekontrolu prokáže přizpůsobením se spoluhráči při tempových změnách • při hře partu seconda čte obě ruce v basovém klíči (elementární zápis not) • realizuje základní dynamiku v součinnosti se spoluhráčem a používá základní hudební výrazové prostředky • v roli secondo hráče používá elementární pedalizaci.	• zvukově odliší samostatně melodii a doprovod v primu a secondu • v souhře uplatňuje dynamické, rytmické, agogické a úhozové prvky a prostředky • nastuduje samostatně jednoduchý čtyřruční zápis • v roli seconda používá současný a synkopický pedál.	• rozpozná nesouhru a docílí samostatným nácvikem souhry s druhým hráčem • pracuje s dynamikou, agogikou v primu a secondu • realizuje a vnímá agogiku, dynamiku a výraz skladby v součinnosti s druhým hráčem • zvukově odliší a analyzuje důležité prvky v primu a sekundu, v melodii a doprovodu • pedál používá samostatně a zvolený způsob jeho využívání odborně zdůvodní.

ČTYŘRUČNÍ HRA II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
• pomocí analýzy hudebního díla navrhuje možnosti společného provedení • sebehodnocení využívá ke zkvalitnění vlastního hudebního projevu • v souhře spolupracuje se spoluhráčem na všech aspektech hry	• v souhře uplatňuje znalosti zákonitostí harmonie, melodie, vícehlasu a formy kompozice • je schopen hrát v pozici seconda i prima • je schopen improvizovat se spoluhráčem doprovody písní • aktivně se zapojuje do společného zkvalitňování hudebního projevu	• je schopen hrát s nahrávkou, samostatně si ji také vytvořit na dostupném médiu • dynamické a stylistické prvky uplatňuje přirozeně a v souladu se spoluhráčem	• samostatně pracuje v přípravě na souhru • podílí se na výběru repertoáru, sám aktivně repertoár vyhledává • je schopen vytvořit krátkou improvizaci po domluvě se spoluhráčem • je aktivní ve veřejné interpretaci (koncerty, soutěže, přehlídky aj.)

4.1.2 Studijní zaměření hra na cembalo

Charakteristika

Vzhledem k technickým požadavkům zaměření je na I. stupni preferována klavírní příprava žáka. Samotná hra na cembalo se vyučuje až na úrovni II. stupně základního studia. Primárně se repertoár žáka zaměřuje na hudbu historickou, ale žák má možnost profilovat se v průběhu studia podle svého zájmu.

Předmět	II. stupeň				
	PS	I. r	II. r	III. r	IV. r
Hra na cembalo	1	1	1	1	1
Hudební kultura*		1,5	1,5	1	
Skupinová praxe*		1	1	1	1
Počítačová praxe*		1	1	1	1
Celkem min.	1	2 – 2,5	2 – 2,5	2	2
		8			
Nepovinný předmět					
Sborový zpěv	2	2	2	2	2

Poznámka: Předměty označené hvězdičkou (*) jsou povinné - volitelné. Vyučující na začátku školního roku zařadí žáka po konzultaci s ním a vedením školy do jednoho z nich, zvolený předmět se tak stává hodnoceným předmětem a docházka je povinná.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA CEMBALO - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ				
Žák				
- popíše základní části nástroje a způsob tvoření tónu - při hře zvolí správný způsob sezení u nástroje - zahraje jednoduché renesanční a barokní skladby - při interpretaci užívá dovedností získaných z předchozího studia klavírní hry - používá základní pravidla ovládání nástroje - naformuluje a sdělí kulturní a estetické představy o době renesance a baroka - hraje tříhlasé akordy rozložené - interpretuje základní druhy ozdob				
HRA NA CEMBALO II. STUPNĚ				
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	
Žák:				
- hraje na obou manuálech - samostatně ovládá přípravu nástroje ke hře - hraje stupnice od bílých kláves starým prstokladem - hraje tříhlasé akordy arpeggio	- hraje stupnice starým prstokladem v rychlejším tempu - analyzuje skladby formálně - praktikuje základní možnosti artikulace - hraje skladby taneční a variační a	- samostatně tvoří způsoby zdobení - aplikuje různé druhy úhozu a s tím související tónovou kulturu - hraje dvojhlasá cvičení různé artikulace - prakticky aplikuje získané artikulační vědomosti - používá starý a moderní	- identifikuje druhy ozdob a způsob zápisu, jednoduchý generálbas, - popíše stavbu nástroje a péči o něj, základy ladění, - analyzuje formy skladeb pro cembalo - improvizuje na jednoduchou melodii	

v obou rukách v návaznosti a v různých polohách • užívá rozvinutějších ozdob • hraje prstová cvičení pro různé druhy úhozu	více způsobů arpeggio • hraje stupnice dur a moll v různých druzích artikulace • popíše specifické formy v cembalové literatuře	prstoklad • hraje tříhlasé akordy s překládáním rukou • hraje kadence v různých tóninách, • prokáže znalost preludií bez taktových čar, hru inégalité a lombardského rytmu.	a kadenci • rozlišuje jednotlivé styly hry na cembalo • k výběru repertoáru využívá základní znalosti cembalové literatury 20. a 21. století
--	---	--	--

4.1.3

Studijní zaměření hra na varhany

Charakteristika

Vzhledem k technickým požadavkům zaměření je na I. stupni preferována klavírní příprava žáka. Samotná hra na varhany se přidává postupně od 4. ročníku. II. stupeň a s výjimkou klavírních etud je již primárně hrou varhanní.

Učební plán:

Předmět	I. stupeň							II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	PS	I. r	II. r	III. r	IV. r
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1				1,5*	1,5*	1*	
Skupinová praxe*				1	1	1	1		1	1	1	1
Klávesová kultura*				1	1	1	1					
Počítačová praxe*							1		1,5*	1,5*	1*	1
Varhanní improvizace*									1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2 – 2,5	2 – 2,5	2	2
	16							1	8			
Nepovinný předmět												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Liturgická praxe									1	1	1	1

Poznámka: Předměty označené hvězdičkou (*) jsou povinné - volitelné. Vyučující na začátku školního roku zařadí žáka po konzultaci s ním a vedením školy do jednoho z nich, zvolený předmět se tak stává hodnoceným předmětem a docházka je povinná.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

HRA NA VARHANY - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ		
Žák: - při hře používá úhoz portamento a staccato - sedí u nástroje s chodidly pevně opřenými o podložku - má přirozené postavení ruky na klaviatuře - hraje z not v rozsahu f-g1 ve čtvrtkových taktech - zahraje podle sluchu lidovou píseň v rozsahu kvinty - hraje lidové písně ve čtyřruční hře s doprovodem učitele		
HRA NA VARHANY I. STUPEŇ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
- hraje volnou paží - sedí u nástroje s pevně opřenými chodidly o podložku - orientuje se zrakem, sluchem a hmatem na klaviatuře - ovládá úhozy portamento, legato, staccato - využívá intervaly: sekundy a tercie - rozezná stoupající a klesající	- na základě sluchové kontroly opraví nevhodný způsob hry - identifikuje interval oktávy - má přirozený tvar ruky na klaviatuře - používá základní pracovní návyky při přípravě na vyučování - zvládá hru stupnic přes jednu až dvě oktávy dohromady v	- hraje volnou paží za součinnosti celého těla - ovládá koordinaci obou rukou - hraje dvojhmaty (tercie) legato; pracuje s tónem - ovládá hru stupnic od bílých kláves dohromady v protipohybu - ovládá hru tonického kvintakordu s obraty

melodii • zahraje písně v rozsahu kvinty, transponuje do tónin G, D dur • hraje odtahy, dvojhmaty • používá prstoklad stupnic dur (C, G, D, A, E dur), • zná a reprodukuje noty a pomlky (celá až osminová • zná a reprodukuje noty a pomlky (celá až osminová • hraje z paměti jednoduché melodické útvary a písně • rozezná náladu skladby (veselá, smutná) a tempo skladby (rychlá, pomalá, např. pochod, ukořezávka) • využívá dynamiku (piano, forte)	protipohybu od bílých kláves • hraje tonický kvintakord • využívá dynamiku crescendo a decrescendo, mezzoforte • čte a reprodukuje zápis v houslovém a basovém klíči v rozsahu c-g² • reprodukuje celé až šestnáctinové noty ve všech čtvrtových taktech • transponuje lidové písně do dalších tónin • hraje písně a drobné skladby s doprovodem učitele • využívá tóniku a dominantu k doprovodu písní • popíše varhany (konstrukční prvky)	• spojí hmatovou, zrakovou a sluchovou orientaci na klaviatuře • podle návodu pedagoga používá pedál a sluchem ho umí zkontrolovat • určí začátek a konec jednoduché fráze • vede melodii levou i pravou rukou • reprodukuje notový zápis v osminových taktech • navrhne vhodné tempo skladby • hraje tóniku, subdominantu a dominantu k doprovodu písní • samostatně podle sluchu transponuje durové lidové písně • orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
--	---	---

HRA NA HARHANY I. STUPEŇ

4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• projevuje technickou zručnost a kulturu prstokladu • na základě sluchové sebekontroly opraví nevhodnou dynamiku a pedál • správně frázuje (pod vedením učitele) • vyjadřuje emoce prostřednictvím zvládnutých výrazových prostředků • sluchem kontroluje kvalitu tónu • hraje z listu skladby na úrovni 1. ročníku, zvládá jednoduchý klavírní doprovod • je schopen zahrát čtyřručně s učitelem a respektovat v souhře metrum a tempo skladby	• projevuje technickou zručnost, pasážovou a úhozovou techniku, kulturu prstokladu • cíleně pracuje s dynamikou • samostatně projevuje rytmické a metrické cítění • podle charakteru skladby určí její odpovídající tempo • používá další melodické ozdoby (v souvislosti s probíraným hudebním materiálem) • hraje skladby různých stylů a žánrů • hraje z listu na úrovni 1. až 2. ročníku • nastuduje snadný klavírní doprovod • používá legato a tiché výměny prstů při manuálové hře	• na základě sluchové sebekontroly vyrovná poměr dynamiky mezi melodií a doprovodem • pracuje s úhozem ve dvojhmatech a polyfonní hře • projevuje správné rytmické cítění • při výběru skladby se rozhoduje na základě zhodnocení vlastních schopností • samostatně pracuje s dynamikou a pedálem • nastuduje snadný klavírní doprovod • hraje z listu na úrovni 2. ročníku • hraje legato, portamento a	• zvukově rozlišuje hlasy v polyfonní hře • samostatně správně frázuje • samostatně využívá dovedností v oblasti dynamiky, techniky a pedálu • orientuje se v tónině • s pomocí učitele identifikuje formu zadané skladby • samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a samostatně používá tempová označení • hraje z listu na úrovni 2. až 3. ročníku • samostatně nastaví základní rejstříky

• sedí správně na varhanní lavici • určí zásadní rozdíly mezi varhanami a klavírem a odlišnosti ve hře na oba nástroje • využívá základní rejstříky podle pokynů učitele	• používá hru špicí i pat při pedálové hře • správně odsazuje tóny při manuálové i pedálové hře • identifikuje malou písňovou formu zadané skladbě	• staccato při manuálové i pedálové hře • použije tiché výměny v pedálu • použije podkládání i překládání prstů	• pro hru na dvou manuálech • umí použít glissando z černé na bílou klávesu při manuálové hře • sluchem kontroluje artikulační odsazování tónů
--	--	---	--

HRA NA VARHANY - PRÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Žák

- sedí správně na varhanní lavici a hraje s uvolněným kotníkem
- má přirozený tvar ruky na klaviatuře
- prokáže orientaci na klaviatuře zrakem, sluchem a hmatem
- čte a reprodukuje notový zápis v houslovém a basovém klíči
- používá prstoklad stupnic dur a moll
- ovládá úhozy portamento, legato
- hraje písň a transponuje do tónin G, D dur s doprovodem postaveném na základních harmonických funkcích (T, S a D)
- vysvětlí vznik tónu na varhanách
- využívá základní rejstříky

HRA NA VARHANY II. STUPEŇ

I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• využívá propojení sluchové představivosti a vnitřního hudebního citění • dbá na stylizaci hry • analyzuje studovanou skladbu a pěstuje si vnitřní sluchovou disciplínu • propojuje všechny druhy paměti • podle předem stanovených kritérií zhodnotí svůj výkon • hraje z listu na úrovni 3. ročníku I. stupně	• transponuje jednoduché písničky • samostatně vypracuje prstoklad a nohoklad ke skladbě • bezpečně přechází mezi manuály • hraje na dvou manuálech současně • správně kombinuje rejstříky	• harmonizuje a stylizuje improvizuje doprovod k písni, • transponuje lidové písničky • samostatně nastuduje skladbu dle vlastního výběru • hraje z listu na úrovni 4. ročníku I. stupně • aktivně sleduje hudební dění	• harmonizuje a stylizuje improvizuje doprovod k písni v dur i moll tóninách • hraje současně oběma rukama i nohama • zahraje tercie jednou i oběma nohama, dvojité pedál • samostatně rejstříkuje • popíše v základech stavbu a historii varhan • při hře používá adekvátní výrazové a stylizované prostředky

HRA NA VARHANY – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
• hraje volnou paží za součinnosti celého těla • ovládá koordinaci obou rukou • hraje dvojhmaty (tercie) legato; pracuje s tónem • ovládá hru stupnic od bílých kláves dohromady v protipohybu • ovládá hru tonického kvintakordu s obraty • spojí hmatovou, zrakovou a sluchovou orientaci na klaviatuře • podle návodu pedagoga používá pedál a sluchem ho umí zkontrolovat • určí začátek a konec jednoduché fráze • vede melodii levou i pravou rukou • hraje z listu skladby na úrovni 1. ročníku, zvládá jednoduchý klavírní doprovod • reprodukuje notový zápis v osminových taktech • navrhne vhodné tempo skladby • hraje tóniku, subdominantu a dominantu k doprovodu písní • samostatně podle sluchu transponuje durové lidové písně • orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu	• projevuje technickou zběhlost a kulturu prstokladu • na základě sluchové sebekontroly opraví nevhodnou dynamiku a pedál • správně frázuje (pod vedením učitele) • vyjadřuje emoce prostřednictvím zvládnutých výrazových prostředků • sluchem kontroluje kvalitu tónu • hraje z listu skladby na úrovni 2. ročníku, zvládá jednoduchý klavírní doprovod • je schopen zahrát čtyřručně s učitelem a respektovat v souhře metrum a tempo skladby • sedí správně na varhanní lavici • určí zásadní rozdíly mezi varhanami a klavírem a odlišnosti ve hře na oba nástroje • využívá základní rejstříky podle pokynů učitele • správně odsazuje tóny při manuálové i pedálové hře	• projevuje technickou zběhlost, pasážovou a úhozovou techniku, kulturu prstokladu • cíleně pracuje s dynamikou • samostatně projevuje rytmické a metrické cítění • podle charakteru skladby určí její odpovídající tempo • používá další melodické ozdoby (v souvislosti s probíraným hudebním materiálem) • hraje skladby různých stylů a žánrů • nastuduje snadný klavírní doprovod • používá legato a tiché výměny prstů při manuálové hře • používá hru špicí i pat při pedálové hře • identifikuje malou písňovou formu zadané skladbě • pracuje s úhozem ve dvojhmatech a polyfonní hře • při výběru skladby se rozhoduje na základě zhodnocení vlastních schopností
6. ročník	7. ročník	
Žák:		
• na základě sluchové sebekontroly vyrovná poměr dynamiky mezi melodií a doprovodem • projevuje správné rytmické cítění • samostatně pracuje s dynamikou a	• zvukově rozlišuje hlasy v polyfonní hře • samostatně správně frázuje • orientuje se v tónině • s pomocí učitele identifikuje formu zadané skladby • samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a	

pedálem • nastuduje snadný klavírní doprovod • hraje z listu na úrovni 3. ročníku • hraje legato, portamento a staccato při manuálové i pedálové hře • použije tiché výměny v pedálu • použije podkládání i překládání prstů • samostatně využívá dovedností v oblasti dynamiky, techniky a pedálu.	samostatně používá tempová označení • hraje z listu na úrovni 3. až 4. ročníku • samostatně nastaví základní rejstříky pro hru na dvou manuálech • umí použít glissando z černé na bílou klávesu při manuálové hře • sluchem kontroluje artikulační odsazování tónů • využívá propojení sluchové představivosti a vnitřního hudebního citění
---	---

HRA NA VARHANY – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ

I. ročník		II. ročník	
Žák:			
• využívá propojení sluchové představivosti a vnitřního hudebního cítění • dbá na stylovost hry • analyzuje studovanou skladbu a pěstuje si vnitřní sluchovou disciplínu • propojuje všechny druhy paměti • podle předem stanovených kritérií zhodnotí svůj výkon • hraje z listu na úrovni 4. ročníku I. stupni • samostatně vypracuje prstoklad a nohoklad ke skladbě		• transponuje jednoduché písně • bezpečně přechází mezi manuály • hraje na dvou manuálech současně • správně kombinuje rejstříky • harmonizuje a stylově improvizuje doprovod k písni.	
III. ročník		IV. ročník	
Žák:			
• transponuje lidové písně • samostatně nastuduje skladbu dle vlastního výběru • hraje z listu na úrovni 4. ročníku I. stupni • aktivně sleduje hudební dění • samostatně rejstříkuje		• harmonizuje a stylově improvizuje doprovod k písni v dur i moll tóninách • hraje současně oběma rukama i nohama • zahraje tercie jednou i oběma nohama, dvojitý pedál • popíše v základech stavbu a historii varhan • při hře používá adekvátní výrazové a stylotvorné prostředky • hraje z paměti přednesové skladby.	

HRA NA VARHANY - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• hraje z listu skladbu na úrovni 5. ročníku I.st. • pohotově hraje všechny základní akordy • samostatně nastaví registraci barokní skladby • zahraje podle sluchu píseň, která obsahuje T, S, D, II. a VI. stupeň	• hraje z listu skladbu na úrovni 6. ročníku I.st. • pohotově hraje septakordy „7“ a „7maj“ • samostatně nastaví registraci romantické skladby • improvizuje v dur a moll v tóninách do	• hraje z listu skladbu na úrovni 7. ročníku I.st. • pohotově hraje jemu známé písně z kancionálu pouze podle melodie • zahraje podle sluchu píseň, která obsahuje T, S, D, II., III. a VI. stupeň • improvizuje v dur a moll	• hraje z listu skladbu na úrovni I. ročníku II.st. • pohotově vytvoří preludium, interludium a postludium k hrané písni • samostatně registruje během hry • zahraje podle sluchu píseň, která obsahuje (D) k II., VI. stupni a

• improvizuje na pedálové prodlevě • hraje vyrovnanou prstovou techniku • hraje T, S, D doprovod v pedálu bez oční opory	3# a 2b • hraje v rychlém tempu dohromady velký rozklad sextakordu	v tóninách do 4# a 2b • hraje v rychlém tempu dohromady velký rozklad kvintakordu • hraje pedálový doprovod k písni bez oční opory	subdominantě • improvizuje v dur a moll ve starých církevních modech • hraje dohromady v rychlém tempu chromatickou stupnici
--	--	---	---

Charakteristika předmětu Liturgická praxe

V tomto předmětu je cílem připravit absolventa na samostatné působení a hru na varhany na kůrech kostelů všech církví a náboženských společností. Absolvent by měl rozvíjet tradici starých českých kantorů a varhaníků, kteří vytvořili základ české hudební kultury a vychovali hudební osobnosti světového významu.

LITURGICKÁ PRAXE II. STUPEŇ:			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• popíše základní rozdělení liturgického roku • využívá znalosti obsahu základních liturgických termínů a správně je používá	• připraví hudební doprovod k liturgické slavnosti • v odborné komunikaci využívá liturgické termíny v latinském jazyce a přeloží základní liturgické texty (ordinarium)	• samostatně sestaví hudební doprovod k významným liturgickým slavnostem (Vánoce, Velikonoce aj.)	• vytvoří doprovod k písni, předejru, dohru a krátké preludium • interpretuje hudební doprovod a hru sólo při liturgické slavnosti

Charakteristika předmětu Varhanní improvizace

Výuka Varhanní improvizace slouží k rozšíření možností využití varhan v běžné praxi absolventa studijního zaměření Hra na varhany. Poskytuje žákům způsob kreativního vyjádření jejich muzikálnosti. Seznamuje žáky s improvizací tematickou i evoluční, základy hudebních forem a harmonií.

VARHANNÍ IMPROVIZACE II. STUPEŇ:			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• určí rozdíl mezi tematickou a evoluční prací • při hře využívá harmonické funkce T, S, D, II., III., VI • používá základní motivickou práci	• improvizuje na malé a velké písňové formě • identifikuje sluchem T, S, D a diatonickou melodii v rozsahu kvinty	• pracuje s přísnou a volnou imitací • využívá obraty akordů a mimotonální dominanty • improvizuje na téma písně nebo chorálu	• sluchem identifikuje T, S, D, II, VI a diatonickou melodii v rámci tóniny • vytvoří evoluční improvizaci na prodlevě

4.1.4 Studijní zaměření hra na keyboard

Charakteristika

Pojmem keyboard (elektronický klávesový nástroj) se označuje nástroj, jehož zvuk je vytvářen elektronicky. Tento nástroj je moderní, víceúčelový a uplatňuje se jako nástroj sólový i doprovodný ke všem hudebním nástrojům a zpěvu, v komorní hudbě, taneční hudbě atd.

V přípravném studiu se žáci seznamují s obsluhou nástroje. Na toto dvouleté přípravné studium navazuje I. stupeň základního studia, v průběhu kterého nabývá žák základní znalosti a dovednosti k ovládání nástroje a hře. Ve II. stupni se žák seznamuje s náročnějším využitím nástroje a učí se vytvářet samostatně hudební podklady ke hře.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na keyboard	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1				1,5*	1,5*	1*	
Skupinová praxe				1*	1*	1*	1*		1*	1*	1*	1*
Počítačová praxe									1,5*	1,5*	1*	1*
Klávesová kultura				1*	1*	1*	1*					
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2 - 2,5	2 – 2,5	2	2
	16							1	8			
Nepovinný předmět:												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Předměty označené hvězdičkou (*) jsou povinné - volitelné. Vyučující na začátku školního roku zařadí žáka po konzultaci s ním a vedením školy do jednoho z nich, zvolený předmět se tak stává hodnoceným předmětem a docházka je povinná.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA KEYBOARD - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM
Žák: • dodržuje bezpečnostní pravidla při práci s nástrojem, • přirozeně sedí a používá uvolněné postavení rukou, • ovládá základní pojmy nutné pro ovládání funkcí nástroje, • aktivně využívá znalost not a pomlk, čtvrtkových taktů a jednoduchých rytmických útvarů, • využívá základní rytmické a melodické funkce nástroje, • podle sluchu zahraje lidovou píseň nebo melodii v pětitónovém rozsahu, • zahraje s doprovodem jednoduchou lidovou píseň.

HRA NA KEYBOARD I. STUPEŇ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
• správně sedí u nástroje • ovládá uvolněné postavení paže, ruky a prstů • ovládá základní obsluhu nástroje • dodržuje bezpečnostní pravidla • rozlišuje hru legato, staccato, dvojhmaty • hraje stupnice dur od bílých kláves, kvintakord s obraty zvlášť • používá jednoduchý doprovod • pracuje s pojmem akordová značka • využívá základní informace z hudební teorie (délky not a pomlk, čte noty c1-g2, takt 4/4,3/4)	• ovládá hru oběma rukama, používá dvojhmaty • hraje stupnice od bílých kláves (dur dohromady) a dbá na správný prstoklad • vytvoří akord dur podle akordové značky • hraje skladby a písně pro klavír v rozsahu pěti tónů • využívá další informace z hudební teorie (čte noty c – c3 v klíči F a G, stupnice dur, moll, obraty kvintakordu, základní intervaly) • hraje stupnice a akordy a obraty od bílých kláves (stupnice dur dohromady) a dbá na správný prstoklad	• hraje stupnice dur a moll od bílých dohromady • používá pojem T, D, S • vytvoří tónický, dominantní a subdominantní akord v hrané stupnici • hraje snadné skladby pro klavír (používá klíč F) • používá sluchovou sebekontrolu při hře s automatickým doprovodem • vytvoří akord moll podle akordové značky, • hraje stupnice dur a moll od bílých kláves dohromady

HRA NA KEYBOARD I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• předvede plynule hru oběma rukama • hraje stupnice dur, moll od černých kláves zvlášť • používá a samostatně volí rejstříky a doprovody • rozlišuje tanec (polka, valčík), píseň • hraje z listu skladby 1. a 2. ročníku • hraje v souhře s druhým keyboardem • doprovodí píseň.	• hraje stupnice, akordy a technická cvičení s automatickým doprovodem • vytvoří a používá dominantní septakord • hraje z listu skladby 2. a 3. ročníku • vytvoří doprovod k jednoduché melodii (píseň, skladbička, etuda).	• hraje stupnice dur a moll, technická cvičení s automatickým doprovodem • vytvoří podle akordových značek a používá akordy dur, moll, dominantní septakord, zvětšené a zmenšené akordy a jejich obraty • používá náročnější rejstříky, všechny funkce nástroje, používá sekvence • upraví jednoduchou klavírní skladbu pro hru s automatickým doprovodem • rozlišuje hudební styly a žánry • doprovází jiný hudební nástroj nebo zpěv.	• vytvoří podle akordových značek složité akordy a používá je při hře • samostatně vybírá rejstříky, doprovody a tempa vhodná pro hranou skladbu • samostatně vytvoří doprovod podle stylu a žánru hrané skladby • hraje v souhře v roli doprovodu s jiným nástrojem nebo zpěvem • využívá další možnosti a použití nástroje (nahrávání, práce s PC).

HRA NA KEYBOARD - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ			
Žák • orientuje se zrakem, sluchem a hmatem na klaviatuře • při hře používá úhozy portamento, legato, staccato • hraje písňe a transponuje do tónin G, D dur s doprovodem TSD • hraje odtahy, dvojhmaty, akordy • hraje z paměti jednoduché melodické útvary a písňe • bezpečně manipuluje s nástrojem • na nástroji nastaví různé styly a zvukové rejstříky • sluchem kontroluje synchronizaci automatického doprovodu s melodií.			
HRA NA KEYBOARD II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• při doprovodech písni a skladeb používá T, S, D a II. stupeň • využívá funkci "registračních pamětí"; ovládá teoreticky i prakticky septakordy "7" a 7maj • reprodukuje podle sluchu jednoduchou píseň se základními harmonickými funkcemi • vysvětlí rozdíl mezi nahráváním MIDI a audio • dodržuje všechny správné návyky při hře získané v prvním stupni studia.	• při doprovodech písni a skladeb používá T, S, D, II. a VI. stupeň • využívá funkci "Pitchbend" ve skladbách k tomu vhodných • ovládá teoreticky i prakticky akordy "sus4" • využívá internet k získávání informací o současných trendech v oblasti elektronických klávesových nástrojů • improvizuje na bluesové stupnici na harmonickém základu bluesového schématu • nahraje a provede základní editaci MIDI a audio stopy.	• při doprovodech písni a skladeb používá T,S,D, II.,VI. a III. stupeň • vhodně používá funkci "Fade out, in" • ovládá teoreticky i prakticky zmenšený septakord • zahraje jednu skladbu s dalším nástrojem nebo vokalistou • reprodukuje podle sluchu jednoduchou píseň s alespoň čtyřmi harmonickými funkcemi.	• nastaví uspokojivý poměr hlasitostí partů na mixážní konzoli nástroje • rozpozná základní grafické symboly pro akordické značky používané v americké literatuře • vhodně zvolí stylizaci klavírního doprovodu k písni, aby reflektoval její žánr, obsah a formu • improvizuje v "dur" na daný harmonický základ • vytvoří jednoduchou MIDI a audio nahrávku včetně editace a finalizace.

HRA NA KEYBOARD – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
• hraje stupnice dur a moll od bílých dohromady • používá pojem T, D, S • vytvoří tónický, dominantní a subdominantní akord v hrané stupnici • hraje snadné skladby pro klavír (používá klíč	• předvede plynule hru oběma rukama • hraje stupnice dur, moll od černých kláves zvlášť • používá a samostatně volí rejstříky a doprovody	• hraje stupnice, akordy a technická cvičení s automatickým doprovodem • hraje z listu skladby 2. a 3. ročníku

F)	• používá sluchovou sebekontrolu při hře s automatickým doprovodem • vytvoří akord moll podle akordové značky, • hraje stupnice dur a moll od bílých kláves dohromady • rozlišuje tanec (polka, valčík), píseň.	• hraje z listu skladby 1. a 2. ročníku • hraje v souhře s druhým keyboardem • doprovodí píseň • vytvoří a používá dominantní septakord	• vytvoří doprovod k jednoduché melodii (píseň, skladbička, etuda) • používá náročnější rejstříky, všechny funkce nástroje, používá sekvence
6. ročník		7. ročník	
Žák:			
• hraje stupnice dur a moll, technická cvičení s automatickým doprovodem • vytvoří podle akordových značek a používá akordy dur, moll, dominantní septakord, zvětšené a zmenšené akordy a jejich obraty • upraví jednoduchou klavírní skladbu pro hru s automatickým doprovodem • rozlišuje hudební styly a žánry • doprovází jiný hudební nástroj nebo zpěv • samostatně vytvoří doprovod podle stylu a žánru hrané skladby		• vytvoří podle akordových značek složité akordy a používá je při hře • samostatně vybírá rejstříky, doprovody a tempa vhodná pro hranou skladbu • hraje v souhře v roli doprovodu s jiným nástrojem nebo zpěvem • využívá další možnosti a použití nástroje (nahrávání, práce s PC) • využívá funkci "registračních pamětí"; ovládá teoreticky i prakticky septakordy "7" a 7maj	
HRA NA KEYBOARD – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ			
I. ročník		II. ročník	
Žák:			
• při doprovodech písní a skladeb používá T, S, D a II. stupeň • reprodukuje podle sluchu jednoduchou píseň se základními harmonickými funkcemi • vysvětlí rozdíl mezi nahráváním MIDI a audio • využívá funkci "Pitchbend" ve skladbách k tomu vhodných • dodržuje všechny správné návyky při hře získané v prvním stupni studia.		• při doprovodech písní a skladeb používá T, S, D, II. a VI. stupeň • ovládá teoreticky i prakticky akordy "sus4" • využívá internet k získávání informací o současných trendech v oblasti elektronických klávesových nástrojů • ovládá teoreticky i prakticky zmenšený septakord • improvizuje na bluesové stupnici na harmonickém základu bluesového schématu • nahraje a provede základní editaci MIDI a audio stopy.	
III. ročník		IV. ročník	
Žák:			
• při doprovodech písní a skladeb používá T,S,D, II.,VI. a III. stupeň • vhodně používá funkci "Fade out, in" • zahraje jednu skladbu s dalším nástrojem nebo vokalistou • nastaví uspokojivý poměr hlasitostí partů na mixážní konzoli nástroje • reprodukuje podle sluchu jednoduchou píseň s alespoň čtyřmi harmonickými funkcemi.		• rozpozná základní grafické symboly pro akordické značky používané v americké hudební literatuře • vhodně zvolí stylizaci klavírního doprovodu k písni, aby reflektoval její žánr, obsah a formu • improvizuje v "dur" na daný harmonický základ • kreativitu prokáže interpretací samostatně upravené skladby • vytvoří jednoduchou MIDI a audio nahrávku včetně editace a finalizace.	

HRA NA KEYBOARD - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- hraje z listu skladbu na úrovni 5. ročníku I.s.t. - pohotově hraje všechny základní akordy - samostatně zprovozní spojení mezi keyboardem a DAW - zahraje podle sluchu píseň, která obsahuje T,S,D,II. a VI. stupeň - improvizuje na pentatonice a bluesové stupnici ve dvou tóninách - má vyrovnanou prstovou techniku - rozlišuje keyboard, syntezátor, workstation a MIDI klaviaturu	- hraje z listu skladbu na úrovni 6. ročníku I.st. - pohotově hraje septakordy „7“ a „7maj“ - vysvětlí rozdíl mezi efekty „insert“ a „send“ - improvizuje na pentatonice a blues. stupnici ve třech tóninách - hraje v rychlém tempu zvlášť velký rozklad sextakordu - orientuje se v portfoliu běžně dostupných nástrojů	- hraje z listu skladbu na úrovni 7. ročníku I.s.t. - pohotově hraje akordy „sus 4“ - používá VST nástroje a plug-iny - zahraje podle sluchu píseň, která obsahuje T,S,D,II.,III. a VI. stupeň - improvizuje na pentatonice a bluesové stupnici ve čtyřech tóninách - hraje v rychlém tempu zvlášť velký rozklad kvintakordu - popíše základy akustiky	- hraje z listu skladbu na úrovni I. ročníku II.s.t. - pohotově hraje akordy „dim“ - vyrovná hlasitost skladeb při tvorbě zvukového CD - zahraje podle sluchu píseň, která obsahuje (D) k II., VI. stupni a subdominantě - improvizuje na pentatonice a bluesové stupnici alespoň v pěti tóninách - hraje dohromady chromatickou stupnici - orientuje se v základním nahrávacím a zvukařském vybavení

Charakteristika předmětu Počítačová praxe

V rámci Počítačová praxe se žáci získávají znalosti a dovednosti s audio a MIDI nahráváním hudby v prostředí softwarového sekvenceru. Využívána je přitom možnost propojení elektronických klávesových nástrojů a mikrofónů s počítačem. Žáci získají dovednosti nutné pro tvorbu vlastních hudebních projektů a jejich finalizaci v podobě audio CD, mp3 nebo formátů s podporou videa.

II. STUPEŇ:			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- rozliší rozdíly mezi audio a MIDI nahráváním - správně nastaví MIDI a audio komunikaci mezi keyboardem a PC - nastaví správnou úroveň vstupního signálu pro audio nahrávání	- provede základní editaci nahrávky v prostředí softwarového sekvenceru - exportuje projekt do formátu wav a mp3	- používá pokročilé editační nástroje nahrávacího softwaru - zná možnosti synchronizace keyboardu a PC - přiměřeně dobarví nahrávku pomocí efektů reverb a chorus	- vyrovná úroveň hlasitosti jednotlivých stop pomocí mixážního pultu - popíše základní možnosti ekvalizace - vytvoří zvukový nosič s vlastní nahrávkou

4.1.5 Studijní zaměření hra akordeon

Charakteristika

Toto studijní zaměření má za cíl poskytnout žákům hry na akordeon praktické dovednosti, které bude schopen uplatnit ve všech hudebních stylech dle svého vlastního hudebního zájmu. Součástí studia je od 1. ročníku hudebně teoretický předmět Hudební kultura, jehož cílem je nabídnout žákům možnost získat základní teoretické vědomosti z oblasti hudby a hudební teorie, dále předmět Skupinová praxe, umožňující žákům od 4. ročníku souhru s dalšími hudebníky.

Učební plán:

Předmět	I. stupeň							II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	PS	I. r	II. r	III. r	IV. r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1				1,5*	1,5*	1*	
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2 – 2,5	2 – 2,5	2	2
	16							1	8			
Nepovinný předmět												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Předměty označené hvězdičkou (*) jsou povinné - volitelné. Vyučující na začátku školního roku zařadí žáka po konzultaci s ním a vedením školy do jednoho z nich, zvolený předmět se tak stává hodnoceným předmětem a docházka je povinná.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA AKORDEON - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ			
Žák:			
• správně sedí s nástrojem • dokáže hrát za použití vedení měchu ven i dovnitř (krátký měch) • orientuje se v pětprstové poloze (c1-g1) • ovládá palcem levé ruky vzduchový knoflík • je schopen najít v základní řadě basové knoflíky: C, G + durové akordy • je schopen zahrát oběma rukama lidovou píseň s rytmicko-harmonickým doprovodem s použitím C, G a s využitím not a pomlk v hodnotě celá, půlová a čtvrtová			
HRA NA AKORDEON - I. STUPEŇ			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
• správně sedí a drží nástroj dle svých fyzických dispozic – má nástroj připevněný k tělu, položený na pravé i levé noze (zatím bez zapření o pravé stehno), palec pravé ruky má na klávesnici, palcem levé ruky ovládá vzduchový knoflík • v pravé ruce se orientuje v rozsahu c1 - c2 (hra jednohlasu)	• dbá na počáteční návyky ohledně sezení a držení nástroje • hraje durové stupnice pravou rukou: G, D, F (dohromady C), hraje durový kvintakord • v pravé ruce se orientuje v rozsahu: h - g2	• hraje durové stupnice: F, C, G, D, A oběma rukama dohromady, kvintakord s obraty zvlášť • v pravé ruce se orientuje v rozsahu: g - c3 • v levé ruce se orientuje na základní řadě: B – H + durové a mollové akordy	

• v levé ruce se orientuje v basech základní řady F, C, G, D k nimž hraje dané durové akordy • hraje stupnici C dur každou rukou zvlášť v rozsahu jedné oktávy • zvládá překládání prstů a podklad palce při hře stupnice • ovládá měch podle měchových značek - krátký měch • používá způsob hry v pravé ruce - <i>tenuto</i> • používá pojem <i>repetice</i> • hraje noty a pomlky: celé, půlové, čtvrtové, osminové a noty s tečkou • zvládá hru lidové písně oběma rukama dohromady s příznávkovým doprovodem • hraje z paměti píseň v pětiprstové poloze	• v levé ruce se orientuje o další basy v základní řadě: A, B k nimž hraje dané durové akordy, hraje i basy na pomocné řadě: A, E, H, mollové akordy Ami, Dmi, Gmi • využívá basy pomocné řady ve snadných etudách a skladbičkách • obrací měch plynule bez <i>akcentů</i> • hraje <i>legato</i> a <i>tenuto</i> v melodické i doprovodné části • využívá posuvky a ligaturu • zahraje z paměti snadnou lidovou píseň	a na pomocné řadě: A - FIS, hraje septimové akordy • využívá měchové techniky pro dynamický výraz hry nástroje, zvládá vedení dlouhého měchu, obrací plynule • hraje <i>staccato</i> v melodické i doprovodné části nástroje • hraje noty a pomlky v hodnotě šestnáctinové • hraje z paměti jednoduché písně a skladbičky
---	--	---

HRA NA AKORDEON I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• má správné návyky držení nástroje: těžiště nástroje spočívá na levé noze, nástroj je zapřen o pravou nohu • hraje durové stupnice F, C, G, D, A, E, akordy a jejich obraty dohromady • v pravé ruce se orientuje po celé klávesnici • v levé ruce se orientuje na základní řadě: AS – H + durové, mollové a septimové akordy a na pomocné řadě: D – GIS • hraje technicky složitější etudy a skladbičky • hraje triolu a synkopu • používá rejstříky v pravé i levé ruce dle možností nástroje • umí využívat akordové	• hraje všechny durové stupnice od bílých kláves + B, ES • hraje mollové stupnice dohromady: a, e, d • akordy k uvedeným stupnicím dohromady • při hře používá krátký i dlouhý měch, <i>akcent</i>, s měchem umí pracovat dynamicky (zesilování, zeslabování) • hraje melodické ozdoby: příraz, nátryl • zvládá šestnáctinové noty v rychlejším tempu • využívá akordových značek nejen v lidových písních, ale i v populárních skladbách • sám volí rejstříky k dané skladbě • zvládá samostatnou	• hraje všechny durové stupnice, mollové: a, e, d, g, c + 3- hlasé akordy dohromady • je samostatný v domácí přípravě • podílí se aktivně na výběru skladeb, • rozlišuje dynamiku a tempo • hraje z listu na úrovni 3. ročníku	• ovládá durové a mollové stupnice, hraje akordy 3- hlasé dohromady • hraje technicky složitější etudy a přednesové skladby • orientuje se v různých stylech a žánrech • hraje z paměti nastudované skladby • zvládá hru dvojmatů • sám si volí rejstříky a skladby, které chce hrát • levá ruka používá řadu zmenšených akordů

značky při hře lidových písni • hraje v souhře s jinými nástroji	přípravu u snadnějších skladeb • hraje skladby různých stylů a žánrů		
---	---	--	--

HRA NA AKORDEON - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ
Žák: • ovládá správné sezení u nástroje: nástroj má připevněný k tělu a zapřený o pravou nohu • orientuje se v celém tónovém rozsahu pravého manuálu nástroje • chápe systém seřazení basových knoflíků levého manuálu • ovládá práci s měchem (krátký a dlouhý měch, rychlé a zároveň plynulé obraty) • je schopen hry oběma rukama dohromady • využívá zvukových možností a barev nástroje • dokáže zahrát lehkou skladbu nebo píseň dle akordových značek

HRA NA AKORDEON II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• ovládá základní prvky měchové techniky (krátký a dlouhý měch) • je schopen tvořit kultivovaný tón • ovládá hru dlouhých pasáží v různých rytmech • hraje z paměti • zvládá hru levé ruky podle základních akordových značek • hraje jako doprovodný nástroj, nebo v komorním souboru a v různých školních uskupeních	• ovládá složitější prvky měchové techniky (<i>tremolo</i>, <i>vibrato</i>) • hraje technicky náročnější instruktivní i přednesové skladby • zvládá tvorbu kultivovaného tónu v jakémkoliv dynamické proporci • ovládá různé druhy frázování (odtahy, artikulace)	• pracuje s měchem samostatně, dokáže sám volit způsoby vedení měchu s přihlédnutím k charakteru skladby • ovládá základní prvky měchové techniky (krátký a dlouhý měch, <i>tremollo</i>, <i>vibrato</i>, <i>akcent</i>) • používá akordové značky pro hru levé ruky, v pravé ruce dokáže melodii podpořit akordicky, přičemž melodie je vždy v discantu (vrchní hlas) • samostatně provádí transponování písni	• je schopen aranžovat, či upravovat různé skladby (např. klavírní, kytarové, atd...), které přizpůsobí pro hru na akordeon • podílí se na výběru skladeb podle svého zaměření a vkusu, buduje svůj repertoár • provádí analýzu studovaných skladeb a je schopen na jejím základě tvořit svoji individuální interpretaci

HRA NA AKORDEON - studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
• hraje durové stupnice: F, C, G, D, A oběma rukama	• má správné návyky držení nástroje: těžiště nástroje	• hraje všechny durové stupnice od bílých kláves + B, ES

dohromady, kvintakord s obraty zvlášť • v pravé ruce se orientuje v rozsahu: g - c3 • v levé ruce se orientuje na základní řadě: B – H + durové a mollové akordy a na pomocné řadě: A - FIS, hraje septimové akordy • využívá měchové techniky pro dynamický výraz hry nástroje, zvládá vedení dlouhého měchu, obrací plynule • hraje <i>staccato</i> v melodické i doprovodné části nástroje • hraje noty a pomlky v hodnotě šestnáctinové • hraje z paměti studované skladby • s pomocí učitele analyzuje formu studované skladby • veřejně interpretuje nastudovaný repertoár z paměti	spočívá na levé noze, nástroj je zapřen o pravou nohu • hraje durové stupnice F, C, G, D, A, E, akordy a jejich obraty dohromady • v pravé ruce se orientuje po celé klávesnici • v levé ruce se orientuje na základní řadě: AS – H + durové, mollové a septimové akordy a na pomocné řadě: D – GIS • hraje technicky složitější etudy a skladbičky • hraje triolu a synkopu • používá rejstříky v pravé i levé ruce dle možností nástroje • využívá akordové značky při hře lidových písní • hraje v souhře s jinými nástroji • s pomocí učitele analyzuje základní harmonické funkce ve studované skladbě • využívá akordové značky při hře písní různých stylů	• hraje mollové stupnice dohromady: a, e, d • akordy k uvedeným stupnicím dohromady • při hře používá krátký i dlouhý měch, <i>akcent</i>, s měchem umí pracovat dynamicky (zesilování, zeslabování) • hraje melodické ozdoby: příraz, nátryl • zvládá šestnáctinové noty v rychlejším tempu • využívá akordových značek nejen v lidových písních, ale i v populárních skladbách • sám volí rejstříky k dané skladbě • zvládá samostatnou přípravu u snadnějších skladeb • hraje skladby různých stylů a žánrů • s pomocí učitele analyzuje formu a harmonii jednoduchých skladeb • zvládá hru dvojhmatů
---	---	--

HRA NA AKORDEON studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ	
6. ročník	7. ročník
Žák:	
• hraje všechny durové stupnice, mollové: a, e, d, g, c + 3-hlasé akordy dohromady • je samostatný v domácí přípravě • podílí se aktivně na výběru skladeb, • rozlišuje dynamiku a tempo • hraje z listu na úrovni 3. ročníku • s pomocí učitele analyzuje formu a harmonii studovaných skladeb • improvizuje jednoduché motivy	• ovládá durové a mollové stupnice, hraje akordy 3-hlasé dohromady • hraje technicky složitější etudy a přednesové skladby • orientuje se v různých stylech a žánrech • hraje z paměti nastudované skladby • sám si volí rejstříky a skladby, které chce hrát • levá ruka používá řadu zmenšených akordů • improvizuje v dané formě a tónině • při hře využívá všechny druhy ozdob • zvládá hru bellow shake

HRA NA AKORDEON studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			

• ovládá základní prvky měchové techniky (krátký a dlouhý měch) • je schopen tvořit kultivovaný tón • ovládá hru dlouhých pasáží v různých rytmech • hraje z paměti • zvládá hru levé ruky podle základních akordových značek • hraje jako doprovodný nástroj, nebo v komorním souboru a v různých školních uskupeních • po konzultaci s učitelem autenticky interpretuje všechny historické hudební styly	• ovládá složitější prvky měchové techniky (<i>tremolo, vibrato</i>) • hraje technicky náročnější instruktivní i přednesové skladby • zvládá tvorbu kultivovaného tónu v jakékoliv dynamické proporci • ovládá různé druhy frázování (odtahy, artikulace) • do své interpretace vnáší vlastní individuální umělecký vklad • improvizuje v pentatonice s využitím základních harmonických funkcí	• pracuje s měchem samostatně, dokáže sám volit způsoby vedení měchu s přihlédnutím k charakteru skladby • ovládá základní prvky měchové techniky (krátký a dlouhý měch, <i>tremollo, vibrato, akcent</i>) • používá akordové značky pro hru levé ruky, v pravé ruce dokáže melodii podpořit akordicky, přičemž melodie je vždy v discantu (vrchní hlas) • samostatně provádí transponování písní • je schopen aranžovat, či upravovat různé skladby (např. klavírní, kytarové, atd...), které přizpůsobí pro hru na akordeon	• podílí se na výběru skladeb podle svého zaměření a vkusu, buduje svůj repertoár • provádí analýzu studovaných skladeb a je schopen na jejím základě tvořit svoji individuální interpretaci • pravidelně veřejně interpretuje nastudovaný repertoár • samostatně autenticky interpretuje všechny historické hudební styly • improvizuje v bluesové stupnici
--	--	---	--

HRA NA AKORDEON - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			

• ovládá základní prvky měchové techniky (krátký a dlouhý měch) • je schopen tvořit kultivovaný tón • ovládá hru dlouhých pasáží v různých rytmech • hraje z paměti • zvládá hru levé ruky podle základních akordových značek • hraje jako doprovodný nástroj, nebo v komorním souboru a v různých školních uskupeních	• ovládá složitější prvky měchové techniky (<i>tremolo</i>, <i>vibrato</i>) • hraje technicky náročnější instruktivní i přednesové skladby • zvládá tvorbu kultivovaného tónu v jakékoliv dynamické proporci • ovládá různé druhy frázování (odtahy, artikulace)	• pracuje s měchem samostatně, dokáže sám volit způsoby vedení měchu s přihlédnutím k charakteru skladby • ovládá základní prvky měchové techniky (krátký a dlouhý měch, <i>tremollo</i>, <i>vibrato</i>, <i>akcent</i>) • používá akordové značky pro hru levé ruky, v pravé ruce dokáže melodii podpořit akordicky, přičemž melodie je vždy v discantu (vrchní hlas) • samostatně provádí transponování písní	• je schopen aranžovat, či upravovat různé skladby (např. klavírní, kytarové, atd...), které přizpůsobí pro hru na akordeon • podílí se na výběru skladeb podle svého zaměření a vkusu, buduje svůj repertoár • provádí analýzu studovaných skladeb a je schopen na jejím základě tvořit svoji individuální interpretaci
---	---	--	--

4.1.6 Studijní zaměření hra na harfu

Charakteristika

Toto studijní zaměření má za cíl seznámit žáka s nástrojem a předat mu dostatek dovedností k tomu, aby byl schopen rozpoznat a naplnit svůj potenciál v rámci hry na harfu. Těžištěm hodin harfy je získání dostatečných technických a výrazových dovedností pro interpretaci přiměřeného repertoáru vybraného s ohledem na žákovy preference, věk a možnosti. Talentovaným žákům získané dovednosti umožní ucházet se o pokračování studia na konzervatoři.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	PS	I. r	II. r	III.r	IV.r
Hra na harfu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1				1,5*	1,5*	1*	
Skupinová praxe				1	1	1	1		1*	1*	1*	1*
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2-2,5	2-2,5	2	2
	16							1	8			
Nepovinný předmět:												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Orchestr		1	1	1	1	1	1		1	1	1	1

Poznámka: Předměty označené hvězdičkou (*) jsou povinné - volitelné. Vyučující na začátku školního roku zařadí žáka po konzultaci s ním a vedením školy do jednoho z nich, zvolený předmět se tak stává hodnoceným předmětem a docházka je povinná.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA HARFU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ
Žák: • správně sedí u nástroje: vertikální osa páteře vzpřímená, pánev lehce naklopená vpřed, chodidla (paty) opřené • přirozeně drží paže bez nadbytečného napětí (uvolněná ramena, zvednuté lokty) • předvede rozdíl mezi pozicí pravého předloktí (na desce) a levého předloktí (bez opory) • ovládá hru jednotlivými prsty (odehrání samostatného tónu) • ovládá spojování tónů vkládáním minimálně prvního, druhého a třetího prstu • zahraje z not jednoduchou melodii s použitím těchto schopností

HRA NA HARFU I. STUPEŇ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
• prokáže základní potřebné znalosti o stavbě, uchovávání a údržbě harfy • popíše a provádí správné sezení u nástroje • pojmenuje jednotlivé oktávy harfy podle harfového i běžného číslování • hraje všemi osmi prsty samostatně i při vkládání • vkládá podle indikovaných prstokladů • zahraje současně melodii a jednoduchý doprovod • znázorní tělem rytmus skladby (tleskáním, chůzí) • jednoduché písně a elementární skladby interpretuje z paměti • používá základní dynamiku • zazpívá píseň začínající daným intervalem a tento pak zahraje • je schopen jednoduché improvizace • zahraje podle sluchu melodii lehké lidové písně	• provádí přípravu těla a rukou před hraním • s pomocí ladičky si naladí nástroj • popíše a předvede postup přeladování (používání háčků) u háčkové harfy • rozlišuje akordovou a stupnicovou techniku (pozici ruky) • správně vkládá intervaly a akordy do jedné oktávy • rozliší hru legato a staccato • čistě dusí struny • prokáže základní povědomí o tom, jak správně cvičit • čte z listu jednoduché melodie v dlouhých hodnotách v rozsahu oktávy • vytvoří vlastní melodii od zadaného tónu • transponuje intervaly a krátké melodie • popíše základní způsoby práce s trémou	• při hře udržuje správné sezení a držení rukou a paží • hraje v pomalém tempu stupnice dur do jednoho křížku a jednoho b v paralelním pohybu (nastaví háčky) • správně vkládá čtyřhlasé akordy do rozsahu decimy • ovládá různé způsoby hry a využívá je k frázování • zahraje skladbu v písňové formě, kterou dokáže po formální stránce objasnit • čte z listu pomalé melodie s lehkým doprovodem • prokáže schopnost improvizovat na zadání (nálady, tónů) • doprovodí píseň základními harmonickými funkcemi

HRA NA HARFU I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
- hraje ve středním tempu durové stupnice do dvou křížků a dvou b paralelně a protipohybem a příslušné obraty kvintakordů - využívá techniku hry akordů secco a arpeggio - při hře vhodně uvolňuje ruce a paže - prokáže sluchovou sebekontrolu tvořením kultivovaného tónu - hraje z listu drobné skladby na úrovni 1. ročníku - v průběhu skladby mění při hře jeden až tři háčky - hraje skladby s vyrovnanou úlohou obou rukou, případně polyfonní skladby	- hraje ve svižném tempu všechny durové stupnice, které háčková harfa umožňuje, a jim odpovídající akordy, jejich velký rozklad a septakord - samostatně tvoří fráze a pracuje s dynamikou - do hry zapojuje základní agogiku - v komorní hře prokáže dobrou souhru - hraje z listu na úrovni 2. ročníku - transponuje písně s doprovodem a lehké skladby - zaimprovizuje melodii s doprovodem	- hraje durové a molové harmonické stupnice s příslušnými akordy - ovládá skladby různého období a charakteru z not i z paměti - sluchovou sebekontrolu prokáže dynamickým rozlišením melodie a doprovodu - hraje z listu na úrovni 3. ročníku - popíše postup jak efektivně cvičit - při komorní hře prokáže základní povědomí o partech ostatních hráčů - prokáže schopnost hrát podle sluchu opakováním úryvku nebo osvojením skladby bez not	- popíše konstrukci, stručnou historii a další typy nástroje a ovládá pravidla péče o něj - při hře správně využívá a uvolňuje ruce a celé tělo - prokáže dostatečnou technickou vyspělost pro hru skladeb různých období, charakteru a tempa - využívá širokou dynamickou škálu i kultivovaný a čistý tón - hraje z listu na úrovni 4. ročníku - identifikuje formu zadané skladby, její tóninu a odpovídající tempo - prokáže schopnost využít postupů na zvládnání trémy - zhodnotí svůj výkon - ovládá improvizaci na úrovni využití svého kreativního potenciálů

HRA NA HARFU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ
Žák: - hraje stupnice, akordy, dvojhmaty – ovládá odpovídající techniku - nastuduje drobné skladby z not podle houslového a basového klíče s využitím základní dynamiky a různých způsobů hry (staccato, legato) - při hře uplatňuje přirozené držení těla a rukou - vysvětlí pojem „fráze“

HRA NA HARFU II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			

• při hře využívá váhy ruky a paže • hraje technicky vyrovnaně, s kultivovaným tónem v jakékoliv dynamice • technické a výrazové dovednosti propojuje se sluchovou představivostí a vnitřním hudebním cítěním • skladby interpretuje se smyslem pro detail • popíše systém postupů, které využívá při nácviu skladby • harmonizuje písně • navštěvuje koncerty a je ochoten a schopen formulovat jejich hodnocení • improvizuje s využitím svých technických a výrazových možností	• hraje skladby různých stylových období nebo žánrů s výrazem a se smyslem pro frázi • interpretuje skladby polyfonní, s komplementárním rytmem, nebo s výraznou úlohou levé ruky • samostatně nastuduje základní text nové skladby • je schopen flexibilně používat přeladovací háčky • aktivně se zapojuje do kulturních akcí školy • prokáže obecné povědomí o harfové kultuře (významní skladatelé, hráči, skladby)	• na základě poslechu nahrávek předních harfistek a harfistů formuluje vlastní názor na danou kompozici a její interpretaci • samostatně tvoří prstoklady a z různých možností volí vhodnou variantu • výběrem repertoáru se profiluje na základě svého zájmu • samostatně získává podklady o okolnostech vzniku skladeb ze svého repertoáru a vychází z nich při studiu a interpretaci • při hře z listu volí vhodný výraz	• stará se nejen o nástroj, ale i o své tělo – před, během a po hraní • v péči o svůj psychický stav v zátěžových interpretačních situacích využívá natrénované postupy • prokáže orientaci ve všech základních hudebních obdobích, interpretuje stylově skladby těchto období • kulturní rozhled využívá k rozhodování při výběru repertoáru • objasní svoji profilaci a je schopen ji zdůvodnit • na základě sebereflexe zhodnotí svůj výkon a je schopen stanovit si kritéria zlepšení • transponuje lidové a umělé písně a je schopen doprovodit sólistu při jejich interpretaci
---	--	---	--

HRA NA HARFU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ			
3. ročník		4. ročník	5. ročník
Žák:			
• při hře udržuje správné sezení a držení rukou a paží • hraje v pomalém tempu stupnice dur do jednoho křížku a jednoho b v paralelním pohybu (nastaví háčky) • správně vkládá čtyřhlasé akordy do rozsahu decimy • ovládá různé způsoby hry a využívá je k frázování • zahraje skladbu v písňové formě, kterou dokáže po formální stránce objasnit • čte z listu pomalé melodie s lehkým doprovodem • prokáže schopnost improvizovat na zadání (nálady, tónů) • doprovodí píseň základními harmonickými funkcemi	• hraje ve středním tempu durové stupnice do dvou křížků a dvou b paralelně a protipohybem a příslušné obraty kvintakordů • využívá techniku hry akordů secco a arpeggio • při hře vhodně uvolňuje ruce a paže • prokáže sluchovou sebekontrolu tvořením kultivovaného tónu • hraje z listu drobné skladby na úrovni 1. ročníku • v průběhu skladby mění při hře jeden až tři háčky	• hraje ve svižném tempu všechny durové stupnice, které háčková harfa umožňuje, a jim odpovídající akordy, jejich velký rozklad a septakord • samostatně tvoří fráze a pracuje s dynamikou • do hry zapojuje základní agogiku • v komorní hře prokáže dobrou souhru • hraje z listu na úrovni 2. ročníku • transponuje písně s doprovodem a lehké skladby • zaimprovizuje melodii s doprovodem	

hraje skladby s vyrovnanou úlohou obou rukou, případně polyfonní skladby.	ovládá základy agogiky	sluchovou sebekontrolu prokáže dynamickým rozlišením melodie a doprovodu
6. ročník		7. ročník
Žák:		
- hraje durové a molové harmonické stupnice s příslušnými akordy - ovládá skladby různého období a charakteru z not i z paměti - hraje z listu na úrovni 3. ročníku - popíše postup jak efektivně cvičit - při komorní hře prokáže základní povědomí o partech ostatních hráčů - prokáže schopnost hrát podle sluchu opakováním úryvku nebo osvojením skladby bez not - prokáže schopnost využít postupů na zvládnutí trémy - zhodnotí svůj výkon.	- popíše konstrukci, stručnou historii a další typy nástroje a ovládá pravidla péče o něj - při hře správně využívá a uvolňuje ruce a celé tělo - prokáže dostatečnou technickou vyspělost pro hru skladeb různých období, charakteru a tempa - využívá širokou dynamickou škálou i kultivovaný a čistý tón - hraje z listu na úrovni 4. ročníku - identifikuje formu zadané skladby, její tóninu a odpovídající tempo - ovládá improvizaci na úrovni využití svého kreativního potenciálů - hraje z paměti přednesové skladby - své interpretační dovednosti prezentuje na veřejnosti (koncerty, soutěže pod.).	

HRA NA HARFU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ		
I. ročník		II. ročník
Žák:		
- při hře využívá váhy ruky a paže - hraje technicky vyrovnaně, s kultivovaným tónem v jakémkoliv dynamice - technické a výrazové dovednosti propojuje se sluchovou představivostí a vnitřním hudebním cítěním - skladby interpretuje se smyslem pro detail - popíše systém postupů, které využívá při nácviku skladby - harmonizuje písně - navštěvuje koncerty a je ochoten a schopen formulovat jejich hodnocení - improvizuje s využitím svých technických a výrazových možností - je schopen flexibilně používat přeladovací háčky	- hraje skladby různých stylových období nebo žánrů s výrazem a se smyslem pro frázi - interpretuje skladby polyfonní, s komplementárním rytmem, nebo s výraznou úlohou levé ruky - samostatně nastuduje základní text nové skladby - aktivně se zapojuje do kulturních akcí školy - prokáže obecné povědomí o harfové kultuře (významní skladatelé, hráči, skladby) - při hře z listu volí odpovídající techniku a stylizaci.	
III. ročník		IV. ročník
Žák:		
na základě poslechu nahrávek předních harfistek a harfistů formuluje vlastní názor na danou kompozici a její interpretaci	- stará se nejen o nástroj, ale i o své tělo – před, během a po hraní - v péči o svůj psychický stav v zátěžových	

• samostatně tvoří prstoklady a z různých možností volí vhodnou variantu • výběrem repertoáru se profiluje na základě svého zájmu • samostatně získává podklady o okolnostech vzniku skladeb ze svého repertoáru a vychází z nich při studiu a interpretaci • při hře z listu volí vhodný výraz • objasní svoji profilaci a je schopen ji zdůvodnit.	interpretačních situacích využívá natrénované postupy • prokáže orientaci ve všech základních hudebních obdobích, interpretuje stylově skladby těchto období • kulturní rozhled využívá k rozhodování při výběru repertoáru • na základě sebereflexe zhodnotí svůj výkon a je schopen stanovit si kritéria zlepšení • transponuje lidové a umělé písně a je schopen doprovodit sólistu při jejich interpretaci • samostatně vyhodnocuje kvalitu své interpretace.
--	--

HRA NA HARFU - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• při hře využívá váhy ruky a paže • hraje technicky vyrovnaně, s kultivovaným tónem v jakémkoliv dynamice • technické a výrazové dovednosti propojuje se sluchovou představivostí a vnitřní hudební citění • skladby interpretuje se smyslem pro detail • při nácviu skladby pracuje systematicky • harmonizuje písně • navštěvuje koncerty a je ochoten a schopen formulovat jejich hodnocení • dokáže improvizovat s využitím svých technických a výrazových možností	• hraje skladby různých stylových období nebo žánrů s výrazem a se smyslem pro frázi • ovládá skladby polyfonní, s komplementárním rytmem, nebo s výraznou úlohou levé ruky • samostatně nastuduje základní text nové skladby • je schopen flexibilně používat přeladovací háčky • aktivně se zapojuje do kulturních akcí školy • prokáže obecné povědomí o harfové kultuře (významní skladatelé, hráči, skladby)	• na základě poslechu nahrávek předních harfistek a harfistů formuluje vlastní názor na danou kompozici a její interpretaci • dokáže najít různé možnosti prstokladů a vybírá vhodnou variantu • výběrem repertoáru se profiluje na základě svého zájmu • dokáže si sehnat a osvojit podklady k okolnostem vzniku skladeb ze svého repertoáru a vycházet z nich při studiu a interpretaci skladeb • při hře z listu dokáže odhadnout a interpretovat vhodný výraz	• dokáže se starat nejen o nástroj, ale i o své tělo – před, během a po hraní • pečuje o svůj psychický stav - v zátěžových situacích, jako jsou vystoupení, využívá natrénované postupy, zkoušky • prokáže orientaci ve všech základních hudebních obdobích, interpretuje stylově skladby těchto období • kulturní rozhled využívá k rozhodování při výběru repertoáru • objasní svoji profilaci a je schopen ji zdůvodnit • na základě sebereflexe zhodnotí svůj výkon a je schopen stanovit si kritéria zlepšení • transponuje lidové a umělé písně a je schopen doprovodit sólistu při jejich interpretaci

4.1.7 Studijní zaměření hra na housle

Charakteristika

V přípravném studiu se žáci seznamují s nástrojem a získávají základní návyky a dovednosti nezbytné pro navazující výuku samotné hry na housle. Od šestého ročníku mají žáci možnost navštěvovat také výuku hry na violu v rámci nepovinného předmětu.

V rámci předmětu Skupinová praxe má žák možnost zvolit si konkrétní soubor, který bude navštěvovat – Symfonický orchestr, Symfoňáček, Smyčcový soubor, Barvičky, Netrafolka, Kanafaska, případně jiný soubor skupinové výuky nebo Sborový zpěv.

* Některé žáky vyučujeme alternativní vyučovací metodou „Colourstrings“. Tato metoda používá zjednodušený notový zápis. Žáci se orientují pomocí barev, symbolů a číslic. Postupně se notový zápis ztěžuje a přidávají se linky notové osnovy. Žáci hrají nejprve v přirozených flažoletech, teprve později k nim používají znělé tóny při dohmátnuté struně. V rámci metody „Colourstrings“ děti mohou navštěvovat soubor „Barvičky“.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinný předmět:												
Hra na violu					0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5	0,5
Hudební kultura						1	1		1,5	1,5	1	1
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA HOUSLE – PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ
Žák: • popíše nástroj, pojmenuje jeho jednotlivé části a stručně vysvětlí jejich význam, • pojmenuje struny a zná jejich notový zápis, • ovládá základní postoj při hře na housle, jejich správné nasazení a uvolněné držení, • ovládá správný způsob postavení levé paže a dlaně při hře a způsob hry pizzicato, • správným způsobem drží smyčec a volným pohybem nasadí smyčec na struny, • ovládá hru polovinami a celým smyčcem na prázdných strunách, zná zásady pro rovné vedení smyčky a dokáže je samostatně realizovat, • hraje jednoduchá cvičení na jedné či více strunách pizzicato nebo arco • zahrade z paměti jednoduchou lidovou píseň, • používá pizzicato levou rukou,* • umí zahrát přirozené flažolety v první poloze a flažolety oktávové a dvouoktávové,* • kombinuje naučené flažolety se znělými tóny při dohmátnuté struně.*

HRA NA HOUSLE I. STUPEŇ			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
- při hře správně uvolněně stojí, provede samostatně usazení nástroje a správně jej drží, - uchopí správně smyčec, nasadí jej na struny, smyčec vede rovně při hře u žabky, středem, u špičky a při hře celým smyčcem, - samostatně rozpozná prstoklady dur a moll a samostatně je ovládá, - zahraje jednoduchou lidovou píseň v prstokladu dur či moll, - zahraje jednoduché cvičení v základním prstokladu smyčcem., - rozezná správně a chybně intonovaný tón (v souhře houslí s klavírem), - kombinuje naučené flažolety se znělými tóny při dohmátnuté struně.*	- při hře přirozeně a uvolněně stojí, nástroj drží správným způsobem, - zahraje smyk détaché celým smyčcem i zvlášť ve všech jeho částech, zahraje též smyk legato a oba druhy smyku propojuje, - zahraje píseň či cvičení, skladbu, resp. její část v mollovém i durovém prstokladu a jejich vzájemných kombinacích, - tyto základní prstoklady rozezná v notovém zápisu, - zrealizuje základní tónovou dynamiku (p, f), - lidové písně či kratší přednesovou skladbu zahraje zpaměti, - zahraje za doprovodu učitele (housle, klavír), - kombinuje naučené flažolety se znělými tóny při dohmátnuté struně.*	- zahraje akusticky čistý tón při přirozeném postoji, - zahraje smyky détaché, legato, staccato a jejich kombinace v různých částech smyčce, - zahraje další prstokladu dle zvoleného postupu (zvýšený 3. prst, snížený 1. prst), identifikuje hrané prstoklady v notovém zápisu, - zahraje správně tečkovaný rytmus, - z listu zahraje skladby či písně úrovně 1. ročníku, - tón dynamicky moduluje (p – f) - rozpozná intonačně nečistý tón a provede vlastní intonační korekci při souhře s klavírem či houslemi, - zahraje v souboru s jiným nástrojem (klavír, housle), - kratší skladbu zahraje zpaměti, - zahraje durovou stupnici dvouoktávovou, k této stupnici zahraje tón kvintakord.	
HRA NA HOUSLE I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
- zahraje ve všech prstokladech v rámci 1. polohy a zahraje skladby tyto prstoklady obsahující, - při hře je schopen realizovat v základní dynamice crescendo a decrescendo, - aplikuje získané dovednosti v technice pravé ruky – kombinuje smyky détaché, legato, staccato, aplikuje techniku	- provede výměnu z 1. do 3. polohy v rámci hrané skladby a aplikuje ji rovněž při hře stupnic a kvintakordů, - identifikuje prstoklad v rámci 3. polohy dle notového zápisu, - hraje melodické ozdoby: příraz, trylek - je schopen dynamického odstínění hry – piano, mezzoforte, forte, crescendo a decrescendo, - reaguje na notové označení pro rytmické	- provede plynulé výměny z 1. do 3. polohy, - zahraje jednoduchý notový zápis 1. polohy v poloze 3., - zahraje smyk spiccato v jednoduchých pasážích, dosud probrané druhy smyků zahraje ve vzájemných kombinacích, - užije vibrato na dlouhých tónech - interpretuje základní dynamickou a	- při hře kombinuje všechny probrané prstoklady v 1. poloze, - provede plynulou výměnu z 1. do 3. polohy a zpět v rámci hrané skladby, resp. stupnice a akordu, - orientuje se ve 3. poloze a rozezná prstoklad v této poloze dle zápisu v notách, - interpretuje určitou část notového zápisu v alternativě 1. nebo 3. polohy tam, kde je to možné,

obrátky smyku u žabky, je schopen hry řadového staccata v pomalém tempu, • zahraje melodické ozdoby: příraz, pomalý trylek a pozná jejich značení v rámci notopisu, • zahraje rytmus triol (malá triola), • zahraje vyrovnaný rovnoměrný souzvuk prázdných strun a dvojjzvuk oktávy v první poloze, • z listu zahraje krátkou skladbu na úrovni 2. ročníku, • zahraje durové stupnice jednooktávové. K těmto stupnicím zahraje tónický kvintakord způsobem détaché, legato (2, 3 tóny).	zpomalení, resp. zrychlení a dokáže je interpretovat (ritardando, accelerando), • samostatně provede průpravná cvičení k technice vibrata, • hraje kratší přednesové skladby z paměti, • zahraje jednoduché dvojjzvuky v 1. poloze s prázdnou strunou • zahraje durové stupnice (způsobem détaché, legato), dvouoktávové v 1. poloze (s přehmatem), • provede výměnu z 1. do 3. polohy a zpět, • k těmto stupnicím žák zahraje tónický kvintakord způsobem détaché a legato, • zahraje mollovou stupnici melodickou s kvintakordem, • zahraje z listu skladbu dle svých schopností	agogickou složku hry, • zahraje melodické ozdoby: trylek, obal, příraz, • zahraje přirozený flageoletu 4. prstem (dle notového zápisu) • zahraje jednoduché dvojjzvuky v 1. poloze s prázdnou strunou, • zahraje složitější rytmické útvary v kontextu skladby – triola, tečkovaný rytmus, • z paměti zahraje delší skladbu (etuda, přednes), • zahraje stupnice durové dvouoktávové v 1. poloze; dvouoktávové ve 3. poloze, stupnice mollové melodické dvouoktávové v 1. poloze, • ke stupnicím hraje příslušný rozložený kvintakord, • z listu zahraje skladbu dle svých schopností.	• zahraje skladbu, v níž aplikuje probrané druhy smyků ve vzájemných kombinacích (détaché, staccato, legato, spiccato), • v rámci hrané skladby interpretuje nejčastěji užívané melodické ozdoby, • zahraje dvojjzvuky v rámci 1. polohy a čtyřzvuky s dvěma prázdnými strunami, • realizuje dynamickou a agogickou složku hry, samostatně užije vibrato dle svých individuálních dispozic, • část skladby nastuduje samostatně s přihlédnutím k technické a výrazové stránce hry (výběr prstokladu, realizace dynamiky), • zahraje z listu dle svých schopností.
--	--	--	--

HRA NA HOUSLE - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Žák:

- uvolněně stojí u nástroje a ovládá základní držení smyčce a nástroje,
- hraje v 1. poloze durovým a mollovým prstokladem,
- podle notového zápisu hraje do 3. polohy,
- zahraje smyk détaché všemi částmi smyčce přes dvě struny,
- zahraje noty celé, půlové, čtvrtkové, osminové, šestnáctinové, noty s tečkou, synkopy,
- pohotově pojmenuje noty,
- zahraje z listu lidové a umělé písně či krátké přednesové skladby,
- jednoduchou skladbu zahraje z paměti.

HRA NA HOUSLE II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- provede uvolněnou výměnu z 1. do 3. polohy a zpět při hře stupnic, etud a přednesové literatury, - bez potíží zahraje prstoklady ve 3. poloze a pohotově je při hře využije, - při hře kombinuje všechny probrané druhy smyků, - provede intonační a rytmickou sebekontrolu, - dlouhé tóny zahraje s technikou vibrata, - zahraje jednodušší dvojjzvuky, realizuje hru vícezvuků, - užije výrazovou stránku hry – dynamiku, agogiku, vibrato - dle náladového zaměření skladby.	- zahraje alternativní prstoklad hrané pasáže, (I./III. poloha), - navrhne smyková řešení v hrané skladbě, - zahraje další druhy smyku (spiccato, martelé), - užije vibrato na dlouhých i kratších tónech, - výrazové prvky hry užije účelně (dynamika, vibrato, agogika), - nastuduje samostatně část skladby studované v rámci výuky (dle zadání učitele), - aktivně se uplatní v rámci souborové hry, podílí se na tvorbě smyků, - zahraje složitější dvojjzvuky.	- zahraje pasáže s přechodem do 5. polohy, případně i polohy vyšší, - ve vyšších polohách samostatně provede intonační sebekontrolu, - využije v praxi 2. polohu, - samostatně zvolí vhodný prstoklad dle charakteru hrané skladby, - zahraje akordickou hru (způsobem arpeggio), - zahraje bez potíží základní přirozené flažolety (zvolí je jako alternativu k pevnému hmatu).	- přečte a zahraje notový zápis prstokladů v 5. poloze, - zahraje pasáž ve 4. poloze, zvolí ji jako alternativu k jinému prstokladu, - rozezná a zahraje jednodušší umělé flažolety, - dokáže výrazovými prostředky hry naznačit odlišnosti různých hudebních stylů a období, - je schopen samostatného výběru skladby a jejího nácviku (volba prstokladů, smyků), - hraje v souboru, kde se podílí na tvorbě prstokladu a výrazu.

HRA NA HOUSLE – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
- zahraje akusticky čistý tón při přirozeném postoji, - zahraje smyky détaché, legato, staccato a jejich kombinace v různých částech smyčce, - zahraje další prstokladu dle zvoleného postupu (zvýšený 3. prst, snížený 1. prst), identifikuje hrané prstoklady v notovém zápisu, - zahraje správně tečkovaný rytmus, - z listu zahraje skladby či písně úrovně 1. ročníku, - tón dynamicky moduluje (p – f)	- zahraje ve všech prstokladech v rámci 1. polohy a zahraje skladby tyto prstoklady obsahující, - při hře je schopen realizovat v základní dynamice crescendo a decrescendo, - aplikuje získané dovednosti v technice pravé ruky – kombinuje smyky détaché, legato, staccato, aplikuje techniku obrátky smyku u žabky, je schopen hry řadového staccata v pomalém tempu, - zahraje melodické ozdoby:	- provede výměnu z 1. do 3. polohy v rámci hrané skladby a aplikuje ji rovněž při hře stupnic a kvintakordů, - identifikuje prstoklad v rámci 3. polohy dle notového zápisu, - hraje melodické ozdoby: příraz, trylek - je schopen dynamického odstínění hry – piano, mezzoforte, forte, crescendo a decrescendo, - reaguje na notové označení pro rytmické zpomalení, resp. zrychlení a dokáže je interpretovat (ritardando, accelerando), - samostatně provede průpravná cvičení k technice vibrata, - hraje kratší přednesové skladby z paměti,

- rozpozná intonačně nečistý tón a provede vlastní intonační korekci při souhře s klavírem či houslemi, - zahraje v souboru s jiným nástrojem (klavír, housle), - kratší skladbu zahraje z paměti, - zahraje durovou stupnici dvouoktávovou, k této stupnici zahraje tón kvintakord - zahraje durové stupnice jednooktávové. K těmto stupnicím zahraje tónický kvintakord způsobem détaché, legato (2, 3 tóny).	příraz, pomalý trylek a pozná jejich značení v rámci notopisu, - zahraje rytmus triol (malá triola), - zahraje vyrovnaný rovnoměrný souzvuk prázdných strun a dvojjzvuk oktávy v první poloze, - z listu zahraje krátkou skladbu na úrovni 2. ročníku, - provede výměnu z 1. do 3. polohy a zpět.	- zahraje jednoduché dvojjzvuky v 1. poloze s prázdnou strunou - zahraje durové stupnice (způsobem détaché, legato), dvouoktávové v 1. poloze (s přehmatem), - k těmto stupnicím žák zahraje tónický kvintakord způsobem détaché a legato, - zahraje mollovou stupnici melodickou s kvintakordem, - zahraje z listu skladbu na úrovni 2-3. roč. - zahraje smyk spiccato v jednoduchých pasážích, dosud probrané druhy smyků zahraje ve vzájemných kombinacích.
---	---	---

6. ročník

7. ročník

Žák:

- provede plynulou výměnu z 1. do 3. polohy, - zahraje jednoduchý notový zápis 1. polohy v poloze 3., - užije vibrato na dlouhých tónech - interpretuje základní dynamickou a agogickou složku hry, - zahraje melodické ozdoby: trylek, obal, příraz, - zahraje přirozený flageoletu 4. prstem (dle notového zápisu) - zahraje jednoduché dvojjzvuky v 1. poloze s prázdnou strunou, - zahraje složitější rytmické útvary v kontextu skladby – triola, tečkovaný rytmus, - z paměti zahraje delší skladbu (etuda, přednes), - zahraje stupnice durové dvouoktávové v 1. poloze; dvouoktávové ve 3. poloze, stupnice mollové melodické dvouoktávové v 1. poloze, - ke stupnicím hraje příslušný rozložený kvintakord, - z listu zahraje skladby na úrovni 3. roč. - část skladby nastuduje samostatně s přihlédnutím k technické a výrazové stránce hry (výběr prstokladu, realizace dynamiky).	- při hře kombinuje všechny probrané prstoklady v 1. poloze, - provede plynulou výměnu z 1. do 3. polohy a zpět v rámci hrané skladby, resp. stupnice a akordu, - orientuje se ve 3. poloze a rozezná prstoklad v této poloze dle zápisu v notách, - interpretuje určitou část notového zápisu v alternativě 1. nebo 3. polohy tam, kde je to možné, - zahraje skladbu, v níž aplikuje probrané druhy smyků ve vzájemných kombinacích (détaché, staccato, legato, spiccato), - v rámci hrané skladby interpretuje nejčastěji užívané melodické ozdoby, - zahraje dvojjzvuky v rámci 1. polohy a čtyřzvuky s dvěma prázdnými strunami, - realizuje dynamickou a agogickou složku hry, samostatně užije vibrato dle svých individuálních dispozic, - zahraje z listu skladby na úrovni 3.-4. roč. - zahraje jednodušší dvojjzvuky, realizuje hru vícezvuků.
--	--

HRA NA HOUSLE – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ

I. ročník

II. ročník

Žák:

- provede uvolněnou výměnu z 1. do 3. polohy a zpět při hře stupnic, etud a přednesové literatury, - bez potíží zahraje prstoklady ve 3. poloze a pohotově je při hře využije, - při hře kombinuje všechny probrané druhy smyků,	- navrhne smyková řešení v hrané skladbě, - zahraje další druhy smyku (spiccato, martelé), - užije vibrato na dlouhých i kratších tónech, - výrazové prvky hry užije účelně (dynamika, vibrato, agogika),
--	--

- provede intonační a rytmickou sebekontrolu, - dlouhé tóny zahraje s technikou vibrata, - zahraje jednodušší dvojzvuky, realizuje hru vícezvuků, - užije výrazovou stránku hry – dynamiku, agogiku, vibrato - dle náladového zaměření skladby, - zahraje alternativní prstoklad hrané pasáže, (I./III. poloha).	- nastuduje samostatně část skladby studované v rámci výuky (dle zadání učitele), - aktivně se uplatní v rámci souborové hry, podílí se na tvorbě smyků, - zahraje složitější dvojzvuky - zahraje pasáže s přechodem do 5. polohy, případně i polohy vyšší.
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
- ve vyšších polohách samostatně provede intonační sebekontrolu, - využije v praxi 2. polohu, - samostatně zvolí vhodný prstoklad dle charakteru hrané skladby, - zahraje akordickou hru (způsobem arpeggio), - zahraje bez potíží základní přirozené flažolety (zvolí je jako alternativu k pevnému hmatu), - je schopen samostatného výběru skladby a jejího nácviku (volba prstokladů, smyků).	- přečte a zahraje notový zápis prstokladů v 5. poloze, - zahraje pasáž ve 4. poloze, zvolí ji jako alternativu k jinému prstokladu, - rozezná a zahraje jednodušší umělé flažolety, - dokáže výrazovými prostředky hry naznačit odlišnosti různých hudebních stylů a období, - hraje v souboru, kde se podílí na tvorbě prstokladu a výrazu, - při veřejné produkci hraje z paměti, je aktivní v hraní na koncertech, soutěžích, přehlídkách apod.

HRA NA VIOLU I. STUPEŇ		
5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:		
- vytvoří kvalitní violový tón odpovídající technikou pravé ruky, - znalost violového klíče využije ke hře v rozsahu základní polohy na hmatníku, - zahraje stupnice na všech strunách v 1. poloze, - provádí alespoň částečnou intonační sebekontrolu a autokorekce, - při hře užije základy vibrata, - zahraje kratší přednesové skladby z paměti, - zahraje z listu	- hraje mollový i durový prstoklad, snížený 1. prst, zvýšený 3. prst, snížený 4. prst v základní poloze na všech strunách, - zahraje jednoduchý notový zápis 1. polohy v poloze 3., - zahraje smyk staccato, détaché, řadové staccato, legato v jednoduchých pasážích, - užije vibrato na dlouhých tónech v kontextu hrané skladby, - zahraje melodické ozdoby: trylek v rámci kratší rytmické hodnoty/noty, odraz, - zahraje přirozený flažolet 4. prstem podle notového zápisu, - zahraje jednoduché dvojzvuky v 1. poloze: oktáva a sexta s prázdnou spodní strunou, - zahraje složitější rytmické útvary v kontextu skladby – triola, tečkovaný rytmus, - z paměti zahraje kratší skladbu využívající typicky violového zvuku,	- hraje další prstoklady – zvýšený 3. a 4. prst v základní poloze na všech strunách, - provede plynulou výměnu z 1. do 3. polohy na všech strunách, - zahraje smyk spiccato, legato, détaché, staccato v kombinacích na všech strunách, - interpretuje základní dynamickou a agogickou složku hry, - zahraje melodické ozdoby: obal, příraz, dotryl, - zahraje jednoduché dvojzvuky v 1. poloze: oktáva a sexta s prázdnou spodní strunou, tercie a kvarta s prázdnou svrchní strunou, dvojhmatová sexta a tercie, čtyřzvuky s dvěma prázdnými strunami, - plynule přečte a zahraje noty ve 3. poloze,

skladbu na úrovni 1. ročníku ve violovém klíči.	z listu zahraje skladbu na úrovni 2. – 3. ročníku ve violovém klíči.	zahraje z paměti kratší přednesovou skladbu využívající základních výměn z 1. do 3. polohy.	
HRA NA VIOLU II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- provede uvolněnou výměnu z 1. do 3. polohy a zpět při hře stupnic, etud a přednesové literatury, - bez potíží zahraje notový zápis prstokladů ve 3. poloze, - provede intonační a rytmickou sebekontrolu, - dlouhé tóny obohatí o techniku vibrata, - zahraje jednoduché dvojzvuky, - zahraje přednesovou skladbu z paměti, - zahraje z listu skladby na úrovni 4. - 5. ročníku ve violovém klíči.	- orientuje se ve hře 2. polohy v jednoduchých pasážích, - zahraje složitější rytmické útvary-synkopy, trioly, tečkovaný rytmus a jejich kombinace, - užije dynamiku, agogiku dle náladového zaměření skladby, - techniku vibrata užije i na kratších tónech, - navrhne smyky a prstoklady adekvátní k hrané skladbě či její pasáži.	- plynule provede výměnu z 1. do 3. a dále do 5. polohy, - ve vyšších polohách samostatně provádí intonační sebekontrolu, - bez potíží ovládá notový zápis prstokladů v 5. poloze, - ovládá jednoduchou akordickou hru (způsobem arpeggio), - zahraje bez potíží přirozené flažolety (zvolí je jako alternativu k pevným hmatům), - zahraje z listu skladby na úrovni 5. - 6. ročníku ve violovém klíči, - nastuduje samostatně část skladby studované v rámci výuky dle zadání učitele,	- je schopen samostatného výběru skladby a jejího nácviku při volbě prstokladů a smyků, - samostatně zvolí vhodný prstoklad dle charakteru hrané skladby, - provede adekvátní výběr a nastudování skladby, - uplatní se v souborové hře a samostatně provede potřebné technické prvky (smyky, prstoklad). - výrazovými prostředky hry naznačí odlišnosti různých hudebních stylů a období za částečné pomoci učitele.

HRA NA VIOLU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:		
- vytvoří kvalitní violový tón odpovídající technikou pravé ruky, - znalost violového klíče využije ke hře v rozsahu základní polohy na hmatníku, - zahraje stupnice na všech strunách v 1. poloze, - provádí alespoň částečnou intonační sebekontrolu a autokorekce,	- hraje mollový i durový prstoklad, snížený 1. prst, zvýšený 3. prst, snížený 4. prst v základní poloze na všech strunách, - zahraje jednoduchý notový zápis 1. polohy v poloze 3., - zahraje smyk staccato, détaché, řadové staccato, legato v jednoduchých pasážích, - užije vibrato na dlouhých tónech v kontextu hrané skladby, - zahraje melodické ozdoby: trylek v rámci kratší rytmické hodnoty/noty, odraz,	- hraje další prstoklady – zvýšený 3. a 4. prst v základní poloze na všech strunách, - provede plynulou výměnu z 1. do 3. polohy na všech strunách, - zahraje smyk spiccato, legato, détaché, staccato v kombinacích na všech strunách, - interpretuje základní dynamickou a agogickou složku hry, - zahraje melodické ozdoby: obal, příraz, dotryl, - zahraje jednoduché dvojzvuky

• při hře užije základy vibrata, • zahraje kratší přednesové skladby z paměti, • z paměti zahraje kratší skladbu využívající typicky violového zvuku, • z listu zahraje skladby na úrovni 2. ročníku ve violovém klíči.	• zahraje přirozený flažolet 4. prstem podle notového zápisu, • zahraje jednoduché dvojzvuky v 1. poloze: oktáva a sexta s prázdnou spodní strunou, • zahraje složitější rytmické útvary v kontextu skladby – triola, tečkovaný rytmus, • z listu zahraje skladby na úrovni 3. ročníku ve violovém klíči, • plynule hraje podle not ve 3. poloze.	v 1. poloze: oktáva a sexta s prázdnou spodní strunou, tercie a kvarta s prázdnou svrchní strunou, dvojhmatová sexta a tercie, čtyřzvuky s dvěma prázdnými strunami, • zahraje z paměti kratší přednesovou skladbu využívající základních výměn z 1. do 3. polohy, • provede uvolněnou výměnu z 1. do 3. polohy a zpět při hře stupnic, etud a přednesové literatury.
--	---	---

HRA NA VIOLU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ

I. ročník	II. ročník
Žák:	
• bez potíží zahraje notový zápis prstokladů ve 3. poloze, • provede intonační a rytmickou sebekontrolu, • dlouhé tóny obohatí o techniku vibrata, • zahraje jednoduché dvojzvuky, • zahraje přednesovou skladbu z paměti, • zahraje z listu skladby na úrovni 4. - 5. ročníku ve violovém klíči, • užije dynamiku, agogiku dle náladového zaměření skladby.	• orientuje se ve hře 2. polohy v jednoduchých pasážích, • zahraje složitější rytmické útvary-synkopy, trioly, tečkovaný rytmus a jejich kombinace, • techniku vibrata užije i na kratších tónech, • navrhne smyky a prstoklady adekvátní k hrané skladbě či její pasáži • zahraje z listu skladby na úrovni 5. - 6. ročníku ve violovém klíči.
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
• plynule provede výměnu z 1. do 3. a dále do 5. polohy, • ve vyšších polohách samostatně provádí intonační sebekontrolu, • bez potíží ovládá notový zápis prstokladů v 5. poloze, • ovládá jednoduchou akordickou hru (způsobem arpeggio), • zahraje bez potíží přirozené flažolety (zvolí je jako alternativu k pevným hmatům), • nastuduje samostatně část skladby studované v rámci výuky dle zadání učitele, • je schopen samostatného výběru skladby a jejího nácviku při volbě prstokladů a smyků,	• samostatně zvolí vhodný prstoklad dle charakteru hrané skladby, • provede adekvátní výběr a nastudování skladby, • uplatní se v souborové hře a samostatně provede potřebné technické prvky (smyky, prstoklad). • výrazovými prostředky hry naznačí odlišnosti různých hudebních stylů a období za částečné pomoci učitele, • samostatně vyhodnotí kvalitu své interpretace a konzultuje s učitelem a dalšími odborníky, • veřejně vystupuje, hraje z paměti a aktivně vyhledává účast na kulturních akcích, soutěžích apod.

HRA NA HOUSLE – STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• samostatně provede kontrolu a případnou korekci postavení při hře a polohu obou paží, • zahraje všechny základní druhy smyku a vzájemně je propojuje, • provede intonační a rytmickou sebereflexi a korekturu, • zahraje plynule výměnu z 1. do 3. polohy a zpět, • zahraje vyrovnané vibrato na dlouhých tónech, • zahraje notový zápis v 1. a 3. poloze z listu, • sám vybere sólovou kratší skladbu dle svých interpretačních schopností.	• samostatně naladí svůj nástroj, • zahraje základní i pokročilejší druhy smyků, • provede intonační korekci ve 3., 5. poloze, • realizuje alternativní prstoklad ve 2. poloze (záměna za 1., resp. 3. polohu) • vibrato aplikuje na dlouhých i krátkých tónech, • zahraje dvojhmaty v 1. poloze a samostatně je správně intonuje, • zahrne do výrazové stránky hry dynamiku na kratších úsecích.	• samostatně zvolí vhodný prstoklad včetně sudé polohy (2., případně 4. poloha) • sám zvolí optimální druh smyku vzhledem k výrazu hrané skladby, • rozezná a zahraje přirozené a umělé flažolety dle notového zápisu, • interpretuje jednodušší liché druhy taktů, • zahraje akordickou pasáž a zvolí prostředky pro její optimální zvukové vyznění.	• výrazové prostředky hry zvolí v závislosti na charakteru skladby, resp. jejích částí, • samostatně aplikuje optimální prstoklad (vč. výběru polohy) podle povahy hrané melodie, • přizpůsobí výraz hry slohového zařazení skladby (barokní, klasicistní, romantické, moderní kompozice a jejich formy), • vytvoří prstoklad a smyky odpovídající potřebě a výrazu nové skladby, • interpretuje samostatně nastudovanou skladbu zvoleného období.

4.1.8 Studijní zaměření hra na violoncello

Charakteristika

V přípravném studiu žáci získávají první návyky a dovednosti, které jsou nezbytné pro jejich další nástrojovou výuku.

V předmětu Skupinová praxe si žák volí po dohodě s pedagogem soubor Kanafaska, Netrafolka, Smyčcový orchestr, Symfonický orchestr aj..

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	PS	I. r	II. r	III. r	IV. r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2
Hudební kultura									1,5	1,5	1	

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA VIOLONCELLO - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ
Žák: • hravou formou projevuje zájem o hru na nástroj – rytmická, melodická říkadla, písňe, hra podle sluchu, • pojmenuje jednotlivé části nástroje, dovede s nimi správně zacházet a opatrovat je, • vytvoří si správné návyky, dovednosti a znalosti – přirozené a uvolněné sezení u nástroje, držení smyčce, • vysvětlí první elementární hudební pojmy – výška, délka, síla, barva tónu, délka not, basový klíč, • zahraje podle sluchu jednoduché písňe, říkadla, pizzicato i arco s doprovodem.

HRA NA VIOLONCELLO I. STUPEŇ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
• sedí správně a přirozeně u nástroje, předvede správné držení smyčce, • zahraje smykem détaché všemi částmi smyčce přes dvě struny, • postaví levou ruku v základní poloze, • pojmenuje noty v basovém klíči, pozná notu celou, půlovou,	• zahraje smyky détaché, legato a jejich kombinace na dvou strunách, • základní polohu propojí s polohou širokou sníženou a zvýšenou, rozumí prstokladům, • hraje podle notového zápisu, obsahujícího notu/pomlku šestnáctinovou, půlovou a čtvrtovou s tečkou, • svou hru obohatí o	• sedí uvolněně u nástroje, správně drží smyčec, • předvede hru détaché, legato, staccato a jejich kombinace všemi smyčce a na všech strunách, • zahraje v základní a sedmé poloze • zahraje a orientuje se v úzké a širokých polohách na všech strunách v základní poloze, • rozpozná intonačně nečistý tón a při souhře s klavírem nebo violoncellem provede vlastní intonační korekci,

čtvrtovou, osminovou, • zahraje jednoduchou skladbu a píseň z paměti pizz, arco, • zahraje skladby s doprovodem učitele.	dynamiku piano, forte, • při hře duet předvede cit pro souhru, • zahraje z paměti naučenou skladbu.	• při tvorbě tonu použije základní znalosti dynamiky (p, f, crescendo, decrescendo), • předvede nácvik vibrata, • s pomocí učitele sám naladí nástroj, • zahraje z listu jednodušší skladby dle svých dispozic.
--	---	--

HRA NA VIOLONCELLO I. STUPEŇ

4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• plynule kombinuje naučené smyky, • propojí základní sedmou polohu, • vytvoří tón s využitím vibrata na dlouhých notách a dle svých dispozic, použije naučené dynamiky z předešlých ročníků, • zahraje melodické ozdoby: příraz, pomalá skupinka, • zahraje podle notového zápisu trioly, synkopy, • zahraje stupnice dur a moll přes dvě oktávy (do 4křížků a 4bé), k těmto stupnicím zahraje tónický kvintakord, • zahraje z listu jednodušší skladby dle svých schopností.	• hraje melodické ozdoby: příraz, pomalý trylek, pomalá skupinka, • zahraje v naučených polohách a propojí je s polohami mezi nimi, • při hře užije naučené základní výrazové prostředky – dynamiku, agogiku, vibrato (dle svých dispozic), • pojmenuje a zahraje noty v tenorovém klíči, • zahraje z listu jednodušší skladby dle svých schopností.	• zahraje složitější smyky-řadové staccato v pomalém tempu, • zahraje vibrato v rychlejším tempu, • zahraje jednoduché dvojjazyky tercie, sexty, oktávy, • plynule přechází z basového do tenorového klíče, • zahraje z listu jednodušší skladby dle svých schopností.	• zahraje základní smyky, jejich kombinace, smyky vyšší obtížnosti, spiccato (dle svých dispozic), • předvede plynulé výměny od základní až po palcovou polohu (tón a1), • ve své hře propojí naučenou dynamiku, frázování, zpěvnost/vibrato/, • v rámci hrané skladby interpretuje nejčastěji užívané melodické ozdoby, • zahraje v basovém, tenorovém, • zahraje z paměti, zhodnotí vlastní výkon, • naladí sám nástroj, • zahraje z listu, jednodušší skladby dle svých schopností.

HRA NA VIOLONCELLO - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Žák
• uvolněně sedí u nástroje, • zavěsí pravou ruku na smyčec, • postaví levou ruku v základní a sedmé poloze, předvede výměny mezi polohami • zahraje smyk détaché všemi částmi smyčce přes dvě struny, • zahraje skladby podle notového zápisu, obsahujícího noty/pomlky celé, půlové, čtvrtkové, šestnáctinové, noty s tečkou a synkopy, • jednoduchou skladbu zahraje z paměti.

HRA NA VIOLONCELLO II. STUPEŇ:			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- hraje bez problémů v základní až sedmé poloze/ po a1/, výměny provádí plynule a uvolněně, - rozumí notovému zápisu v basové, tenorovém, - kombinuje druhy smyků naučených v předešlých ročnících, - ve skladbách užije naučenou dynamiku a agogiku. Vibrato dle náladového zaměření skladby.	- Zahraje v palcové poloze (tón e2), - rozumí notovému zápisu v houslovém klíči, - hraje kvalitním tónem, vibrato použije v palcové poloze, - hraje základní dvojhmaty, akordy a melodické ozdoby, - z paměti zahraje rozsáhlejší skladby (koncerty, sonáty), - zahraje stupnice dur a moll přes tři oktávy (do 4křížků a 4bé), k těmto stupnicím zahraje tónický kvintakord, kvartsextakord, dominantní septakord k dané stupnici (kadenci).	- hraje bez problému a výměny provádí ze základní až po palcovou polohu, - bez problému se orientuje v basovém, tenorovém, houslovém klíči, - ve vyšších polohách samostatně provede intonační sebekontrolu, - zahraje akordickou hru (způsobem arpeggio), - samostatně zvolí vhodný prstoklad dle charakteru hrané skladby.	- zahraje skladby různých slohových období s odpovídající interpretací) dle svých schopností), - ve skladbách užije všechny naučené technické, smykové a výrazové prvky, - orientuje se po celé délce hmatníku, - zapiše samostatně prstoklady, smyky, - rozezná a zahraje jednodušší umělé flažolety.

HRA NA VIOLONCELLO – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
- sedí uvolněně u nástroje, správně drží smyčec, - předvede hru détaché, legato, staccato a jejich kombinace všemi smyčce a na všech strunách, - zahraje v základní a sedmé poloze - zahraje a orientuje se v úzké a širokých polohách na všech strunách v základní poloze, - rozpozná intonačně nečistý tón a při souhře s klavírem nebo violoncellem provede vlastní intonační korekci, - při tvorbě tonu použije základní znalosti dynamiky (p, f, crescendo, decrescendo), - předvede nácvik vibrata, - s pomocí učitele sám naladí nástroj, - zahraje z listu jednodušší skladby dle svých dispozic, - zahraje podle notového zápisu trioly, synkopy.	- plynule kombinuje naučené smyky, - propojí základní sedmou polohu, - vytvoří tón s využitím vibrata na dlouhých notách a dle svých dispozic, použije naučené dynamiky z předešlých ročníků, - zahraje melodické ozdoby: příraz, pomalá skupinka, - zahraje stupnice dur a moll přes dvě oktávy (do 4křížků a 4bé), k těmto stupnicím zahraje tónický kvintakord, - zahraje z listu na úrovni 1. roč. - pojmenuje a zahraje noty v tenorovém klíči.	- hraje melodické ozdoby: příraz, pomalý trylek, pomalá skupinka, - zahraje v naučených polohách a propojí je s polohami mezi nimi, - při hře užije naučené základní výrazové prostředky – dynamiku, agogiku, vibrato (dle svých dispozic), - zahraje z listu na úrovni 1.- 2. roč. - plynule přechází z basového do tenorového klíče.

6. ročník		7. ročník	
Žák:			
• zahraje složitější smyky-řadové staccato v pomalém tempu, • zahraje vibráto v rychlejším tempu, • zahraje jednoduché dvojzvuky tercie, sexty, oktávy, • zahraje z listu na úrovni 2. roč. • zahraje základní smyky, jejich kombinace, smyky vyšší obtížnosti, spiccato (dle svých dispozic).		• předvede plynulé výměny od základní až po palcovou polohu (tón a1), • ve své hře propojí naučenou dynamiku, frázování, zpěvnost/vibráto/, • v rámci hrané skladby interpretuje nejčastěji užívané melodické ozdoby, • zahraje v basovém, tenorovém, • zahraje z paměti, zhodnotí vlastní výkon, • naladí sám nástroj, • zahraje z listu na úrovni 3. roč. • kombinuje druhy smyků naučených v předešlých ročnících.	
HRA NA VIOLONCELLO – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ			
I. ročník		II. ročník	
Žák:			
• hraje bez problémů v základní až sedmé poloze/ po a1/, výměny provádí plynule a uvolněně, • rozumí notovému zápisu v basové, tenorovém, klíči • ve skladbách užije naučenou dynamiku a agogiku. Vibrato dle náladového zaměření skladby, • zahraje v palcové poloze (tón e2), • pracuje s notovým zápisem v houslovém klíči, • hraje z listu na úrovni 3.- 4. roč.		• hraje kvalitním tónem, vibrato použije v palcové poloze, • hraje základní dvojhmaty, akordy a melodické ozdoby, • z paměti zahraje rozsáhlejší skladby (koncerty, sonáty), • zahraje stupnice dur a moll přes tři oktávy (do 4křížků a 4bé), k těmto stupnicím zahraje tónický kvintakord, kvartsextakord, dominantní septakord k dané stupnici (kadenci), • bez problému se orientuje v basovém, tenorovém, houslovém klíči.	
III. ročník		IV. ročník	
Žák:			
• hraje bez problému a výměny provádí ze základní až po palcovou polohu, • ve vyšších polohách samostatně provede intonační sebekontrolu, • zahraje akordickou hru (způsobem arpeggio), • samostatně zvolí vhodný prstoklad dle charakteru hrané skladby. • zahraje skladby různých slohových období s odpovídající interpretací) dle svých schopností),		• ve skladbách užije všechny naučené technické, smykové a výrazové prvky, • orientuje se po celé délce hmatníku, • zapíše samostatně prstoklady, smyky, • rozezná a zahraje jednodušší umělé flažolety. • samostatně vyhodnocuje kvalitu své interpretace a konzultuje s učitelem či jiným odborníkem.	

HRA NA VIOLONCELLO - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• samostatně intonuje v	• použije získané technické prostředky hry	• zohlední rozdíl mezi sólovým a komorním	• přizpůsobí výraz hry specifikům různých

dosud probraných prstokladech napříč polohami, • orientuje se v tenorovém, houslovém a basovém klíči, • hrané druhy smyku provede uvolněným způsobem, • sám naladí nástroj (sólová hra; pro potřeby ansámblové souhry).	pro dosažení optimální tónové kvality, • aplikuje alternativní prstoklad (alternativní poloha) s ohledem na potřeby výrazové stránky hry (tónová barva), • v souhře s druhým nástrojem, resp. v komorní hře prokáže schopnost přizpůsobení stylu a výrazu hry ostatním nástrojům, • na základě dosažených znalostí a schopností vybere adekvátní skladbu k nastudování.	stylem hry, • v rámci komorní hry provede úpravu smyků a prstokladů pro optimální podobu ansámblové interpretace, • při hře zohlední žánrové a slohové zařazení skladby, • prokáže schopnost hry z listu zahrnující širší výrazové prostředky (dynamiku, agogiku).	slohových období (baroko, klasicismus, romantismus, moderna), • prokáže orientaci v notovém zápisu, resp. partituru a přizpůsobí hraný part svému nástroji, • notový materiál jiného nástroje (rozsahem blízkého violoncellu) upraví pro možnost interpretace na violoncello, • vlastní vybranou skladbu samostatně nastuduje.
--	--	---	---

4.1.9 Studijní zaměření hra na zobcovou flétnu

Charakteristika

V přípravném studiu se žáci seznamují s nástrojovými dovednostmi na základní úrovni. Důležité je se v tomto období naučit správně dýchat, osvojit si správný postoj při hře a zahrát jednoduchou melodii.

Od 1. ročníku se navazuje na dovednosti získané v přípravném studiu. Rozvíjí se prstová technika a barva zvuku, upevňují se dýchací návyky. Repertoár sestavuje dle individuálního zaměření a dispozic žáka.

Cílem celého studia zobcové flétny je poučená interpretace z hlediska žánru i stylového období. Po celou dobu studia je žák veden k aktivní účasti na koncertech, dechových dílnách, seminářích a dalších interních i veřejných kulturních akcích.

V průběhu studia se žák může hře na všechny typy zobcových fléten.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		2	2	2	2
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	3	3	3	3
	16							1	12			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ	
Žák:	- při hře využívá základní dechové návyky, správný postoj, správné nasazení tónu, - popíše a popřípadě i předvede správné dýchání (nádech – prodloužený výdech), - rozlišuje základní dynamiku (p - f), - zahraje jednoduchou píseň s doprovodem,

HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU I. STUPEŇ			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
- hraje základní dechovou techniku (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech), - má uvolněný postoj, správně drží nástroj, - má správný nátisk a nasazení (nasazuje ty, dy), - hraje jednoduché melodie z paměti, - hraje v základních rytmech (2/4, 3/4, 4/4 takt) a v souhře s doprovodem, - hraje v rozsahu od c¹-d² lidové písně dle notového zápisu, - rozliší nálady skladeb a věnuje pozornost nádechům a intonaci.	- hraje rovným tónem bez vibrata, - hraje legato a staccato, - interpretuje stupnice do g², - hraje zadanou skladbu interpretovat z paměti, - hraje rytmicky správně, - podle sluchu zahraje jednoduchou lidovou píseň v rámci rozsahu do g², - využívá základní dynamiku s důrazem na intonaci, hraje čistě v unisonu s učitelem.	- využívá správnou dechovou techniku v přirozeném postoji a se správným držením nástroje, - zahraje stupnice a akordy z notového zápisu do 2# a 2b, - základní ozdoby (nátryl, trylek) používá v přednesových skladbách, - hraje v rytmu (3/8, 6/8 taktu) a jednoduchý tečkovaný rytmus, - interpretuje skladby v základních hudebních formách-písně a tance, - hraje ve skladbách přiměřenou dynamiku a agogiku.	
HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
- hraje stupnice durové a mollové i s akordy do 4 posuvek, - posuzuje obtížnost skladby, - hraje kultivovaným tónem, - hraje dueta společně s učitelem a řádně se připravuje na souborovou hru.	- hraje v rychlejším tempu zadané stupnice a akordy, - hraje skladby rozsáhlejšího charakteru (suite, sonáta), - transponuje v jednoduchých tóninách podle sluchu lidové písně a známé melodie.	- interpretuje s přiměřenou dynamikou, agogikou a odpovídajícím frázováním, - při hře uplatňuje základní moderní techniky (frullato, zpívané tóny), - hraje etudy, prokazující zvládnutí prstové techniky.	- hraje v celém dosaženém tónovém rozsahu, - interpretuje vybrané skladby v rozmezí od renesance po současnost, - sestaví vhodný repertoár, - při nácviu a interpretaci skladby uplatňuje prvky stylu daného hudebního období, - analyzuje jednoduchou skladbu.
HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ			
Žák:			
- věnuje pozornost dechové technice (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech), - zachovává uvolněný postoj, správně drží nástroj, - má správný nátisk a nasazení (dbá na správnou artikulaci), - hraje jednoduché melodie z paměti, - rozlišuje nálady skladeb a věnuje pozornost nádechům a intonaci, - hraje v základních rytmech (2/4, 3/4, 4/4 takt) i v souhře s doprovodem,			

• hraje v rozsahu od c1 – g 2 lidové písně dle notového zápisu, • rozlišuje nálady skladeb a věnuje pozornost nádechům a intonaci, • hraje jednoduché lidové písně a drobné skladby podle sluchu, • hraje rovným tónem bez vibrata, • využívá základní dynamiku s důrazem na intonaci, • rozeznává podle sluchu i notového zápisu legato a staccato.			
HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• používá analýzu skladby jako prostředek jejího základního pochopení, • při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby, • komunikuje v rámci souboru o způsobu provedení skladby.	• hraje technicky vyspěle, • ke hře využívá obtížnější moderní techniky, • pracuje správně s dechem, • poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací se seznamuje s hudbou všech stylových období a současných žánrů.	• je schopen se zaměřit dle svých individuálních možností, schopností a zájmu na styl, který mu nejvíce vyhovuje a odborně se v něm vzdělává (semináře, koncerty apod.), • navštěvuje koncerty, festivaly a formuluje vlastní názor na slyšenou hudbu.	• při hře používá celou škálu barevnosti tónu nástroje, • stará se o nástroj, pravidelně jej olejuje a čistí, • interpretuje hudbu všech stylových období a současných žánrů, • na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu.
HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ			
3. ročník		4. ročník	5. ročník
Žák:			
• využívá správnou dechovou techniku v přirozeném postoji a se správným držením nástroje, • zahraje stupnice a akordy z notového zápisu do 2# a 2b, • základní ozdoby (nátryl, trylek) používá v přednesových skladbách, • hraje v rytmu (3/8, 6/8 taktu) a jednoduchý tečkovaný rytmus, • interpretuje skladby v základních hudebních formách-písně a tance, • hraje ve skladbách přiměřenou dynamiku a agogiku, • hraje stupnice durové a mollové i s akordy do 4 posuvek.		• posuzuje obtížnost skladby, • hraje kultivovaným tónem, • hraje dueta společně s učitelem a řádně se připravuje na souborovou hru, • dynamiku využívá adekvátně charakteru skladby, • hraje z listu na úrovni 1.- 2. roč.	• hraje v rychlejším tempu zadané stupnice a akordy, • hraje skladby rozsáhlejšího charakteru (suite, sonáta), • transponuje v jednoduchých tóninách podle sluchu lidové písně a známé melodie, • hraje z listu na úrovni 2. roč. • hraje etudy, prokazující zvládnutí prstové techniky.
6. ročník		7. ročník	
Žák:			
• interpretuje s přiměřenou dynamikou, agogikou a odpovídajícím frázováním, • hraje etudy, prokazující zvládnutí prstové		• interpretuje vybrané skladby v rozmezí od renesance po současnost, • sestaví vhodný repertoár na základě vyhodnocení	

techniky, • hraje v celém dosaženém tónovém rozsahu, • spolupodílí se na výběru skladeb s ohledem na získané znalosti a dovednosti, • hraje z listu na úrovni 3. roč. • přednesové skladby hraje z paměti.	svých dovedností, • při nácviu a interpretaci skladby uplatňuje prvky stylu daného hudebního období, • používá hudební analýzu jako prostředek základního pochopení skladby, • hraje z listu na úrovni 3.-4. roč. • je aktivní ve vyhledávání možností veřejné produkce (koncerty, soutěže, přehlídky apod.)
HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ	
I. ročník	II. ročník
Žák:	
• při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby, • je aktivní ve vyhodnocování kvality svého výkonu, komunikuje s pedagogem o způsobu provedení skladby, • hraje technicky vyspěle.	• ke hře využívá obtížnější moderní techniky, • pracuje správně s dechem, • poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací se seznamuje s hudbou všech stylových období a současných žánrů, • při interpretaci využívá stylové výrazové prostředky.
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
• je schopen se zaměřit dle svých individuálních možností, schopností a zájmu na styl, který mu nejvíce vyhovuje a odborně se v něm vzdělává (semináře, koncerty apod.), • navštěvuje koncerty, festivaly a formuluje vlastní názor na slyšenou hudbu, • při hře používá celou škálu barevnosti tónu nástroje.	• stará se o nástroj, pravidelně jej olejuje a čistí, • interpretuje hudbu všech stylových období a současných žánrů, • na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu, • aktivně se zapojuje do uměleckého dění, účastní se koncertů, soutěží, přehlídek apod.

4.1.10 Studijní zaměření hra na příčnou flétnu

Charakteristika

V přípravném studiu zvládne žák držení nástroje, základní dechovou techniku, odpovídající způsob nasazení tónu a hru jednoduché melodie. Během prvního sedmiletého stupně základního studia žák zvládne hru uvolněným nátiskem a kvalitním tónem v běžně používaném rozsahu c^1 - g^3 , portamento, legato a staccato. Samostatně naladí nástroj v souboru nebo komorní hře, ovládá základní transpozici a vytvoří jednoduchý druhý hlas. Hraje skladby více žánrů – swing (ragtime), jazz (písňe), úpravy folklorních písní, barokní a klasicistní hudbu a hudbu 20. století (např. vážnou, filmovou, písňe). Součástí studia je skupinová v některém ze školních hudebních uskupení (Symfonický orchestr, Netrafolka, Kanafaska, Flétnový soubor aj). Ve druhém stupni základního studia může žák v rámci čtyřletého učebního plánu prohlubovat svoje poznatky a zkvalitňovat svoji interpretaci s důrazem na samostatnou práci při výběru a nácviu skladeb.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ
Žák • předvede správný postoj, držení nástroje, správné nasazení tónu • zahraje čistě ve dvou polohách na hlavici • předvede nasazení tónu jazykem • zahraje jednoduchou píseň s doprovodem • zopakuje předvedený motiv • hraje v rozsahu $e1$-$d2$ s některými půltóny

HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU I. STUPEŇ			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
• stojí uvolněně, drží nástroj v optimálním úhlu, nezvedá nehrající prsty, • rozlišuje hru technikou hry portamento, staccato a legato, • hraje rovným tónem v rozsahu d1-d2 ve dvou a třídobém taktu, cítí těžkou dobu, • rytmizuje slova a říkadla, • hraje na ozvěnu, • předvede skladby a písně přiměřeného rozsahu a náročnosti.	• nasadí tón jazykem, uvolňuje nátlak pravidelným používáním tónových cvičení, • hraje staccato, legato, portamento, • vytvoří a zahráje tónovou řadu – jednooktávovou stupnici dur a moll, • hraje pravidelné členění čtvrtkové noty, • hraje s jiným nástrojem, případně v seskupení, umí dát nástup.	• při hře používá dechovou techniku - vědomě brániční dýchání, • předvede jednoduché ozdoby, postaví a předvede stupnice jednooktávové, tonický kvintakord s obraty portamento, legato, velký rozklad v rozsahu c1-c3 kvalitním tónem, • používá základní agogiku a elementární výrazové prostředky k vyjádření obsahu - základní dynamika p-f, s důrazem na intonaci, • znalost principů ladění nástroje prokáže při naladění se podle klavíru, • komunikuje v rámci souboru – orientuje se v tempu, rytmu, nástupech, agogice, dynamice.	
HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• tvoří a předvede stupnice dur a moll, T5, D7, zm7 portamento, legato, • samostatně si vybírá písničku a melodii transponuje o oktávu, • hraje větší hudební formy – suita, sonáta, • hraje aktivně v souboru; vytvoří jednoduchý druhý hlas.	• tvoří a hraje ozdoby, které vkusně a vhodně zařazuje do skladeb, • čistě intonuje, • při domácí přípravě volí vhodný postup a pořadí nácvičky skladeb, • navrhne a posoudí vhodnou příležitost k veřejnému provedení skladby.	• podle svých znalostí vybírá vhodnou techniku (legato, staccato, ozdoby), dokáže navrhnout dynamiku, agogiku, frázování a nádechy s respektem k typu skladby, • pracuje uvědoměle na řešení svých technických nedostatků, • hraje větší hudební formy (suita, sonáta, koncert, fantazie apod.), • vyjádří a zdůvodní vlastní názor na práci souboru, diskutuje ve skupině.	• vytvoří transpozici lid. a umělých písní v dur do 3#, 1b, v moll 1#,1b, • určí žánr a období vzniku skladby, • samostatně řeší technické problémy ve skladbě, používá získané dovednosti v oblasti dynamiky a techniky hry, • sleduje a koriguje intonaci při hře, hraje intonačně čistě v unisonu.

HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ
Žák: • předvede postoj a držení nástroje, • pojmenuje části nástroje, • hraje v rozsahu nejméně v rozmezí c1 – a2 portamento, legato, staccato, • hrou z listu předvede pochopení a ovládnutí rytmického dělení – sudý, lichý takt, základní rytmické

hodnoty, nota s tečkou, triola

- v repertoáru má skladby různého žánru a období na úrovni druhého ročníku.

HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• technicky i přednesově navazuje na repertoár I. stupně studia, • určí techniky, které mu působí potíže a navrhne způsob nácviu, orientuje se na zvládnutí hry v obtížnějších technikách, pasážové technice a rychlejších tempech, • hraje programní hudbu s použitím dynamických a agogických prostředků a respektuje stylová specifika, • v souborové hře identifikuje problémy v souhře a koriguje svůj výkon technicky i intonačně,	• určí techniky, které mu působí potíže a navrhne způsob nácviu, orientuje se na zvládnutí hry v obtížnějších technikách, pasážové technice a rychlejších tempech, • při sestavování repertoáru si vybírá skladby různých žánrů a období, • provede základní analýzu skladby pro lepší pochopení a orientaci při hře, • poslechem nahrávek se orientuje lépe ve vlastní hře a používá média k vyhledávání skladeb a porovnání vlastní interpretace hudby všech hlavních historických stylových období a žánrů.	• rozvíjí v technických cvičeních obtížné techniky, • v repertoáru má zastoupeny skladby více žánrů a období – zaměřuje se podle svého zájmu na komorní hru, sólovou hru klasickou nebo jazzovou a populární, • na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu,	• pracuje s médii a internetem pro lepší zvládnutí skladby, • komunikuje v rámci souboru o způsobu provedení skladby, aktivně poslouchá hudbu z CD, • navazuje na zvládnutou a probranou látku předešlých ročníků.

HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
• při hře používá dechovou techniku, vědomě brániční dýchání, • předvede jednoduché ozdoby, postaví a předvede stupnice jednooktávové, tonický kvintakord s obraty portamento, legato, velký rozklad v rozsahu c1-c3 kvalitním tónem, • používá základní agogiku a elementární výrazové prostředky k vyjádření obsahu - základní dynamika p-f, s důrazem na intonaci, • znalost principů ladění nástroje prokáže při naladění se podle klavíru, • komunikuje v rámci souhry s korepeticí – orientuje se v tempu, rytmu, nástupech, agogice, dynamice, • hraje větší hudební formy – suita, sonáta.	• tvoří a předvede stupnice dur a moll, T5, D7, zm7 portamento, legato, • samostatně si vybírá písničku a melodii transponuje o oktávu, • hraje větší hudební formy – suita, sonáta, • hraje s doprovodem • vytvoří jednoduchý druhý hlas. • hraje z listu na úrovni 1.-2. roč. • čistě intonuje.	• tvoří a hraje ozdoby, které vkusně a vhodně zařazuje do skladeb, • při domácí přípravě volí vhodný postup a pořadí nácviu skladeb, • navrhne a posoudí vhodnou příležitost k veřejnému provedení skladby, • podle svých znalostí vybírá vhodnou techniku (legato, staccato, ozdoby), dokáže navrhnout dynamiku, agogiku, frázování a nádechy s respektem k typu skladby.

6. ročník		7. ročník	
Žák:			
- pracuje uvědoměle na řešení svých technických nedostatků, - hraje větší hudební formy (suite, sonáta, koncert, fantazie apod., - vyjádří a zdůvodní vlastní názor na souhru při nácviu s korepeticí, - vytvoří transpozici lid. a umělých písní v dur do 3#, 1b, v moll 1#,1b.		- určí žánr a období vzniku skladby, - samostatně řeší technické problémy ve skladbě, používá získané dovednosti v oblasti dynamiky a techniky hry, - sleduje a koriguje intonaci při hře, hraje intonačně čistě v unisonu, - aktivně vyhledává možnosti veřejné produkce na koncertech, soutěžích a přehlídkách.	
HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ			
I. ročník		II. ročník	
Žák:			
- technicky i přednesově navazuje na repertoár I. stupně studia, - určí techniky, které mu působí potíže a navrhne způsob nácviu, orientuje se na zvládnutí hry v obtížnějších technikách, pasážové technice a rychlejších tempech, - hraje programní hudbu s použitím dynamických a agogických prostředků a respektuje stylová specifika, - při hře s korepeticí identifikuje problémy v souhře a koriguje svůj výkon technicky i intonačně, - hraje z listu na úrovni 3.-4. roč I. stupně.		- při sestavování repertoáru si vybírá skladby různých žánrů a období, - provede základní analýzu skladby pro lepší pochopení a orientaci při hře, - poslechem nahrávek se orientuje lépe ve vlastní hře a používá média k vyhledávání skladeb a porovnání vlastní interpretace hudby všech hlavních historických stylových období a žánrů, - rozvíjí v technických cvičeních obtížné techniky,	
III. ročník		IV. ročník	
Žák:			
- v repertoáru má zastoupeny skladby více žánrů a období – zaměřuje se podle svého zájmu na komorní hru, sólovou hru klasickou nebo jazzovou a populární, - na základě poslechu a vyhodnocení vlastních dovedností si samostatně vybírá skladby ke studiu, - při nácviu čerpá z hudební analýzy, kterou provádí samostatně		- pracuje s médii a internetem pro lepší zvládnutí skladby, - komunikuje v rámci souboru o způsobu provedení skladby, aktivně poslouchá hudbu z CD, - hraje z listu na úrovni 5. roč. I. stupně - navazuje na zvládnutou a probranou látku předešlých ročníků, - aktivně se účastní veřejné produkce (koncerty, soutěže apod.).	

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ - HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- hraje v rozsahu nejméně v rozmezí c1 – g3, - technicky i přednesově navazuje	- hraje intonačně čistě a kvalitním tónem, - při hře používá vibrato, dynamiku, agogiku a správnou	interpretuje skladby vybrané podle svého zaměření na komorní hru, sólovou hru klasickou nebo	- poslech nahrávek využívá k lepší orientaci ve vlastní hře, - využívá média k

na repertoár II. stupně studia • využívá dovednost pasážové techniky i rychlejších tempech, • hrou technických cvičení prokazuje dovednost obtížné techniky.	artikulaci, • v repertoáru má náročnější skladby všech období a žánrů sólové, s živým doprovodem (klavíru) nebo CD.	jazzovou a populární hudbu, • u vybraných skladeb posoudí technickou obtížnost skladby a zvolí způsob nácviku. • hraje z listu na úrovni 7. ročníku I. stupně.	vyhledávání nahrávek studovaných skladeb k porovnání vlastní interpretace hudby všech hlavních historických stylových období a žánrů, • hraje ve školním souboru.
--	--	--	--

4.1.11 Studijní zaměření hra na klarinet

Charakteristika

Hra na klarinet je rozčleněna do tří etap. V přípravném studiu se žák seznamuje s historií nástroje a učí se správným základům a návykům pro hru na klarinet. V základním studiu I. stupně jsou žáci seznamováni se základy hry na klarinet, které spočívají v upevňování nátisku a rozvíjení hry. Učí se základním hudebním návykům – správný nátisk, dýchání, držení těla, uvolněné prsty. Výsledkem tohoto studia je přirozený a kultivovaný přednes skladeb, které jsou vybírány podle vyspělosti žáka – lidové písně, umělé písně, elementární skladby po přednesové skladby různých stylových období.

Ve studiu II. stupně žáci prohlubují své hudební dovednosti a návyky, které uplatňují v různých stylových žánrech.

Cílem celého studia je interpretace skladeb různých stylových období a žánrů. Po dobu studia je v žácích pěstován zájem se účastnit různých hudebních aktivit – koncerty, semináře a veřejně kulturní akce.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
1. Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2. Hudební kultura	1	1	1	1	1							
3. Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
4. Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacího předmětu hra na klarinet

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM - HRA NA KLARINET I. STUPEŇ			
Žák • má správný uvolněný postoj, držení nástroje a polohu prstů, • nasazuje jazykem na „tá“ v rozsahu e až d2 v sudém a lichém taktu, • hraje jednoduché písně z paměti a také podle sluchové představy.			
HRA NA KLARINET I. STUPEŇ			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
• při hře drží správný postoj a držení nástroje • má správný nátisk a nasazení tónu • hraje tenuto, legato rytmických hodnotách celých až osminových not a pomlk • hraje v rozsahu e – c2, s posuvkami v rámci svých možností	• hraje se základní dynamikou, v 2/4 a 3/8 taktu • používá základní prstové techniky, správně dýchá • hraje delší hudební fráze, správně umísťuje hubičku v ústech – nátisk • tóny v rozsahu e - a2 hraje rovným tónem v tenutu a staccatu	• zahraje dur, moll stupnice dle svého rozsahu, tenuto, legato, T5 • zahraje noty osminové – půlové • při tvorbě dynamiky využívá znalost značek a hudebního názvosloví – p, mf, f • zvolí odpovídající tempo pojmům - andante, moderato, allegro	

• hraje lidové písně a jednoduché skladby • zahraje v souhře s učitelem.	• zahraje durovou stupnici s kvintakordem podle svých schopností.	• zahraje skladby z různých období a žánrů dle svých schopností.
---	---	--

HRA NA KLARINET I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• správně dýchá a tvoří tón správným nátiskem • hraje delší fráze, využívá hmatovou techniku levé a pravé ruky • hraje složitější rytmus – trioly, tečkovaný rytmus, synkopy • předvede durové a mollové stupnice – tenuto, legato, staccato – do3křížků a 3bé.	• hraje skladby, etudy, stupnice, při kterých vědomě správně dýchá, frázuje a využívá správnou dynamiku a gogiku v odpovídajícím tempu • hraje dur, moll stupnice do 4křížků a 4bé, T5 v tempu odpovídajícímu jeho schopnostem • hraje skladby v různých tóninách a rytmu.	• předvede rozvinutou prstovou techniku, zahraje chromatickou stupnici • hraje dur a moll stupnice dle svého rozsahu v rychlejších tempech • hraje melodické ozdoby – příraz, nátryl, náraz, trylek, • zhodnotí výkon jiného žáka a jím zvolené výrazové a umělecké prostředky.	• transponuje lidovou píseň a melodie dle svých schopností • při hře propojuje získané dovednosti a návyky – dýchání, nátisk, postoj, držení nástroje, hmatovou techniku • hraje veškerou dynamiku, agogiku a tempo • zahraje dur a moll stupnice, T5, D7, zm.7 v celém dosaženém tónovém rozsahu.
HRA NA KLARINET - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ			
Žák			
• správně drží svůj nástroj při hře • při hře využívá základy nátisku a tvoření tónu • hraje tenuto a legato • zahraje jednoduchou lidovou píseň • správně nasazuje a ukončuje tón • hraje stupnici dur a T5 • zvládá dechovou techniku, založenou na bráničním dýchání.			
HRA NA KLARINET II. STUPEŇ:			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• hraje pohotově z listu, rytmicky přesně • využívá zásady a dovednosti správné klarinetové hry • hraje rytmicky přesně skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu • navštěvuje koncerty a festivaly všech žánrů a vytváří si	• určí tóninu skladby, fráze a styl • interpretuje přednesové skladby různých stylových období a žánrů • samostatně nastuduje party do komorní a souborové hry • hraje pohotově a rytmicky z listu	• hraje v celém rozsahu nástroje • hraje všechny stupnice dur a moll v rychlejším tempu, různými artikulačními způsoby • správně frázuje, reaguje na dynamická a tempová označení v notovém textu • profiluje se v zaměření na sólovou, komorní, klasickou, nebo	• předvede hru rychlých pasáží, správně frázovat v souvislosti s nádechy • posoudí vlastní i cizí interpretaci • skladby různého charakteru, období, žánru a stylu hraje stylově • čistě intonuje, hraje rytmicky a dynamicky správně dle svých schopností • přirozeně a kultivovaně

vlastní hudební pohled a názor.	• hraje kvalitním a čistým tónem.	jazzovou a populární hudbu.	přednese nastudované skladby na koncertech.
HRA NA KLARINET – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ			
3. ročník		4. ročník	5. ročník
Žák:			
• zahraje dur, moll stupnice dle svého rozsahu, tenuto, legato, T5 • zahraje noty osminové – půlové • při tvorbě dynamiky využívá znalost značek a hudebního názvosloví – p, mf, f • zvolí odpovídající tempo pojmem - andante, moderato, allegro • zahraje skladby z různých období a žánrů dle svých schopností, • hraje delší fráze, využívá hmatovou techniku levé a pravé ruky.	• správně dýchá a tvoří tón správným nátlakem • hraje složitější rytmus – trioly, tečkovaný rytmus, synkopy • předvede durové a mollové stupnice – tenuto, legato, staccato – do3křížků a 3bé, • hraje dur, moll stupnice do 4křížků a 4bé, T5 v tempu odpovídajícímu jeho schopnostem.	• hraje skladby, etudy, stupnice, při kterých vědomě správně dýchá, frázuje a využívá správnou dynamiku a agogiku v odpovídajícím tempu • hraje skladby v různých tóninách a rytmu, • předvede rozvinutou prstovou techniku, zahraje chromatickou stupnici.	
6. ročník		7. ročník	
Žák:			
• hraje dur a moll stupnice dle svého rozsahu v rychlejších tempech • hraje melodické ozdoby – příraz, nátryl, náraz, trylek, • zhodnotí výkon jiného žáka a jím zvolené výrazové a umělecké prostředky, • hraje veškerou dynamiku, agogiku a tempo • hraje z listu na úrovni 2. roč.	• transponuje lidovou píseň a melodie dle svých schopností • při hře propojuje získané dovednosti a návyky – dýchání, nátlak, postoj, držení nástroje, hmatovou techniku • zahraje dur a moll stupnice, T5, D7, zm.7 v celém dosaženém tónovém rozsahu, • hraje z listu na úrovni 3. roč. • hraje na koncertech a soutěžích, aktivně veřejně hrání vyhledává.		
HRA NA KLARINET – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ			
I. ročník		II. ročník	
Žák:			
• hraje pohotově z listu skladby na úrovni 4. roč. I. stupně, rytmicky přesně • využívá zásady a dovednosti správné klarinetové hry • hraje rytmicky přesně skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu • navštěvuje koncerty a festivaly všech žánrů a vytváří si vlastní hudební pohled a názor, • určí tóninu skladby, fráze a styl.	• interpretuje přednesové skladby různých stylových období a žánrů • samostatně nastuduje party do komorní a souborové hry • hraje pohotově a rytmicky z listu na úrovni 4.-5. roč. I. stupně • hraje kvalitním a čistým tónem, • při nácviu zpracovává hudební analýzu skladby, ze které čerpá poznatky pro kvalitní interpretaci.		
III. ročník		IV. ročník	
Žák:			
• hraje v celém rozsahu nástroje	• předvede hru rychlých pasáží, správně frázovat		

• hraje všechny stupnice dur a moll v rychlejším tempu, různými artikulačními způsoby • správně frázuje, reaguje na dynamická a tempová označení v notovém textu • profiluje se v zaměření na sólovou, komorní, klasickou, nebo jazzovou a populární hudbu, • skladby různého charakteru, období, žánru a stylu hraje stylově, • vyhodnocuje kvalitu své hry a aktivně pracuje se zpětnou vazbou.	v souvislosti s nádech • posoudí vlastní i cizí interpretaci • čistě intonuje, hraje rytmicky a dynamicky správně dle svých schopností • přirozeně a kultivovaně přednese nastudované skladby na koncertech, • hraje z listu intonačně i rytmicky přesně, frázuje a aktivně spolupracuje s korepitemorem, • vyhledává možnosti veřejné produkce.
---	---

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ - HRA NA KLARINET

I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• hraje v celém rozsahu nástroje, technicky • navazuje na repertoár II. stupně studia ve všech používaných technikách, pasážové technice a tempech • rozvíjí v cvičeních obtížné techniky.	• hraje, plně barevným a čistým tónem, používá dynamiku, agogiku, artikulaci • hraje z listu na úrovni 7. ročníku I. stupně • spoluúčinkuje ve školním/mimoškolním souboru.	• aktivní poslech nahrávek využívá k lepší orientaci ve vlastní hře, používá elektronická média k vyhledávání skladeb a porovnání vlastní interpretace hudby všech hlavních stylových období a žánrů.	• má v repertoáru náročnější sólové skladby všech období a žánrů, s doprovodem klavíru nebo CD • zaměřuje se podle svého zájmu a potřeb na komorní hru, sólovou hru klasickou, nebo jazzovou a populární, • při nácviu posoudí technickou obtížnost skladeb a zvolí způsob nácviu

4.1.12 Studijní zaměření hra na saxofon

Charakteristika

Cílem studia v tomto studijním zaměření je vybavit hráče správnými návyky k dosažení vysokých technických dovedností při ovládnutí nástroje a zapojení žáků do souborové či komorní hry. Vzhledem k větší technické náročnosti hry na saxofon žáci v přípravném studiu začínají hrát na dechově zvladatelnější hudební nástroj, nejčastěji na zobcovou flétnu.

Učební plán:

Povinný předmět:	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2
	16							2	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA SAXOFON I. STUPEŇ			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
- při hře zaujme správný postoj se správným držením nástroje, - používá správný nátisk a nasazení tónu - zahraje tenuto a legato, hraje noty celé, půlové, čtvrtové, osminové v rozsahu d1 - c2, s posuvkami v rámci svých možností - zahraje lidovou píseň a jednoduché skladby - zahraje v souhře s učitelem.	- zahraje durovou stupnici podle svých schopností a T5, - základní dynamiku, hraje v 2/4, 3/8 taktech - při hře používá základní prstové techniky a správně dýchá - zahraje delší hudební fráze, - správně umísťuje hubičku v ústech – nátisk - zahraje v rozsahu d1 – d2, rovným tónem tenuto, staccato.	- zahraje dur, moll stupnice dle svého rozsahu, tenuto, legato, T5 - zahraje noty a pomlky osminové – půlové - při hře využívá p, mf, f - volí tempo podle základních tempových označení – andante, moderato, allegro - zahraje skladby různých období a žánrů dle svých schopností.	
HRA NA SAXOFON I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
- správně dýchá a tvoří tón správným nátiskem - zahraje delší fráze, využívá hmatovou techniku levé a	- zahraje skladby, etudy, stupnice, při kterých správně dýchá a frázuje - ve svém repertoáru zahraje správnou	- prokáže rozvinutou prstovou techniku, zahraje chromatickou stupnici - zahraje dur a moll stupnice dle svého	- transponuje lidovou píseň, melodie dle svých schopností - zvládá získané dovednosti a návyky - dýchání, nátisk, postoj,

- pravé ruky - zahraje složitější rytmus – trioly, tečkovaný rytmus, synkopy - zahraje durové a mollové stupnice – tenuto, legato, staccato – do3křížků a 3bé.	- dynamiku, agogiku tempo - hraje dur, moll stupnice do 4křížků a 4bé , t5 v tempu odpovídajícím jeho schopnostem. - zahraje skladby v různých tóninách a rytmu.	- rozsahu v rychlejších tempech - zahraje melodické ozdoby – příraz, nátryl, náraz, trylek - zhodnotí výkon jiného žáka a jím zvolených prostředků.	- držení nástroje, hmatovou techniku - zahraje veškerou dynamiku, agogiku a tempo - zahraje dur, moll stupnice, t5, d7, zm.7 v celém dosaženém rozsahu.
--	--	---	---

HRA NA SAXOFON - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ			
Žák - správně drží svůj nástroj při hře, zná a při hře využívá základy nátisku a tvoření tónu - hraje tenuto a legato, zahraje jednoduchou lidovou skladbu - správně nasazuje a ukončuje tón, zahraje stupnici dur a t5 - používá dechovou techniku, založenou na bráničním dýchání.			
HRA NA SAXOFON II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- hraje pohotově z listu, rytmicky přesně - při hře využívá zásady a dovednosti správné saxofonové hry - hraje skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu - navštěvuje koncerty a festivaly všech žánrů a vytváří si vlastní hudební pohled a názor.	- určí tóninu skladby, fráze, styl - zahraje přednesové skladby z různých stylových období a žánrů - nacvičí samostatně party do komorní a souborové hry - zahraje pohotově a rytmicky z listu - zahraje kvalitním a intonačně čistým tónem.	- hraje v celém rozsahu nástroje - hraje všechny stupnice dur a moll v rychlejším tempu, různými artikulačními způsoby - správně frázuje, používá dynamická a tempová označení v notovém textu - určí své zaměření na sólovou, komorní, klasickou nebo jazzovou a populární hudbu.	- předvede hru v rychlých pasážích a správné frázování v souvislosti s nádechy - posoudí vlastní i cizí interpretaci - hraje skladby různého charakteru, období, žánru a stylu - hraje intonačně čistě, rytmicky a dynamicky správně, dle svých schopností - přirozeně a kultivovaně přednese nastudované skladby na koncertech.

HRA NA SAXOFON – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
- zahraje dur, moll stupnice dle svého rozsahu, tenuto, legáto, T5 - zahraje noty a pomlky osminové – půlové - při hře využívá p, mf, f - volí tempo podle základních tempových	- správně dýchá a tvoří tón správným nátiskem - zahraje složitější rytmus – trioly, tečkovaný rytmus, synkopy - zahraje durové a mollové stupnice –	- zahraje skladby, etudy, stupnice, při kterých správně dýchá a frázuje - hraje dur, moll stupnice do 4křížků a 4bé , t5 v tempu odpovídajícím jeho schopnostem.

- označení – andante, moderato, allegro - zahraje skladby různých období a žánrů dle svých schopností, - zahraje delší fráze, využívá hmatovou techniku levé a pravé ruky.	- tenuto, legato, staccato – do3křížků a 3bé, - ve svém repertoáru zahraje správnou dynamiku, agogiku tempo.	- zahraje skladby v různých tóninách a rytmu, - zahraje melodické ozdoby – příraz, nátryl, náraz, trylek.
6. ročník		7. ročník
Žák:		
- prokáže rozvinutou prstovou techniku, zahraje chromatickou stupnici - zahraje dur a moll stupnice dle svého rozsahu v rychlejších tempech - zhodnotí výkon jiného žáka a jím zvolených prostředků, - hraje z listu na úrovni 2.- 3. roč.	- transponuje lidovou píseň, melodie dle svých schopností - zvládá získané dovednosti a návyky - dýchání, nátisk, postoj, držení nástroje, hmatovou techniku - zahraje veškerou dynamiku, agogiku a tempo - zahraje dur, moll stupnice, t5, d7, zm.7 v celém dosaženém rozsahu - hraje z listu na úrovni 3.- 4. roč.	
HRA NA SAXOFON – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ		
I. ročník		II. ročník
Žák:		
- hraje pohotově z listu, rytmicky přesně - při hře využívá zásady a dovednosti správné saxofonové hry - hraje skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu - navštěvuje koncerty a festivaly všech žánrů a vytváří si vlastní hudební pohled a názor, - určí tóninu skladby, fráze, styl.	- zahraje přednesové skladby z různých stylových období a žánrů - nacvičí samostatně party do komorní a souborové hry - zahraje pohotově a rytmicky z listu - zahraje kvalitním a intonačně čistým tónem, - hraje všechny stupnice dur a moll v rychlejším tempu, různými artikulačními způsoby.	
III. ročník		IV. ročník
Žák:		
- hraje v celém rozsahu nástroje - správně frázuje, používá dynamická a tempová označení v notovém textu - určí své zaměření na sólovou, komorní, klasickou nebo jazzovou a populární hudbu, - předvede hru v rychlých pasážích a správné frázování v souvislosti s nádechy.	- posoudí vlastní i cizí interpretaci - hraje skladby různého charakteru, období, žánru a stylu - hraje intonačně čistě, rytmicky a dynamicky správně, dle svých schopností - přirozeně a kultivovaně přednese nastudované skladby na koncertech. - aktivně se účastní veřejné interpretace (koncerty, soutěže, přehlídky apod.).	

HRA NA SAXOFON - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• hraje v celém rozsahu nástroje,	• hraje, plně barevným a čistým	• aktivním poslechem nahrávek se lépe	• má v repertoáru náročnější sólové skladby

• technicky a přednesově navazuje na repertoár II. stupně studia, ve všech používaných technikách, • ovládá pasážovou techniku v zadaných tempech, • hraje obtížné techniky v cvičeních.	tónem, • používá dynamiku, agogiku a správnou artikulaci • hraje z listu na úrovni 7. ročníku I. stupně • spoluúčinkuje ve školním/mimoškolním souboru.	orientuje ve vlastní hře • používá elektronická média k vyhledávání skladeb a porovnání vlastní interpretace hudby všech hlavních stylových období a žánrů	všech období a žánrů, s doprovodem klavíru nebo CD • zaměřuje se podle svého zájmu a potřeb na komorní hru, sólovou hru klasickou, nebo jazzovou a populární, • při nácviku posoudí technickou obtížnost skladeb a zvolí způsob nácviku
--	--	---	---

4.1.13 Studijní zaměření hra na fagot

Charakteristika

Žáci se učí správnému držení nástroje, postoji při hře, vytváří základy nátisku a správného dýchání. Cílem studia v tomto studijním zaměření je vybavit hráče správnými návyky k dosažení vysokých technických dovedností při ovládání tohoto nástroje a zapojení žáků do souborové či komorní hry.

Vzhledem k větší technické náročnosti hry na fagot žáci v přípravném studiu začínají hrát na dechově zvladatelnější hudební nástroj, jako je zobcová flétna.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na fagot	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA FAGOT I. STUPEŇ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
• stojí ve správném postoji, dobře drží svůj nástroj a využívá správné dechové návyky • „píská“ na strojek, správně nasazuje • hraje legato a tenuto na dlouhých tónech ve velké oktávě a s dynamickými odstíny hry mf a f • hraje tónové řady a jednoduché melodie s doprovodem učitele nebo s CD • hraje podle notového zápisu v basovém klíči v rozsahu velké oktávy • sestaví nástroj, správně ho udržuje • hraje „ozvěnou“ na 3-5 tónech.	• hraje správným nátiskem • využívá při hře znalost not v basovém klíči v rozsahu od kontra B po malé c1 • interpretuje s využitím základních hudebních prostředků (dynamiku, tempo, agogiku atd.) • hraje stupnice dur (F dur, G dur, A dur) • zahraje drobné sólové skladby, hraje jednoduché lidové a umělé písně • v unisono dodržuje intonaci, rytmus a kvalitu tónu • ladí svůj nástroj s pomocí učitele.	• hraje portamento, legato, tenuto, staccato zvládá v osminových hodnotách • hraje instruktivní skladby sólově • hraje s učitelem dvouhlasé skladby, • samostatně naladí nástroj.

HRA NA FAGOT I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
- hraje základní stupnice moll, zvládá hru T5 s obraty po třech tónech způsobem portamento, legato - hraje větší hudební formy (suite, sonáta...)	- hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl) a při hře čistě intonuje - objektivně posoudí jiného žáka a vhodnost jím volených prostředků	- ve hře využívá dynamiku, agogiku, frázování a nádechy s respektem k typu skladby - rozpozná hudební stylová období a interpretuje je - hraje vhodnou techniku legato, staccato, melodické ozdoby - učí se základní trylkové hmaty	- zvládá pohotovost prstů v pasážové technice - orientuje se v tónině a v jednoduchých hudebních formách - zahraje z listu instruktivní skladby v sólové i komorní hře, zná skladby, žánr, období, obtížnost

HRA NA FAGOT – PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ			
Žák			
• zahraje stupnici dur a T5 • hraje tenuto a legato, umí správně nasadit a ukončit tón • zahraje jednoduchou lidovou píseň či jednoduchou skladbu s doprovodem klavíru • správně drží svůj nástroj při hře, zná a při hře využívá základy nátisku a tvoření tónu • zvládá dechovou techniku, která je založena na bráničním dýchání • při hře využívá základní dynamiku			
HRA NA FAGOT II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• hraje různými artikulačními způsoby T5 velký a malý rozklad, D7 velký a malý rozklad, zm7 velký a malý rozklad • analyzuje skladby jako prostředek jejího základního pochopení	• při hře z listu řeší technická úskalí skladby • hraje plným, znělým a uvolněným tónem ve všech polohách a dynamických odstínech s přesnou intonační jistotou (zvuková vyrovnanost všech poloh)	• hraje všechny stupnice dur a moll v rychlejším tempu, v celém tónovém rozsahu fagotu • hraje fráze v souvislosti s nádechem	• hraje skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu • samostatně pečuje o nástroj a strojky
HRA NA FAGOT – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ			
3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Žák:			
• hraje portamento, legato, tenuto, staccato zvládá v osminových hodnotách • hraje instruktivní skladby sólově • hraje s učitelem dvouhlasé skladby, • samostatně naladí nástroj, • hraje z listu na úrovni 1. roč.	• hraje základní stupnice moll, zvládá hru T5 s obraty po třech tónech způsobem portamento, legato • hraje větší hudební formy (suite, sonáta...) • hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl) a při hře čistě intonuje.	• objektivně posoudí jiného žáka a vhodnost jím volených prostředků, • ve hře využívá dynamiku, agogiku, frázování a nádechy s respektem k typu skladby, • hraje z listu na úrovni 2. roč.	

6. ročník		7. ročník	
Žák:			
- rozpozná hudební stylová období a interpretuje je - hraje vhodnou techniku legato, staccato, melodické ozdoby - učí se základní trylkové hmaty - zvládá pohotovost prstů v pasážové technice - hraje z listu na úrovni 3. roč.		- orientuje se v tónině a v jednoduchých hudebních formách - zahraje z listu instruktivní skladby v sólové i komorní hře, zná skladby, žánr, období, obtížnost - při nácviu využívá poznatky ze samostatně provedené hudební - při nácviu vychází ze samostatně zpracované hudební analýzy skladby - hraje z listu na úrovni 3.- 4. roč.	
HRA NA FAGOT – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ			
I. ročník		II. ročník	
Žák:			
- hraje různými artikulačními způsoby T5 velký a malý rozklad, D7 velký a malý rozklad, zm7 velký a malý rozklad - hudební analýzu využívá jako prostředek základního pochopení skladby - při hře z listu řeší technická úskalí skladby		- hraje plným, znělým a uvolněným tónem ve všech polohách a dynamických odstínech - skladby interpretuje s přesnou intonační jistotou (zvuková vyrovnanost všech poloh) - hraje všechny stupnice dur a moll v rychlejším tempu, v celém tónovém rozsahu fagotu	
III. ročník		IV. ročník	
Žák:			
- hraje fráze v souvislosti s nádechem - hraje skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu - při hře s korepeticí spolupracuje s korepetitorem na celkovém pojetí skladby		- samostatně pečuje o nástroj a strojky - dynamicky, agogicky i výrazově interpretuje skladby s korepeticí či jiným doprovodem - aktivně se účastní veřejné umělecké produkce	

4.1.14 Studijní zaměření hra na trubku

Charakteristika

Vzhledem k větší technické náročnosti hry na trubku žáci v přípravném studiu začínají hrát na dechově zvladatelnější hudební nástroj, zpravidla na zobcovou flétnu.

Žáci jsou od 1. ročníku základního studia seznamováni s nástrojem, jeho historií a uplatněním. Získávají základní návyky potřebné pro hru na trubku. Učí se správnému držení nástroje, postoji při hře, nasazení nátrubku na rty a vytváří základy nátisku a správného dýchání při hře písni a skladeb různých stylů.

Ve II. stupni studia žák využívá získané znalosti z I. stupně a nadále je rozšiřuje. Věnuje se zejména rozvoji nátisku, intonační čistotě a výrazové stránce hry na trubku. Během celého studia je v žácích budován zájem o mimoškolní kulturní akce.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební kultura						1	1	1,5	1,5	1,5	1	1

Učební osnovy předmětů:

HRA NA TRUBKU I. STUPEŇ:			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
• zvládá základní dechovou techniku (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech • má uvolněný postoj při hře • správně tvoří tón, nasazení nátrubku na rty • nasazuje tóny na slabiku ta, tu, ty • hraje v základních notových hodnotách – nota a pomlka celá, půlová, čtvrtová ve čtvrtových taktech.	• dodržuje správné návyky - uvolněné dýchání, držení nástroje, nasazení tónu • zahraje základní tónovou řadu • předvede v základní dynamice jednoduchou lidovou píseň s využitím techniky legato a staccato a s doprovodem klavíru.	• ovládá dechovou techniku a nasazení v technických cvičeních a skladbách • hraje legato v pomalém tempu • hraje portamento, staccato, legato v jednoduchých technických cvičeních • hraje v dynamice p - mf - f • hraje v 3/8 a 6/8 taktu jednoduché přednesové skladby.	
HRA NA TRUBKU I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• hraje portamento, staccato, v rychlejším tempu v technických cvičeních a skladbách • hraje retní vazby v rozsahu c1 – c2 • hraje lehce, intonuje • rozlišuje a používá dynamiku crescendo, decrescendo • soustředí se na svůj výkon a dokáže jednodušší skladby zahrát na veřejném koncertě	• samostatně se naladí • hraje stupnice způsobem portamento, rozložený T5 • posoudí obtížnost zadané skladby • sám hraje podle dynamických značek a správně odhadne tempo jednotlivých přednesových skladeb • hraje skladby a písně náročnějšího charakteru	• hraje nátisková cvičení v podobě vydržovaných tónů • hraje stupnice dur a moll do 4 křížků a 4b, T5, rozložený D7 • naladí svůj nástroj podle klavíru • hraje ušlechtilým tónem crescendo, decrescendo na jednotlivých hudebních frázích • přednesové skladby různých žánrů hraje stylově	• podle svých schopností zvolí přednesovou skladbu • hraje stupnice v rychlejším tempu způsobem staccato, portamento • podle svého uvážení volí ve skladbě techniku hry, dynamiku, tempo • zahraje náročnější skladby trumpetové literatury
HRA NA TRUBKU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ			
Žák			
• při hře má uvolněný postoj a správně drží nástroj • používá základní dechovou techniku - klidný nádech, pomalý a plynulý výdech • nasazuje a zakončuje tón slabikou tá-tů-tý v tónové řadě nebo v jednoduché písni • hraje podle notového zápisu v základních rytmických hodnotách - celá, půlová, čtvrtová.			

HRA NA TRUBKU II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- používá výrazové prostředky - dynamiku, frázování - při hře správně artikuluje - hraje rytmicky, - sluchovou sebekontrolou upevňuje intonační čistotu - hraje s doprovodem	- hraje nátisková cvičení - hraje pohotově z listu a samostatně řeší technická úskalí skladby - nastuduje samostatně sólový, komorní či orchestrální part	- hraje a využívá celou škálu tónů nástroje - poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací se seznamuje s hudbou různých stylových období a současných žánrů - samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu	- samostatně transponuje písně a skladby in C a přepíše je v tomto ladění - na koncertech hraje skladby s jistotou, přirozeně a kultivovaně - je plnohodnotným členem souborů a v rámci souboru komunikuje o způsobu provedení skladby - návštěvami seminářů a koncertů se vzdělává, utváří vlastní názor a prezentuje jej

HRA NA TRUBKU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
• ovládá dechovou techniku a nasazení v technických cvičeních a skladbách • hraje legato v pomalém tempu • hraje portamento, staccato, legato v jednoduchých technických cvičeních • hraje v dynamice p - mf – f • hraje v 3/8 a 6/8 taktu jednoduché přednesové skladby • rozlišuje a používá dynamiku crescendo, decrescendo	• hraje portamento, staccato, v rychlejším tempu v technických cvičeních a skladbách • hraje retní vazby v rozsahu c1 – c2 • hraje lehce, intonuje • soustředí se na svůj výkon a dokáže jednodušší skladby zahrát na veřejném koncertě • samostatně se naladí • hraje z listu jednoduché melodie	• hraje stupnice způsobem portamento, rozložený T5 • posoudí obtížnost zadané skladby • sám hraje podle dynamických značek a správně odhadne tempo jednotlivých přednesových skladeb • hraje skladby a písně náročnějšího charakteru • hraje z listu na úrovni 2. roč. • hraje nátisková cvičení v podobě vydržovaných tónů
6. ročník		7. ročník
Žák:		
• hraje stupnice dur a moll do 4 křížků a 4b, T5, rozložený D7 • naladí svůj nástroj podle klavíru • hraje ušlechtilým tónem crescendo, decrescendo na jednotlivých hudebních frázích • přednesové skladby různých žánrů hraje stylově • hraje stupnice v rychlejším tempu způsobem staccato, portamento		• podle svých schopností zvolí přednesovou skladbu • podle svého uvážení volí ve skladbě techniku hry, dynamiku, tempo • zahraje náročnější skladby trumpetové literatury • hraje z listu na úrovni 3.- 4. roč. • aktivně vystupuje na koncertech, soutěžích a dalších veřejných akcích

HRA NA TRUBKU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ	
I. ročník	II. ročník
Žák:	
- používá výrazové prostředky: dynamiku, frázování - při hře správně artikuluje - hraje rytmicky, - sluchovou sebekontrolou upevňuje intonační čistotu - hraje s doprovodem - hraje nátisková cvičení	- hraje pohotově z listu a samostatně řeší technická úskalí skladby - nastuduje samostatně sólový, komorní či orchestrální part - při hře s doprovodem spolupracuje s korepitem - hraje z listu na úrovni 4.- 5. roč. I. stupně
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
- hraje a využívá celou škálu tónů nástroje - poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací se seznamuje s hudbou různých stylových období a současných žánrů - samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu - samostatně transponuje písně a skladby in C a přepíše je v tomto ladění.	- na koncertech hraje skladby s jistotou, přirozeně a kultivovaně - aktivně vyhledává a účastní se kulturních akcí, soutěží apod. - návštěvami seminářů a koncertů se vzdělává, utváří vlastní názor a prezentuje jej - samostatně analyzuje skladby pro jejich kvalitnější provedení.

HRA NA TRUBKU - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- žák navazuje technicky a přednesově na repertoár II. stupně studia, - při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení více žánrů a období.	- systematicky rozvíjí nátiskové schopnosti i pomocí nátiskových cvičení, - rozvíjí technické schopnosti procvičováním hry staccato a legato, intervalové skoky - v rychlejším tempu za zachování intonační čistoty.	- zaměřuje se dle svého zájmu na sólovou hru/komorní hru a historickou/ jazzovou, populární hudbu, - po posouzení technické obtížnosti skladby volí způsob nácviku a interpretace.	- pomocí poslechu nahrávek se lépe orientuje ve vlastní hře - používá elektronická média k vyhledávání skladeb a porovnání vlastní interpretace hudby historických stylových období i současných žánrů.

4.1.15 Studijní zaměření hra lesní roh

Charakteristika

Výuka lesního rohu je rozdělena do tří etap. Přípravné studium zpravidla začíná hrou na zobcovou flétnu. Ve výjimečných případech, podle fyzických dispozic žáka, může začít přímo hrou na lesní roh.

Během I. stupně se žák naučí postupně ovládat svůj nástroj od správného dýchání, nasazení, kvality tónu a nátlakového rozsahu po suverénní ovládání lesního rohu po technické stránce společně s přirozenou muzikálností. Absolvent po ukončení I. stupně je schopen se uplatňovat jako hráč ve školních souborech, komorních seskupeních i v amatérských či poloprofesionálních souborech.

Na II. stupni si žáci prohlubují své doposud získané dovednosti, vědomosti a návyky s větším důrazem na stylovost hry a transpozice.

Cílem studia je v žácích vzbudit zájem účastnit se mimoškolních aktivit, nejen jako aktivních hráčů, ale také jako účastníků veřejně kulturních akcí (koncert, divadlo, opera, apod.).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA LESNÍ ROH I. STUPEŇ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
- popíše svůj nástroj (názvy jednotlivých částí a jeho stručnou historii, - s nástrojem správně zachází, správně ho ošetřuje a udržuje, - popíše správný, uvolněný postoj, který dle svých individuálních možností uplatňuje při své hře (např. při hře v sedu má správný posed), - správně drží svůj nástroj, - uplatňuje základy tvoření tónu ve	- při hře využívá správný, uvolněný postoj, žeberně brániční dechovou techniku (uvědoměle se hluboce nadechuje do bránice, umí zadržet dech a plynule vydechnout), - na základně vnímání jednotlivých hudebních frází pracuje s dechem, - dle svých možností tvoří kvalitní tón a dbá na jeho intonaci, - pro zdokonalení nátlakových	- má uvolněný postoj a správné, přirozené držení nástroje, - hraje legato a staccato, které uplatňuje v jednoduchých cvičeních i skladbičkách, - pohotově hraje podle dynamických znamének (p, mf, f, crescendo, decrescendo) se soustředím se na

rtech – dobře nasazuje nátrubek na rty, - při tvoření tónu dbá na jeho kvalitu, nasazuje jazykem na „t“ nebo „d“ - využívá základy dechové techniky – žeberně brániční dýchání (nádech, zadržení dechu a plynulý výdech), - hraje dlouhé tóny v dynamickém odstínění (crescendo, decrescendo) pro posílení a zdokonalení nátisku, - uplatňuje hru tenuto, hraje ligaturu a legato na celých a půlových notách, - hraje přípravné cvičení na staccato, - tónový rozsah má dle možností a dispozic (základní rozsah h – c2) a v tomto rozsahu hraje podle notového zápisu v G klíči, - rytmicky správně hraje noty: celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou a dodržuje jejich pomlky; notu půlovou s tečkou ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktech, - hraje z paměti jednoduché národní písně, - hraje základní dynamiku (piano, forte), nádechy zařazuje správně v provázání s frází, - hraje s učitelem nebo za doprovodu CD, - za klavírního doprovodu je schopen hrát písně či jednoduché skladbičky.	schopností hraje dlouhé tóny, - při hře rozlišuje základní dynamiku (p, mf, f), z notového zápisu správně reaguje na základní dynamická znaménka - v celém svém rozsahu hraje tenuto a legato v celých, půlových a čtvrtových notách, - v pomalém tempu hraje staccato, - tvoří tóny v tónovém rozsahu dle možností (základní rozsah g-d2), - hraje plynule durové stupnice dle možností rozsahu a tónický kvintakord k hraným stupnicím, - při hře lidových písní projevuje smysl pro správné dělení frází, nadechuje se na správných místech, - hraje z paměti cvičení či jednoduché skladbičky, - z notového zápisu správně reaguje na základní rytmické prvky (např. nota čtvrtová s tečkou a osmina), - identifikuje v notovém zápisu enharmonickou záměnu, - zapojuje se do souhry s dalším hráčem (korepetice, hraje dueta v jednoduchých úpravách), - při ladění za pomoci učitele uplatňuje základní pravidla pro ladění nástroje, - hraje elementární přednesové skladby s doprovodem.	lehkost a plynulost hry, - hraje v základním tónovém rozsahu e-d2, - dle možností rozsahu hraje durové stupnice (C, G, D, A, B, As), mollové stupnice (a, h, d, e), tónické kvintakordy a jejich obraty k hraným stupnicím, - hraje z paměti elementární skladby a cvičení odpovídající technické úrovni, - správně reaguje na základní tempová označení, při své hře (např. andante, moderato, allegro aj.), - hraje notu šestnáctinovou ve čtvrtových a osminových taktech (3/8 a 6/8), - transponuje jednoduché národní písně, - opakováním složitějších rytmů a melodií rozvíjí svou tvůrčí hudební představivost, - zahraje z listu jednoduchý zápis.
--	--	--

HRA NA LESNÍ ROH I. STUPEŇ

4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
- při hře využívá základní dovednosti (správné dýchání, držení nástroje, nátisk) a soustředí se na kvalitu tónu a intonační čistotu, - uplatňuje tónový rozsah dle svých dispozic (základní rozsah c-e²) - hraje durové a	- hraje durové a mollové stupnice do 5# a 5b, jejich kvintakord s obraty a dominantní septakord, - chromatickou stupnici hraje v rychlejším tempu, - při hraní skladeb, cvičení i stupnic pracuje vědomě	- uplatňuje tónový rozsah dle svých schopností a dispozic (základní rozsah c-f²), - hraje durové a mollové stupnice do 6# a 6b i s jejich akordy (D⁷, zm.⁷), - při hře chromatické stupnice uplatňuje pohotovost prstů,	- uplatňuje účelné rozehrávání a procvičování, - pohotově reaguje na dynamická znaménka a tempová označení, obsažena v notovém zápisu - na základě správné dechové techniky tvoří jednotlivé

mollové stupnice do 4 # a 3b a kvintakordy k hraným stupnicím, - v rychlejším tempu hraje tenuto, legato, staccato, - hraje chromatickou stupnici, - v notovém zápisu rozeznává trioly, synkopy, portamento, akcent a uplatňuje je ve své hře - hraje správně rytmicky v půlovém taktu, ve všech taktech správně rytmicky zařadí šestnáctinové hodnoty, - hraje skladby, etudy, písně různých stylů - je členem školních souborů, kde uplatňuje získané znalosti a dovednosti, - ovládá své party z komorní hry, - rozpozná předěl frází, správně umístí nádech, - hraje skladby více stylových období	s dechem – dbá na frázování, - při hře náročnějších technických cvičeních používá dynamiku v souladu s náladou skladby, - v souladu s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (příraz, nátryl), - používá odpovídající výrazové prostředky k vyjádření nálady a obsahu skladby (dynamiku, tempa, akcenty atd.), - při souborové hře správně reaguje na gesta dirigenta (nástupy, dynamika), - nastuduje zadané party v komorní hře a orientuje se v jednoduchých partiturách, - sám si dokáže vyčlenit náročná místa skladby a nastudovat je, - rozlišuje hudbu historických období a stylů, provedení skladby přizpůsobí odpovídajícímu stylu.	- technická cvičení hraje v rychlejších tempech, - tvoří kvalitní tón, čistě intonuje a správně frázuje, - hraje s větší pohotovostí prstů a jazyka, - hraje melodické ozdoby (obal, trylek), - skladby hraje se správným dynamickým odstíněním a ve správném tempu, - z notového zápisu čte složitější rytmy složené např. z triol, akcentů, synkop, je schopen správně rozdělit malé i velké trioly, - při souborové hře nacvičí samostatně svůj part, - vyjádří se k práci v souboru a hodnotí svůj výkon i výkon ostatních, - zahraje lidové písně v různých tóninách.	hudební fráze, - s citem a vkusně využívá agogiku ve svých skladbách, vnímá náladu skladby, - podle charakteru skladby zvolí optimální tempo, - uplatňuje základní tónový rozsah c-g², - hraje všechny durové a mollové stupnice a kvintakordy, D⁷ a zm.⁷ k hraným stupnicím, - transponuje do in Es - hraje v orchestru nebo v různých komorních seskupeních, projevuje zodpovědnost ke společné práci v souboru, - samostatně naladí svůj nástroj, - je schopen přehrát nabídnutou skladbu a vybrat si podle svého zájmu, - zvolí smysluplné tempo hrané skladby a samostatně se připraví po technické stránce
---	--	--	--

HRA NA LESNÍ ROH - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ
Žák: - správně drží nástroj, zaujme při hře správný postoj a uplatňuje znalost základů ovládání nástroje - správně udržuje nástroj, - správně se rozehraje a používá správné nasazení a tvoření tónu, - zahraje stupnice v rozsahu jedné oktávy a daném nátiskovém rozsahu, - při hře využívá legato, tenuto a staccato a správnou artikulaci, - rytmicky správně interpretuje noty a pomlky v hodnotě noty celé, půlové, čtvrtkové, osminové, - zahraje skladbu za doprovodu klavíru, - hraje v duu s pedagogem a v případě potřeby se přiladí.

HRA NA LESNÍ ROH II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- transponuje do in E a Es ladění, - hraje rytmicky jednoznačně, čitelně vyslovuje a odděluje fráze, - popíše, jakými prostředky docílit požadovaného zvuku, - doplňuje svůj repertoár na základě samostatného výběru skladeb, - vytvoří si vlastní názor na hudební produkce - při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení více žánrů a stylových období, - interpretuje výrazové prostředky (dynamiku, frázování, hospodaření s dechem, artikulace), - procvičuje nácvik retních trylků, - při hře z listu hraje s rytmickou jistotou, - samostatně nastuduje komorní či orchestrální part.	- hraje stupnice a akordy v rychlejších tempech, - určí tóninu skladby, fráze, styl a tomu podřizuje interpretaci, - přizpůsobí zvuk povaze skladby, - rozpozná základní stylová období v hudbě, - nastuduje svůj part samostatně, - hraje jednoduché doprovody z listu.	- hraje v rozsahu H – g², - kontroluje kvalitu zvuku, intonace a dokáže svůj výkon ohodnotit, - zaměří se podle svého zájmu na komorní hru, hru sólovou, hru klasickou nebo jazzovou a populární, - podílí se na podobě společného provedení skladby, - svojí hrou projevuje intonační jistotu a sebekontrolu.	- hraje stupnice v celém dosaženém rozsahu, - zahraje retní trylky, - rozpozná závadu na svém nástroji, - hraje vyrovnaným zvukem v celém dosaženém rozsahu, - reaguje na spoluhráče, má smysl pro hierarchii partů, - uplatňuje všechny artikulaci a hudebně výrazové prostředky (legato, staccato, intervalové skoky, kombinaci legato-staccato), - rozpozná stylotvorné prvky a uplatňuje je při interpretaci skladeb různých stylových období.

HRA NA LESNÍ ROH – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
- má uvolněný postoj a správné, přirozené držení nástroje, - hraje legato a staccato, které uplatňuje v jednoduchých cvičeních i skladbičkách, - pohotově hraje podle dynamických znamének (p, mf, f, crescendo, decrescendo) se soustředím se na lehkost a plynulost hry, - hraje v základním tónovém rozsahu e-d², - dle možností rozsahu hraje durové stupnice (C, G, D, A, B, As), mollové stupnice (a, h, d²), tónické kvintakordy a jejich obraty k hraným stupnicím, - hraje z paměti elementární skladby a cvičení odpovídající technické	- při hře využívá základní dovednosti (správné dýchání, držení nástroje, nátisk) a soustředí se na kvalitu tónu a intonační čistotu, - uplatňuje tónový rozsah dle svých dispozic (základní rozsah c-e²) - hraje durové a mollové stupnice do 4 # a 3b a kvintakordy k hraným stupnicím, - v rychlejším tempu hraje tenuto, legato, staccato, - hraje chromatickou stupnici, - v notovém zápisu	- hraje durové a mollové stupnice do 5# a 5b, jejich kvintakord s obraty a dominantní septakord, - chromatickou stupnici hraje v rychlejším tempu, - při hraní skladeb, cvičení i stupnic pracuje vědomě s dechem – dbá na frázování, - při hře náročnějších technických cvičeních používá dynamiku v souladu s náladou skladby, - v souladu s probíraným hudebním materiálem hraje melodické ozdoby (příráz, nátryl), - používá odpovídající výrazové prostředky k vyjádření nálady a

úrovně, • správně reaguje na základní tempová označení, při své hře (např. andante, moderato, allegro aj.), • hraje notu šestnáctinovou ve čtvrtových a osminových taktech (3/8 a 6/8), • transponuje jednoduché národní písně, • opakováním složitějších rytmů a melodií rozvíjí svou tvůrčí hudební představivost, • zahraje z listu jednoduchý zápis, • rozpozná předěl frází, správně umístí nádech, • hraje skladby více stylových období.	rozeznává trioly, synkopy, portamento, akcent a uplatňuje je ve své hře • hraje správně rytmicky v půlovém taktu, ve všech taktech správně rytmicky zařadí šestnáctinové hodnoty, • hraje skladby, etudy, písně různých stylů • je členem školních souborů, kde uplatňuje získané znalosti a dovednosti, • ovládá své party z komorní hry.	obsahu skladby (dynamiku, tempa, akcenty atd.), • při souborové hře správně reaguje na gesta dirigenta (nástupy, dynamika), • nastuduje zadané party v komorní hře a orientuje se v jednoduchých partiturách, • sám si dokáže vyčlenit náročná místa skladby a nastudovat je, • rozlišuje hudbu historických období a stylů, provedení skladby přizpůsobí odpovídajícímu stylu, • uplatňuje tónový rozsah dle svých schopností a dispozic (základní rozsah c-f²).
6. ročník		7. ročník
Žák:		
• hraje durové a mollové stupnice do 6# a 6b i s jejich akordy (D⁷ zm.⁷), • při hře chromatické stupnice uplatňuje pohotovost prstů, • technická cvičení hraje v rychlejších tempech, • tvoří kvalitní tón, čistě intonuje a správně frázuje, • hraje s větší pohotovostí prstů a jazyka, • hraje melodické ozdoby (obal, trylek), • skladby hraje se správným dynamickým odstíněním a ve správném tempu, • z notového zápisu čte složitější rytmy složené např. z triol, akcentů, synkop, je schopen správně rozdělit malé i velké trioly, • při souborové hře nacvičí samostatně svůj part, • vyjádří se k práci v souboru a zhodnotí svůj výkon i výkon ostatních, • zahraje lidové písně v různých tóninách • samostatně naladí svůj nástroj, • je schopen přehrát nabídnutou skladbu a vybrat si podle svého zájmu.	• uplatňuje účelné rozehrání a procvičování, • pohotově reaguje na dynamická znaménka a tempová označení, obsažena v notovém zápisu • na základě správné dechové techniky tvoří jednotlivé hudební fráze, • s citem a vkusně využívá agogiku ve svých skladbách, vnímá náladu skladby, • podle charakteru skladby zvolí optimální tempo, • uplatňuje základní tónový rozsah c-g², • hraje všechny durové a mollové stupnice a kvintakordy, D⁷ a zm.⁷ k hraným stupnicím, • transponuje do in Es • hraje v orchestru nebo v různých komorních seskupeních, projevuje zodpovědnost ke společné práci v souboru, • zvolí smysluplné tempo hrané skladby a samostatně se připraví po technické stránce • při hře z listu hraje s rytmickou jistotou, • samostatně nastuduje komorní či orchestrální part.	
HRA NA LESNÍ ROH – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ		
I. ročník		II. ročník
Žák:		
• transponuje do in E a Es ladění,		• hraje stupnice a akordy v rychlejších tempech,

• hraje rytmicky jednoznačně, čitelně vyslovuje a odděluje fráze, • popíše, jakými prostředky docílit požadovaného zvuku, • doplňuje svůj repertoár na základě samostatného výběru skladeb, • vytvoří si vlastní názor na hudební produkce • při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení více žánrů a stylových období, • interpretuje výrazové prostředky (dynamiku, frázování, hospodaření s dechem, artikulace), • procvičuje nácvik retních trylků.	• určí tóninu skladby, fráze, styl a tomu podřizuje interpretaci, • přizpůsobí zvuk povaze skladby, • rozpozná základní stylová období v hudbě, • nastuduje svůj part samostatně, • hraje jednoduché doprovody z listu.
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
• hraje v rozsahu H – g2, • kontroluje kvalitu zvuku, intonace a dokáže svůj výkon ohodnotit, • zaměří se podle svého zájmu na komorní hru, hru sólovou, hru klasickou nebo jazzovou a populární, • podílí se na podobě společného provedení skladby, • svojí hrou projevuje intonační jistotu a sebekontrolu, • rozpozná závadu na svém nástroji.	• hraje stupnice v celém dosaženém rozsahu, • zahraje retní trylky, • hraje vyrovnaným zvukem v celém dosaženém rozsahu, • reaguje na spoluhráče, má smysl pro hierarchii partů, • uplatňuje všechny artikulační a hudebně výrazové prostředky (legato, staccato, intervalové skoky, kombinaci legato-staccato), • rozpozná stylistické prvky a uplatňuje je při interpretaci skladeb různých stylových období, • aktivně vyhledává a účastní se vystoupení (koncerty, soutěže, přehlídky).

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ - HRA NA LESNÍ ROH			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• transponuje do in E, Es, C ladění, • hraje rytmicky jednoznačně, čitelně vyslovuje a odděluje fráze, • interpretuje výrazové prostředky (dynamiku, frázování, hospodaření s dechem, artikulace),	• interpretuje skladby se správným frázováním a s využitím stylistických prvků skladby základních stylových období v hudbě, • transponuje do in B • hraje jednoduché orchestrální party	• hraje v rozsahu H – a2 styl hudby klasické, jazzové a populární, • hraje s intonační jistotou kvalitním tónem, nadechuje se v návaznosti na fráze	• hraje stupnice v celém dosaženém rozsahu, • interpretuje všechny artikulační a hudebně výrazové prostředky (legato, staccato, intervalové skoky, kombinaci legato-staccato, agogika), • transponuje do in D, A

4.1.16 Studijní zaměření hra na pozoun

Charakteristika

Vzhledem k větší technické náročnosti hry na pozoun žáci v přípravném studiu začínají hrát na dechově zvladatelnější hudební nástroje, jako je zobcová flétna. Pro hru na pozoun a jsou důležité dobré fyzické předpoklady, pokud možno kompletní chrup – hlavně přední zuby a navíc důležitá je délka paží. Pokud není optimální vzhledem k věku zájemce, je možné zvolit ještě na nějaký čas například hru na trubku nebo tenor.

Žáci jsou od 1. ročníku seznamováni s nástrojem, jeho historií a uplatněním. Získávají základní návyky potřebné pro hru na pozoun. Učí se správnému držení nástroje, postoji při hře, nasazení nátrubku na rty a vytváří základy nátisku a správného dýchání.

Na II. stupni žáci využívají získané znalosti z I. stupně a nadále je rozšiřují. Věnuje se zejména rozvoji nátisku, intonační čistotě a výrazové stránce hry na pozoun. Během celého studia je v žácích budován zájem o mimoškolní kulturní akce.

Hra na pozoun má široké využití ve všech hudebních žánrech. Používá se nejen v orchestrech, ale i kvartetech, kvintetech a samozřejmě se uplatňuje i jako sólový nástroj nejčastěji s doprovodem klavíru. Pozoun svým mnohostranným uplatněním vyžaduje nemalé schopnosti a dovednosti hráče, které mohou žáci získávat od I. stupně základního studia jak v povinné hře na nástroj, tak i v různých nepovinných předmětech.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA POZOUN I. STUPEŇ:		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
- používá základy dechové techniky (klidný nádech, pomalý a plynulý výdech) - má uvolněný postoj při hře - správně tvoří tón, nasazení nátrubku na rty - nasazuje tóny na slabiku ta,tu,ty - hraje podle notového zápisu	- dodržuje správné návyky-uvolněné dýchání, držení nástroje, nasazení tónu - zahraje základní tónovou řadu technikou legato, staccato - hraje v základní	- používá dechovou techniku a nasazení v technických cvičeních a skladbách - hraje snižcová cvičení pro upřesnění intonace, kontrolu kvality hry provádí sluchem i zrakem - hraje portamento, staccato, legato v jednoduchých technických

v základních notových hodnotách celá, půlová, čtvrtová • předvede tah snížcem a jeho ošetřování	dynamice jednoduchou lidovou píseň s doprovodem klavíru	cvičeních • hraje v dynamice p-mf-f • hraje v 3/8 a 6/8 taktu jednoduché přednesové skladby
--	---	---

HRA NA POZOUN I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• hraje portamento, staccato v rychlejším tempu v technických cvičeních a skladbách • hraje legato snížcové, smíšené v pomalém tempu • hraje lehce, intonuje • rozlišuje a používá dynamiku, umí zahrát crescendo, decrescendo • soustředí se na svůj výkon a dokáže jednodušší skladby zahrát na veřejném koncertě	• hraje uvolněně pravou ruku • provede nácvik hozeného snížce • hraje stupnice způsobem portamento, rozložený T5 • posoudí obtížnost zadané skladby • samostatně reaguje na dynamické značky a správně odhadne tempo jednotlivých přednesových skladeb • hraje skladby dvojhlasy a písně náročnějšího charakteru	• hraje nátlaková cvičení v podobě vydržovaných tónů • hraje stupnice dur a moll do 4 křížků a 4b, T5, rozložený D7 • naladí svůj nástroj podle klavíru • hraje ušlechtilým tónem crescendo, decrescendo na jednotlivých hudebních frázích a uvedené využíván při interpretaci přednesových skladeb různých žánrů	• podle vyhodnocení svých schopností zvolí přiměřeně náročnou přednesovou skladbu • hraje stupnice v rychlejším tempu způsobem staccato, portamento • podle svého uvážení volí ve skladbě techniku hry, dynamiku, tempo • zahraje náročnější skladby pozounové literatury

HRA NA POZOUN - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ			
Žák			
• při hře má uvolněný postoj, správně drží nástroj • zvládá základní dechovou techniku - klidný nádech, pomalý a plynulý výdech • nasazuje a zakončuje tón slabikou tá-tů-tý • hraje v základních rytmických hodnotách celá, půlová, čtvrtová • zahraje tónovou řadu, případně jednoduchou píseň			
HRA NA POZOUN II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• využívá výrazové prostředky: dynamiku, frázování, artikulaci, • hraje rytmicky • upevňuje intonační čistotu	• prokáže nátlakové schopnosti např. prostřednictvím nátlakových cvičení • hraje pohotově z listu a samostatně řeší technická úskalí skladby • nastuduje samostatně sólový, komorní či	• při hře využívá celou škálu tónů nástroje • poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací se seznamuje s hudbou různých stylových období a současných žánrů • samostatně vybírá	• hraje v tenorovém klíči a skladby a je schopen je sám i transponovat • na koncertech hraje skladby s jistotou, přirozeně a kultivovaně • je plnohodnotným členem souborů a v rámci souboru komunikuje o způsobu provedení skladby • návštěvami seminářů a koncertů

	orchestrální part	skladby k vlastnímu studiu	se vzdělává a utváří vlastní názor, který prezentuje v diskusi
--	-------------------	----------------------------	--

HRA NA POZOUN – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
- používá dechovou techniku a nasazení v technických cvičeních a skladbách - hraje snižcová cvičení pro upřesnění intonace, kontrolu kvality hry provádí sluchem i zrakem - hraje portamento, staccato, legato v jednoduchých technických cvičeních - hraje v dynamice p-mf-f - hraje v 3/8 a 6/8 taktu jednoduché přednesové skladby - soustředí se na svůj výkon a dokáže jednodušší skladby zahrát na veřejném koncertě	- hraje portamento, staccato v rychlejším tempu v technických cvičeních a skladbách - hraje legato snižcové, smíšené v pomalém tempu - hraje lehce, intonuje - rozlišuje a používá dynamiku, umí zahrát crescendo, decrescendo - hraje z listu na úrovni 2. roč. intonačně a rytmicky správně	- hraje uvolněně pravou rukou - provede nácvik hozeného snižce - hraje stupnice způsobem portamento, rozložený T5 - posoudí obtížnost zadané skladby - samostatně reaguje na dynamické značky a správně odhadne tempo jednotlivých přednesových skladeb - hraje skladby dvojhlasy a písně náročnějšího charakteru - hraje nátisková cvičení v podobě vydržovaných tónů - hraje z listu na úrovni 2.-3. roč. intonačně a rytmicky správně
6. ročník		7. ročník
Žák:		
- hraje stupnice dur a moll do 4 křížků a 4b, T5, rozložený D7 - naladí svůj nástroj podle klavíru - hraje ušlechtilým tónem crescendo, decrescendo na jednotlivých hudebních frázích a uvedené využíván při interpretaci přednesových skladeb různých žánrů - hraje stupnice v rychlejším tempu způsobem staccato, portamento.	- podle vyhodnocení svých schopností zvolí přiměřeně náročnou přednesovou skladbu - podle svého uvážení volí ve skladbě techniku hry, dynamiku, tempo - zahraje náročnější skladby pozounové literatury - hraje z listu na úrovni 3.- 4 roč. intonačně a rytmicky správně.	
HRA NA POZOUN – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ		
I. ročník	II. ročník	
Žák:		
- využívá výrazové prostředky - dynamiku, frázování, artikulaci, - hraje rytmicky - upevňuje intonační čistotu - prokáže nátiskové schopnosti např. prostřednictvím nátiskových cvičení	- prokáže nátiskové schopnosti např. prostřednictvím nátiskových cvičení - hraje pohotově z listu a samostatně řeší technická úskalí skladby - nastuduje samostatně sólový, komorní či orchestrální part - při hře využívá celou škálu tónů nástroje	
III. ročník	IV. ročník	
Žák:		
poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací se seznamuje s hudbou různých stylových období a současných žánrů	- na koncertech hraje skladby s jistotou, přirozeně a kultivovaně - je plnohodnotným členem souborů a v rámci souboru	

• samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu • hraje v tenorovém klíči a skladby • je schopen je samostatně transponovat	komunikuje o způsobu provedení skladby • návštěvami seminářů a koncertů se vzdělává a utváří vlastní názor, který prezentuje v diskusi • aktivně vystupuje a účastní se soutěží a přehlídek
--	---

HRA NA POZOUN - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák			
• využívá znalosti a dovednosti techniky hry a přednesu získané ve II. stupni studia, • při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení více žánrů a období, • systematicky využívá nátlakových cvičení k udržování nebo zlepšování techniky nátisku.	• při hře využívá technické schopnosti hry staccato, legato a intervalových skoků, vše v rychlejším tempu za zachování intonační čistoty, • používá vhodnou dynamiku, agogiku a správnou artikulaci, • hraje pohotově z listu.	• samostatně volí své zaměření na sólovou hru klasickou, jazzovou, populární hudbu a na sólovou nebo komorní hru, • po posouzení technické obtížnosti skladby volí způsob nácvičku a interpretace.	• pomocí poslechu nahrávek se lépe orientuje ve vlastní hře • používá média, • k vyhledávání skladeb a porovnání vlastní interpretace hudby různých období a žánrů, • hraje v souboru.

4.1.17 Studijní zaměření hra na tubu

Charakteristika

Vzhledem k větší technické náročnosti hry na tubu žáci v přípravném studiu začínají hrát na dechově zvladatelnější hudební nástroj, jakým je zobcová flétna nebo baryton. Pro hru na tubu jsou důležité dobré fyzické předpoklady a doporučuje se na tubu začít hrát ve věku 8 až 10 - ti let.

Žáci jsou od 1. ročníku seznamováni s nástrojem, jeho historií a uplatněním. Získávají základní návyky potřebné pro hru na pozoun. Učí se správnému držení nástroje, postoji při hře, nasazení nátrubku na rty a vytváří základy nátisku a správného dýchání.

Na II. stupni žáci využívají získané znalosti z I. stupně a nadále je rozšiřují. Věnuje se zejména rozvoji nátisku, intonační čistotě a výrazové stránce hry. V průběhu celého studia je v žácích budován zájem o mimoškolní kulturní akce.

Hra na tubu má široké využití ve všech hudebních žánrech. Používá se nejen v orchestrech, ale i kvartetech, kvintetech a samozřejmě se uplatňuje i jako sólový nástroj nejčastěji s doprovodem klavíru. Tuba svým mnohostranným uplatněním vyžaduje nemalé schopnosti a dovednosti hráče, které mohou žáci získávat od základního studia jak v povinné hře na nástroj, tak i v různých nepovinných předmětech.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA TUBU I. STUPEŇ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
- správně tvoří tón ve rtech a drží nástroj, nezvedá prsty levé ruky, lokty drží mírně od těla, - používá dechové techniky dle svých dispozic - kombinovaný žeberně brániční nádech s uklidněním (zadržením dechu) a jeho plynulý ovladatelný výdech - zahraje jednoduché melodie dle notového zápisu v rytmičtých	- správně nasazuje nátrubek na rty, využívá základy nátisku s omezením tlaku nátrubku na rty, na činnost obličejových svalů a jazyka, dbá na správný začátek i zakončení tónu - popíše základní zásady	- hrou prokáže znalosti dechové techniky – především vědomé žeberně brániční dýchání - rozpozná charakter a náladu skladby, samostatně použije elementární výrazové prostředky - zahraje z paměti jednoduchou skladbu, nastudovanou podle notového zápisu

• hodnotách celá až osminová s využitím tenuta a legáta • hraje s doprovodem	• údržby nástroje • interpretuje tóny zapsané notou s posuvkou	• kvalitní tón tvoří na základě znalosti a pochopení tvorby tónu, • v intonaci uplatňuje sluchovou sebekontrolu	
HRA NA TUBU I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• samostatně naladí nástroj • interpretuje skladby s využitím staccata a portamenta, akcentu, sforzata, ozdobami (předjímka, nátryl, trylek) • portamentem zahraje T5 a D7 ve čtyřzvuku • posoudí obtížnost skladby a vyhodnotí úroveň vlastních dovedností • zahraje stupnice dur/moll do 4 posuvek v tempu zadaném učitelem	• po analýze skladby a vlastních dovedností navrhne postup nácvičku • hraje v rozsahu B1 – malé b • artikuluje v různých rytmických, tempových a frázových obměnách, tuto techniku umí použít • ve vybraných stupnicích, cvičeních a etudách • transponuje melodii o oktávu výše nebo obráceně • zahraje jednoduchou skladbu z listu	• aktivně spolupracuje s učitelem při výběru skladeb • interpretuje méně obtížné skladby různých stylů a žánrů • za pomoci učitele naladí svůj nástroj ke klavíru nebo jinému nástroji • zahraje stupnice dur i moll s akordy a obraty • samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu • při interpretaci skladeb samostatně používá základní výrazové prostředky	• zahraje tóny minimálně v rozsahu F1 – d1 • samostatně řeší technické problémy ve skladbě • vlastní názor na interpretaci skladeb formuluje se znalostí odpovídající terminologie • interpretuje technicky náročnější skladby různých slohových období a žánrů

HRA NA TUBU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ			
Žák • při hře má uvolněný postoj, správně drží nástroj • zvládá základní dechovou techniku - klidný nádech, pomalý a plynulý výdech • nasazuje a zakončuje tón slabikou tá-tů-tý • hraje v základních rytmických hodnotách celá, půlová, čtvrtová • zahraje tónovou řadu, případně jednoduchou píseň			
HRA NA TUBU II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• samostatně vyhledá a interpretuje skladby blízké jeho zaměření • nalezne vlastní hudební výraz při studiu a následném provedení skladby	• interpretuje jazzové skladby, používá swingovou artikulaci • samostatně využije melodické ozdoby při nastudování skladby • transponuje z F do Es • dur a moll stupnice v rychlém tempu a akordy k daným	• samostatně nastuduje komorní či orchestrální part • využije veškeré výrazové a tempové prostředky k dosažení přesvědčivého a působivého • hudebního projevu • zahraje techniku	• samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu • uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje • samostatně pečuje o svůj nástroj • uvede příklady skladeb pro svůj nástroj

- identifikuje frázi a určí místa vhodná pro nádechy - zahraje obtížnější skladbu z listu	stupnicím předvede etudy rozdílného zaměření a přednesovou skladbu přiměřené obtížnosti	dvojitého staccata a podle charakteru skladby jej na vhodném místě správně	zhodnotí svůj výkon i výkon druhých, diskutuje o něm, respektuje názory druhých
--	--	---	---

HRA NA TUBU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
- hrou prokáže znalosti dechové techniky – především vědomé žeborně brániční dýchání - rozpozná charakter a náladu skladby, samostatně použije elementární výrazové prostředky - zahraje z paměti jednoduchou skladbu, nastudovanou podle notového zápisu - kvalitní tón tvoří na základě znalosti a pochopení tvorby tónu, - v intonaci uplatňuje sluchovou sebekontrolu - zahraje stupnice dur/moll do 4 posuvek v tempu zadaném učitelem	- samostatně naladí nástroj - interpretuje skladby s využitím staccata a portamenta, akcentu, sforzata, ozdobami (předjímka, nátryl, trylek) - portamentem zahraje T5 a D7 ve čtyřzvuku - posoudí obtížnost skladby a vyhodnotí úroveň vlastních dovedností - zahraje jednoduchou skladbu z listu	- po analýze skladby a vlastních dovedností navrhne postup nácvičku - hraje v rozsahu B1 – malé b - artikuluje v různých rytmických, tempových a frázových obměnách, tuto techniku umí použít - ve vybraných stupnicích, cvičeních a etudách - transponuje melodii o oktávu výše nebo obráceně - zahraje z listu na úrovni 2. roč. - aktivně spolupracuje s učitelem při výběru skladeb
6. ročník		7. ročník
Žák:		
- interpretuje méně obtížné skladby různých stylů a žánrů - za pomoci učitele naladí svůj nástroj ke klavíru nebo jinému nástroji - zahraje stupnice dur i moll s akordy a obraty - samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu - při interpretaci skladeb samostatně používá základní výrazové prostředky - samostatně řeší technické problémy ve skladbě		- zahraje tóny minimálně v rozsahu F1 – d1 - vlastní názor na interpretaci skladeb formuluje se znalostí odpovídající terminologie - interpretuje technicky náročnější skladby různých slohových období a žánrů - aktivně se účastní koncertů, soutěží a přehlídek - samostatně zpracovanou hudební analýzou skladby prohlubuje kvalitu své interpretace
HRA NA TUBU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ		
I. ročník	II. ročník	
Žák:		
- samostatně vyhledá a interpretuje skladby blízké jeho zaměření - nalezne vlastní hudební výraz při studiu a následném provedení skladby - identifikuje frázi a určí místa vhodná pro nádechy	- interpretuje jazzové skladby, používá swingovou artikulaci - samostatně využije melodické ozdoby při nastudování skladby - dur a moll stupnice v rychlém tempu a akordy k daným stupnicím - předvede etudy rozdílného zaměření a přednesovou skladbu přiměřené obtížnosti	

• zahraje obtížnější skladbu z listu • transponuje z F do Es	• samostatně nastuduje komorní či orchestrální part
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
• využije veškeré výrazové a tempové prostředky k dosažení přesvědčivého a působivého hudebního projevu • zahraje techniku dvojitého staccata a podle charakteru skladby jej na vhodném místě správně • samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu • uplatňuje všechny získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje	• samostatně pečuje o svůj nástroj • uvede příklady skladeb pro svůj nástroj • zhodnotí svůj výkon i výkon druhých, diskutuje o něm, respektuje názory druhých • aktivně vyhledává možnosti veřejné hudební produkce a účinkuje na koncertech, soutěžích a prohlídkách.

HRA NA TUBU - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák			
• samostatně vyhledá a interpretuje skladby blízké jeho zaměření • nalezne vlastní hudební výraz při studiu a následném provedení skladby • nalezne ve skladbě začátek a konec fráze a z toho vyplývající místa vhodná pro nádechy • zahraje obtížnější skladbu z listu	• interpretuje jazzové skladby, používá swingovou artikulaci • samostatně využije melodické ozdoby při nastudování skladby • užívá transpozici z F do Es • dur a moll stupnice v rychlém tempu a akordy k daným stupnicím • předvede etudy rozdílného zaměření a přednesovou skladbu přiměřené obtížnosti	• samostatně nastuduje komorní či orchestrální part • využije veškeré výrazové a tempové prostředky k dosažení přesvědčivého a působivého hudebního projevu • zahraje techniku dvojitého staccata a podle charakteru skladby jej na vhodném místě správně	• samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu • uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje • samostatně pečuje o svůj nástroj • uvede příklady skladeb pro svůj nástroj • zhodnotí svůj výkon i výkon druhých, diskutuje o něm, respektuje názory druhých

4.1.18 Studijní zaměření hra na tenor a baryton

Charakteristika

Vzhledem k větší technické náročnosti hry na tenor a baryton žáci v přípravném studiu začínají hrát na dechově zvladatelnější hudební nástroj, jakým je zobcová flétna. Pro hru na tenor a baryton jsou důležité dobré fyzické předpoklady, především již kompletní chrup. Tyto nástroje jsou vhodné jako přípravný nástroj ke hře na snížcový pozoun, ale samozřejmě i jako samostatné studijní nástroje po celý vyučovací cyklus.

Žáci jsou od 1. ročníku seznamováni s nástrojem, jeho historií a uplatněním. Získávají základní návyky potřebné pro hru na tyto nástroje. Učí se správnému držení nástroje, postoji při hře, nasazení nátrubku na rty a vytváří základy nátisku a správného dýchání.

Na II. stupni se žáci věnují zejména rozvoji nátisku, intonační čistotě a výrazové stránce hry. V průběhu celého studia je v žácích budován zájem o mimoškolní kulturní akce.

Hra na baryton je nejčastěji využívána zejména v dechových hudbách (dechovkách), ale také může být využit v různých hudebních souborech a seskupeních. Samozřejmostí je i jeho uplatnění jako sólový nástroj nejčastěji s doprovodem klavíru.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tenor/baryton	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Učební osnovy předmětu Hra na tenor/baryton:

HRA NA TENOR, BARYTON I. STUPEŇ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
• má uvolněný postoj/posez při hře • správně tvoří tón a nasazuje nátrubek na rty • nasazuje jazykem tóny na slabiku ta, tu, ty • hraje v základních notových hodnotách – nota a pomlka celá, půlová, čtvrtová ve čtvrtových taktech • dle notového zápisu hraje	• při hře předvede zřetelný začátek a zakončení tónu • dodržuje správné návyky – uvolněné dýchání, držení nástroje, nasazení tónu • hraje základní tónovou řadu • hraje z notového zápisu se znalostí celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnot • hraje tenuto, legato, staccato	• hraje tóny v rozsahu oktávy • ve hře již využívá znalostí dechové techniky • hraje portamento v jednoduchých technických cvičeních • hraje legato v pomalém tempu • hraje v 3/8 a 6/8 taktu jednoduché přednesové skladby

jednoduché melodie	• hraje v základní dynamice jednoduchou lidovou píseň s doprovodem klavíru • znalost základů údržby nástroje využívá v péči o něj	• používá dynamiku p-mf-f • ve svém rozsahu zahraje jednoduché lidové písně z not i podle sluchu z paměti	
HRA NA TENOR/BARYTON I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• rozlišuje a používá dynamiku, zahraje crescendo, decrescendo • využívá funkci jazyka - nasazení tónu a jeho zakončení • hraje v rozsahu minimálně jedné oktávy - hodnoty celé, půlové, čtvrtové, osminové • hraje vydržované tony, legátové tóny za použití strojiva • zahraje jednoduchou skladbu z listu • hraje základní stupnice	• nátiskové schopnosti získané pomocí nátiskových cvičení využívá při hře přednesů • využívá dle svých dispozic tónový rozsah • hraje stupnice a akordy do 2 křížků a bé • samostatně pracuje s dynamikou • ovládá základní tempová označení • pracuje na retních vazbách • s pomocí učitele ladí svůj nástroj • hraje jednoduché skladby z listu	• hraje stupnice do 4 křížků a bé v různých kombinacích- legato, staccato, portamento + akord • interpretuje skladby se zadaným rychlejším tempem • zahraje z listu • procvičuje hru z paměti • aktivně spolupracuje s učitelem při výběru skladeb • interpretuje méně obtížné skladby různých stylů a žánrů • při interpretaci skladeb samostatně používá základní výrazové prostředky • na základě svých odborných znalostí a zkušeností hodnotí svůj výkon i výkony spolužáků	• dle svých schopností zvolí přiměřeně náročnou přednesovou skladbu • dle svého uvážení ve skladbě volí techniku hry, dynamiku a tempo • samostatně řeší technické problémy ve skladbě • získávané zkušenosti a dovednosti uplatňuje při hře v souboru nebo orchestru

HRA NA TENOR/BARYTON - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ			
Žák:			
- při hře má uvolněný postoj, správně drží nástroj - zvládá základní dechovou techniku - klidný nádech, pomalý a plynulý výdech - nasazuje a zakončuje tón slabikou tá-tů-tý - hraje v základních rytmických hodnotách celé, půlové, čtvrtové - zahraje tónovou řadu, případně jednoduchou píseň			
HRA NA TENOR/BARYTON II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- při interpretaci využije dovednosti, vědomosti a zkušenosti získané v I. stupni - orientuje se v notovém zápisu a reaguje na dynamická znaménka, tempová a přednesová	- svojí hrou prokazuje čistou intonaci, stylový výraz, kvalitu tónu, frázování, artikulaci, dýchání, nasazení tónu, - hraje z listu - samostatně nastuduje	- hraje náročnější rytmické členění - ovládá hru v rychlém tempu a prstovou techniku - při souhře se	- interpretuje různé styly podle svého zájmu a zaměření - samostatně nastuduje náročnější

označení	přednesovou skladbu	přizpůsobuje spoluhráčům	skladbu
hraje retní vazby v rychlejším metru	hraje stupnice dur a moll s akordy T5 a D7		zhodnotí svoji hru v sólové i kolektivní hře
HRA NA TENOR/BARYTON – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ			
3. ročník		4. ročník	5. ročník
Žák:			
- hraje tóny v rozsahu oktávy - ve hře již využívá znalostí dechové techniky - hraje portamento v jednoduchých technických cvičeních - hraje legato v pomalém tempu - hraje v 3/8 a 6/8 taktu jednoduché přednesové skladby - používá dynamiku p-mf-f - ve svém rozsahu zahraje jednoduché lidové písně z not i podle sluchu z paměti - hraje vydržované tony, legátové tóny za použití stroje	- rozlišuje a používá dynamiku, zahraje crescendo, decrescendo - využívá funkci jazyka - nasazení tónu a jeho zakončení - hraje v rozsahu minimálně jedné oktávy - hodnoty celé, půlové, čtvrtové, osminové - zahraje z listu na úrovni 1.- 2. roč. - hraje základní stupnice - pracuje na retních vazbách	- nátiskové schopnosti získané pomocí nátiskových cvičení využívá při hře přednesů - využívá dle svých dispozic tónový rozsah - hraje stupnice a akordy do 2 křížků a bé - samostatně pracuje s dynamikou - ovládá základní tempová označení - s pomocí učitele ladí svůj nástroj - zahraje z listu na úrovni 2. roč. - interpretuje skladby se zadaným rychlejším tempem	
6. ročník			7. ročník
Žák:			
- hraje stupnice do 4 křížků a bé v různých kombinacích-legato, staccato, portamento + akord - zahraje z listu - procvičuje hru z paměti - aktivně spolupracuje s učitelem při výběru skladeb - interpretuje méně obtížné skladby různých stylů a žánrů - při interpretaci skladeb samostatně používá základní výrazové prostředky - na základě svých odborných znalostí a zkušeností hodnotí svůj výkon i výkony spolužáků - samostatně řeší technické problémy ve skladbě			- dle svých schopností zvolí přiměřeně náročnou přednesovou skladbu - dle svého uvážení ve skladbě volí techniku hry, dynamiku a tempo - získávané zkušenosti a dovednosti uplatňuje při hře v souboru nebo orchestru - skladby interpretuje se znalostí, vycházející z hudební analýzy - aktivně vyhledává možnosti veřejné hudební produkce, vystupuje na koncertech, soutěžích a přehlídkách
HRA NA TENOR/BARYTON – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ			
I. ročník		II. ročník	
Žák:			
- při interpretaci využije dovednosti, vědomosti a zkušenosti získané v I. stupni - orientuje se v notovém zápisu a reaguje na dynamická znaménka, tempová a přednesová označení - hraje retní vazby v rychlejším metru - samostatně nastuduje přednesovou skladbu		- svojí hrou prokazuje čistou intonaci, stylový výraz, kvalitu tónu, frázování, artikulaci, dýchání, nasazení tónu, - hraje z listu na úrovni 3.- 4. roč. I. stupně - hraje stupnice dur a moll s akordy T5 a D7 - při hře s korepitemorem spolupracuje na tvorbě dynamiky, agogiky a celkového výrazu skladby	

III. ročník	IV. ročník
Žák:	
• hraje náročnější rytmické členění • ovládá hru v rychlém tempu a prstovou techniku • při souhře se přizpůsobuje spoluhráčům • hraje z listu na úrovni 4. roč. I. stupně • skladby ke studiu vybírá na základě vyhodnocení svých dovedností a jejich náročnosti	• interpretuje různé styly podle svého zájmu a zaměření • samostatně analyzuje a nastuduje náročnější skladbu • zhodnotí svoji hru v sólové i kolektivní hře • aktivně vystupuje na koncertech, soutěžících a přehlídkách

4.1.18 Studijní zaměření hra na bicí nástroje

Charakteristika

V průběhu studia se žák získá precizní a uvolněnou techniku, zvládne dynamiku hry a hru podle notového partu. Studium se vyznačuje individuálním přístupem ke každému žákovi a respektováním jeho stylového zaměření.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	PS	I. r	II. r	III. r	IV. r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na bicí nástroje:

HRA NA BICÍ NÁSTROJE - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ			
Žák			
- drží správně tělo při hře na malý buben - dodržuje základní pravidla správného držení paliček - volí správný vzájemný úhel paliček a jejich sklon - předvede uvolněný nadhoz a dopad - upraví výšku odrazu a zastaví pohyb paličky v základním postavení - hraje podle notového zápisu s porozuměním dělení not a pomlky od celých do osminových i s příslušnými pomlkami - hraje krátká cvičení složená z těchto prvků na claves, cow bell, tamburinu či baskický bubínek - hraje cvičení s osminovými pomlkami s číselným předpisem - na dané tempo čtvrtových úderů volí tempo osminových a triolových úderů s pomocí slovního doprovodu zatím bez vzájemné souvislosti - pojmenuje nástroje, které používá.			
HRA NA BICÍ NÁSTROJE I. STUPEŇ			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
- zahraje na malý buben z notového zápisu krátké (2-4 takty) úryvky v hodnotách osminových a šestnáctinových v tempu cca ♩=110 střídavým způsobem s pomocí slovního doprovodu - ve výše uvedeném tempu zahraje přípravné cvičení k základnímu šestnáctinovému breaku	- interpretuje na malý buben střídavým způsobem delší úseky etud (8-16 taktů) obsahující noty osminové, šestnáctinové a jejich kombinace ve skupinkách - hraje skupinky not systémem „na pravou ruku“ v průpravných cvičeních - na hodnotu čtvrtových úderů určí tempo triol paličkami na malý buben, přičemž si umí upravit vyhovující výšku	- hraje na malý buben etudy obsahující skupinky střídavým systémem i na pravou ruku - realizuje hru v dynamice p, mf, f v průpravných cvičeních - interpretuje průpravná cvičení střídání triol s nepravidelnými hodnotami s pomocí čtvrtových meziúderů - provádí při hře jednoduchý příraz z levé na pravou i opačně - provede nasazení vířivého rázu i	

• správným způsobem používá pedály bass drum a hi-hat, • předvede techniku úderu paličkou na činel ride • stanoví tempo triol, osmin, šestnáctin pomocí slovního doprovodu • hraje z not počínaje notami celými až do osminových a příslušných pomlk bez číselného předpisu na claves, tamburinu atp.	nadhozu • střídavě určuje tempo triol a osmin s pomocí čtvrtových meziúderů, stejně tak osmin a hodnot šestnáctinových • na pedály interpretuje přípravná koordinační cvičení • koordinuje ruce při hře na činel ride a malý buben • zahraje základní doprovody ve třech koordinačních linkách – ride, snare, bass drum	jeho prodloužení, prolíná pomalé rázy střídavým pohybem • na soupravě realizuje čtyři základní rockové doprovody • předvede techniku úderu crash pravou rukou společně s bass drum na dobu, s předúderem b.drum, s úderem po době i s údery před i po době • interpretuje základní šestnáctinový break, jeho dvě variace ve spojení s doprovodem, vytváří si improvizace kombinace variací • hraje nejméně jednu koordinační etudu připravující ho na hru ve čtyřech koordinačních linkách
--	---	--

HRA NA BICÍ NÁSTROJE I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• zahraje na malý buben systémem na pravou ruku etudy se složitým řazením osminových pomlk • střídá nepravidelné hodnoty přímo (bez čtvrtových meziúderů) v průpravných cvičeních a interpretuje i jednodušší study obsahující tento problém • hraje jednoduché přírazy v průpravných cvičeních • hraje víření v průpravných cvičeních • využívá dynamiku p, mf, f, crescendo a decrescendo • ovládá škálu několika osminových rockových doprovodů • doprovody zahraje	• realizuje etudy se střídáním triol s šestnáctinovými skupinkami • zahraje jednoduché přírazy v etudách • hraje etudy obsahující víření v šestnáctinových frekvencích • provede dvojitý příraz dvojkový i střídavý • střídá sextoly s osminami, triolami, šestnáctinami i šestnáctinovými skupinkami a převádí je do víření v sextolových frekvencích • rockové doprovody obohacuje o jednoduché i dvojité zdobení v malém bubnu • ve hře na bass drum použije tečkovaný rytmus i šestnáctinové dvojúder • uvolněný rockový akcent realizuje	• na malý buben realizuje šestnáctinové i sextolové víření v etudách • interpretuje dvojité přírazy v etudách, trojité a čtyřnásobné v průpravných cvičeních • systém para úderů interpretuje je v průpravných cvičeních • hraje etudy ve střídových taktech • střídá kvintoly se čtvrtovými a osminovými hodnotami • interpretuje jednoduchou rytmickou stupnici (čtvrtové, osminové, trioly, šestnáctinové, sextoly) vzestupně i sestupně • v osminových rockových doprovodech umí použít styl osminového disca, stejně tak i	• obohacuje techniku na malý buben o údery s použitím akce prstů (prstová technika) a to jak v řadách, tak ve dvojích • ovládá víření na osminové notě v šestnáctinových a sextolových frekvencích • prakticky využívá všechny přírazy • zahraje polyrytmy 3:2 a 4:3 • interpretuje rozšířené rytmické stupnice (čtvrtové, čtvrtové trioly, osminy, osminové trioly, šestnáctiny, kvintoly, sextoly) vzestupně i sestupně • k rockovým doprovodům přidává styl šestnáctinového disca • rockové akcenty

ve formě čtyřtaktových kadencí s úderem crash pravou i levou rukou - hraje doprovody triolové (slow rock) - je schopen realizovat break v triolových doprovodech v základním provedení a vytvářet jeho variace - break k osminovým doprovodům obohacuje o synkopické prvky - všechny doprovody i breaky provádí ve čtyřech koordinačních linkách (s použitím hi-hat)	v průpravných cvičeních - používá swingový rytmus v běžném doprovodu i v obtížnějších koordinačních cvičeních - hraje prvky pochodového hraní - ve své interpretaci využívá prvky např. waltz, bossa-nova, cha-cha, beguine - zahraje swingový doprovod	triolové disco - swing provádí v koordinačních etudách - pochodový způsob hry na pedály spojí s vířením a dynamikou p, f - interpretuje etudy sextolových rozkladů - interpretuje rockové akcenty v breaku ve spojení s doprovodem - ke komerčním doprovodům přidává styl shuffle (boogie), rock and roll, rumbu, tango (argentinské i španělské) - realizuje etudy simulující orchestrální party	prakticky použije v breaku i v krátkých sólech - swingové doprovody obohacuje o triolové vyhrávky - pochodové hraní zvládá ve všech dynamických rovinách v pochodu, pole i valčíku - para údery provádí v rámci latinskoamerických doprovodů (samba)
--	---	---	---

HRA NA BICÍ NÁSTROJE - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ				
Žák				
• drží správně tělo při hře na malý buben • dodržuje základní pravidla správného držení paliček • volí správný vzájemný úhel paliček a jejich sklon • využívá uvolněný nadhoz a dopad • upraví si výšku odrazu a zastaví pohyb paličky v základním postavení • ovládá dělení not od celých do osminových i s příslušnými pomlkami • hraje krátká cvičení složená z těchto prvků na claves, cow bell, tamburinu či baskický bubínek • hraje cvičení s osminovými pomlkami s číselným předpisem • volí tempo osminových a triolových úderů s pomocí slovního doprovodu • pojmenuje nástroje, které používá				
HRA NA BICÍ NÁSTROJE II. STUPEŇ				
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	
Žák:				
• zvládá údery s použitím prstové techniky na úseku čtyř triol + zakončující úder (dvanáctky) každou rukou zvlášť pohybem třetího prstu; třetího, čtvrtého a pátého současně; kratší úseky pohybem čtvrtého	• umí použít prstovou techniku ve střídavém pohybu v jednoduchých počtech (4, 8, 12,16 + 1) • osvojil si střídání úderů běžných s údery prstové techniky v poměru halb + double • v praxi používá pohon	• ve střídavé prstové technice zvládá složité počty (4+3, 8+3 atd.) • umí navázat šestnáctiny na sextoly, sextoly na dvaatřicetiny, víření na údery v prstové	• umí využít techniku prstů prakticky ve všech případech, kde nestačí běžná technika • dokáže dvojkama vyplnit rockové i swingové akcenty	

prstu a pátého jednotlivě. • dokáže zvládat paličku palcem a ukazováčkem bez ostatních prstů • navazování dvanáctek, šestek a trojek • double pedál – vyrovnané údery každou nohou zvlášť i střídavě ve středně rychlých tempech.	prstů ve vyhrávaných dvojítych, trojítych a čtyřnásobných přírazech • zvládá použití dvojítych úderů (dvojky) ve středně rychlých tempech, v pomalých tempech akcentuje sudé údery • double pedál – střídavé údery navazuje na údery paliček, ovládá souběžně rovný pohyb.	technice • používá dvojky v rychlém tempu v praxi v paraúderech • double pedál – ovládá současně s úderem paliček v rovném pohybu i protipohybu, navazování i v krátkých motivech.	• double pedál – současně s akcenty v úderech paličkami • zvládá navazování nejružnějších kombinací nohou i rukou v breaku i v rockových sólech.
--	--	--	---

HRA NA BICÍ NÁSTROJE – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ			
3. ročník		4. ročník	5. ročník
Žák:			
• hraje na malý buben etudy obsahující skupinky střídavým systémem i na pravou ruku • realizuje hru v dynamice p, mf, f v průpravných cvičeních • interpretuje průpravná cvičení střídání triol s nepravidelnými hodnotami s pomocí čtvrtových meziúderů • provádí při hře jednoduchý příraz z levé na pravou i opačně • provede nasazení vířivého rázu i jeho prodloužení, prolíná pomalé rázy střídavým pohybem • na soupravě realizuje čtyři základní rockové doprovody • předvede techniku úderu crash pravou rukou společně s bass drum na dobu, s předúderem b.drum, s úderem po době i s úderem před i po době • interpretuje základní šestnáctinový break, jeho dvě variace ve spojení s doprovodem, vytváří si improvizace kombinace variací • hraje nejméně jednu koordinační etudu připravující ho na hru ve čtyřech koordinačních linkách • break k osminovým doprovodům obohacuje o synkopické prvky • všechny doprovody i breaky provádí ve čtyřech koordinačních		• zahraje na malý buben systémem na pravou ruku etudy se složitým řazením osminových pomlek • střídá nepravidelné hodnoty přímo (bez čtvrtových meziúderů) v průpravných cvičeních a interpretuje i jednodušší study obsahující tento problém • hraje jednoduché přírazy v průpravných cvičeních • hraje víření v průpravných cvičeních • využívá dynamiku p, mf, f, crescendo a decrescendo • ovládá škálu několika osminových rockových doprovodů • doprovody zahraje ve formě čtyřtaktových kadencí s úderem crash pravou i levou rukou • hraje doprovody triolové (slow rock) • je schopen realizovat break v trilových doprovodech v základním provedení a vytvářet jeho variace • ve své interpretaci využívá prvky např. waltz, bossa - nova, cha-cha, beguine	• realizuje etudy se střídáním triol s šestnáctinovými skupinkami • zahraje jednoduché přírazy v etudách • hraje etudy obsahující víření v šestnáctinových frekvencích • provede dvojitý příraz dvojkový i střídavý • střídá sextoly s osminami, triolami, šestnáctinami i šestnáctinovými skupinkami a převádí je do víření v sextolových frekvencích • rockové doprovody obohacuje o jednoduché i dvojité zdobení v malém bubnu • ve hře na bass drum použije tečkovaný rytmus i šestnáctinové dvojúder • uvolněný rockový akcent realizuje v průpravných cvičeních • používá swingový rytmus v běžném doprovodu i v obtížnějších koordinačních cvičeních • hraje prvky pochodového hraní • ke komerčním doprovodům přidává styl shuffle (boogie), rock and roll, rumbu, tango (argentinské i španělské)

linkách (s použitím hi-hat)	• zahraje swingový doprovod	• realizuje etudy simulující orchestrální party
6. ročník		7. ročník
Žák:		
• na malý buben realizuje šestnáctinové i sextolové víření v etudách • interpretuje dvojité přírazy v etudách, trojitě a čtyřnásobné v průpravných cvičeních • systém para úderů interpretuje je v průpravných cvičeních • hraje etudy ve střídových taktech • střídá kvintoly se čtvrtovými a osminovými hodnotami • interpretuje jednoduchou rytmickou stupnici (čtvrtové, osminové, trioly, šestnáctinové, sextoly) vzestupně i sestupně • v osminových rockových doprovodech umí použít styl osminového disca, stejně tak i triolové disco • swing provádí v koordinačních etudách • pochodový způsob hry na pedály spojí s vířením a dynamikou p, f • interpretuje etudy sextolových rozkladů • interpretuje rockové akcenty v breaku ve spojení s doprovodem • para úderů provádí v rámci latinskoamerických doprovodů (samba)	• obohacuje techniku na malý buben o úder s použitím akce prstů (prstová technika) a to jak v řadách, tak ve dvojkách • ovládá víření na osminové notě v šestnáctinových a sextolových frekvencích • prakticky využívá všechny přírazy • zahraje polyrytmy 3:2 a 4:3 • interpretuje rozšířené rytmické stupnice (čtvrtové, čtvrtové trioly, osminy, osminové trioly, šestnáctiny, kvintoly, sextoly) vzestupně i sestupně • k rockovým doprovodům přidává styl šestnáctinového disca • rockové akcenty prakticky použije v breaku i v krátkých sólech • swingové doprovody obohacuje o triolové vyhrávky • pochodové hraní zvládá ve všech dynamických rovinách v pochodu, pole i valčku • aktivně vystupuje na koncertech, soutěžích a přehlídkách • samostatně analyzuje studované skladby • improvizuje samostatně i v souhře	
HRA NA BICÍ NÁSTROJE – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ		
I. ročník		II. ročník
Žák:		
• hraje úder s použitím prstové techniky na úseku čtyř triol + zakončující úder (dvanáctky) každou rukou zvlášť pohonem třetího prstu; třetího, čtvrtého a pátého současně; kratší úseky pohonem čtvrtého prstu a pátého jednotlivě. • používá paličku palcem a ukazováčkem bez ostatních prstů • navazuje dvanáctky, šestky a trojky • používá při interpretaci double pedál – vyrovnané úder každou nohou zvlášť i střídavě ve středně rychlých tempech • hraje prstovou technikou ve střídavém pohybu v jednoduchých počtech (4, 8, 12, 16 + 1)	• střídá údey běžné s úder s prstové techniky v poměru halb + double • při hře používá pohon prstů ve vyhrávaných dvojitých, trojitých a čtyřnásobných přírazech • používá dvojitých úderů (dvojky) ve středně rychlých tempech, v pomalých tempech akcentuje sudé úder • double pedál – střídavé úder navazuje na úder paliček, • při hře využívá souběžně rovný pohyb.	

III. ročník	IV. ročník
Žák:	
• ve střídavé prstové technice zvládá složité počty (4+3, 8+3 atd.) • navazuje šestnáctiny na sextoly, sextoly na dvaatřicetiny, víření na údery v prstové technice • používá dvojky v rychlém tempu v praxi v paraúderech • double pedál – ovládá současně s údery paliček v rovném pohybu i protipohybu, navazování i v krátkých motivech.	• při hře využívá techniku prstů prakticky ve všech případech, kde nestačí běžná technika • dvojkama vyplňuje rockové i swingové akcenty • double pedál – současně s akcenty v úderech paličkami • navazuje v nejrůznějších kombinacích nohou i rukou v breaku i v rockových sólech • vyhledává a aktivně využívá možnosti veřejné umělecké produkce, účastní se soutěží a přehlídek

HRA NA BICÍ NÁSTROJE - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• ovládá údery s použitím prstové techniky na úseku čtyř triol + zakončující úder (dvanáctky) každou rukou zvlášť • pohonem třetího prstu; třetího, čtvrtého a pátého současně; kratší úseky pohonem čtvrtého prstu a pátého jednotlivě. • ovládá paličku palcem a ukazováčkem bez ostatních • ovládá navazování dvanáctek a přechod do šestek a trojek • double pedál – vyrovnané údery každou nohou zvlášť i střídavě ve středně rychlých tempech	• umí použít prstovou techniku ve střídavém pohybu v jednoduchých počtech (4, 8, 12, 16 + 1) • osvojil si střídání úderů běžných s údery prstové techniky v poměru halb + double • v praxi používá pohon prstů ve vyhrávaných dvojitých, trojitých a čtyřnásobných přírazech • zvládá použití dvojitých úderů (dvojky) ve středně rychlých tempech, v pomalých tempech akcentuje sudé údery • double pedál – střídavé údery navazuje na údery paliček, ovládá souběžně rovný pohyb.	• ve střídavé prstové technice zvládá složité počty (4+3, 8+3 atd.) • umí navázat šestnáctiny na sextoly, sextoly na dvaatřicetiny, víření na údery v prstové technice • používá dvojky v rychlém tempu v praxi v paraúderech • double pedál – ovládá současně s údery paliček v rovném pohybu i protipohybu, navazování i v krátkých motivech	• umí využít techniku prstů prakticky ve všech případech, kde nestačí běžná technika • dokáže dvojkama vyplnit rockové i swingové akcenty • double pedál – současně s akcenty v úderech paličkami • zvládá navazování nejrůznějších kombinací nohou i rukou v breaku i v rockových sólech

4.1.19 Studijní zaměření hra na kytaru

Charakteristika

Žáci se v tomto oboru učí hře na klasickou akustickou kytaru, doprovodu lidových a umělých písní, starší žáci mohou hrát na elektrickou i basovou kytaru. V přípravném studiu se žáci naučí správně držet kytaru, hrát dopadem jednohlas a jednoduchý dvojhlas.

Během studia I. stupně se žák naučí ovládat nástroj jako interpret, hrát jednohlas, vícehlas, akordy, vytvořit a transponovat doprovod k písničkám.

Na II. stupni základního studia žák rozvíjí již získané poznatky, učí se náročnější techniky, hraje v rychlejších tempech se zvládnutou pasážovou technikou. Naučí využívat informační média k vyhledávání hudby s cílem porovnat a případně korigovat svůj výkon, čímž také získá nástroj, jak nacházet řešení technických problémů při hře.

V obou stupních studia nabývá žák dovednosti souhry jako člen některého z hudebních souborů školy.

Cílem studia je, aby se žák po absolvování studia uplatnil jako hráč v nejrůznějších hudebních uskupeních a vybudoval si celoživotní pozitivní vztah k hudbě.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

HRA NA KYTARU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ	
Žák	- pojmenuje části nástroje, rovně sedí s nástrojem, hraje s volnou rukou a zápěstím, hraje dopadem a bez dopadu se střídáním prstů, - hraje podle houslového klíče v rozsahu g1-g2, rozumí základnímu rytmu, zahraje noty a pomlky (celá, půlová a čtvrtková) v sudém a lichém taktu, - identifikuje chybu v melodii, rytmu a harmonii, předvede vlastností tónu (výška, síla atd.), - zahraje známá říkadla, popěvky, lidové písně, melodie, případně vlastní texty a popěvky, - vyhledá podle sluchu melodie lidové písně v rozsahu kvinty.

HRA NA KYTARU I. STUPEŇ			
1. ročník		2. ročník	3. ročník
Žák:			
- rovně sedí, nástroj drží v optimálním úhlu, - pojmenuje části nástroje, - předvede správné postavení pravé a levé ruky vycházející z přirozeného držení rukou, - hraje s podnožkou a podložkou proti pohybu kytary, - hraje na prázdných strunách dopadem i, m, a v pravé ruce, dle zvolené metodiky (jednohlas i vícehlas), hraje bez dopadu prsty i-m-a, hraje palcem pouze bez dopadu, hraje vícehlas prstů a palce (jen prázdné basové struny), - zahraje zpaměti jednoduché melodii v rozsahu c2-g2, - rozliší dvou a třídobý takt, předvede akcent na těžké době, pojmenuje základní rytmické dělení, - hraje s doprovodem učitele nebo CD, orientuje se v základním rozsahu g1-g2 s posuvkami 1#,1b, na basových prázdných strunách, - zahraje z listu na elementární úrovni jednoduchou melodii, - podle sluchu určí místo změny basového tónu akordu při doprovodu T-D.		- zahraje volnými prsty jednohlas i vícehlas, - při interpretaci dbá na čistotu hry v levé ruce, - reprodukuje základní dynamiku p-mf-f, - zahraje zpaměti jednoduché lidové písně a drobné skladby v rozsahu c1-g2, - pohotově čte jednoduchý rytmus, zahraje tečkovaný rytmus, - podle not hraje na všech strunách v rozsahu 1. polohy v zadaných tóninách, - zahraje z listu na základě zvládnutého rytmu a orientace na hmatníku, - orientaci ve skladbě prokáže samostatnou domácí přípravou, - doprovodí základním basem akordů kadence jednoduchou písničku.	- hraje uvolněnými rukama, - při hře opraví kvalitu tónu a mění rejstřík a dynamiku - hraje drobné skladby a písně podle notového zápisu v rozsahu e-a2, - spočítá a zahraje triolu, - zahraje dvojhlas - používá jednoduchý doprovod v rozsahu kadence podle sluchu i kytarových značek, - hraje v některém školním souboru nebo komorní hře.
HRA NA KYTARU I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
- postaví a zahraje stupnice dur do 3#a 2b, moll do 2# a 1 b, - podle schématu vytvoří malou kadenci, - hraje v rychlejším tempu vícehlas, - naladí si podle ladičky nástroj, - hraje barré hmat, kombinace trioly a tečkovaného rytmu, - předvede legatové	- orientuje se ve hře v polohách, hraje stupnice v intervalech tercie a oktávy, - naladí podle ladičky i podle sluchu, - při interpretaci prokáže zvládnutí techniky hry rasgada, vibrata, arpeggio a legata, - hraje rozklady v pravé ruce v odpovídajícím tempu, - interpretuje skladby různých období a žánrů - používá adekvátní výrazové prostředky (pp až ff, crescendo, decrescendo,	- hraje na základě orientace v tónině a základní formě skladby - dle charakteru skladby klade důraz na stylistické prvky - charakterizuje hlavní hudební historická období a žánry,	- plynule ovládá výměny hmatů v levé ruce, rozšiřuje si znalost variant rozkladu v pravé ruce, - používá samostatně velké barré, rozšířené kadence, složitější rytmy, stupnice typem i v intervalech, rozšířené kadence s velkým barré, - při hře v polohách přečte a použije zadané techniky a prstoklady, - analyzuje skladbu, identifikuje hudebně-technické problémy a samostatně hledá řešení

techniky, • dodržuje správné frázování, • zahraje z listu doprovod podle akordových značek.	synkopa, jednoduché ozdoby, polyfonie), • samostatně vytvoří doprovod v rozsahu jednoduché kadence k lidovým i umělým písním • podle svých možností a potřeb souboru nastuduje i další hlasy.	• hraje skladby větších forem • samostatně volí způsob doprovodu lidových a umělých písní v rozsahu velké kadence.	s využitím všech nabytých znalostí a dovedností, • hraje z listu podle kytarových značek v rozsahu velké kadence v již zvládnutých tóninách.
---	---	---	---

HRA NA KYTARU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Žák

- prokáže zvládnutí správného sezení a držení kytary, znalost částí nástroje,
- předvede hru dopadem a bez dopadu, hru palcem,
- hraje ve zvládnutém rozsahu první polohy,
- přehraje analyzovaný notový zápis jednohlasu a jednoduchého dvojhlasu (např. Melodie s prázdnými basy),
- rozumí rytmickému dělení – sudý a lichý takt, synkopa, triola, nota s tečkou,
- zahraje akordy jednoduchých tónin a stupnice do 3# a 1b, lidové písně,
- v repertoáru má skladby více žánrů a historických období.

HRA NA KYTARU II. STUPEŇ

I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• hraje skladby více žánrů a období a složitější vícehlas • využívá hmaty akordů dur, moll, 7, dim, maj, a náročnější varianty doprovodů písní a melodií • u nahrávky či vlastní interpretace identifikuje základní prvky hudby jednotlivých slohových období • navštěvuje koncerty a festivaly všech žánrů a vyjadřuje vlastní názor.	• hraje v rozsahu do třetí až páté polohy • při hře z listu hraje na úrovni 4. ročníku • transponuje doprovod a melodii • podle svého zájmu se zaměřuje na komorní hru, hru, sólovou hru klasickou nebo jazzovou a populární • při interpretaci projevuje sluchovou představivost a vnitřní hudební citění.	• hraje v celém rozsahu kytary • adekvátně pracuje s vedením jednotlivých hlasů • samostatně volí způsob hry doprovodu • na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu.	• při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení všech žánrů a období • hraje plynule v tempu i obtížnější techniky • používá analýzu skladby jako prostředku jejího základního pochopení.

HRA NA KYTARU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ

3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
• hraje uvolněnými rukama, • při hře opraví kvalitu tónu a mění rejstřík a dynamiku • hraje drobné skladby a písně podle notového	• postaví a zahraje stupnice dur do 3#a 2b, moll do 2# a 1 b, • podle schématu vytvoří malou kadenci, • hraje v rychlejších	• orientuje se ve hře v polohách, hraje stupnice v intervalech tercie a oktávy, • naladí podle ladičky i podle sluchu, • při interpretaci prokáže zvládnutí techniky hry rasguada, vibrata, arpeggio

zápisu v rozsahu e-a2, • spočítá a zahraje triolu, • zahraje dvojhlas • používá jednoduchý doprovod v rozsahu kadence podle sluchu i kytarových značek, • hraje v některém školním souboru nebo komorní hře. • dodržuje správné frázování, • zahraje z listu doprovod podle akordových značek.	tempu vícehlas, • naladí si podle ladičky nástroj, • hraje barré hmat, kombinace trioly a tečkovaného rytmu, • předvede legatové techniky, • hraje z listu na úrovni 1. roč. • samostatně vytvoří doprovod v rozsahu jednoduché kadence k lidovým i umělým písním	a legata, • hraje rozklady v pravé ruce v odpovídajícím tempu, • interpretuje skladby různých období a žánrů • používá adekvátní výrazové prostředky (pp až ff, crescendo, decrescendo, synkopa, jednoduché ozdoby, polyfonie), • podle svých možností a potřeb souboru nastuduje i další hlasy, • hraje na základě znalosti analýzy tóniny a základní formy skladby • hraje z listu na úrovni 1.- 2. roč.
--	--	--

6. ročník	7. ročník
-----------	-----------

Žák:

• dle charakteru skladby klade důraz na stylotvorné prvky • charakterizuje hlavní hudební historická období a žánry, • hraje skladby větších forem • samostatně volí způsob doprovodu lidových a umělých písní v rozsahu velké kadence, • analyzuje skladbu, identifikuje hudebně-technické problémy a samostatně hledá řešení s využitím všech nabytých znalostí a dovedností.	• plynule ovládá výměny hmatů v levé ruce, rozšiřuje si znalost variant rozkladu v pravé ruce, • používá samostatně velké barré, rozšířené kadence, složitější rytmy, stupnice typem i v intervalech, rozšířené kadence s velkým barré, • při hře v polohách přečte a použije zadané techniky a prstoklady, • hraje z listu podle kytarových značek v rozsahu velké kadence v již zvládnutých tóninách • využívá hmaty akordů dur, moll, 7, dim, maj, a náročnější varianty doprovodů písní a melodií
---	---

HRA NA KYTARU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ

I. ročník	II. ročník
-----------	------------

Žák:

• hraje skladby více žánrů a období a složitější vícehlas • u nahrávky či vlastní interpretace identifikuje základní prvky hudby jednotlivých slohových období • navštěvuje koncerty a festivaly všech žánrů a vyjadřuje vlastní názor. • hraje v rozsahu do třetí až páté polohy	• při hře z listu hraje na úrovni 4. ročníku • transponuje doprovod a melodii • podle svého zájmu se zaměřuje na komorní hru, hru, sólovou hru klasickou nebo jazzovou a populární • při interpretaci projevuje sluchovou představivost a vnitřní hudební citění • hraje v celém rozsahu kytary
--	---

III. ročník	IV. ročník
-------------	------------

Žák:

• adekvátně pracuje s vedením jednotlivých hlasů • samostatně volí způsob hry doprovodu • na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu	• při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení všech žánrů a období • používá analýzu skladby jako prostředku jejího základního pochopení • aktivně vyhledává možnosti k veřejné hudební produkci a využívá je (koncerty, soutěže, přehlídky)
---	--

• hraje plynule v tempu i obtížnější techniky	apod.)
---	--------

HRA KYTARU - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• hraje v celém rozsahu, nejméně v rozmezí malé e – g3, • technicky i přednesově navazuje na repertoár II. stupně studia ve všech používaných technikách, • zvládnutí pasážové techniky předvede v rychlejších tempech.	• hraje čistě, zvukově vyrovnaně, kvalitním tónem, • používá vibrato, dynamiku, agogiku, artikulaci • doprovodí podle značek i not sólistu a přizpůsobí se při souhře se sólistou a spoluhráči.	• předvede repertoár obsahující náročnější skladby všech období a žánrů sólové i komorní hudby • nastuduje skladby dle svého osobního zaměření • při výběru skladby posoudí technickou obtížnost skladby a zvolí způsob nácvičku • hraje z listu na úrovni 7. ročníku I. stupně.	• na základě poslechu nahrávek vyhodnocuje vlastní hru • používá média k vyhledávání skladeb a porovnání vlastní interpretace hudby všech hlavních historických stylových období a žánrů.

4.1.20 Studijní zaměření hra na elektrickou kytaru

Charakteristika

V populární hudbě velmi žádaná dovednost, jakou je hra na elektrickou kytaru, vyžaduje orientaci v notovém a akordickém zápisu písní a znalost možností ovládání technické podpory nástroje. Cílem studia je, aby se žák po absolvování studia uplatnil v hudebních seskupeních a kapelách. Základy souhry získá v rámci předmětu Skupinová praxe.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2

Učební osnovy předmětu Hra na elektrickou kytaru:

HRA ELEKTRICKOU KYTARU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ		
Žák - drží nástroj v optimálním úhlu, má správné postavení pravé a levé ruky vycházející z přirozeného držení, - hraje na prázdných strunách prsty i-m-a, ve dvou a třídobém taktu s cítěním těžké doby, - při hře not rytmicky uplatňuje základní rytmické hodnoty – celá, půlová, čtvrtová, osminová nota a pomlka, - tvoří tóny ve zvládnutém rozsahu, hraje podle notového zápisu i s posuvkami 1#,1b, - pojmenuje prázdné struny, - hraje z paměti jednoduché melodické útvary, - zahraje jednoduchou píseň s doprovodem učitele nebo CD, - reprodukuje dle svých možností z listu jednoduchou melodii, technická cvičení, písně.		
HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU I. STUPEŇ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
- drží nástroj v optimálním úhlu, má správné postavení pravé a levé ruky vycházející z přirozeného držení, - hraje na prázdných strunách prsty i-m-a, - tvoří tóny ve zvládnutém rozsahu s dalšími posuvkami - hraje z paměti jednoduché melodické útvary,	- správně drží nástroj - správně tvoří tón - zahraje jednohlas, základní dynamiku p-mf-f, pravidelné členění čtvrtové noty a jednotlivé tóny na sebe navazuje, - vytvoří a hraje jednooktávové stupnice, - tvoří jednoduchý doprovod T-/D7, i bez not, jen se zapojením hudební představivosti (ideálně k lidovým písním, koledám apod.), - zahraje z paměti jednoduché lidové písně, drobné skladby a akordický doprovod v odpovídajícím tempu,	- projevuje manuální zručnost motorických schopností, - vytváří stupnice dur a moll (do 2 křížku a 2 b), malou kadenci užívá v souvislosti s etudou a přednesem, - hraje základní akordy T, S, D, a složitější doprovody podle notace i kytarových značek, - analyzuje jednoduchý zápis dvojhlasu, - interpretuje vyrovnaně kratší pasáže, stupnice v rozsahu 1 oktávy a technické cvičení,

• zahraje jednoduchou skladbu s doprovodem učitele nebo CD, • interpretuje dle svých možností z listu melodii, oktávy, technická cvičení a písně.	• zapojí do hry elementární agogiku, • hraje základní dynamické prostředky: piano-forte na všech strunách v rozsahu 1. polohy, • hraje z listu na základě orientace na hmatníku, • zahraje stupnice v rozsahu 1 oktávy, technické cvičení, přednesové skladby dle své vyspělosti.	• hraje dvojhmaty v etudách a přednesech, • používá malé barré, • plynule vyměňuje akordy, hraje do 3. polohy, • používá základní dynamiku p-f a výrazové prostředky s důrazem na intonaci.	
HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• zahraje v rychlejším tempu vybrané stupnice dur a moll a k nim malé kadence, • užívá hmatové techniky se synchronizací levé a pravé ruky; vibrato • transponuje jednoduchý doprovod, • užívá příklep prsty levé ruky (legato) a opačně (odtah prstu), • tvoří malé kadence, • při hře využívá legato v pravé ruce, • zahraje písně a melodie s vlastním doprovodem vypracovaným podle sluchu a znalosti stupnic, harmonických funkcí a akordů v rámci svých možností, • při hře správně užívá výrazových prostředků, (pp až ff, crescendo, decrescendo, odtah, synkopa, jednoduché ozdoby), • zahraje z listu jednoduchou skladbu, • zahraje stupnice ve dvou oktávách, kadence, etudy, přednesovou skladbu, doprovod písně.	• hraje do 5. polohy s trsátkem na všech strunách i technikou vibrata, • mění intonace tónu při stejném hmatu tzv. technikou vytahování strun v levé ruce, • využívá techniku hry vibrato, arpeggio, legato, příklep prsty levé ruky (legato) a opačně (odtah), • vytvoří rozklady v pravé ruce a v rychlejším tempu, • vytvoří a vysvětlí vlastními slovy stupnice dvouoktávové, případně v intervalu tercie, • tvoří tón v různých dynamických a barevných odstínech, • transponuje doprovod v jednoduchých tóninách, • ladí nástroj podle ladičky i stejnozvuků, • samostatně se orientuje ve výběru doprovodu, • zahraje rozšířené kadence, přednesovou skladbu s doprovodem, doprovod písně.	• předvede výměnu a pohotovost prstů v pasážové technice v skladbě odpovídajícím tempu, • určí tóninu studované skladby a její základní formu, • používá změnu intonace tónu při stejném hmatu tzv. technikou vytahování strun v levé ruce a techniku hry pravé ruky - hmatníkový příklep a uvolnění (odtah), vibrato • ladí s jiným (sólovým, např. dechovým) nástrojem, • uplatňuje sluchovou sebekontrolu při hře v oblasti dynamické, agogické a tónové, • transponuje doprovod i melodii v jednoduchých i složitějších tóninách, • využívá dynamiku ve hře rychlejších pasáží, akordických pasáží, • samostatně vytváří doprovody využitím již zvládnutých technik, • hraje z listu podle notového zápisu skladeb.	• zahraje stupnice v intervalu tercie, oktávy, sexty, velké barré • při hře složitějších rytmů a hru v polohách používá adekvátní techniky a prstoklady, • samostatně volí skladby na základě zhodnocení a vlastních schopností, • využívá sluchovou sebekontrolu při hře v oblasti dynamické, agogické a tónové, • transponuje doprovod i melodii ve všech studovaných tóninách, • užívá výrazových, agogických a dynamických prostředků, • zvládá doprovody písní v rozsahu velké kadence, • hraje z listu podle kytarových značek v rozsahu velké kadence v různých tóninách, • interpretuje přednesové skladby různého charakteru a doprovody písní.

HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ	
Žák	
• drží nástroj v optimálním úhlu, má správné postavení pravé a levé ruky vycházející z přirozeného držení, • hraje na prázdných strunách prsty i-m-a ve dvou a třídobém taktu, s cítěním těžké doby, z notového zápisu hodnot celá, půlová, čtvrtová, osminová nota, • hraje s posuvkami 1#,1b, pojmenuje prázdné struny, • hraje z paměti jednoduché melodické útvary.	

HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• hraje repertoár více žánrů a období dle svých schopností a preferencí, • hudební analýzu skladyb využívá jako prostředek k pochopení skladyb.	• při interpretaci využívá hmaty akordů dur, moll, 7, dim, maj a náročnější varianty doprovodů písní a melodií, • z nahrávky či vlastní interpretace identifikuje základní prvky hudby jednotlivých slohových období, • diskutuje o navštívených koncertech a festivalech a vyjadřuje vlastní názor, naslouchá názorům jiných.	• hraje obtížné techniky, • při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení všech žánrů a období • používá analýzu skladyb jako prostředku jejího základního pochopení, • podle svého zájmu se zaměřuje na komorní hru, hru, sólovou hru klasickou nebo jazzovou a populární.	• při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladyb, • samostatně volí způsob hry doprovodu, • komunikuje v rámci souboru o způsobu provedení skladyb, • aktivně poslouchá hudbu z CD apod., • na základě poslechu si samostatně vybírá skladyb k vlastnímu studiu.

HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
• projevuje manuální zručnost motorických schopností, • vytváří stupnice dur a moll (do 2 křížku a 2 b), malou kadenci užívá v souvislosti s etudou a přednesem, • hraje základní akordy T, S, D, a složitější doprovody podle notace i kytarových značek, • analyzuje jednoduchý zápis dvojhlasu, • interpretuje vyrovnaně kratší pasáže, stupnice v rozsahu 1 oktávy a technické cvičení, • hraje dvojhmaty v etudách a přednesech, • používá malé barré, • plynule vyměňuje akordy, hraje do 3. polohy, • používá základní dynamiku p-f a	• zahraje v rychlejším tempu vybrané stupnice dur a moll a k nim malé kadence, • užívá hmatové techniky se synchronizací levé a pravé ruky; vibrato • transponuje jednoduchý doprovod, • užívá příklep prsty levé ruky (legato) a opačně (odtah prstu), • tvoří malé kadence, • při hře využívá legato v pravé ruce, • zahraje písně a melodie s vlastním doprovodem vypracovaným podle sluchu a znalosti stupnic, harmonických funkcí a akordů v rámci svých možností,	• hraje do 5. polohy s trsátkem na všech strunách i technikou vibrata, • mění intonace tónu při stejném hmatu tzv. technikou vytahování strun v levé ruce, • využívá techniku hry vibrato, arpeggio, legato, příklep prsty levé ruky (legato) a opačně (odtah), • vytvoří rozklady v pravé ruce a v rychlejším tempu, • vytvoří a vysvětlí vlastními slovy stupnice dvouoktávové, případně v intervalu tercie, • tvoří tón v různých dynamických a barevných odstínech, • transponuje doprovod v

výrazové prostředky s důrazem na intonaci • zahraje z listu jednoduchou skladbu, • zahraje stupnice ve dvou oktávách, kadence, etudy, přednesovou skladbu, doprovod písně.	• při hře správně užívá výrazových prostředků, (pp až ff, crescendo, decrescendo, odtah, synkopa, jednoduché ozdoby), • zahraje rozšířené kadence, přednesovou skladbu s doprovodem, doprovod písně.	jednoduchých tóninách, • ladí nástroj podle ladičky i stejnozvuků, • samostatně se orientuje ve výběru doprovodu, • samostatně vytváří doprovody využitím již zvládnutých technik,
--	---	---

6. ročník	7. ročník
-----------	-----------

Žák:

• předvede výměnu a pohotovost prstů v pasážové technice v skladbě odpovídajícím tempu, • určí tóninu studované skladby a její základní formu, • používá změnu intonace tónu při stejném hmatu tzv. technikou vytahování strun v levé ruce a techniku hry pravé ruky - hmatníkový příklep a uvolnění (odtah), vibrato • ladí s jiným (sólovým, např. dechovým) nástrojem, • uplatňuje sluchovou sebekontrolu při hře v oblasti dynamické, agogické a tónové, • transponuje doprovod i melodii v jednoduchých i složitějších tóninách, • využívá dynamiku ve hře rychlejších pasáží, akordických pasáží, • hraje z listu podle notového zápisu skladeb • hraje z listu podle kytarových značek v rozsahu velké kadence v různých tóninách.	• zahraje stupnice v intervalu tercie, oktávy, sexty, velké barré • při hře složitějších rytmů a hru v polohách používá adekvátní techniky a prstoklady, • samostatně volí skladby na základě zhodnocení a vlastních schopností, • využívá sluchovou sebekontrolu při hře v oblasti dynamické, agogické a tónové, • transponuje doprovod i melodii ve všech studovaných tóninách, • užívá výrazových, agogických a dynamických prostředků, • zvládá doprovody písní v rozsahu velké kadence, • interpretuje přednesové skladby různého charakteru a doprovody písní • hudební analýzou skladby využívá jako prostředek k pochopení skladby.

HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ

I. ročník	II. ročník
-----------	------------

Žák:

• hraje repertoár více žánrů a období dle svých schopností a preferencí, • při interpretaci využívá hmaty akordů dur, moll, 7, dim, maj a náročnější varianty doprovodů písní a melodií.	• z nahrávky či vlastní interpretace identifikuje základní prvky hudby jednotlivých slohových období, • diskutuje o navštívených koncertech a festivalech a vyjadřuje vlastní názor, naslouchá názorům jiných • hraje obtížné techniky, • hraje z listu na úrovni 3. roč. I. stupně

III. ročník	IV. ročník
-------------	------------

Žák:

• při výběru repertoáru se zaměřuje na zastoupení všech žánrů a období • používá analýzu skladby jako prostředku jejího základního pochopení, • podle svého zájmu se zaměřuje na komorní hru, hru, sólovou hru klasickou nebo jazzovou a	• samostatně volí způsob hry doprovodu, • hraje z listu na úrovni 4.- 5. roč. I. stupně • komunikuje v rámci souboru o způsobu provedení skladby, • aktivně poslouchá hudbu z CD apod.,

populární při hře z listu samostatně řeší technická úskalí skladby.	- na základě poslechu si samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu. - aktivně vyhledává možnosti veřejné hudební produkce, účastní se soutěží, koncertů a přehlídek.
--	--

HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- hraje v celém rozsahu, nejméně v rozmezí malé e – g3, - technicky i přednesově navazuje na repertoár II. stupně studia ve všech používaných technikách, - zvládnutí pasážové techniky předvede v rychlejších tempech.	- hraje intonačně čistě, zvukově vyrovnaně, kvalitním tónem, - používá vibrato, dynamiku, agogiku, artikulaci - doprovodí podle značek i not sólistu a přizpůsobí se při souhře se sólistou a spoluhráči.	- předvede repertoár obsahující náročnější skladby všech období a žánrů sólové i komorní hudby - nastuduje skladby dle svého osobního zaměření - při výběru skladby posoudí technickou obtížnost skladby a zvolí způsob nácvičku - hraje z listu na úrovni 7. ročníku I. stupně.	- na základě poslechu nahrávek vyhodnocuje vlastní hru - používá média k vyhledávání skladeb a porovnání vlastní interpretace hudby všech hlavních historických stylových období a žánrů.

4.1.21 Studijní zaměření hra na basovou kytaru

Charakteristika

V populární hudbě velmi žádaná dovednost, jakou je hra na basovou kytaru, vyžaduje orientaci v notovém a akordickém zápisu písní a znalost možností ovládání technické podpory nástroje.

Cílem studia je, aby se žák po absolvování studia uplatnil v hudebních seskupeních a kapelách. Základy souhry získá v rámci předmětu Skupinová praxe.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1							
Skupinová praxe				1	1	1	1		1	1	1	1
Celkem min.	2	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	2
	16							1	8			
Nepovinné předměty												
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2

Učební osnovy předmětu Hra na basovou kytaru:

HRA BASOVOU KYTARU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ		
Žák - drží nástroj v optimálním úhlu, má správné postavení pravé a levé ruky vycházející z přirozeného držení, - tón tvoří dopadem se střídáním prstů a hraje s trsátkem podle notového záznamu v rozsahu E1 – h1s využitím základních rytmických prvků (nota a pomlka celá, půlová, čtvrtová) v sudém a lichém taktu - zahraje jednoduché písně a říkanky dle notového záznamu, případně podle sluchové představy nebo z paměti		
HRA NA BASOVOU KYTARU I. STUPEŇ:		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
- při interpretaci má uvolněné obě ruce a dbá na jejich správné postavení - správně tvořit tón dopadem a bez dopadu, dbá na střídání prstů a to s použitím základní hry trsátkem - hraje ve vícehlasu prstů a palce - hraje stupnice s použitím prázdných strun v jedné oktávě v I. poloze (B-dur, F-dur)	- při interpretaci správně drží nástroj se správným postavením rukou - tvoří tóny v základních dynamických odstínech (p, mf, f) - hraje vícehlas všemi prsty - zahraje stupnice s použitím prázdných strun v jedné oktávě s aplikací různých rytmických variant - při hře propojuje pohotové čtení not s orientací na hmatníku v 1. poloze - noty půlové s tečkou a	- správně uplatňuje dynamické odstínění a kvalitní tón - uplatňuje manuální zručnost a motorické schopnosti při hře dosud probraných cvičení a drobných přednesových skladeb - zahraje jednooktávové stupnice dur a moll do 4# a 1b v různých rytmických a prstových variantách - při hře využívá malých výměn poloh levé ruky s orientací na hmatníku do 2. polohy - drobné skladby přednesového charakteru hraje z paměti s důkladnou sluchovou

• propojuje notový zápis s orientací na hmatníku a přesně jej reprodukuje po stránce intonační, rytmické a prstokladové • doprovází písně pomocí jednoduchých akordů (C - dur – G7, G - dur – D7, D - dur – A7 popř. Emi, Ami • hraje s doprovodem učitele (např. lidové písně)	čtvrtkové s tečkou interpretuje rytmicky správně • zahraje zpaměti lidové písně nebo drobné skladby přednesového charakteru • při hře lidových písní a skladeb rozeznat jejich náladu a přizpůsobuje se jí • přizpůsobí se slyšené hudbě při hře s doprovodem	sebekontrolou • základní harmonické funkce aplikuje do jednoduchých doprovodů • rozliší durovou a mollovou tóninu, základní akordické značky (dur, moll, septakordy) • přizpůsobí se hře s druhým nástrojem • zahraje jednoduchá dueta	
HRA NA BASOVOU KYTARU I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• předvede vyrovnanost hry v oblasti metricko-rytmické, technické i dynamické • rozezná kultivovanost tónu a rytmickou preciznost • synchronizuje prsty ve složitějších rytmických obměnách a rychlejších tempech • zahraje typové stupnice durové i mollové v různých rytmických obměnách • při interpretaci využívá výměny poloh a orientuje se na hmatníku v nižších polohách • hrát • zahraje přednesové skladby různých období a žánrů v taktech celých až osminových s osminovou notou s tečkou a s triolou • zahraje jednoduché doprovody k melodii, případně k lidovým písním s použitím notového zápisu i akordických značek.	• zahraje vzestupné a odtahné legato a využívá ho při hře etud a přednesových skladeb • stupnice dur a moll hraje v různých rytmických variantách v rozsahu dvou oktáv • zahraje slap • reprodukuje notový zápis v nižších polohách s plynulými výměnami • zahraje doprovody podle notového zápisu a podle akordických značek v různých tóninách • při hře projevuje smysl pro souhru, rytmus a držení daného tempa • hraje v souhře s bicími a další kytarou v různých uskupeních (dua, tria, kvarteta • využívá slapovou techniku k různým doprovodům.	• správně používá hru legato a melodických ozdob • zahraje rozklady akordů v obměnách • hrou prokáže zvládnutí přirozených flažoletů a výměn ve vyšších polohách • zahraje složitější rytmické útvary (kvintoly, sextoly, tečkovaný rytmus) • projevuje orientaci v různých hudebních obdobích popisem základních informací ve spojení se studovanými skladbami • zahraje doprovody podle notace i akordických značek s využitím znalosti akordů • při hře projevuje vnímání ostatní hlasy.	• využívá speciální techniky hry jako slap, trh a perkusivní tóny • zahraje durové a mollové stupnice v různých technických obměnách podle individuálních potřeb • zahraje podle not ve vyšších polohách a výměny provádí plynule • přizpůsobí hudební výraz dané skladbě a používá při interpretaci patřičné výrazové prostředky • vytvoří vlastní akordický doprovod, • uplatňuje dovednosti získané předešlým studiem.

HRA NA BASOVOU KYTARU - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ			
Žák			
- drží nástroj v optimálním úhlu, má správné postavení pravé a levé ruky vycházející z přirozeného držení - hraje na prázdných strunách prsty i-m-a ve dvou a třídobém taktu s citěním těžké doby a s využitím znalosti celé, půlové a čtvrtkové, osminové noty a pomlky, - hraje s posuvkami 1#,1b, - pojmenuje prázdné struny - hraje z paměti jednoduché melodické útvary.			
HRA NA BASOVOU KYTARU II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- hrou projevuje zvládnutí zadaných technických a výrazových složek hry - používá speciální techniky hry (prsty trsátko slap) - zahraje typové stupnice dur a moll v různých technických obměnách podle individuálních potřeb - při hře tóny tvoří v dynamických odstínech - používá tónové rejstříky (korekce na zesilovači) - zapojuje se do komorní, souborové nebo orchestrální hry - nacvičí samostatně svůj part - vlastní názor na kvalitu slyšené hudby diskutuje s učitelem a spolužáky	- zahraje sekvence s metronomem - zahraje technické figury (groovy) s automatickým bubeníkem - využívá tvoření tónu s vibrátem - v souhře vnímá ostatní hlasy a přizpůsobuje se celku - výběrem skladeb a posuzováním slyšené hudby projevuje vlastní hudební vkus	- využívá své technické a výrazové dovednosti a tyto uplatňuje při interpretaci skladeb - popíše a zhodnotí ukázky různých stylů i ve skladbách většího rozsahu - propojuje všechny dynamické a výrazové prostředky - pohotově hraje z listu - doprovází podle akordických značek - vyhodnocuje své dovednosti a vybírá skladby podle svých možností, vybrané skladby samostatně nastudovat	- zahraje typové stupnice podle individuálních schopností - uplatňuje hru legata hammering ve větších skupinách, melodických ozdob a pasážových běhů - vytváří si vlastní přednesové schéma skladby podle stylového období a žánru - využívá sluchové sebekontroly při hře s jinými nástroji - přizpůsobuje svoji interpretaci žánrům, hudebním obdobím a stylům, které hraje

HRA NA BASOVOU KYTARU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
- správně uplatňuje dynamické odstínění a kvalitní tón - uplatňuje manuální zručnost a motorické schopnosti při hře dosud probraných cvičení a drobných přednesových skladeb - zahraje jednooktávové stupnice dur a moll do 4# a 1b v různých rytmických a prstových variantách - při hře využívá malých výměn poloh levé ruky s orientací na	- předvede vyrovnanost hry v oblasti metricko-rytmické, technické i dynamické - rozezná kultivovanost tónu a rytmickou preciznost - synchronizuje prsty ve složitějších rytmických obměnách a rychlejších tempech - zahraje typové stupnice	- zahraje vzestupné a odtažné legato a využívá ho při hře etud a přednesových skladeb - stupnice dur a moll hraje v různých rytmických variantách v rozsahu dvou oktáv - zahraje slap - reprodukuje notový zápis v nižších polohách

hmatníku do 2. polohy • drobné skladby přednesového charakteru hraje z paměti s důkladnou sluchovou sebekontrolou • základní harmonické funkce aplikuje do jednoduchých doprovodů • rozliší durovou a mollovou tóninu, základní akordické značky (dur, moll, septakordy) • přizpůsobí se hře s druhým nástrojem • zahraje jednoduchá dueta • zahraje jednoduché doprovody k melodii, případně k lidovým písním s použitím notového zápisu i akordických značek.	durové i mollové v různých rytmických obměnách • při interpretaci využívá výměny poloh a orientuje se na hmatníku v nižších polohách • hrát • zahraje přednesové skladby různých období a žánrů v taktech celých až osminových s osminovou notou s tečkou a s triolou • hraje v souhře s bicími a další kytarou v různých uskupeních (dua, tria, kvarteta)	s plynulými výměnami • zahraje doprovody podle notového zápisu a podle akordických značek v různých tóninách • při hře projevuje smysl pro souhru, rytmus a držení daného tempa • využívá slapovou techniku k různým doprovodům • zahraje doprovody podle notace i akordických značek s využitím znalosti akordů
---	--	--

6. ročník

7. ročník

Žák:

• správně používá hru legato a melodických ozdob • zahraje rozklady akordů v obměnách • hrou prokáže zvládnutí přirozených flažoletů a výměn ve vyšších polohách • zahraje složitější rytmické útvary (kvintoly, sextoly, tečkovaný rytmus) • projevuje orientaci v různých hudebních obdobích popisem základních informací ve spojení se studovanými skladbami • při hře projevuje vnímání ostatní hlasy • přizpůsobí hudební výraz dané skladbě a používá při interpretaci patřičné výrazové prostředky	• využívá speciální techniky hry jako slap, trh a perkusivní tóny • zahraje durové a mollové stupnice v různých technických obměnách podle individuálních potřeb • zahraje podle not ve vyšších polohách a výměny provádí plynule • vytvoří vlastní doprovod, • uplatňuje dovednosti získané předešlým studiem • hrou projevuje zvládnutí zadaných technických a výrazových složek hry • aktivně vyhledává a využívá možnosti veřejné produkce, účastní se soutěží a přehlídek
---	--

HRA NA BASOVOU KYTARU – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ

I. ročník

II. ročník

Žák:

• používá speciální techniky hry (prsty trsátko slap) • zahraje typové stupnice dur a moll v různých technických obměnách podle individuálních potřeb • při hře tóny tvoří v dynamických odstínech • používá tónové rejstříky (korekce na zesilovači) • zapojuje se do komorní, souborové nebo orchestrální hry • nacvičí samostatně svůj part • vlastní názor na kvalitu slyšené hudby diskutuje s učitelem a	• zahraje sekvence s metronomem • využívá tvoření tónu s vibrátem • v souhře vnímá ostatní hlasy a přizpůsobuje se celku • výběrem skladeb a posuzováním slyšené hudby projevuje vlastní hudební vkus • vyhodnocuje své dovednosti a vybírá skladby podle svých možností, vybrané skladby
--	---

spolužáky • zahraje technické figury (groovy) s automatickým bubeníkem		samostatně nastudovat
III. ročník		IV. ročník
Žák:		
• využívá své technické a výrazové dovednosti a tyto uplatňuje při interpretaci skladeb • popíše a zhodnotí ukázky různých stylů i ve skladbách většího rozsahu • propojuje všechny dynamické a výrazové prostředky • pohotově hraje z listu • doprovází podle akordických značek • uplatňuje hru legata hammering ve větších skupinách, melodických ozdob a pasážových běhů		• zahraje typové stupnice podle individuálních schopností • vytváří si vlastní přednesové schéma skladby podle stylového období a žánru • využívá sluchové sebekontroly při hře s jinými nástroji • přizpůsobuje svoji interpretaci žánrům, hudebním obdobím a stylům, které hraje • zapojuje se do kulturního dění, hraje na koncertech, soutěžích a přehlídkách, v hudební produkci je aktivní

HRA NA BASOVOU KYTARU - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• hraje v celém rozsahu, nejméně v rozmezí malé e – g3, • technicky i přednesově navazuje na repertoár II. stupně studia ve všech používaných technikách, • zvládnutí pasážové techniky předvede v rychlejších tempech.	• hraje čistě, zvukově vyrovnaně, kvalitním tónem, • používá vibrato, dynamiku, agogiku, artikulaci • doprovodí podle značek i not sólistu a přizpůsobí se při souhře.	• předvede repertoár obsahující náročnější skladby všech období a žánrů, sólové i komorní hudby • nastuduje skladby dle svého osobního zaměření • při výběru skladby posoudí technickou obtížnost skladby a zvolí způsob nácviku • hraje z listu na úrovni 7. ročníku I. stupně.	• na základě poslechu nahrávek vyhodnocuje vlastní hru • používá média k vyhledávání skladeb a porovnání vlastní interpretace hudby všech hlavních historických stylových období a žánrů.

4.1.22 Studijní zaměření sólový zpěv

Charakteristika

Žáci v průběhu studia získávají základy pěvecké výchovy, spočívající v rozvíjení hlasové, mluvní a pěvecké kultury. Učí se základním pěveckým návykům jako je správné držení těla, pěvecké dýchání a uvolnění dolní čelisti (úst) apod. Výsledkem tohoto studia je přirozený a kultivovaný přednes skladeb, vybíraných s ohledem na vyspělost žáka. Jedná se převážně o lidové písně a umělé písně. Ve třetím až sedmém ročníku žák navštěvuje Pěvecký seminář, kde v rámci kolektivní výuky získává hudebně-teoretické znalosti a dovednosti s hlubším propojením specifických pěveckých potřeb. Od 4. ročníku se žáci učí používat při zpěvu mikrofon a své pěvecké dovednosti rozvíjí také v pěveckém sboru.

Na II. stupni žáci prohlubují své pěvecké dovednosti a návyky a uplatňují je v písních a skladbách různých stylových žánrů a historických období. Žáci mají za povinnost navštěvovat korepetice, kde spolupracují s klavíristou či jiným korepeticem na vybraném repertoáru. Cílem celého studia sólového zpěvu je přirozená interpretace, a to nejen z hlediska žánru, ale i stylového období.

Po celou dobu studia je v žácích budován zájem účastnit se mimoškolních aktivit, jako jsou koncerty, pěvecké semináře a jiné veřejně kulturní akce (divadlo, opera, recitál aj.).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň				
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	PS	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1				1,5*	1,5*	1*	
Skupinová praxe*									1*	1*	1*	1*
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1				
Celkem min.	3	3	3	3	3	2	2	2	2-2,5	2-2,5	2	2
	19							2	8			
Nepovinný předmět												
Počítačová praxe						1	1		1	1	1	1
Skupinová praxe				1	1	1	1					

Poznámka: Předměty označené hvězdičkou (*) jsou povinné - volitelné. Vyučující na začátku školního roku zařadí žáka po konzultaci s ním a vedením školy do jednoho z nich, zvolený předmět se tak stává hodnoceným předmětem a docházka je povinná.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

SÓLOVÝ ZPĚV – PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ
Žák: - využívá základní pěvecké návyky, jako je především pěvecký postoj, správná artikulace, uvolnění dolní čelisti (úst), - uvolní hlasový aparát i celé tělo při zpěvu, - popíše a popřípadě i předvede správné pěvecké dýchání (nádech – zadržení – výdech), - používá hlas v celém svém rozsahu a zachovává jeho přirozenost, - rozlišuje základní dynamiku (p – f), - zpívá s doprovodem (spojený s hrou melodické linky) a dbá o čistou intonaci, - rozezná stoupající a klesající melodii, zpívá lidové a umělé písně odpovídající svým schopnostem a věku.

SÓLOVÝ ZPĚV I. STUPEŇ:			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
- při zpěvu zaujme přirozený postoj a využívá klidné přirozené dýchání - měkce nasazuje tón a čistě intonuje - správně vyslovuje - rozlišuje sluchem základní dynamiku - zaspívá písně s doprovodem kopírujícím melodii	- při zpěvu využívá klidné a hluboké dýchání - čistě intonuje jednoduché písně - dostatečně uvolňuje dolní čelist na jednotlivé vokály - používá základní dynamiku (p – mf – f) a zvládá ritardando - zpívá kánon	- dodržuje správné držení těla a využívá hluboké dýchání s ohledem na prodloužení fráze - používá hlas v celém svém rozsahu a zachovává jeho přirozenost - přirozeně zaspívá jednotlivé vokály - zaspívá píseň s použitím základní dynamiky a agogiky, se složitějším doprovodem i a capella	
I. STUPEŇ:			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
- používá správnou dechovou techniku a prodlužuje plynulý výdech - využívá hlas v celém svém rozsahu s důrazem na hlavovou rezonanci a důsledně uplatňuje hlasovou hygienu - přirozeně artikuluje a plynule spojuje jednotlivé vokály - na jednoduchých hudebních frázích zvládá crescendo a decrescendo - zpívá v jednoduchém lidovém dvojhlasu (tercie, sexty) - při zpěvu populárních písní využívá mikrofon	- využívá žeberně brániční dýchání - uplatňuje svůj hlasový rozsah s využitím hlavové rezonance - písně interpretuje s adekvátní dynamikou a agogikou - v písních cílevědomě používá kantilénu - uplatňuje legato a staccato	- uplatňuje odsazování dechu - v celém svém rozsahu využívá hlavovou rezonanci, kterou obohacuje o hrudní rejstřík - vyrovnává jednotlivé vokály - na základě porozumění textu využívá adekvátní výrazové prostředky, je schopen sám určit dynamiku jednotlivých frází - zpívá lidové písně se složitějším klavírním doprovodem a písně umělé s doprovodem i jiných hudebních nástrojů	- v rámci svých možností ovládá základy dechové techniky - při zpěvu propojí hlavový a hrudní rejstřík a má vyrovnané hlasové rejstříky - dodržuje zásady správné artikulace, na všechny vokály má dostatečně uvolněnou čelist, srozumitelně a přirozeně vyslovuje text při zpěvu svého přednesu - vhodně volí tempo, dynamiku a agogiku - samostatně vybírá žánr svých přednesových skladeb

SÓLOVÝ ZPĚV – PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ
Žák
- zaujme správný přirozený pěvecký postoj a v rámci svých možností uplatňuje základy dechové techniky - používá přirozeně celý svůj hlasový rozsah, správně artikuluje a na všechny vokály má dostatečně uvolněnou dolní čelist - znalost základní dynamické škály používá dle svých možností - orientuje se v notovém zápisu.

SÓLOVÝ ZPĚV II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- s pomocí zvládnuté dechové techniky uvědoměle používá základní pěvecké návyky ve spojení s hlasovou hygienou - v celém svém hlasovém rozsahu propojuje hlavový a hrudní rejstřík - v přednesových skladbách uplatňuje plynulou kantilénu s ohledem na vedení a dodržování frází - na základě porozumění textu a charakteru skladby využívá adekvátně agogiku, dynamiku a jiné výrazové prostředky - kultivovaně interpretuje přednesové skladby na veřejných vystoupeních.	- pohotově se orientuje v notovém zápisu a rozumí obsahu textu - rozezná různá slohová období a uplatňuje schopnost rozvíjet žánrovou oblast jemu blízkou - využívá svojí vlastní představivost, - při souhře s korepitemorem využívá prvky originality - je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby.	- při interpretaci písní využívá základní pěvecké návyky, jako je pěvecké dýchání a měkké nasazení tónu - v celém svém rozsahu čistě intonuje a zpívá se složitějším hudebním doprovodem - na základě svých zkušeností volí při interpretaci vhodné výrazové prostředky - základní zásady hlasové hygieny uplatňuje nejenom v hodinách zpěvu, ale ve svém životě obecně.	- při interpretaci plně využívá kantilénový zpěv a sám vytvoří hudební fráze na základě správného dýchání - ve skladbách má vyrovnané hlasové rejstříky a nasazuje přechodové tóny - pracuje s trémou a zazpívá svůj nastudovaný repertoár na pěveckém vystoupení či soutěži.

SÓLOVÝ ZPĚV – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
- dodržuje správné držení těla a využívá hluboké dýchání s ohledem na prodloužení fráze - používá hlas v celém svém rozsahu a zachovává jeho přirozenost - přirozeně zazpívá jednotlivé vokály - zazpívá píseň s použitím základní dynamiky a agogiky, se složitějším doprovodem i a capella - při zpěvu populárních písní využívá mikrofon	- používá správnou dechovou techniku a prodlužuje plynulý výdech - využívá hlas v celém svém rozsahu s důrazem na hlavovou rezonanci a důsledně uplatňuje hlasovou hygienu - přirozeně artikuluje a plynule spojuje jednotlivé vokály - na jednoduchých hudebních frázích zvládá crescendo a decrescendo - zpívá v jednoduchém lidovém dvojhlasu (tercie, sexty) - uplatňuje legato a staccato	- využívá žeborně brániční dýchání - uplatňuje svůj hlasový rozsah s využitím hlavové rezonance - písně interpretuje s adekvátní dynamikou a agogikou - v písních cílevědomě používá kantilénu - na základě porozumění textu využívá adekvátní výrazové prostředky, je schopen sám určit dynamiku jednotlivých frází
6. ročník		7. ročník
Žák:		
- uplatňuje odsazování dechu - v celém svém rozsahu využívá hlavovou rezonanci, kterou obohacuje o hrudní rejstřík		- v rámci svých možností ovládá základy dechové techniky - dodržuje zásady správné artikulace, na všechny vokály má dostatečně uvolněnou čelist, srozumitelně

• vyrovnává jednotlivé vokály • zpívá lidové písně se složitějším klavírním doprovodem a písně umělé s doprovodem i jiných hudebních nástrojů • při zpěvu propojí hlavový a hrudní rejstřík a má vyrovnané hlasové rejstříky	a přirozeně vyslovuje text při zpěvu svého přednesu • vhodně volí tempo, dynamiku a agogiku • samostatně vybírá žánr svých přednesových skladeb • vyhledává a aktivně využívá možnosti veřejné produkce (koncerty, soutěže, přehlídky)
--	---

SÓLOVÝ ZPĚV – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ

I. ročník	II. ročník
Žák:	
• s pomocí zvládnuté dechové techniky uvědoměle používá základní pěvecké návyky ve spojení s hlasovou hygienou • v celém svém hlasovém rozsahu propojuje hlavový a hrudní rejstřík • v přednesových skladbách uplatňuje plynulou kantilenu s ohledem na vedení a dodržování frází • na základě porozumění textu a charakteru skladby využívá adekvátně agogiku, dynamiku a jiné výrazové prostředky • kultivovaně interpretuje přednesové skladby na veřejných vystoupeních • při souhře s korepeditorem využívá prvky originality.	• pohotově se orientuje v notovém zápisu a rozumí obsahu textu • rozezná různá slohová období a uplatňuje schopnost rozvíjet žánrovou oblast jemu blízkou • využívá svojí vlastní představivost, • je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby • na základě svých zkušeností volí při interpretaci vhodné výrazové prostředky.
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
• při interpretaci písní využívá základní pěvecké návyky, jako je pěvecké dýchání a měkké nasazení tónu • v celém svém rozsahu čistě intonuje a zpívá se složitějším hudebním doprovodem • základní zásady hlasové hygieny uplatňuje nejenom v hodinách zpěvu, ale ve svém životě obecně • ve skladbách má vyrovnané hlasové rejstříky a nasazuje přechodové tóny.	• při interpretaci plně využívá kantilénový zpěv a sám vytvoří hudební fráze na základě správného dýchání • pracuje s trémou a zazpívá svůj nastudovaný repertoár na pěveckém vystoupení či soutěži • aktivně pracuje se zpětnou vazbou a sebehodnocením.

SÓLOVÝ ZPĚV – STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Žák:			
• využívá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje • získané pěvecké návyky používá v souladu s hlasovou hygienou • z notového zápisu čte	• využívá pěveckých dovedností v jednotlivých hudebních žánrech • samostatně spolupracuje s korepitemorem	• reaguje na ostatní hlasy při vícehlasém zpěvu a uplatňuje smysl pro harmonii • vnáší svoje vlastní představy do písně při spolupráci	• zpívá z listu • zpívá s doprovodem různých instrumentálních seskupení • je schopen na odpovídající úrovni

svůj part i partituru • rozezná různá slohová období a pěvecké žánry	• interpretuje na požadované úrovni přednesové skladby na veřejných vystoupeních	s korepetitorem • rozvíjí žánrovou oblast jemu blízkou	zazpívat jemu blízkou žánrovou oblast a kultivovaně vystupovat
--	--	--	--

4.1.23 Studijní zaměření muzikálový zpěv

Charakteristika

Výuka muzikálového zpěvu je určena žákům od 8 let. Smyslem výuky je připravit žáka po pěvecké, herecké a pohybové stránce na výkon v muzikálu. Ať už je to ucelené dílo nebo koncertní provedení jednotlivých písní. Důraz se klade na také na správné použití mikrofonu.

Cílem celého studia je přirozená interpretace písní v souladu s kultivovaným pohybem a hereckým výrazem.

Učební plán I. stupně:

	I. stupeň						
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Muzikálový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Muzikálové herectví			1	1	1	1	1
Taneční pohyb			1	1	1	1	1
Hudební kultura	1	1	1	1	1		
Celkem min.	2	2	2	4	4	3	3
	20						

Pozn.: Učební osnovy předmětu Hudební kultura viz kapitola 4.1.25 Oblast recepce a reflexe hudby

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

MUZIKÁLOVÝ ZPĚV I. STUPEŇ			
1. ročník	2. ročník	3. ročník	
Žák:			
- při zpěvu zaujme přirozený postoj a využívá klidné přirozené dýchání - měkce nasazuje tón a čistě intonuje - správně vyslovuje - rozlišuje sluchem základní dynamiku - zaspívá písně s doprovodem kopírujícím melodii	- při zpěvu využívá klidné a hluboké dýchání - čistě intonuje jednoduché písně - dostatečně uvolňuje dolní čelist na jednotlivé vokály - používá základní dynamiku (p – mf – f) a zvládá ritardando - zpívá kánon	- dodržuje správné držení těla a využívá hluboké dýchání s ohledem na prodloužení fráze - používá hlas v celém svém rozsahu a zachovává jeho přirozenost - přirozeně zaspívá jednotlivé vokály - zaspívá píseň s použitím základní dynamiky a agogiky, se složitějším doprovodem i a capella	
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
používá správnou dechovou techniku a prodlužuje plynulý	- využívá žebně brániční dýchání - uplatňuje svůj	- uplatňuje odsazování dechu - v celém svém rozsahu	v rámci svých možností ovládá základy dechové techniky

výdech • využívá hlas v celém svém rozsahu s důrazem na hlavovou rezonanci a důsledně uplatňuje hlasovou hygienu • přirozeně artikuluje a plynule spojuje jednotlivé vokály • na jednoduchých hudebních frázích zvládá crescendo a decrescendo • zpívá v jednoduchém lidovém dvojhlasu (tercie, sexty) • při zpěvu populárních písní využívá mikrofon	hlasový rozsah s využitím hlavové rezonance • písně interpretuje s adekvátní dynamikou a agogikou • v písních cílevědomě používá kantilénu • uplatňuje legato a staccato	využívá hlavovou rezonanci, kterou obohacuje o hrudní rejstřík • vyrovnává jednotlivé vokály • na základě porozumění textu využívá adekvátní výrazové prostředky, je schopen sám určit dynamiku jednotlivých frází • zpívá lidové písně se složitějším klavírním doprovodem a písně umělé s doprovodem i jiných hudebních nástrojů	• při zpěvu propojí hlavový a hrudní rejstřík a má vyrovnané hlasové rejstříky • dodržuje zásady správné artikulace, na všechny vokály má dostatečně uvolněnou čelist, srozumitelně a přirozeně vyslovuje text při zpěvu svého přednesu • vhodně volí tempo, dynamiku a agogiku • samostatně vybírá žánr svých přednesových skladeb
--	---	---	--

MUZIKÁLOVÝ ZPĚV – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. STUPEŇ			
3. ročník		4. ročník	5. ročník
Žák:			
• dodržuje správné držení těla a využívá hluboké dýchání s ohledem na prodloužení fráze • používá hlas v celém svém rozsahu a zachovává jeho přirozenost • přirozeně zazpívá jednotlivé vokály • zazpívá píseň s použitím základní dynamiky a agogiky, se složitějším doprovodem i a capella • při zpěvu populárních písní využívá mikrofon	• používá správnou dechovou techniku a prodlužuje plynulý výdech • využívá hlas v celém svém rozsahu s důrazem na hlavovou rezonanci a důsledně uplatňuje hlasovou hygienu • přirozeně artikuluje a plynule spojuje jednotlivé vokály • na jednoduchých hudebních frázích zvládá crescendo a decrescendo • zpívá v jednoduchém lidovém dvojhlasu (tercie, sexty) • uplatňuje legato a staccato	• využívá žeborně brániční dýchání • uplatňuje svůj hlasový rozsah s využitím hlavové rezonance • písně interpretuje s adekvátní dynamikou a agogikou • v písních cílevědomě používá kantilénu • na základě porozumění textu využívá adekvátní výrazové prostředky, je schopen sám určit dynamiku jednotlivých frází	
6. ročník		7. ročník	
Žák:			
• uplatňuje odsazování dechu • v celém svém rozsahu využívá hlavovou rezonanci, kterou obohacuje o hrudní rejstřík • vyrovnává jednotlivé vokály • zpívá lidové písně se složitějším klavírním doprovodem a písně umělé s doprovodem i jiných hudebních nástrojů • při zpěvu propojí hlavový a hrudní rejstřík a má vyrovnané hlasové rejstříky		• v rámci svých možností ovládá základy dechové techniky • dodržuje zásady správné artikulace, na všechny vokály má dostatečně uvolněnou čelist, srozumitelně a přirozeně vyslovuje text při zpěvu svého přednesu • vhodně volí tempo, dynamiku a agogiku • samostatně vybírá žánr svých přednesových skladeb • vyhledává a aktivně využívá možnosti veřejné produkce (koncerty, soutěže, přehlídky)	

MUZIKÁLOVÉ HERECTVÍ I. STUPEŇ	
3. ročník	4. ročník
Žák	
• podílí se na tvoření své role v kontextu etudy/dramatu • interpretuje jednoduchý literární text (povídka, báseň) • při přednesu uplatní melodii řeči, rytmus, dynamiku projevu • je aktivní ve spolupráci se skupinou/kolektivem	• se skupinou /kolektivem spoluvytvoří krátký dramatický útvar - příběh a dialogy • předvede autorskou tvorbu samostatně • předvede autorskou tvorbu se spolužáky • sebehodnocení a hodnocení spolužáků/vyučujícího využívá k zvýšení kvality svého dramatického projevu • ve spolupráci se spolužáky rozvine téma a spoluvytvoří příběh
5. ročník	6. ročník
• vyjádřit se kriticky k ději i charakteru jednotlivých postav s ohledem na celistvost divadelní představení • přispěje svým hodnocení, invencí a návrhy k celkovému výsledku dramatického útvaru • porozumění své roli a jejímu dramatickému vývoji prokáže svým výkonem • improvizuje na základě znalosti základních pravidel improvizace	• roli ztvární různými hereckými způsoby • přirozeně obsáhne prostor hereckým projevem i hlasem • za pomoci pedagoga se spolupodílí na tvorbě kritérií kvality • znalost zadaných kritérií kvality uplatňuje při sebehodnocení i při hodnocení výkonu spolužáků • uplatňuje ve svém projevu individualitu s respektem ke kontextu a souhře se spoluhráči
7. ročník	
• samostatně se zapojuje do tvorby představení a využívá k tomu v předchozím studiu získané znalosti, dovednosti i zkušenosti • porozumění své roli a jejímu dramatickému vývoji prokáže jak výkonem, tak argumentací v diskusi s pedagogem a spolužáky • samostatně koordinuje řeč, pohyb a výraz se zřetelem na obsah a cíl předváděné role • přirozeně obsáhne prostor hereckým projevem i hlasem • kriticky hodnotí sám sebe s využitím odborné terminologie, se znalostí základních pravidel dramatického projevu	

Postupová zkouška v závěru každého ročníku základního studia I. stupně: Aktivní účast na společném představení

TANEČNÍ POHYB I. STUPEŇ	
3. ročník	4. ročník
Žák	
- při pohybu využívá znalosti o správném držení těla - pohybuje se v přízemních polohách - využívá věku a dovednostem odpovídající rozsah pohybu - předvede postavení v kruhu, v zástupu, v řadách, v šachovnici - předvede taneční chůzi a běh vpřed, kříženou chůzi, taneční kroky polky - uplatňuje základní principy pohybu na jevišti	- aktivně se spolupodílí na detailním propracování všech možností pohybu - předvede taneční kroky tanců polka, valčík v párovém držení i ve skupinovém tanci - aktivně se zapojuje do připravované choreografie a představení - uplatňuje svou taneční fantazii - využívá základní průpravná cvičení pro jednotlivé svalové oblasti těla - na základě pedagogem zadaných kritérií hodnotí svůj výkon i výkon spolužáků
5. ročník	6. ročník
- ve spolupráci s pedagogem a spolužáky vytvoří jednoduchou choreografii na daný hudební motiv - tančí v souladu s hudbou a tématem choreografie - využívá jednoduché pohybové vazby pro průpravu jednotlivých svalových oblastí těla v přízemních polohách - uplatňuje jednoduché vazby chůze a běhu vpřed - provede průpravná cvičení v postavení en face ve stoji spojném - předvede základní taneční krok mazurky - spolupodílí se na tvorbě kritérií hodnocení kvality tanečního výkonu	- předvede kyvadlové a kruhové švihy paží - provádí jednoduché vazby chůze a běhu vzad - uplatňuje základní taneční kroky a taneční vazby společenských tanců –waltz, jive - prokáže vnímání vnitřního prostoru těla tanečníka (stavbu kostry, představu správného provedení pohybu), - předvede jednoduché pohybové vazby v různých polohách (lehy, stoje, sedy) - k sebehodnocení a hodnocení tanečních výkonů spolužáků využívá kritéria kvality, na kterých tvorbě se spolupodílel
7. ročník	
- pohybuje se a orientuje se na jevišti - prezentuje se uvědomělým, koordinovaným pohybem v kontextu s formou a obsahem rozpracované choreografie - projevuje svou kreativitu aktivním zapojením se do tvorby choreografie a vyhodnocováním její kvality i kvality jejího provedení - spolupracuje s ostatními studenty a aktéry připravovaného představení - uplatňuje základní kroky a formy dalších společenských tanců – tango, charleston - ve skupině se vzájemně inspiruje s ostatními žáky - projevuje správné vnímání prostoru a skupiny, pohybuje se přirozeně ve skupinové choreografii	

Učební plán II. stupeň:

	PS	II. stupeň				Studium pro dospělé			
		I. r	II. r	III. r	IV. r	I. r	II. r	III. r	IV. r
Muzikálový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Herecká příprava	1								
Muzikálové herectví		2	2	2	2	2	2	2	2
Taneční příprava	1								
Taneční pohyb		1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem min.	3	4	4	4	4	4	4	4	4
	3	16				16			

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

MUZIKÁLOVÝ ZPĚV - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ				
Žák				
• zaujme správný pěvecký postoj • popíše základy dechové techniky • využívá přirozeně celý svůj hlasový rozsah • správně vyslovuje a na vokály má uvolněnou dolní čelist • v interpretaci využívá základní dynamickou škálu • čte v základním notovém zápise • popíše a předvede základní náležitosti práce s mikrofonem				
MUZIKÁLOVÝ ZPĚV - II. STUPEŇ				
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník	
Žák:				
• v rámci svých možností používá žeborně-brániční dýchání • má správnou představu tónu – čistě intonuje • uplatňuje zásady hlasové hygieny při starostlivosti o svůj hlas • v technických cvičeních i přednesu využívá kantilénu • přiměřeně využívá agogiku, dynamiku a další výrazové prostředky • pracuje přirozeně s mikrofonem	• samostatně a vkusně využívá výrazové prostředky • správně pracuje s mikrofonem • v přednesových skladbách využívá správný pěvecký postoj a přirozený pohyb, který je adekvátní k obsahu skladby • orientuje se v notovém zápisu	• při interpretaci využívá pěvecké dýchání, měkké nasazení tónu • předvede kantilénový zpěv, legato i staccato • v rámci svých možností propojuje hlavový a hrudní rejstřík • pohotově pracuje s korepetitorem • popíše základní prvky k hudebním žánrům (jazz, pop, rock)	• na základně správné dechové techniky samostatně správně frázuje • v celém rozsahu využívá vyrovnané hlasové rejstříky přiměřeně svým možnostem • čistě intonuje v přednesových skladbách • zpívá s pomocí mikrofonu • využívají správný pěvecký postoj a přirozeně se při zpěvu pohybuje • popíše postupy, zvolené pro zvládnání trémy • vystoupí na veřejné kulturní akci	

MUZIKÁLOVÝ ZPĚV - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• uplatňuje základy dechové techniky v technických cvičeních	• při interpretaci využívá dechové techniky a správnou dynamiku	• uvědoměle pracuje se základy pěvecké	• zpívá pomocí kantilény

i přednesu • využívá základní návyky pěvecké hygieny • orientuje se ve svém notovém zápisu a čte jednoduchou partituru • rozeznává různé hudební žánry (jazz, rock, pop) • zaujme správný pěvecký postoj • zpívá na mikrofon • veřejně prezentuje získané dovednosti	v přednesových skladbách • samostatně spolupracuje s korepeticí • samostatně uplatňuje výrazové prostředky • vkusně pracuje s mikrofonem • samostatně volí postupy pro práci s trémou • vystupuje na koncertech	techniky • zpívá v dvojhlase • čistě intonuje • samostatně si vybírá skladby jemu blízkých žánrů • samostatně volí vkusné výrazové prostředky • zpívá na mikrofon přirozeně • při přednesových skladbách se vkusně a přirozeně pohybuje	• v rámci svých možností propojuje hrudní a hlavový rejstřík • čistě intonuje za doprovodu různých hudebních uskupení • kultivovaně zpívá na mikrofon • vystupuje na veřejných vystoupeních • zpívá jednoduchý skladby a písně z listu
---	---	--	--

Muzikálový zpěv – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. STUPEŇ			
I. ročník		II. ročník	
Žák:			
• v rámci svých možností používá žeborně-brániční dýchání • má správnou představu tónu – čistě intonuje • uplatňuje zásady hlasové hygieny při starostlivosti o svůj hlas • v technických cvičeních i přednesu využívá kantilenu • přiměřeně využívá agogiku, dynamiku a další výrazové prostředky • pracuje přirozeně s mikrofonem • orientuje se v notovém zápisu		• samostatně a vkusně využívá výrazové prostředky • při zpěvu s mikrofonem reaguje na zvukové podmínky • v přednesových skladbách využívá správný pěvecký postoj a přirozený pohyb, který je adekvátní k obsahu skladby • hudební analýzu skladby využívá k její kvalitnější interpretaci • zpívá z listu jednoduché písně a melodie	
III. ročník		IV. ročník	
Žák:			
• při interpretaci využívá pěvecké dýchání, měkké nasazení tónu • předvede kantilénový zpěv, legato i staccato • v rámci svých možností propojuje hlavový a hrudní rejstřík • pohotově pracuje s korepeticí • popíše základní prvky k hudebním žánrům (jazz, pop, rock) • na základně správné dechové techniky samostatně správně frázuje		• v celém rozsahu využívá vyrovnané hlasové rejstříky přiměřeně svým možnostem • čistě intonuje v přednesových skladbách • zpívá s pomocí mikrofonu • využívají správný pěvecký postoj a přirozeně se při zpěvu pohybuje • popíše postupy, zvolené pro zvládnutí trémy • aktivně vyhledává a využívá možnosti vystoupit na veřejné kulturní akci, na soutěži spod.	

HERECKÁ PRŮPRAVA - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ
Žák • používá těžiště ve svém těle ke stabilitě a plynulému pohybu • koordinuje procesy v těle vyvolané emocionální změnou

• pracuje s dechem tvořením dechové opory při mluveném projevu • spolupracuje s ostatními, vytváří dramatickou souhru			
MUZIKÁLOVÉ HERECTVÍ II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• předvede přirozený a pravdivý projev • vyjadřuje se pohybem • vyplní svým hlasem jakýkoli prostor, dobře artikuluje • předvede přirozené improvizované divadelní sdělení	• bez obtíží vstupuje do role a je schopen roli udržet • využívá výrazové možnosti pohybu k navázání neverbálního kontaktu • pracuje s větnou melodií, důrazem a pauzou v mluvním projevu	• předvede různé herecké způsoby charakterizace postavy • rozvine variabilitu výrazu pomocí změn pohybové dynamiky • svým hlasem vyjadřuje emoce postavy a vystihne její charakter	• uplatňuje dovednosti získané v různých předmětech při tvorbě společného představení • tvůrčím způsobem spolupracuje na dramatickém tvaru • přijme připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke zlepšení práce své i ostatních

MUZIKÁLOVÉ HERECTVÍ - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• předvede přirozený a pravdivý projev • vyjadřuje se pohybem • vyplní svým hlasem jakýkoli prostor, dobře artikuluje • předvede přirozené improvizované divadelní sdělení	• bez obtíží vstupuje do role a je schopen roli udržet • využívá výrazové možnosti pohybu k navázání neverbálního kontaktu • pracuje s větnou melodií, důrazem a pauzou v mluvním projevu	• předvede různé herecké způsoby charakterizace postavy • rozvine variabilitu výrazu pomocí změn pohybové dynamiky • svým hlasem vyjadřuje emoce postavy a vystihne její charakter	• uplatňuje dovednosti získané v různých předmětech při tvorbě společného představení • tvůrčím způsobem spolupracuje na dramatickém tvaru • přijme připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke zlepšení práce své i ostatních

TANEČNÍ PRŮPRAVA - PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ
Žák
• provádí jednoduché průpravné pohybové vazby v přízemních polohách, kterých součástí je - průprava u tyče - švihové pohyby dolních končetin, - vytočení dolních končetin en dehors - pozice dolních a horních končetin - polohy pique a terre a en l'air ve všech směrech - přípravné cviky pro battement tendu a battement tendu jeté - přípravné cviky pro demi-plie • předvede v rámci průpravy na volnosti - kyvadlové švihy horních končetin a trupu - pérování dolních končetin v kolenou i nártách ve všech pozicích paralelně i vytočeně • při pohybu z místa předvede

- chůzi, běh, poskoky, cval v různých prostorových drahách a základní kroky českých lidových tanců • předvede skok - dálkový, stříhový, výškový			
TANEČNÍ POHYB II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• předvede průpravné pohybové vazby v přízemních polohách u tyče provede: • battement tendu en croix v 1. pozici • demi-plié a relevé v 1. a ve 2. pozici • ronde jambe en dehors, en dedans rozloženě • battement tendu jeté rozloženě v 1.pozici • postavení bokem k tyči • sauté v 1 a ve 2. pozici • na volnosti provede: • kyvadlový švih trupu a horních končetin čelný i boční, na místě i s postupem vpřed • boční vlnu trupu v kleku na jednom koleně • čelnou a boční vlnu trupu ve stoji na místě • základní izolace hlavy, trupu, pánve a kolen • skoky: ze dvou končetin s dopadem na jednu, dálkový skok s pokrčením jedné končetiny (jelení) • v improvizaci aplikuje získané dovednosti	u tyče ovládá: • postavení čelem k tyči, bokem k tyči v 1.,2.,3.,a5. pozici • přípravné 1. port des bras • demi-plié/relevé v 1.,2.,3., a v 5. pozici s přípravným port des bras • battement tendu a battement tendu jeté v 1. pozici en croix • battement relevé lent na 45 stupňů v 1. pozici en croix • na volnosti předvede: • kruhový švih trupu a horních končetin čelný i boční, ve vazbě se švihy kyvadlovými • překážkový sed • izolace hlavy, ramen trupu, pánve a kolen • skoky z předchozích ročníků • jednoduché obraty a otáčky po diagonále • přísunný krok • využít základních tanečních kroků z lidového tance	u tyče ovládá: • demi-plié/relevé ve všech základních pozicích s doprovodným port des bras • grand-plié v 1.,2.,3., a v 5.pozici • battement tendu, jeté, relevé lent v 5.pozici en croix • výdrže na relevé ve všech pozicích • na volnosti předvede: • různé druhy sedů využitě ve vazbách • horizontální švih obou horních končetin s obratem • osmičkový švih jednou horní končetinou na místě • pohybové vazby s přechodem do různých poloh • impulzy pánve vpřed a stranou do výpadu • využívá získané dovednosti při tvorbě choreografie • orientuje se v prostoru • v lidovém tanci provádí základní prvky a předvede jednoduché české tance.	u tyče předvede: • battement demi-degagé a degagé • ronde jambe en dehors, en dedans se závěrem do 5. pozice s doprovodným port des bras • skoky echappé sauté v 5. pozici • changement de pied • pohyby hlavy en face a épaulement • na volnosti předvede: • prvky probrané u tyče s doprovodným port des bras • obraty a otočky s doprovodným pohybem paží • skokové vazby • švihové vazby trupu a paží s obraty v prostoru • odborné názvy probraných tanečních prvků z lid.,současného i klasického tance • základní taneční kroky společenských tanců- valčík, waltz, jive, cha-cha, polka, mazurka. • spolupracuje při tvorbě choreografie

TANEČNÍ POHYB - STUDIUM PRO DOSPĚLÉ	
I. - II. ročník	III. - IV. ročník
Student:	
• správně drží tělo • uplatní pochopení principů taneční techniky a prokáže zvětšení rozsahu pohybu a zdokonalení	• ve skupině se vzájemně inspiruje s ostatními studenty • předvede základní prvky klasického tance a

skoků, prostorové vazby chůze a běhů • detailně propracuje všechny možnosti pohybu horních a dolních končetin a trupu • uplatní vnímání vnitřního prostoru těla tanečníka (stavbu kostry, představu správného provedení pohybu) a svoji taneční fantazii • detailně propracuje všechny možnosti pohybu • využívá technické znalosti nabyté v hodinách taneční přípravy • tančí v souladu s hudbou a tématem choreografie • provádí základní taneční kroky a taneční vazby společenských tanců – valčík, waltz, jive, cha-cha, polka, blues, mazurka.	pojmenuje je • v průběhu nácviku rozpracované choreografie hledá a navrhuje vlastní pohybové vyjádření v návaznosti na její formu a obsah • prezentuje se uvědomělým, koordinovaným pohybem • uplatňuje svou kreativitu • předvede základní kroky a formy dalších společenských tanců – samba, tango, charleston • spolupracuje s ostatními studenty a aktéry připravovaného představení • pohybuje se s bezpečnou orientací na jevišti • respektuje prostor a pohybuje se v něm přirozeně v individuální i skupinové choreografii
--	---

4.1.24 Studijní zaměření sborový zpěv

Charakteristika

Vzdělávání v tomto studijním zaměření probíhá buď jako volitelný předmět k nástrojové, taneční a literárně dramatické výuce, nebo jako samostatné individuální studium.

Žáci se naučí správně dýchat, intonovat a artikulovat, včetně vytvoření správných logopedických návyků u nejmenších žáků, a rozšíří svůj hlasový rozsah. Dále se naučí hrát na lehce ovladatelné nástroje Orffova instrumentáře, díky kterým následně rozvíjí své hudební schopnosti, dovednosti, a upevňují si své rytmické cítění.

Od 1. ročníku si žáci osvojují a následně prohlubují správné pěvecké návyky (přirozené držení těla, pěvecké dýchání, správné nasazení tónu, přesná artikulace apod.), se kterými se seznámily v přípravném sboru. Učí se reagovat na gesta sbormistra, orientovat se v zápisu jednohlasých i vícehlasých skladeb, a získávají návyky chování k zodpovědnosti, spolupráci a toleranci k ostatním dětem. Repertoár sboru je tvořen úpravami lidových písní (jednodušší dvojhlasé a tříhlasé písně), soudobou dětskou sborovou tvorbou a populárními písněmi.

Ve II. stupni základního studia jsou všechny získané pěvecké návyky a dovednosti prohlubovány a následně využívány v interpretaci skladeb jednotlivých období. Žáci jsou vedeni k aktivnímu přístupu k hudbě, účastní se školních i mimoškolních aktivit, pěveckých seminářů a ateliérů. Repertoár sboru je zaměřen na náročnější úpravy lidových písní, starou hudbu, spirituály, gospelsy a populární skladby různých hudebních období.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební kultura	1	1	1	1	1			1,5*			
Počítačová praxe								1,5*			
Celkem min.	3	3	3	3	3	2	2	3,5	2	2	2
	19							9,5			
Nepovinný předmět:											
Komorní zpěv					1	1	1				
Skupinová praxe								1	1	1	1

Poznámka: Předměty označené hvězdičkou (*) jsou povinné - volitelné. Vyučující na začátku školního roku zařadí žáka po konzultaci s ním a vedením školy do jednoho z nich, zvolený předmět se tak stává hodnoceným předmětem a docházka je povinná.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

SBOROVÝ ZPĚV I. STUPEŇ		
1. ročník	2. ročník	3. ročník
Žák:		
- při zpěvu využívá správného a přirozeného držení těla - je schopen klidného a hlubokého dýchání - měkce nasazuje tóny a čistě intonuje svůj part v jednohlasých písních s	- dle možností využívá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost - přirozeně artikuluje - zpívá v kánonu a v dudácké kvintě - reaguje na jednotlivá gesta	- dostatečně uvolňuje dolní čelisti na vokály - při zpěvu používá základní dynamiku (p, mf, f) a ritardando - uplatňuje techniku

doprovodem	sbormistra	zpěvu quodlibet
• uplatňuje zásady hlasové hygieny, nepřepíná své síly		

SBOROVÝ ZPĚV I. STUPEŇ			
4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
• dle individuálních možností zaujme při zpěvu uvolněný postoj • využívá klidné a hluboké dýchání s prodlouženým plynulým výdechem, chápe použití střídavého dechu • je schopen čisté intonace jednoduchých dvouhlasých skladeb s doprovodem i a capella • přirozeně a přesně artikuluje, dle svých možností uvolňuje dolní čelist • při zpěvu používá základní dynamiku (p, mf, f, crescendo, decrescendo) a ritardando • orientaci ve struktuře jednoduchých sborových partitur uplatňuje při jejich nácviu i interpretaci	• je schopen vnímat vyváženost jednotlivých hlasů v dvojhlasu • využívá hlas v celém svém rozsahu a dle možností ho rozšiřuje • tvoří jednotlivé hudební fráze s důrazem na kantilénu • dodržuje hlasovou hygienu a nepřepíná své síly	• při zpěvu ovládá správnou dechovou techniku, v hudební frázi používá střídavý nádech • využívá hlas v celém svém rozsahu s důrazem na hlavovou rezonanci • zpívá jednoduché vícehlasé skladby s doprovodem nebo a capella • přesně artikuluje, je schopen přirozeného propojení jednotlivých vokálů • při zpěvu používá dynamiku a agogické změny • orientaci ve struktuře složitějších sborových partitur uplatňuje při jejich nácviu i interpretaci	• je schopen vnímat vyváženost jednotlivých hlasů ve vícehlasu (dvojhlas, trojhlas) • prokáže orientaci v základní sborové literatuře, dle svých možností je schopen skladby jednotlivých období interpretovat • má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu • citlivě reaguje na gesta dirigenta • důsledně dodržuje hlasovou hygienu, nepřepíná hlas a zachovává jeho přirozenost

SBOROVÝ ZPĚV II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
• při zpěvu uplatňuje návyky kultivovaného sborového zpěvu (dechová technika, tvorba tónu, artikulace) • používá hlas v celém svém rozsahu, nepřepíná ho a důsledně dodržuje hlasovou hygienu	• v rámci možností pracuje s hlasovými rejstříky • v náročnějších skladbách uplatňuje smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu	• orientuje se ve struktuře složitějších sborových partitur a vnímá vyváženost jednotlivých hlasů vícehlasu (čtyřhlas, vícehlas) • při zpěvu využívá celou škálu dynamických a agogických změn	• je schopen pohotově reagovat na gesta sbormistra • vyjmenuje základní sborovou literaturu různých slohových období a na základě vlastních zkušeností interpretuje vybrané skladby.

4.1.25 Skupinová praxe

Charakteristika

Předmět Skupinová praxe slouží žákům k nácviku hudebně interpretační spolupráce. Realizovaný je formou různorodých uskupení, která se v čase proměňují podle aktuálních podmínek a tomu se přizpůsobují také jejich názvy (Symfonický orchestr, Symfoňáček, Barvičky, Netrafolka, Kanafaska, Kytarový orchestr, Flétnium, Fleso, Fanfárový soubor a další). Učební osnovy předmětu Skupinová praxe jsou společné pro studijní zaměření, jejichž studijní plán obsahuje tento předmět.

Učební osnovy:

SKUPINOVÁ PRAXE I. STUPEŇ			
3. ročník		4. ročník	
Žák:			
- pohotově reaguje na zadání nástupu při nácviku i pozdějším provedení skladby, - samostatně zahraje svůj part – takt, předznamenání, repetice částí skladby, posuvky, rytmus, základní dynamiku		- sleduje při souhře ostatní hlasy - na zkoušky a vystoupení souboru chodí včas a samostatně připravený	
SKUPINOVÁ PRAXE I. STUPEŇ			
5. ročník	6. ročník	7. ročník	
Žák:			
- přizpůsobí hru souhře se spoluhráči - naladí svůj nástroj s pomocí ladičky - vyjadřuje se k nedostatkům souhry - vyjadřuje se, navrhují i případně samostatně volí obsazení jednotlivých hlasů skladby, včetně doplňujících efektů.	- navrhuje způsob provedení skladby – dynamiku, tempo - navrhuje úpravu formy skladby – předehra, mezihry, dohry apod. - respektuje normy chování na podiu i mimo něj.	- samostatně organizuje zkoušku skupiny nebo souboru a vede komunikaci v rámci seskupení, - čistě intonuje v rámci celého souboru - navrhne agogiku ve studované skladbě - samostatně zadá nástup a závěr hry jednotlivých hlasů ve skladbě - chová se zodpovědně ke svým spoluhráčům.	
SKUPINOVÁ PRAXE – II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- nastuduje samostatně svůj part - reaguje na gesta spoluhráčů - správně hudebně komunikuje (nástupy, tempo, ritardando atd), diskutuje se spoluhráči při hledání vhodného pojetí studované skladby	- čte s porozuměním v partituře - projevuje zodpovědnost za celý soubor a uvědomění si soudržnosti a spolupráce všech členů souboru - je nápomocen méně zkušeným spoluhráčům	- aplikuje stylistické prvky a navrhuje repertoár pro soubor, ve kterém účinkuje - svým chováním podporuje soudržnost a spolupráci všech členů souboru	- jako člen souboru vybere repertoár, který soubor nacvičí a veřejně předvede - samostatně naladí, hraje intonačně čistě - využívá barevné, možnosti nástroje - vyhledává a navrhuje možnosti veřejné prezentace souboru.

4.1.26 Oblast recepce a reflexe hudby

Charakteristika

Výuka teoretických předmětů umožňuje žákům a studentům získat vědomosti a znalosti, na základě kterých mohou proniknout do struktury, pravidel a zákonitostí hudby. Cílem výuky je motivovat studující k tvorbě pozitivních postojů k hudebnímu umění, k interpretační a hudební spolupráci a k odbornému posuzování kvality hudby a interpretace. V I. stupni studia je povinný předmět Hudební kultura vyučován od 1. ročníku do 5. ročníku, v 6. a 7. ročníku je předmětem nepovinným a slouží jako příprava k talentovým zkouškám pro studium na konzervatoři, přičemž počet žáků je závislý od počtu zájemců o studium na konzervatoři.

Učební osnovy předmětu hudební kultura

HUDEBNÍ KULTURA I. STUPEŇ	
1. roč.	2. roč.
Žák	
- identifikuje půltón a celý tón na klaviatuře, zapíše jej do not a rozezná jej sluchem - pojmenuje všechny klávesy na klaviatuře v rozsahu jedné oktávy - identifikuje a vysvětlí základní složky notového zápisu – notová osnova, klíč, takt, nota + pomlka a jejich hodnoty, posuvky - vytvoří celistvý takt s použitím not a pomlek od celé do osminové hodnoty ve čtvrtovém taktu a zahraje jej na perkuse nebo na tělo - vysvětlí základní vlastnosti tónu, uvede příklady - pojmenuje noty v notové osnově od spodní do vrchní pomocné linky v klíči, který využívá při hře na studovaný hudební nástroj - popíše funkci křížků, béček a odrážek - rozlišuje metrum a rytmus slyšené skladby	- zapíše do not durovou stupnici - sluchem rozezná dur/moll stupnici - písň interpretuje se spolužáky zpěvem a pomocí Orffových /jiných nástrojů - vyjmenuje základní rozdělení vokálních a instrumentálních hlasů - zapíše slyšený rytmus ve čtvrtovém taktu s použitím not a pomlek od celé do šestnáctinové hodnoty - podle sluchu identifikuje a do notové osnovy zapíše velkou i malou sekundu a tercii - aktivně spolupracuje se spolužáky - zadá metrum podle určeného taktu - pojmenuje oktávy na klaviatuře - diskutuje ve skupině o kulturním dění v místě, kde žije
3. roč.	4. roč.
Žák	
- zapíše do not slyšený melodicko-rytmický motiv v zadaném taktu a stupnici - ve spolupráci se skupinou interpretuje doprovod ke znějící písni na tónice a dominantě - identifikuje nástrojové skupiny a hudební nástroje symfonického orchestru - předvede studovanou skladbu před svými spolužáky a diskutuje o její interpretaci - sluchem rozezná/hrou interpretuje a do not zapíše základní intervaly do kvinty,	- identifikuje v notovém zápisu motiv, předvěti a závěti, frázi - interpretuje rytmicky správně notový zápis v samostatně zvoleném tempu - sluchem identifikuje slyšený dur/moll kvintakord a podle zadaného tónu jej zapíše do not - při popisu slyšené hudby užívá základní dynamická označení v italštině - transponuje píseň z C-dur do G-dur - k doprovodu jednoduché písničky využívá základní

• vysvětlí princip kvintakordu • zápisem vytvoří durovou stupnici od základních tónů • vyjmenuje všechny posuvky ve správném pořadí • vytvoří předvěti a závěti, zapíše je do not v samostatně zvoleném taktu, spolupodílí se na jeho interpretaci • diskutuje ve skupině na téma významných událostí v životě společnosti a jejich propojení s oblastí hudby	harmonické funkce • vyjadřuje svůj názor na slyšenou hudbu a diskutuje o něm ve skupině • vytvoří referát o svém oblíbeném hudebním stylu a zdůvodní svoji volbu • popíše charakteristiku mollové stupnice a zapíše ji do not • rozezná druhy slyšené hudby – klasická hudba/moderní hudba/jazzová hudba/opera, muzikál
---	---

5. roč.

Žák

- rozčlení lidovou píseň na základě znalosti malé písňové formy, podílí se na tvorbě skladby ve formě ronda
- vyjmenuje všechny dur stupnice a posuvky, odvozuje od nich stupnice mollové a vysvětlí princip harmonické a melodické stupnice
- ve spolupráci se skupinou zapíše v houslovém/basovém klíči melodii písně a základní tóny jejího doprovodu podle zadaných akordů
- při popisu slyšené hudby užívá základní označení nálady a tempa v italštině
- zápisem transponuje durovou melodii do stupnic s 3 křížky a 1 bé
- identifikuje v zápisu písně, zapsané s kytarovými značkami, základní harmonické funkce
- podle sluchu rozezná hudbu orchestrální, komorní, sólovou s doprovodem a sólovou, rozezná zvuk základních skupin hudebních nástrojů a podle sluchu identifikuje kategorii lidského hlasu
- vyjmenuje historické epochy hudebních dějin a hlavní české představitele
- určí tóninu zapsané písně/skladby a identifikuje základní harmonické funkce
- identifikuje podle notového zápisu homofonii a polyfonii, vysvětlí princip kánonu a podílí se na jeho interpretaci
- popíše stylové prvky jednotlivých historických hudebních epoch, vyjmenuje díla jejich předních představitelů.
- hodnotí slyšenou hudbu s využitím hudebně-teoretických znalostí.

6. roč.		7. roč.	
Žák			
• správně reprodukuje různé rytmické útvary • určí metrum zahraničního hudebního úryvku • intonuje zadané intervaly • reprodukuje tóny předebrané na klavíru a transponuje je do své hlasové polohy • zazpívá zahraniční melodický úryvek • zazpívá z listu jednoduchý melodický úryvek • zápisem i analýzou prokáže orientační znalost stupnic • projevuje zájem o hudební dění, znalosti stěžejních děl hudební literatury a velkých postav hudební kultury		• reprodukuje správně z listu předložená rytmická cvičení • správně analyzuje, reprodukuje a intonuje předebrané tóny a intervaly (čisté, velké, malé) • sluchově analyzuje a reprodukuje melodicky slyšený harmonický dvojjzvuk, trojjzvuk a interpretuje daný tón znějícího dvojjzvuku i trojjzvuku • rozpozná podle notového zápisu chybu v hrané melodii • prokáže orientační znalost italského názvosloví z dynamiky, agogiky • prokáže informovanost o hudební současnosti – vyjmenuje významné, hudební události apod.	
HUDEBNÍ KULTURA II. STUPEŇ			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák			
• popíše charakteristické rysy období středověku, renesance, baroka, klasicismu, romantismu a vybraných směrů 20. století – forem útvary, kompoziční styly, historický vývoj a souvislosti vývoje v umění • propojuje informace z historie a dějin hudby a řadí je do časového rámce • vyjmenuje klíčové postavy každého období a uvede jejich stěžejní díla • rozpozná na základě srovnání kvalitní interpretaci od nekvalitní podle kritérií zadaných pedagogem a vydiskutovaných skupinou	• vyjmenuje klíčové postavy a kapely období ragtimu, swingu, rock&rollu, rocku, metalu, hip-hopu a dalších relevantních směrů vývoje nonartificiální hudby 20. století • popíše vývoj nonartificiální hudby 20. století • zahraje ukázkou právě probíraného stylu • improvizuje v zadané tónině a probraných stupnicích (iónská, aolská, dur/moll pentatonika, bluesová aj.) • zahraje podle svých možností skladbu právě probíraného období a diskutuje ve skupině o způsobu její interpretace	• popíše historii vzniku a vývoje svého nástroje a proslulé výrobce svého nástroje • zařadí skladbu do příslušné etapy vývoje hudby na základě poslechu konkrétního díla • srovnáním dvou rozdílných interpretací stejné skladby určí tu kvalitnější a podloží svůj názor relevantními argumenty • zahraje a zhodnotí vlastní interpretaci skladby • účastní se kulturního dění na Jičínsku	• samostatně i ve skupině vytvoří hodnocení hudebního díla (skladby, interpretace, projektu saj.) • navrhne cíl a osnovu projektu, zaměřeného na hudební produkci či projektu propojujícího více uměleckých složek • prokáže základní orientaci v notačních programech • popíše přístup a metody svého dalšího sebevzdělávání

HUDEBNÍ KULTURA pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. stupeň	
6. roč.	7. roč.
Žák	
• správně reprodukuje různé rytmické útvary • určí metrum zahraného hudebního úryvku • intonuje zadané intervaly • reprodukuje tóny předebrané na klavíru a transponuje je do své hlasové polohy • zazpívá zahraný melodický úryvek • zazpívá z listu jednoduchý melodický úryvek • zápisem i analýzou prokáže orientační znalost stupnic • projevuje zájem o hudební dění, znalosti stěžejních děl hudební literatury a velkých postav hudební kultury • zapíše do not předebranou melodii rytmicky a melodicky správně	• reprodukuje správně z listu předložená rytmická cvičení • správně analyzuje, reprodukuje a intonuje předebrané intervaly (čisté, velké, malé) • sluchově analyzuje a reprodukuje melodicky slyšený harmonický dvojjzvuk, trojjzvuk • interpretuje žádaný tón znějícího dvojjzvuku i trojjzvuku • využívá znalost systému stupnic pro další práci s dalšími prvky hudební teorie • prokáže orientační znalost italského názvosloví z dynamiky, agogiky • prokáže informovanost o hudební současnosti – vyjmenuje významné, hudební události apod. • zapíše do not zahrané akordy a stupnice

4.2 VÝTVARNÝ OBOR

Charakteristika

Snahou výtvarného oboru je poskytnout žákům co nejširší rozhled na poli výtvarného vnímání a vyjadřování. Proto se úzce nespécializujeme pouze jedním či dvěma směry. Důležitým cílem výtvarného oboru je dovést žáky ke schopnosti volně interpretovat a použít znalosti a dovednosti z široké oblasti výtvarné tvorby.

Výuka je rozčleněna do 3 etap – přípravné studium, základní studium I. stupně, II. stupně. Výuka se organizuje ve skupině do 15 - ti žáků v rozmezí 2-3 vyučovacích hodin týdně.

Přípravné studium

Charakteristika

Přípravné studium trvá 1-2 roky. Kritériem přijetí je výtvarné nadání a vyspělost žáka. Jeho úkolem je citlivě rozvíjet dětskou představivost pomocí výtvarného zpracovávání námětů, ke kterým mají vlastní citový vztah. Spolu s tím se učí jednoduché výtvarné techniky spojené se zvládnutím základních pracovních návyků, což je důležité pro další rozvoj dítěte ve výtvarné oblasti.

Učební plán - přípravné studium výtvarného oboru:

	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná výchova	2	2
Celkem	2	2

Učební osnovy přípravného studia výtvarného oboru:

Přípravná výtvarná výchova	Žák: <u>Malba</u> • rozeznává základní druhy barev, • rozlišuje malbu temperovými a vodovými barvami, <u>Kresba</u> • bez větších obtíží pracuje s pastelkami, voskovými a suchými pastely, tužkou, rudkou, <u>Grafika</u> • zvládá nejjednodušší formu grafiky (monotyp), <u>Ostatní plošné techniky</u> • s pomocí učitele dovede vytvořit jednoduchou koláž, • podle vlastní fantazie propojuje frotáž s kresbou, <u>Modelování</u> • rozezná základní plastický materiál (keramická hlína, modelovací hmota), • zpracuje tyto materiály hnětením, válením, stloukáním a dalšími.
-----------------------------------	--

Základní studium

Charakteristika

I. stupeň má 7 ročníků. Napříč těmito ročníky žáci získávají a nadále rozvíjí odborné znalosti a dovednosti v jednotlivých předmětech (viz učební plány). Navíc se celou šíří vyučování prvního stupně volně prolíná teorie výtvarné kultury, která není samostatným předmětem, nýbrž je začleňována průběžně do obsahu učiva. Nesoustřeďuje se pouze na chronologický vývoj, ale na chápání a smysl výtvarné kultury v jednotlivých obdobích a vlastní využití těchto znalostí v praxi. Na konci 7. ročníku každý žák ukončuje I. stupeň vzdělání závěrečnou absolventskou prací, která prokáže odpovídající výtvarnou vyspělost. Žák má možnost zvolit si téma i předmět, ve kterém bude absolventská práce vykonána.

II. stupeň v délce 4 let výuky je určen pro starší žáky, kteří zde dále rozvíjí svůj výtvarný názor. Výuka je více individuálně zaměřená podle zájmů a zaměření jednotlivých studentů. Teorie výtvarné kultury (VK) se zde stává samostatným předmětem, který žáky podrobněji seznamuje s jednotlivými obdobími dějin výtvarné kultury.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin nabízíme žákům s hlubším zájmem o výtvarný obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Tito žáci mají možnost využít navýšené hodinové dotace dané učebním plánem, případně její další navýšení podle individuálních potřeb žáka a možností školy s ohledem na potřebu rozsáhlejšího vzdělávacího obsahu.

Předměty studia jsou rozděleny na:

1. Plošná tvorba [PT] (kresba, malba, grafika, koláž)
2. Prostorová tvorba [PRT] (modelování, kašírování, odlévání do sádky, práce s méně obvyklými materiály – drát, plast, dřevo atp.,)
3. Objektová a akční tvorba [OAT] (výtvarné hry a experimenty v neobvyklém prostředí – land art, instalace, street art, akční malba, animace, digitální a nová média atp.)
4. Výtvarná kultura [VK] (nejen historický přehled z oblastí výtvarné kultury)

Učební plán – I. stupeň:

Povinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Plošná tvorba	1	1	1	1	1	1	1
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1
Objektová a akční tvorba	1	1	1	1	1	1	0,5
Výtvarná kultura	-	-	-	-	-	-	0,5
Celkem	3	3	3	3	3	3	3
	21						

Poznámka: Uvedené předměty jsou vyučovány v blocích z důvodu ucelenosti výchovně vzdělávacího procesu.

Učební osnovy I. stupně:

	1. ročník	2. ročník
Plošná tvorba	Žák: <u>Malba</u> • volí správný druh štětce pro techniku malby vodovými a temperovými barvami, <u>Kresba</u> • svobodně experimentuje s různými charaktery lineární kresby ve vztahu ke kreslicím materiálům. Utváří rozmanité kresebné stopy těmito materiály. <u>Grafika</u> • uplatňuje jednoduché grafické techniky (monotyp, papírotisk), <u>Ostatní plošné techniky</u> • v koláži experimentuje s různými druhy papíru,	Žák: <u>Malba</u> • citlivě rozeznává teplé a studené barvy a míchá sekundární barvy. <u>Kresba</u> • rozezná kresbu lineární (obrysovou) a kresbu plošnou a bez větších potíží kreslí tuší. <u>Grafika</u> • s pomocí učitele používá složitější grafické techniky (linoryt suchá jehla), <u>Ostatní plošné techniky</u> • v koláži volně uplatňuje různé způsoby práce s papírem (muchlání, mačkání, stříhání, trhání),
Prostorová tvorba	<u>Modelování</u> • vytvoří jednoduchý hliněný reliéf (kachel),	<u>Modelování</u> • rozezná ploché a plastické seskupení materiálu a využívá hmotu k tvorbě objemu,
Objektová a akční tvorba	• prokáže elementární úroveň procesu poznávání a objevování vlastností a přirozených kvalit různých materiálů. (textura, tvrdost, tvárnost).	• pracuje s přírodními materiály a vytváří vlastní sbírky těchto materiálů.

	3. ročník	4. ročník
Plošná tvorba	Žák: <u>Malba</u> • citlivě experimentuje s mícháním terciárních barev. Intuitivně používá bělobu a čern a vytváří tak barevné valéry, <u>Kresba</u> • uplatní vlastní výraz lineární kresby k danému tématu (tvar linie, tloušťka, intenzita), <u>Grafika</u> • s pomocí učitele vytvoří vícebarevný linoryt • samostatně používá grafické barvy a obsluhuje grafický lis, <u>Ostatní plošné techniky</u> • v koláži uplatní rytmické členění prvků.	Žák: <u>Malba</u> • světelný kontrast malířsky vyjádří, • uplatňuje výrazové vlastnosti barev, <u>Kresba</u> • za pomoci lineární kresby vyjádří rytmus a jeho proměny, <u>Grafika</u> • bez obtíží tvoří s využitím složitější grafické techniky (suchá jehla, linoryt, vícebarevný linoryt.) • volně experimentuje s tiskem z koláže, <u>Ostatní plošné techniky</u> • pomocí roláže deformuje původní tvary a vytváří tak nové celky.
Prostorová tvorba	<u>Modelování</u> • bez obtíží zpracovává hlinu a přidáváním a ubíráním hmoty vytváří trojrozměrné plastiky,	<u>Modelování</u> • používá modelovací nástroje (špachtle, oko) a utváří s jejich pomocí hmotný objem,
Objektová a akční tvorba	• pracuje s kontrastními povrchy a spojuje vzájemně nesourodé materiály.	• pracuje s proměnami i životností materiálů. - pracuje se sádrou.

	5. ročník	6. ročník
--	-----------	-----------

Plošná tvorba	Žák: <u>Malba</u> - malířsky vyjádří základní barevné vztahy: barevný kontrast x barevná harmonie (barvy příbuzné x kontrastní), <u>Kresba</u> - pomocí kresby vyjádří objem - rozezná a použije různé druhy stínování objektu (šrafura, plošné stínování), <u>Grafika</u> - zpracuje jednodušší úkoly užitě grafiky, - citlivě propojuje grafiku a písmo, - vytvoří pozvánky, novoročenky, <u>Ostatní plošné techniky</u> - vytvoří asambláž, - využívá širší materiálové palety.	Žák: <u>Malba</u> - uplatňuje orientaci v Ittenově barevném kruhu, - volí správný podklad pro malbu. <u>Kresba</u> - uplatňuje kresební přepis tvaru a jeho stavby, - výstižně vyjádří podstatné rysy kresleného objektu, <u>Grafika</u> - pracuje s pojmem grafická stylizace, - vytvoří vlastní piktogram a logotyp, <u>Ostatní plošné techniky</u> - v různých technikách koláže vyjádří za pomoci různých materiálů kontrast.
	Prostorová tvorba <u>Modelování</u> pracuje s vnějším i vnitřním prostorem plastiky,	<u>Modelování</u> - pracuje s povrchem hmoty, - vytvoří pohyb uvnitř hmoty.
	Objektová a akční tvorba nahlíží na předměty běžné denní potřeby očima výtvarníka. Uplatňuje zde vlastní fantazii při hledání výtvarných prvků. Objevuje nové možnosti využití starých a nepotřebných věcí ve své tvorbě.	- s respektem k přírodě vytváří v plenéru jednoduché výtvarné prvky. (Land Art) - zásahy do krajiny utváří výhradně přírodními materiály.

7. ročník	
Plošná tvorba	Žák: <u>Malba</u> - namíchá požadovaný odstín barvy a významově správně používá pojmy (barevný odstín, valér, sytost), <u>Kresba</u> - kresebně vystihne kontrasty světlých a tmavých ploch a jejich přechod, - při studijní kresbě dodržuje zásady správné kompozice. <u>Grafika</u> - intuitivně komponuje složitější grafické celky a vytváří návrhy letáku či plakátu. <u>Ostatní plošné techniky</u> - kreativně kombinuje plošné techniky, citlivě volí materiály a zpracovává je tak, aby vystihl podstatu tématu.
Prostorová tvorba	<u>Modelování</u> - vytvoří vysoký reliéf a trojrozměrnou plastiku, - pomocí nástrojů zanechává při zpracování hlíny osobitý rukopis.
Objektová a akční tvorba	- při tvorbě s přírodními materiály pracuje s morfologií tvaru (osy, směry, rytmus.) - uvádí hmotu do pohybu – vytváří jednoduché kinetické objekty, - sebehodnocení využívá k řízení svého dalšího aktivního postupu.
Výtvarná kultura	- vyjmenuje základní prvky výtvarné kultury od jejího počátku do středověku, - diskutuje o historii umění ve skupině a aktivně si tvoří názor na umělecká díla.

Povinné předměty	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Plošná tvorba	1	1	1	1
Prostorová tvorba	1	1	1	1
Objektová a akční tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5
Výtvarná kultura	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový počet hodin	3	3	3	3
	12			

Poznámka: Uvedené předměty jsou vyučovány v blocích z důvodu ucelenosti výchovně vzdělávacího procesu, předmět Výtvarná kultura je vyučován jednu hodinu za 14 dní.

Učební osnovy II. stupně:

	I. ročník	II. ročník
Plošná tvorba	<u>Žák:</u> <u>Malba</u> - maluje v monochromatické barevnosti, - správně zesvětluje a ztmavuje odstín jedné barvy. <u>Kresba</u> - ve studijní kresbě zvětšuje či zmenšuje předmět kresby, úměrně k danému formátu, - nakreslí základní geometrická tělesa, u kterých vystihne objem, perspektivu i strukturu materiálu. <u>Grafika</u> - ve volné grafice navazuje na znalosti a dovednosti z oblasti kresby a vytváří volné grafické listy inspirované literární předlohou či vlastní fantazií. <u>Ostatní plošné techniky</u> - ve volné tvorbě užívá smíšená média, kombinuje techniku malby a suchého pastelu, voskového pastelu a inkoustu či vodových barev.	<u>Žák:</u> <u>Malba</u> - ve studijní malbě dosahuje kontrastu mezi pozadím a figurou, <u>Kresba</u> - v kresbě portrétu zvládá základní tektonickou stavbu hlavy, vystihne podobu portrétovaného. <u>Grafika</u> - vhodně propojuje volnou a užitou grafiku. - používá základní pravidla typografie v užití grafice. <u>Ostatní plošné techniky</u> - ve volné tvorbě užívá smíšená média, kombinuje techniku malby suchými a olejovými pastely, experimentuje s povrchem podkladové desky.
Prostorová tvorba	<u>Modelování</u> - vytvoří plastickou studii ruky 1:1. - odlije reliéf do sádry.	<u>Modelování</u> - nanese základní hmotu pro vytvoření objemu hlavy a v základních rysech vystihne charakter portrétovaného, - užije základní úpravy sádrového odlitku - patinování.
Objektová a akční tvorba	podle vlastních záměrů přistupuje k akční malbě (používá štětec, rozprašovač atp).	- podle vlastních záměrů přistupuje ke street-artu, - umělecky navazuje na vztah ke svému městu a v rámci daných možností se v něm výtvarně prosazuje.
Teorie výtvarné kultury	popíše základní znaky jednotlivých slohů a stylů v dějinách výtvarné kultury.	popíše chronologický vývoj výtvarné kultury od pravěku do středověku.

	III. ročník	IV. ročník
Plošná tvorba	<u>Žák:</u> <u>Malba</u> • uplatňuje vlastní představu o barevné symbolice a svůj malířský rukopis, • citlivě zachází s barvou a barevně vyjádří vztah vůči okolnímu světu a vlastní emoce, <u>Kresba</u> • uplatňuje základy dovedností ze studijní kresby, aplikuje je také v rovině ilustrativní či návrhové. <u>Grafika</u> • při své tvorbě přechází od klasických grafických technik k volnému experimentování, <u>Ostatní plošné techniky</u> • do podkladů přidává hrubý písek, textilní vlákna, papír, latex aj.	<u>Žák:</u> <u>Malba</u> • své umělecké představy svobodně uplatňuje v autorské malbě, <u>Kresba</u> • figurální kresby tj. proporce a základní tektonika postavy, • znalosti a pomocí vhodného užití kresebného nástroje vystihne vlastnosti i materiál objektu (těžký, lehký, skleněný atp.) <u>Grafika</u> • netradiční kombinací technik a nekonvenčními technologickými postupy vytváří grafické celky v souladu s vlastními pocity a záměrem tvorby, <u>Ostatní plošné techniky</u> • volně experimentuje s texturami podkladové desky,
Prostorová tvorba	<u>Modelování</u> • konzultuje s učitelem zvolené umělecké prostředky • využívá odpovídající odborné terminologie	<u>Modelování</u> • získané znalosti a dovednosti uplatňuje samostatně v práci na zadaném nebo zvoleném tématu, a to od návrhu přes realizaci v materiálu až k povrchové úpravě.
Objektová a akční tvorba	• podle svých výtvarných záměrů využívá různých možností akční tvorby • sebehodnocení využívá k řízení svého dalšího pokroku.	• aktivně spolupracuje ve skupině, • diskutuje s učitelem a členy skupiny za účelem obhajoby svého názoru.
Teorie výtvarné kultury	• prokáže orientaci v jednotlivých historických výtvarných obdobích a směrech.	• chronologicky popíše vývoj výtvarné kultury od pravěku po modernu, • komunikuje s využitím odpovídající odborné terminologie.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Charakteristika

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin nabízíme žákům s hlubším zájmem o výtvarný obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Učební plán pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. a II. stupeň:

Povinné předměty	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Plošná tvorba	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1,5	1,5	1	1	1	1
Objektová a akční tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Výtvarná kultura	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkem	3	3	3	3	3	4	4,5	4	4	4	4
	23,5						16				

Poznámka: Uvedené předměty jsou vyučovány v blocích z důvodu ucelenosti výchovně vzdělávacího procesu. Níže uvedené učební osnovy odpovídají vyučovacímu předmětu s navýšenou hodinovou dotací. Učební osnovy ostatních předmětů jsou uvedeny v obsahu základního studia.

Učební osnovy pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. stupeň:

	6. ročník	7. ročník
Plošná tvorba	Žák: <u>Malba</u> - správně používá barvy při malbě stínů. <u>Kresba</u> - Volbou kresebného materiálu zachycuje charakter zobrazované věci. <u>Grafika</u> - S využitím počítačové techniky pracuje na logu, či piktogramu <u>Ostatní plošné techniky</u> - Využívá koláže dle svého uměleckého záměru	Žák: <u>Malba</u> - Uplatňuje dovednost míchání barev v individuálních projektech <u>Kresba</u> - Pracuje s kompozicí ve prospěch lepšího sebevyjádření, <u>Grafika</u> - Při tvorbě plakátů a ostatních grafických návrhů intuitivně volí takový druh písma, který je v souladu s celou kompozicí. <u>Ostatní plošné techniky</u> - Svobodně a citlivě kombinuje ostatní plošné techniky s ohledem ke svému výtvarnému záměru.

Učební osnovy pro studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. stupeň:

	I. ročník	II. ročník
Plošná tvorba	Žák: <u>Malba</u> • Uplatňuje širokou škálu valérů při malbě podle modelu. <u>Kresba</u> • Je schopen práce s proporcí kresby, nakreslí výřez z kresleného objektu. <u>Grafika</u> • Vytvoří menší soubor volných grafik dle individuálních témat	Žák: <u>Malba</u> • Pomocí teplých/studených či komplementárních barev vyjádří kontrast mezi figurou a pozadím <u>Kresba</u> • V kresbě portrétu vystihne charakter modelu pomocí nadnesením výrazných prvků – posun ke karikatuře. <u>Grafika</u> • Respektuje základní typografická pravidla v užití grafice.
	III. – IV. ročník	III. – IV. ročník
	Žák: <u>Malba</u> • Na základě předchozích zkušeností a dovedností, svobodně uplatňuje svůj malířský rukopis <u>Kresba</u> • V kresbě podle modelu kresebně vyjádří charakter objektu • Volí správné proporce, kompozici a samostatně volí techniku kresby <u>Grafika</u> • Volně experimentuje a objevuje nové možnosti grafických technik.	Žák: <u>Malba</u> • Na základě předchozích zkušeností a dovedností, svobodně uplatňuje svůj malířský rukopis a barevnou škálu v souladu s jeho uměleckým záměrem <u>Kresba</u> • Charakter živých i neživých objektů podle modelu vyjádří aplikováním výrazných znaků (u živých modelů) či struktury (u neživých objektů) • samostatně hodnotí na své práci správnost zvolených proporcí, kompozici a techniku kresby, kreativně navrhuje variace uvedených postupů <u>Grafika</u> • Kreativně a osobitě za pomoci koláží, retuše apod. posouvá výsledky své práce k finálním výstupům podle svého záměru. (ilustrace, užitá grafika...)

4.3 TANEČNÍ OBOR

Charakteristika

Tanec je jako neverbální vyjadřovací prostředek projevem rozmanitým, mnohotvárným, bohatým a proměnlivým ve formě i obsahu. Současně však má přísný řád, jehož osvojení a respektování je podmínkou kultivovaného, harmonického a individuálního tanečního projevu.

Výuka tanečního oboru ZUŠ začíná **přípravným tanečním studiem**, které trvá 1 až 2 roky. Úkolem přípravné taneční výchovy je kultivovat přirozený dětský projev formou pohybových her a hravých cvičení a ověřit předpoklady jednotlivých dětí pro zvládnutí dalších stupňů výuky.

Základní studium je členěno na I. a II. stupeň.

V 1. a 2. ročníku I. stupně se vyučují předměty Taneční průprava a Taneční praxe. **Taneční průprava** je zaměřena na rozvíjení a upevňování správného držení těla, zvyšování celkové pohyblivosti, pružnosti, obratnosti a koordinace, na postupné uvědomělé ovládání jednotlivých částí těla i harmonický pohyb těla jako celku, na rozvíjení prostorového a hudebního cítění. **Taneční praxe** prohlubuje taneční projev žáků, podněcuje jejich tvořivé schopnosti a pěstuje smysl pro vzájemnou pohybovou souhru, vyučován je po celou dobu studia na obou stupních.

Ve 3. - 7. ročníku jsou tanečníci vedeni v předmětech Současný tanec, Klasický tanec a jako nepovinný předmět mohou žáci navštěvovat hodiny předmětu Lidový tanec. **Současný tanec** rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku a taneční projev žáků. Na předmět současný tanec navazuje předmět taneční praxe. V předmětu **Klasický tanec** si žák upevňuje správné držení těla, zdokonaluje pohyby horních a dolních končetin, prohlubuje pohybovou koordinaci, rovnováhu, smysl pro přesnou formu a čistotu vedení pohybu.

Lidový tanec je vyučován ve společných lekcích pro žáky 3. - 4. ročníku I. stupně a pro žáky 5. - 7. ročníku I. stupně – v našich podmínkách pod názvem **Kanafaska**. Přednostně se vyučují lidové tance a hry z Podkrkonoší a Východních Čech. Kanafaska připravuje vystoupení za doprovodu dětské lidové muziky.

Výuka na II. stupni je zaměřena k dokonalejšímu zvládnutí taneční techniky a klade důraz na osobitý taneční projev. Studium II. stupně trvá 4 roky. Vyučovacími předměty jsou **Současný tanec**, na něj navazující **Taneční praxe**, **Klasický tanec**, nepovinně **Lidový tanec** a **Historický tanec**. Historický tanec je zaměřen na tance 16. a 17. století.

Důležitou a nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu TO ZUŠ je korepetice. Základem práce korepetitora ve vyučování je improvizace, vycházející důsledně z cítění pohybu. Korepetitor úzce spolupracuje s pedagogem.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin nabízíme žákům s hlubším zájmem o taneční obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Tito žáci mají možnost využít navýšené hodinové dotace dané učebním plánem, případně její další navýšení podle individuálních potřeb žáka a možností školy s ohledem na potřebu rozsáhlejšího vzdělávacího obsahu.

Pro dospívající starší žáky nabízí taneční oddělení studium pro dospělé. Tito studenti navštěvují jednou za týden celkem dvě hodiny současného tance a taneční praxe, nepovinně lidový tanec a historický tanec.

Učební plán – přípravné studium:

	1. ročník	2. ročník
Povinné předměty		
1. Přípravná taneční výchova	1	2
Celkem	1	2

Učební osnovy přípravného studia:

Žák:
- provede přízemní polohy - leh na zádech, leh na zádech pokrčmo, leh na břiše, sed rovný, sed zkřížmo, sed na patách, klek, - v lehu na zádech provede přednožení dolní končetiny pokrčmo a v protažení dolních končetin (dále jen d.k.) - cvičení v přízemních polohách doprovází pohybem paží - vzpažení, upažení, - v pohybu v prostoru zvládá přirozenou chůzi, sunnou chůzi, přirozený běh vpřed, lezení v nízkých polohách – zvířátko, - v prostoru se orientuje ve volném rozestoupení čelem k učiteli a v rozestoupení čelem k hlavní stěně cvičebního sálu, - postaví se do zástupu, do kruhu a do dvojice, - provádí rychlé změny základních poloh, svíčku, kolíčku s dopomocí učitele - rozpozná tempo pomalé – rychlé, hudební zvuk vysoko – nízko, - provádí z paměti jednoduché taneční hry - na mák, na sněhuláka, na Elišku, jede vláček, na ježka, na vrabečka, ručky, - používá náčiní při pohybových hrách, - předvede pohyb a jednoduché říkanky.

Učební plán – základní studium I. a II. stupně:

Povinné předměty:	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Taneční průprava	1	2									
Současný tanec			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Klasický tanec			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Celkem	20							12			
Nepovinný předmět:								1	1	1	1
Lidový tanec			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Historický tanec								0,5	0,5	0,5	0,5

Učební plán – studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. a II. stupně:

Povinné předměty:	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Taneční průprava	1	2									
Současný tanec			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Klasický tanec			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Taneční praxe	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Celkem	26							16			
Nepovinný předmět:								1	1	1	1
Lidový tanec			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Historický tanec								0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámka: Učební osnovy tohoto studia odpovídají vyučovacímu předmětu s navýšenou hodinovou dotací. Učební osnovy ostatních předmětů jsou uvedeny v obsahu základního studia.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPEŇ	
Taneční průprava	
1. ročník	2. ročník
Žák:	
- provede průpravná cvičení a předvede ovládání jednotlivých svalových oblastí v základních přízemních polohách - předvede chůzi a běh vpřed i vzad, poskočný krok vpřed a cval bočně, přísunný krok bočně a vpřed, cval, přeměnný krok a řezankový krok, - předvede základní akrobatická cvičení - rozpozná a reaguje na tempo pomalé, střední, rychlé, dobu a její dvou a čtyřdílne členění, dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, dobu přízvuknou a nepřívuknou a dynamiku.	- předvede plynulou chůzi vpřed a vzad (ve dvojicích, trojicích), běh vpřed a vzad, poskočný krok vpřed, otáčky o 90°, 180° na místě, výskoky v I. a II. pozici, malé dálkové skoky, - pohybuje se v přímých dráhách pohybu z místa všemi směry a v oblých dráhách s dostředivým vztahem, - předvede kotoul vpřed ze dřepu i stoje do výchozích poloh, kotoul vzad ze dřepu do výchozích poloh a kleku, „svíčku“ ze sedu snožmo i roznožmo, dřepu i stoje, - správně provádí přísunný krok, polkový krok, třídobý krok, dvojposkočný krok vpřed a v točení na místě, kro - k poskočný a řezankový krok ve vazbě s krokem polkovým hladkým, - rytmická cvičení předvede ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu - pohybově vyjadřuje vlastní náměty, - spolupracuje ve skupině.
Taneční praxe	
1. ročník	2. ročník
Žák předvede:	
- taneční skladby komponované na základě dětské improvizace, - taneční hry a jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření drobných hudebních skladeb pro děti, pohybové a taneční hry s náčiním - cvičení s náčiním	- pohybové a taneční hry s náčiním: míčky, lehké míče, obruče, šátky, stužky, kroužky, švihadla, - taneční vyjádření drobných hudebních skladeb pro děti, - lidové taneční hry a jednoduché lidové tance, (např. Školácká, Husy-puty, Ráček, Trnaveček, Pásla ovčíčky), - komunikaci se znalostí základní terminologie - aktivní spolupráci ve skupině.

3. ročník		4. ročník	
Žák			
• uplatňuje smysl pro hudební a taneční formu, • při tanci projevuje smysl pro kolektivní pohybovou i vnitřní souhru, • pohybově se vyjadřuje v drobných hudebních skladbách pro děti, • provádí pohybové a taneční hry s náčiním • cvičí s náčiním.	• uplatňuje v drobných tanečních skladbách získané dovednosti • prokazuje pohybovou fantazii, tvořivé schopnosti, • svým tanečním projevem prokazuje smysl pro hudební a taneční formu, • spolupracuje v kolektivu • improvizuje s rekvizitou • v taneční improvizaci využívá taneční prvky v souladu se stylem hudebního doprovodu • využívá odpovídajících odborných pojmů		
5. ročník		6. ročník	
Žák			
• využívá dovedností získaných v předmětu Současný tanec k ztvárnění vhodných hudebních skladeb, • diskutuje ve skupině se spolužáky	• uplatňuje získané znalosti a dovednosti v choreografiích, • diskutuje ve skupině a s učitelem o kvalitě provedení tanečních prvků, • využívá sebehodnocení k řízení vlastního pokroku		
7. ročník			
Žák			
• uplatňuje získané znalosti a dovednosti při společné tvorbě choreografií, • diskutuje ve skupině a s učitelem o kvalitě provedení vazeb, • navrhuje a předvádí jednotlivé taneční prvky při tvorbě choreografií.			
Současný tanec			
3. ročník		4. ročník	
Žák provede			
• cvičení v přízemních polohách pro jednotlivé svalové oblasti • v pohybu z místa: • chůze vpřed a vzad, chůze dostředivá, chůze bočně, běh vpřed a vzad, běh dostředivý, běh bočně, poskočný krok vpřed a vzad s přednožováním, otáčky o 180° a 360° poskočnými kroky • v prostorové orientaci: • postavení v prostoru podle směrové růžice užívané v klasickém tanci, • dráhy pohybu přímé, lomené, vlnovka, vlásenka, • oblé dráhy s dostředivým i odstředivým vztahem • základní kroky českých lidových tanců, • ve skupině využívá sebehodnocení i hodnocení skupiny, • komunikaci s využitím správné terminologie • spolupráci ve skupině	• průpravu v přízemních polohách, lehy, sedy a kleky • v průpravě u tyče: • krátké vazby švihových pohybů dolních končetin, • krátké vazby podřepů, dřepů a výponů ve všech pozicích. • v průpravě na volnosti: • krátké vazby vedených i švihových pohybů trupu, horních a dolních končetin, • výskoky, obraty, otáčky. • chůzi základní formy v různých tempových i rytmických obměnách, do všech směrů, • běh v základních formách s dostředivým i odstředivým sklonem, s citlivým vyvažováním horních končetin, v různých půdorysných drahách jednotlivě, ve dvojicích, trojicích. • poskočný krok v základních formách do všech směrů, v různých půdorysných drahách s různou dynamikou a doprovodným pohybem horních končetin (kyvadlový švih) jednotlivě, ve dvojicích, trojicích. • cval v základní formy do všech směrů, v různých půdorysných drahách jednotlivě, ve dvojicích, trojicích. • skoky: dálkový, s výměnou dolních končetin vpředu a vzadu, • ze dvou dolních končetin na jednu. • v improvizaci a v taneční praxi vyjádří kratší hudební skladby a v krátkých etudách aplikuje své výrazové schopnosti.		

5. ročník	6. ročník
• složitější pohybové vazby v přízemních polohách • v průpravě u tyče: • vazby švihových pohybů dolních končetin ve všech pozicích paralelně i vytočeně, • v průpravě na volnosti • nepravé švihy horních končetin, • kroužení pánve, hrudníku, trupu, horních a dolních končetin a s využitím otáček na místě a v postupu z místa, • pérování dolních končetin v kolenou i nártach ve všech pozicích paralelně i vytočeně • s otáčkami na místě i s postupem z místa, • při pohybu z místa • chůze, běh, poskoky, cval, obraty, otáčky v nejrůznějších vazbách, prostorových drahách a vzájemných vztazích.	• delší vazby probraných prvků, včetně prvků obratnosti a rovnováhy, v přízemních polohách, u tyče, na volnosti a v pohybu z místa • švihy • kyvadlový švih trupu a horních končetin čelný i boční, na místě i s postupem vpřed, vzad a stranou (krokem, skokem i s obratem) • kruhový švih trupu a horních končetin čelný i boční, ve vazbě se švihy kyvadlovými, s postupem vpřed, vzad a stranou • horizontální švih obou horních končetin s obratem o 180° na pološpičce jedné dolní končetiny bočně po diagonále • osmičkový švih jednou horní končetinou na místě s doprovodnou rotací trupu a hlavy • vlny • boční vlna trupu v kleku na jednom koleně (druhá dolní končetina v unožení) • čelná a boční vlna trupu ve stoji na místě (ve II. a IV. i s přenášením váhy), s doprovodnými pohyby horních končetin, • skoky • dálkový, střihový, výskoky, skoky ze dvou dolních končetin na jednu • v etudách na hudbu i bez hudebního doprovodu samostatně vyřeší drobné úkoly prostorové, rytmické i výrazové.
7. ročník	
Žák uplatňuje při tanci:	
• osmičkový švih jedné horní končetiny s otáčkou o 360° na pološpičce jedné dolní končetiny s postupem po diagonále, • horizontální švih obou horních končetin s poskokem a otáčkou o 180° i 360°, • čelná i boční vlna trupu ve stoji na místě, s přenášením váhy i s postupem z místa s doprovodnými pohyby horních končetin • impulzy z pánve vpřed a stranou z přednožení a unožení do výpadu, na volnosti, s postupem z místa, • v etudách na hudbu i bez hudebního doprovodu samostatně řeší přiměřené prostorové, rytmické i výrazové úkoly (jednotlivě i ve skupinách).	
Klasický tanec	
3. ročník	4. ročník
Žák předvede:	
• průpravná cvičení v přízemních polohách (B. Kniasseff). • cvičení u tyče - držení těla v klasické taneční technice, postavení u tyče - čelem, bokem, - pozice dolních končetin (poloha chodidla), pozice horních končetin, - přípravné port de bras (0., 1., 2. pozice), - základní battements, záklon (hrudní část), úklon, předklon (rovný). • cvičení na volnosti: - držení těla ve stoji v paralelní pozici, pozice horních končetin, přípravné port de bras, první port de bras .	• cvičení u tyče: - prvky v 5. pozici, - složitější battements • cvičení na volnosti • prvky, které provede u tyče, • sebehodnocení v diskusi skupiny • komunikaci s využitím odborné terminologie • spolupráci ve skupině • návrhy do tvořené choreografie
5. ročník	6. ročník
Žák při cvičení u tyče provádí:	
• postavení a prvky ve IV. pozici, • náročnější battements • preparace k rond de jambe par terre en dehors, en dedans, • petit rond de jambe en air na 25°, • úklony,	• grand plié ve IV. pozici čelem k tyči, • pas de bourré simple, en face, • petit rond de jambe en l'air na 35° • porté o 1/4 kruhu en l'air na 45° • pózy par terre - devant, derrière, en

• při cvičení na volnost předvede: • épaulement croisée, effacée; relevé v V. pozici, • degage z V. pozice přes II. do V. pozice a z V. přes IV. do V. pozice • pózy par terre - croisée devant, derrière, à la seconde, I. arabesque par terre • temps levé sauté - v I., II. a V. pozici, s mezivypérováním i následovně za sebou • échappé sauté - z V. pozice do II. pozice a zpět, s výměnou i bez výměny • assemblé de côté. • sebehodnocení porovnáváním požadovaného výkonu s vlastním na základě zadaných kritérií a navrhuje vlastní postup zlepšení	face, croisée, effacée, • póza écartée par terre - devant, • derrière zařazuje jako koncovky např. k battement relevé lent, battement, développé, battement fondu, • détourné o 180° - z V. pozice en dehors, en dedans, • příprava passé – pirouette z II., IV., V. pozice, čelem k tyči, • při cvičení na volnost předvede prvky u tyče.
7. ročník	
Žák provádí:	
• cvičení u tyče (Exercice à la barre) • l'air, battement soutenu en tournant o 180° z V. p., • battement soutenu s relevé v V. p., bokem k tyči, détourné o 180°, • glissade petit battement, battement double frappé, porté o 1/2 kruhu en l'air na 45°, později 90°, • grand battement jeté pointé na 90°, attitude na 45°, attitude derrière • pózy en de côté (dessus-dessous), • cvičení na volnosti (Exercice au milieu) • prvky u tyče.	
Lidový tanec	
3. ročník	4. ročník
Žák předvede:	
• jednoduché pérování vahou v 1. pozici paralelní ve dvoudobém a třídobém taktu • dvojité pérování vahou v 1. pozici paralelní ve dvoudobém a třídobém taktu • podřepy, dřepy, výpony • potlesky, podupy dvojité, trojité • paže: příprava z volného připažení ruce přímo v bok obloučkem v bok • držení v bok a v mírném upažení, • taneční kroky • chůze - hladká (přirozená) a pérovaná (houpavá).	• taneční kroky, chůze hladkou a pérovanou v různém tempu, ve dvoudobém i třídobém taktu obměňovat s potlesky, podupy, vpřed, vzad, • běh - hladký vpřed, vzad a v otáčkách. • krok přísunný - vpřed, vzad, jednostranný, oboustranný ve dvoudobém i třídobém taktu, • krok cvalový - hladký, vpřed, stranou, • krok polkový - hladký, vpřed, vzad, v otáče, • krok dvojposkočný a poskočný - ve vzájemné kombinaci a v kombinaci s polkovým krokem hladkým i v otáče • krok sousedské – přísunná a vyšlapávaná • krok patošpičkový bez poskoku a s poskokem • krok dvojpolkový - spojení patošpičkového kroku s polkovým krokem a naopak, s postupem vpřed • poskoky řezankové a dvojřezankové • krok polonézový - polonézová chůze a polonézový trojkrok • dětské lidové taneční hry a tance (vhodné pro vytvoření repertoáru folklorního souboru) např.: Ševcovská, Řezanka, Bednář, Mlynářský, Boleslav, Manžestr, Kovářka, Plácavá, Kalamajka, Vokolo Nymburka, Na bobku, Doudlebská polka, Bažant.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. stupeň	
Taneční praxe	
2. ročník	
Žák předvede:	
• pohybové a taneční hry s náčiním: míčky, lehké míče, obruče, šátky, stužky, kroužky, švihadla, • taneční vyjádření drobných hudebních skladeb pro děti, • lidové taneční hry a jednoduché lidové tance, (např. Školácká, Husy-puty, Ráček, Trnaveček, Pásla ovčičky), • komunikaci se znalostí základní terminologie • aktivní spolupráci ve skupině • provádí pohybové a taneční hry s náčiním • cvičí s náčiním.	
3. ročník	4. ročník
Žák	
• uplatňuje smysl pro hudební a taneční formu, • při tanci projevuje smysl pro kolektivní pohybovou i vnitřní souhru, • pohybově se vyjadřuje v drobných hudebních skladbách pro děti, • v taneční improvizaci využívá taneční prvky v souladu se stylem hudebního doprovodu • využívá odpovídajících odborných pojmů	• uplatňuje v drobných tanečních skladbách získané dovednosti • prokazuje pohybovou fantazii, tvořivé schopnosti, • svým tanečním projevem prokazuje smysl pro hudební a taneční formu, • spolupracuje v kolektivu • improvizuje s rekvizitou • diskutuje ve skupině se spolužáky • projevuje tvořivost a kreativitu při svém tanečním projevu
5. ročník	6. ročník
Žák	
• využívá dovedností získaných v předmětu Současný tanec k ztvárnění vhodných hudebních skladeb, • diskutuje ve skupině se spolužáky • využívá sebehodnocení k řízení vlastního pokroku.	• uplatňuje získané znalosti a dovednosti v choreografiích, • diskutuje ve skupině a s učitelem o kvalitě provedení tanečních prvků, • navrhuje a předvádí jednotlivé taneční prvky při tvorbě choreografií
7. ročník	
Žák	
• uplatňuje získané znalosti a dovednosti při společné tvorbě choreografií, • diskutuje ve skupině a s učitelem o kvalitě provedení vazeb, • použije svůj pohybový slovník a fantazii.	

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPEŇ	
Klasický tanec	
I. ročník	II. ročník
Žák provede:	
• prvky u tyče i na volnosti a spojí je do vazeb • detourné o 360° en dehors, en dedans, • přípravu na pirouette z 2, 4. pozice, • základní prvky tance na špičkách • relevé, echappé, battement tendu, • battement soutenu – relevé, • nástup pique. • používá terminologii klasického tance.	• plié-relevé s kročnou končetinou na 45°, • porté na 90° o ¼, ½ kruhu en dehors, en dedans, • pózy na 90° a výše, • porté na 45° o ½ kruhu, • nástup piqué po diagonále, • přípravu na točení z 2., 4. pozice en face, • skoky z croisé na croisé a sauté, • základní prvky tance na špičkách.
III. ročník	IV. ročník

Žák:	
- provádí následující prvky (u tyče i na volnosti) a spojuje je do vazeb: - předklon, záklon se skluzem kročné končetiny, - zakončení vazeb v pózách en l'air, - grand rond de jambe en l'air en dehors, en dedans, pózy en l'air na 90°, pirouette z 2. p., - diagonála – soutenu en tournant o ½ kruhu, později celý kruh, - ve špičkové taneční technice provádí vazby prvků rytmizovaně a převádí je na volnost - při cvičení na volnosti zařazuje do vazeb prvky v poloze en l'air a pózy en l'air s dolní končetinou na 90° (disponovaní žáci), piruetu z přípravy z 2. pozice en dehors.	- prokáže technické zdokonalování prvků a jejich vazby probrané v předešlých ročnících a přenáší je na volnost, - provádí piruety en dehors, en dedans s přípravou z IV. a II. pozice - ve špičkové technice předvede zdokonalení provádění prvků na volnosti a využívá jich v tvorbě choreografie, - zapojuje doprovodné port de bras a klony trupu do pohybových vazeb - všechny prvky, pózy, vazebné kroky a jejich vazby provádí vždy s ohledem na své dispozice, - sebehodnocení využívá k řízení zlepšování svého výkonu a umělecké tvorby.
Současný tanec	
I. ročník	II. ročník
Žák:	
- předvede základní kontrakce, spirály v přízemních polohách a jednoduché vazby techniky M. Graham, - používá základní principy techniky Limon a zvládá použití této techniky v jednoduchých vazbách, - v improvizaci aplikuje získané dovednosti techniky současného tance a je schopen vyjádřit zadané téma pohybem, - vyjadřuje pohybem své emoce a rozsahy pohybu využívá v pohybových vazbách, - uvědomuje si délku trvání pohybu a průběh prováděného pohybu v závislosti na počtech dob trvání pohybu, rytmu, přízvucích, apod., - vnímá stavbu svého těla pro představu správného vedení pohybu, - podílí se na stavbě choreografie.	- provádí další pohybové vazby s využitím techniky M. Graham - předvede vazby skoků, - používá švihové vazby trupu a paží s obraty v prostoru, - předvede prvky akrobacie, - při tanci prokazuje pochopení vnějšího prostoru (prostředí), jeho členění a vzájemné ovlivňování pohybu tanečnickova těla a prostoru, - v improvizaci aplikuje získané dovednosti tanečních technik, - uplatňuje emocionální vyjádření pohybu - spolupracuje na tvorbě choreografie - je schopen vést diskuzi o dané choreografii.
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
- provádí prvky a vazby techniky M. Graham - prokáže zlepšení techniky skoků a jejich vazeb, - je schopen harmonického pohybu celého těla a návaznosti pohybu šije, hlavy a končetin na pohyb trupu, - uplatňuje získané poznatky v prostorových kombinacích, dynamických a rytmických obměnách, - využívá vlastní kreativitu, fantazii a schopnosti - dosažené dovednosti aplikuje při rozboru choreografie, má vlastní názor na dané dílo a je schopen jeho kritiky, - přispívá k tvorbě a realizaci společné choreografie.	- prokáže zdokonalení taneční techniky probrané v minulých ročnících, - obměňuje směry a prostorové dráhy – vliv změny prostoru na obsah pohybu, - prokáže zdokonalení rozsahu pohybu celého těla, - uplatňuje propracované možnosti pohybů trupu, šije, hlavy, horních a dolních končetin, - provádí impulzy, izolace, - vzájemně se inspiruje s ostatními žáky, - uplatňuje taneční fantazii.

Taneční praxe	
I. ročník	II. ročník
Žák:	
- podílí se na tvorbě choreografií, - použije svůj pohybový slovník a fantazii.	vytváří jednotlivé drobné taneční kompozice a spolupracuje s pedagogem na přípravě vystoupení.
III. ročník	IV. ročník
- podílí se na tvorbě choreografií - uplatňuje svůj pohybový slovník a fantazii - vytváří jednotlivé drobné taneční kompozice - spolupracuje s pedagogem na přípravě vystoupení.	- prokáže zdokonalení taneční techniky probrané v minulých ročnících, - obměňuje směry a prostorové dráhy – vliv změny prostoru na obsah pohybu, - prokáže zdokonalení rozsahu pohybu celého těla, - uplatňuje propracované možnosti pohybů trupu, šíje, hlavy, horních a dolních končetin a provádí impulzy, izolace.
Historický tanec	
I. ročník	II. ročník
Žák:	
- provede základní kroky historických tanců: krok s přednožením (pied en l'air), - identifikuje základní typy historických tanců.	- při tanci drží paže ve správném postavení, - při komunikaci využívá správnou odbornou terminologii.
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
- provede základní kroky historických tanců 16. století - projevuje smysl pro partnerství a skupinové společenství, přizpůsobivost, ohleduplnost, zodpovědnost za celek prostřednictvím umělecky ztvárněného pohybu ve společném rytmu, za společného prostorového citění.	- provádí francouzské bránly 16. a 17. století, - předvede základní kroky a formy jednotlivých tanců, - využívá sebehodnocení k řízení vlastního pokroku, - porovnává svůj výkon s požadovaným a vyhodnotí jeho kvalitu, - předvede charakteristický styl provedení.
Lidový tanec I. – IV. roč.	
I. ročník	II. ročník
Žák:	
- provede lidové tance Východních Čech a Podkrkonoší, - tanečním projevem prokáže hlubší pochopení lidové hudby,	- uplatňuje charakteristický styl provedení tanců, - při tanci se pohybuje v kruhu, řadě, zástupu i po diagonále
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
- zatančí v páru v uzavřeném držení - správně provádí kolečkový krok i v kombinaci s dalšími kroky - ovládá obkročák poskočný a natřásaný jednotlivě i v párech, - spolupracuje ve skupině aktivně, - navrhuje jednotlivé prvky do choreografií.	- podílí se na tvorbě choreografií dle potřeb souboru Kanafaska, - přizpůsobuje délku tanečního kroku vzhledem k prostoru a tempu hudby - spolupodílí se na výběru hudby pro vystoupení a navrhuje kroky i krokové kombinace.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. stupeň			
Taneční praxe			
I. ročník		II. ročník	
Žák:			
• podílí se na tvorbě choreografií, • použije svůj pohybový slovník a fantazii • spolupracuje s pedagogem na přípravě vystoupení.		• vytváří jednotlivé drobné taneční kompozice • podílí se na tvorbě choreografií •	
III. ročník		IV. ročník	
• uplatňuje svůj pohybový slovník a fantazii • spolupracuje s pedagogem na přípravě vystoupení • uplatňuje propracované možnosti pohybů trupu, šíje, hlavy, horních a dolních končetin a provádí impulzy, izolace.	• prokáže zdokonalení taneční techniky probrané v minulých ročnících, • obměňuje směry a prostorové dráhy – vliv změny prostoru na obsah pohybu, • prokáže zdokonalení rozsahu pohybu celého těla, • předvede vlastní choreografii nebo taneční vazbu • při sebehodnocení je schopen identifikovat možné chyby a navrhnout možnosti jejich odstranění.		

Učební plán studia pro dospělé:

Povinné předměty	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
1. Současný tanec	1	1	1	1
2. Taneční praxe	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	2
Nepovinné předměty				
3. Lidový tanec	1	1	1	1
4. Historický tanec	0,5	0,5	0,5	0,5

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ			
Současný tanec			
I. ročník		II. ročník	
Student:			
• předvede práci na správném držení těla, • prokáže zlepšení taneční techniky na základě studia soudobého tance, • prokáže zvětšení rozsahu pohybu, • předvede detailně propracované všechny možnosti pohybu horních a dolních končetin, • uplatňuje vnímání vnitřního prostoru těla (stavbu kostry, představu správného provedení pohybu), • provedením improvizace prokáže uplatnění své fantazie.		• předvede detailně propracované všechny možnosti pohybu trupu, šíje, hlavy, horních a dolních končetin během provádění prostorových pohybových vazeb, • uplatňuje vlastní invenci a obměňuje pohybové vazby.	
III. ročník		IV. ročník	
Student:			
• vyjadřuje obsahovou rozdílnost vztahů, • ve skupině se vzájemně inspiruje s ostatními studenty,		• uplatňuje všechny získané poznatky ve složitějších kombinacích, v prostorových, dynamických i časových obměnách, • reaguje na změny dynamiky, na obsah a kvalitu	

• prokáže pochopení formy a obsahu choreografie, • pomocí improvizace uplatňuje svou fantazii a hledá vlastní pohybové vyjádření a prokazuje svou kreativitu, • pracuje s motivem a tématem.	pohybu a pohybem vyjadřuje tuto změnu, • pohybově ztvárňuje a vyjadřuje rozdílnost v kvalitě vztahů (partnerství, dominance, atd.) i jejich kvantitě (duo, trio, skupina a jednotlivec, atd.), • uplatňuje základy technik současného tance (Graham, Limon).
Taneční praxe	
I. ročník	II. ročník
Student:	
• aktivně spolupracuje na tvorbě choreografie, • podílí se na návrhu kostýmů, rekvizit.	• samostatně navrhuje koncept choreografie a aktivně spolupracuje na její realizaci, • podílí se na návrhu scény.

III. ročník	IV. ročník
Student:	
• samostatně navrhuje koncept choreografie a aktivně spolupracuje na její realizaci, • podílí se na návrhu kostýmů, rekvizit a scény, • spoluvytváří koncepci komponovaného představení.	• rozlišuje a vybírá vhodnou hudební předlohu pro zadané téma choreografie, • samostatně navrhuje koncept choreografie a aktivně spolupracuje na její realizaci, • podílí se na návrhu kostýmů, rekvizit a scény, • spoluvytváří koncepci komponovaného představení.

Lidový tanec	
I. ročník	II. ročník
Žák:	
• provede lidové tance Východních Čech a Podkrkonoší, • svým tanečním projevem a diskusí ve skupině prokáže hlubší pochopení lidové hudby.	• uplatňuje charakteristický styl provedení tanců, • při tanci se pohybuje v kruhu, řadě, zástupu i po diagonále, • spolupracuje ve skupině a aktivně se podílí na společné tvorbě.
III. ročník	IV. ročník
Žák:	
• zatančí v páru v uzavřeném držení • správně provádí kolečkový krok i v kombinaci s dalšími kroky • ovládá obkročák poskočný a natřásaný jednotlivě i v párech, • využívá sebehodnocení k řízení svého pokroku	• podílí se na tvorbě choreografií dle potřeb souboru Kanafaska, • přizpůsobuje délku tanečního kroku vzhledem k prostoru a tempu hudby • spolupodílí se na výběru hudby pro vystoupení, navrhuje kroky i krokové kombinace.

4.4 LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR

Charakteristika

Literárně dramatický obor základních uměleckých škol je oborem rozvíjejícím u žáků jak umělecké vlohy k divadelní a slovesné činnosti, tak sociální dovednosti (schopnost vyjádřit svůj názor, schopnost kolektivně cítit, respektovat různost, řešit konfliktní situace apod.). Základem výuky a prostředkem výchovy jsou tvořivé činnosti dramatické (pohybové, mluvní), přednesové, slovesné a práce s příběhem. Vzděláním v literárně dramatickém oboru získávají žáci předpoklady pro studium uměleckých oborů, např. herectví, režie, dramaturgie, ale především pro uplatnění v životě (vystupování na veřejnosti, umění spolupráce, kreativní myšlení...). **Studium probíhá formou přípravného studia (PS) v délce 1 až 2 roky, v základním studiu I. stupně 7 let a v základním studiu II. stupně 4 roky.**

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin nabízíme žákům s hlubším zájmem o hudební obor, u nichž se projevuje předpoklad dalšího studia ve středních, vyšších odborných a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Tito žáci mají možnost využít navýšené hodinové dotace dané učebním plánem, případně její další navýšení podle individuálních potřeb žáka a možností školy s ohledem na potřebu rozsáhlejšího vzdělávacího obsahu.

Těžištěm výuky je práce v kolektivu směřující od spontánního dětského dramatického projevu k vytvoření schopnosti samostatně, osobitě, přirozeně, a přitom kultivovaně se vyjadřovat v sociální i umělecké komunikaci hlasem, pohybem, gesty, psaným slovem či projevem s využitím loutkářských prostředků (materiál, předmět, různé druhy figurativních loutek, masky apod.). Zahrnuje i mluvní a pohybovou průpravu zaměřenou k rozvoji technických i výrazových mluvních, pohybových dovedností a literárních dovedností žáků jako předpokladu jejich celistvého, přirozeného, sdělného a osobitého projevu. Výuka postupuje od jednoduchých improvizací až k inscenačnímu procesu, k vytváření divadelního nebo přednesového tvaru inscenace, od tvorby drobných literárních a žurnalistických útvarů až po vytváření scénářů ap.

Učební plán I. a II. stupeň:

Povinný předmět	PS		I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Přípravná dramatická výchova	1	1											
Dramatická průprava			2	2									
Dramatika a slovesnost					1	1	1	1	1				
Práce v souboru					1,5	1,5	2	2	2	2	2	2	2
Pohybová /hlasová výchova*										1	1	1	1
Celkem min.	1	1	2	2	2,5	2,5	3	3	3	3	3	3	3
	2		18							12			
Nepovinný předmět													
Přednes					1	1	1	1	1				
Tvůrčí psaní a žurnalistika				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sólový dramatický projev										1	1	1	1

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. a II. stupeň

Povinný předmět	PS		I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Přípravná dramatická výchova	1	1											
Dramatická průprava			2	2									
Dramatika a slovesnost					1	2	2	2	2				
Práce v souboru					1,5	1,5	2	2	2	2	2	2	2
Pohybová výchova*										1	1	1	1
Hlasová výchova*										1	1	1	1
Celkem min.	1	1	2	2	2,5	3,5	4	4	4	4	4	4	4
	2		22							16			
Nepovinný předmět													
Přednes					1	1	1	1	1				
Tvůrčí psaní a žurnalistika				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sólový dramatický projev										1	1	1	1

Poznámka: Učební osnovy tohoto studia odpovídají vyučovacímu předmětu s navýšenou hodinovou dotací. Učební osnovy ostatních předmětů jsou uvedeny v obsahu základního studia.

*Tyto předměty mají společné výstupy a mohou být vyučovány v blocích.

Učební osnovy vyučovacích předmětů – PS a I. stupeň základního studia:

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM	
Přípravná dramatická výchova	
Žák	
- aktivně se účastní společné dramatické hry - prostřednictvím rytmických, pohybových a mluvních cvičení rozvíjí své vyjadřovací schopnosti - rozvíjí dovednosti vedoucí k dobré spolupráci v kolektivu	
Poznámka: PS se vyučuje ve skupině maximálně 10 žáků.	
ZÁKLADNÍ STUDIUM – I. STUPEŇ	
Dramatická průprava	
1. ročník	2. ročník
Žák	

• předvede jednoduchou partnerskou hru • v pohybových cvičeních rytmicky reaguje • prokáže uvědomění si základních směrů pohybu v prostoru a rozvíjení pohybové fantazie • prostřednictvím říkadel předvede zvládnutou úroveň rytmičnosti, melodičnosti řeči a vyslovování všech hlásek.	• předvede jednoduchou zadanou etudu nebo dramatizaci a ve cvičeních hru s předmětem • orientuje se v základních prostorových útvarech jako je zástup, kruh, řada, • ve cvičeních prokáže koordinaci jednoduchého rytmického pohybu se zvukem • využívá prodloužený výdech a základy dechové opory • v uvolňovacích cvičeních uplatňuje měkký hlasový začátek.
Postupová zkouška: kolektivní pohybová etuda	Postupová zkouška: etuda s předmětem

Dramatika a slovesnost		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		Žák:
• v etudě prokáže zvládnutí jednoduchého dramatického děje, uvědomění si své role a úkolu v příběhu a podle toho jedná, • předvede jednoduchou charakterizaci • předvede krátké pointované slovní sdělení	• v pohybu a mluvě uplatní změnu rytmu a dynamiky • přináší svá pozorování ze života a svou zkušenost uplatní při práci s literárním textem	• využije pohybového a hlasového projevu ke sdělení • interpretuje krátkou autorskou tvorbu • obhájí svůj interpretační postoj • kriticky ohodnotí divadelní představení
6. ročník	7. ročník	
Žák		
• obhájí svůj interpretační postoj • kriticky ohodnotí divadelní představení • s pomocí učitele vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu interpretuje	• sám či s pomocí učitele vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma), tvořivě a kultivovaně ji s osobním zaujetím interpretuje • využívá vhodné pohybové, hudební a taneční prvky, • přirozeně zachází s rekvizitou či loutkou apod. při interpretaci vybrané předlohy, vlastní tvorbě či improvizaci • realizuje a vystaví vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesta, mimika, rekvizita, loutka aj.)	

STUDIUM S ROZŠÍŘENÝM POČTEM VYUČOVACÍCH HODIN – I. STUPEŇ

Dramatika a slovesnost	
4. ročník	5. ročník
Žák:	
• v pohybu a mluvě uplatní změnu rytmu a dynamiky • přináší svá pozorování ze života a svou zkušenost uplatní při práci s literárním textem • je schopen improvizovat na zadané téma • při hereckém projevu využívá umělecké prostředky k vyjádření základních emocí	• využije pohybového a hlasového projevu ke sdělení • interpretuje krátkou autorskou tvorbu • obhájí svůj interpretační postoj • kriticky ohodnotí divadelní představení • při hereckém projevu využívá umělecké

		prostředky k předvedení situace dle zadání	
6. ročník		7. ročník	
Žák			
- obhájí svůj interpretační postoj - kriticky ohodnotí divadelní představení - s pomocí učitele vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu interpretuje - s pomocí učitele vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu, kreativně téma uchopí a je schopen ho předvést .		- samostatně vybere vhodnou předlohu pro individuální tvorbu (např. poezie, próza, dramatický text, námět, téma), tvořivě a kultivovaně ji s osobním zaujetím interpretuje - využívá vhodné pohybové, hudební a taneční prvky, - přirozeně zachází s rekvizitou či loutkou apod. při interpretaci vybrané předlohy, vlastní tvorbě či improvizaci - realizuje a vystaví vlastní námět s využitím různorodých vyjadřovacích prostředků (slovo, pohyb, gesta, mimika, rekvizita, loutka aj.) - při svém uměleckém projevu prokazuje vysokou míru kreativity a osobitosti - je schopen recitovat z paměti obtížnou poezii.	
ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ			
Práce v souboru			
3. ročník		4. ročník	
5. ročník			
Žák:			
- je schopen tvůrčí spolupráce na dramatickém tvaru, dramatické souhry, odpovědnosti, - spolupracuje s ostatními.		- prokáže přirozené improvizované slovní a divadelní sdělení, - svými návrhy se zapojuje do práce ve skupině.	
6. ročník		7. ročník	
Žák:			
- poučeně spoluvytváří konečný tvar představení, - podílí se na naplnění dramaturgického a režijního plánu dramatického tvaru, vyjádří své myšlenky a emoce, experimentuje v různých formách.		- zpracuje písemně drobný jevištní tvar (etuda, improvizace) a s využitím dramatických či loutkářských prostředků jej realizuje ve skupině, - využívá divadelní výrazové prostředky a prvky divadelního jazyka při společné realizaci dramatického tvaru, přijme svou roli při jeho realizaci.	
Postupová zkouška:			
1. ročník: kolektivní pohybová etuda			
2. ročník: etuda s předmětem			
3., 4., 5. a 6. ročník: skupinové vystoupení, přednes básně (nepovinný předmět)			
Absolventská zkouška: kolektivní divadelní projekt, přednes básně.			

Přednes		
3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák:		
- pocitově vyjadřuje vlastní text s využitím různých dramatických prostředků, - zapojuje do projevu jednoduché pohybové prvky.	- předvede volné vyprávění vlastního zážitku, - při svém projevu pracuje správně s dechem.	- své interpretační dovednosti rozvine výběrem různorodých textů, - mluveným slovem ovládá prostor.
6. ročník	7. ročník	
Žák:		
s pomocí učitele analyzuje text a konzultuje volbu vhodných výrazových prostředků	- zvolí vhodný text pro přednes a samostatně či s pomocí učitele text rozebere - pro přednes textu zvolí vhodné výrazové prostředky.	

Tvůrčí psaní a žurnalistika	
2. ročník	3. ročník
Žák	
- s pomocí učitele určí téma ke zpracování, - při zpracování tématu v žurnalistickém žánru použije informace a pracuje s nimi, - zpracuje téma v krátkých prozaických textech a v poezii, - pořizuje či získává fotografie a ilustrace v návaznosti na zvolené téma. Postupová zkouška: Prezentace vlastní tvorby ve studovaných žánrech.	- s pomocí učitele vypracuje text ve všech žurnalistických žánrech, - vytvoří zamyšlení na dané téma, - napíše povídku na základě znalosti tohoto literárního útvaru. Postupová zkouška: Prezentace vlastního novinového článku, rozhovoru nebo povídky.

4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Žák:			
- využívá svých schopností k diskusi, rozvoji kritického myšlení a tříbení vlastního názoru, - pro utváření vlastního názoru respektuje názory druhých a obhájí své vlastní za pomoci ověřitelných argumentů, - napíše názorový sloupek. Postupová zkouška: Prezentuje vlastní názorový sloupek, vede diskusi o svém názoru.	- pro tištěná a on-line média samostatně vytvoří zprávy, reportáže a rozhovory, povídky nebo básně - veřejně vystoupí s vlastním příspěvkem (komentátor, moderátor), - spolupodílí se na redakční práci. Postupová zkouška: Prezentuje samostatně vytvořenou zprávu, reportáž, rozhovor (žurnalistika), povídku nebo báseň (tvůrčí	- připraví a napíše kritiku divadelního představení, knihy nebo kulturní akce, - připraví osnovu delšího prozaického útvaru, napíše podle ní vyprávění. Postupová zkouška: Prezentuje tři prozaické texty na jedno téma: jednotlivé povídky nebo rozsáhlejší prózu na	- otextuje v češtině samostatně zvolenou cizojazyčnou píseň - uplatňuje základy dramaturgické práce (divadelní a filmová dramaturgie). Postupová zkouška Prezentuje vlastní písňový text pro kapelu ZUŠ. Fundovaně z dramaturgického pohledu vyhodnotí divadelní představení, shlédnuté společně se

	psaní).	pokračování.	skupinou.
--	---------	--------------	-----------

ZÁKLADNÍ STUDIUM - II. STUPEŇ			
Pohybová/hlasová výchova			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- využívá v práci procesy v těle vyvolané emocionální změnou - pracuje s těžištěm ve svém těle, využívá ho ke stabilitě a plynulému pohybu - popíše fyziologickou tvorbu hlasu a tuto znalost využívá při mluvním projevu.	- používá břišní dýchání při tvorbě hlasu - vytvoří charakter postavy hlasem i pohybem - užívá výrazové prostředky - postoj, gesto, mimika.	- volně se pohybuje prostorem, vnímá jej i partnera celým tělem, a to i při omezení zraku - ovládá svým hlasem jakýkoli prostor	hlasově, mluvně i pohybově se samostatně připraví na veřejné vystoupení využívá plně svůj hlas a pohyb pro sdělování obsahu
STUDIUM S ROZŠÍŘENÝM POČTEM VYUČOVACÍCH HODIN – II. STUPEŇ			
Pohybová/hlasová výchova			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- využívá v práci procesy v těle vyvolané emocionální změnou - pracuje s těžištěm ve svém těle, využívá ho ke stabilitě a plynulému pohybu - popíše fyziologickou tvorbu hlasu a tuto znalost využívá při mluvním projevu - je schopen hlasitého a zřetelného projevu při veřejném vystoupení.	- používá břišní dýchání při tvorbě hlasu - vytvoří charakter postavy hlasem i pohybem - užívá výrazové prostředky - postoj, gesto, mimika - v dialogu s partnerem respektuje jeho projev a prostor	- volně se pohybuje prostorem, vnímá jej i partnera celým tělem, a to i při omezení zraku - ovládá svým hlasem jakýkoli prostor - při produkci vhodně využívá rekvizity v souladu s kulisami	- hlasově, mluvně i pohybově se samostatně připraví na veřejné vystoupení - využívá plně svůj hlas a pohyb pro sdělování obsahu - při produkci vhodně využívá mikrofon v souladu s prostorem
ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ			
Práce v souboru			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák:			
- vyhledá předlohu či téma pro divadelní ztvárnění - prosazuje své tvůrčí nápady v rámci souboru a zároveň dokáže přijmout nápady svých spolužáků - aktivně a poučeně se podílí na podobě divadelního představení (scéna,	- používá základní výrazové prostředky pro sdělování a vytvoří charakter postavy - předvede vědomou stylizaci v daném žánru - prokáže schopnost práce s rekvizitou (předmět, loutka)	- aktivně a poučeně se podílí na zvukové a světelné podobě divadelního představení - využívá zákonitosti práce s maskou	- aktivně a poučeně se podílí na tvorbě jednotlivých složek divadelní inscenace (scénografie – dramaturgie, scénická hudba, režie, výběr vhodných rekvizit, loutek apod.) - spoluvytváří scénář -

kostýmy, rekvizity), předvede improvizované rozvíjení psychofyzického jednání v rámci výstavby dramatického tvaru	- uplatňuje základní pravidla improvizace - v textu nalezne a pojmenuje téma, a dále s ním tvůrčím způsobem pracuje.	v rámci představení.	uplatňuje zákonitosti výstavby dramatického tvaru.
Postupová zkouška I. ročníku: kolektivní představení, přednes básně.			
Postupová zkouška III, ročníku: skupinové vystoupení s využitím masky.			
Absolventská zkouška: skupinový divadelní projekt (divadelní představení, divadlo fórum, interaktivní dramatický projekt pro školy), sólový dramatický výstup.			
Sólový dramatický projev			
I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Žák			
- vyhledá text vhodný pro interpretaci - prokáže práci na přirozeném a pravdivém projevu - zdokonalí práci s pauzou, intonací, rytmem a podtextem - přijme připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke zlepšení společné práce.	- vyhledá text vhodný pro interpretaci - prokáže práci na přirozeném a pravdivém projevu - zdokonalí práci s pauzou, intonací, rytmem a podtextem - přijme připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke zlepšení společné práce.	- vyhledá text vhodný pro interpretaci - prokáže práci na přirozeném a pravdivém projevu - zdokonalí práci s pauzou, intonací, rytmem a podtextem - přijme připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke zlepšení společné práce.	- vyhledá text vhodný pro interpretaci - prokáže práci na přirozeném a pravdivém projevu - zdokonalí práci s pauzou, intonací, rytmem a podtextem - přijme připomínky ostatních a současně je schopen svými náhledy a názory přispět ke zlepšení společné práce.
Tvůrčí psaní a žurnalistika II. stupeň			
I. ročník		II. ročník	
Žák:			
- je schopen samostatně zvolit téma k vlastnímu zpracování na základě znalostí svých schopností, předností, talentu - napíše jakýkoli novinářský útvar v jakémkoli rozsahu - vytvoří prozaický útvar (povídka, zamyšlení) na jakékoli určené téma Postupová zkouška Prezentace výsledku práce na prozaickém tématu dle zadání.		- kriticky hodnotí práce ostatních, doporučuje případné úpravy, změny, změnu rozsahu textu - podílí se na redakční práci při výběru textů pro tištěné médium Postupová zkouška Rozbor cizího příspěvku do tištěného média.	
III. ročník		IV. ročník	
Žák:			
- vytvoří novinářský útvar dle požadovaného rozsahu, konzultuje s učitelem a diskutuje ve skupině - vlastní tvorbou prokáže teoretické znalosti psaní filmových a divadelních scénářů Postupová zkouška		- k vytvoření krátkometrážního filmu a jednoaktovky použije znalosti psaní filmového a divadelního scénáře, - diskutuje ve skupině, - pracuje samostatně Postupová zkouška	

Prezentace zákonitostí psaní filmových a divadelních scénářů	Spolupodílí se na vytvoření scénáře jednoaktovky pro divadelní soubor ZUŠ podle ve skupině zvoleného tématu
Absolventská zkouška: Prezentuje se spolužáky redakční práci při tvorbě magazínu, vlastní příspěvky včetně vybraných ilustrací či fotografií; ve spolupráci se spolužáky vytvořený scénář divadelní jednoaktovky na téma, které bylo určeno ve skupině.	

5 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Před přijetím žáka na ZUŠ se musíme podrobně seznámit s typem jeho postižení v časové posloupnosti:

- lékař,
- rodiče,
- pedagogicko-psychologická poradna nebo speciální pedagogické centrum.

Žák je ke studiu přijat rozhodnutím ředitelky školy. Na základě dokumentů od výše uvedených osob a institucí, které je povinen poskytnout rodič škole, vytvoří pedagog individuální plán pro daného žáka. Tento plán a přístup pedagoga v hodinách by měly splňovat následující kritéria:

- žáku dává individuální vzdělávací příležitost postupovat podle vlastních schopností tempem, aniž by ho stresovalo srovnávání se spolužáky,
- vede k identifikaci a definování problému a následnému okamžitému aktivnímu návrhu řešení, který souvisí s jeho postižením,
- pedagog naslouchá žákovi a navazuje s ním rovnocenný dialog, v rámci jeho možností, podle vypracovaného programu,
- pedagog volí vhodnou formu, typ, taktiku i komunikaci se žákem a to se zřetelem na jeho osobnost i typ jeho postižení,
- pedagog zapojuje žáky do mezioborové spolupráce a spolupráce v různých typech souborů a seskupení velmi citlivě a zodpovědně-dle jeho postižení (alespoň v rámci třídy),
- dítě by mělo získat pocit, že mu chce učitel pomoci a že mu dává příležitost být lepší,
- vytváříme u žáků pracovní návyky, v rámci jeho možností, za pomoci rodičů a asistentů.

V práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami postupujeme podle Vyhlášky Č. 27/2016 SB., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění účinném od 1. 1. 2018.

6 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Mimořádně nadaní žáci jsou zařazováni do studia na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny, vyučujícího, umělecké sekce a schválení ředitelkou školy. Je jim věnována značná pozornost a vytvářeny podmínky s ohledem na jejich individuální potřeby a vytvářen individuální studijní plán. V případě, že se takto nadaný žák rozhodne k umělecké nebo pedagogické profesi, přikloní se k jeho profesní přípravě, programuje se jeho úspěšnost a dává se mu šance být úspěšným.

Přístup pedagogů a školy k mimořádně nadanému žáku splňuje následující kritéria:

- nabízíme žákovi rozšířenou individuální formu vzdělávání a tím i větší možnost dosáhnout plného rozvoje svých schopností a nadání,
- vedeme žáka k identifikaci a definování problému a následnému okamžitému aktivnímu návrhu řešení,
- vedeme žáka k předcházení problémům využíváním ostatních strategií,
- nasloucháme žákovi a dáváme mu prostor k vyjádření vlastního názoru,
- volíme vhodnou formu, typ, taktiku v komunikaci se žákem, a to na úrovni odpovídající intelektuální vyspělosti žáka,
- pedagog zapojuje žáka do mezioborové spolupráce a spolupráce v různých typech souborů a seskupeních se zřetelem na adekvátní intelektuální a interpretační úroveň spoluhráčů,
- formujeme žáka k zodpovědnosti a spolehlivosti v mezilidských vztazích,
- vedeme žáka k zájmu o kolektivní spolupráci s uvědoměním si vlastní zodpovědnosti,
- vytváříme u žáka správné pracovní návyky,
- vedeme žáka k systémové práci,
- vytváříme motivační prostředí.

7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Každé hodnocení žáků stavíme na dvou základních pilířích, kterými jsou:

- ❖ *informace o zpětné vazbě*
- ❖ *vnitřní motivace k dalšímu učení*

7.1 FORMY A SLOŽKY HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Formy hodnocení

Slovní hodnocení

Způsoby slovního hodnocení:

- ❖ **průběžně ústně**
 - ve vyučování hodnotí učitel žákův výkon v kombinaci s žákovým sebehodnocením
 - žáci se vzájemně hodnotí na hudebních dílnách, třídních přehrávkách, konzultacích, během tanečních či hudebních soustředěních, po vystoupeních
- ❖ **průběžně písemně**
 - do žákovské knížky, do notýsků, do notového materiálu aj.

Sebehodnocení žáka

Žáci jsou postupně od nejnižších ročníků vedeni k sebehodnotící dovednosti. Cílem je posilování schopnosti vidět sebe sama a své vlastní výkony realisticky. Sebehodnocení by mělo vést k zamyšlení žáka nad svým výkonem, k analýze svých chyb a svého pokroku, a na základě vyhodnocení uvedeného zvolit způsob a prostředky k dalšímu zlepšení. Dovednost sebehodnocení považujeme za velice důležitou a snažíme se uplatňovat metody, vedoucí k získání této dovednosti u žáka, v každé hodině.

Hodnocení známkou - klasifikace⁶

- ❖ **průběžné**
 - 1 - výborný, 2 - chvalitebný, 3 - uspokojivý, 4 - neuspokojivý.
 - v individuální výuce všech oborů pedagog hodnotí výkon žáka, domácí přípravu, pokrok žáka alespoň dvakrát do měsíce známkou do žákovské knížky,
 - ve skupinové výuce hudebního oboru se pedagog zaměřuje na hodnocení spolupráce v týmu, individuální přípravu i výkon, aktivitu samotného žáka, to musí být zhodnoceno známkou minimálně dvakrát za jednotlivé pololetí do žákovské knížky,

⁶ Podrobná pravidla hodnocení žáků ukládá škole Vyhláška 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání ke stažení na: <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/vyhlaske-ke-skolskemu-zakonu>

- v tanečním a literárně dramatickém oboru pedagog průběžně hodnotí žáka na základě jeho spolupráce v týmu a jeho práce v hodině,
- ve výtvarném oboru pedagog hodnotí žáka na základě jeho práce v hodině,
- v teoretických předmětech musí být žák vyzkoušen alespoň dvakrát za každé klasifikační období, při ústním zkoušení oznámí učitel hodnocení žákovi okamžitě, při písemné zkoušce maximálně do 14 dnů, o termínu písemné zkoušky, která trvá déle než 15 minut informuje učitel nejméně týden předem,
- učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáků průkazným způsobem tak, aby mohl doložit správnost celkové klasifikace žáků a způsob získávání jednotlivých známek, písemné práce žáků je učitel archivuje po dobu celého školního roku (termín od 1. 9. do 31. 8.),
- při zhoršení prospěchu žáka je učitel povinen informovat rodiče a tuto situaci s nimi řešit.

❖ celkové

- na konci každého pololetí je žák hodnocen výslednou známkou na vysvědčení, v pololetí je žákovi vydán výpis vysvědčení, na konci roku je vydán originál vysvědčení,
- žák přípravného studia je hodnocen celkovou známkou do elektronické žákovské knížky, ředitel školy může rozhodnout vydat žákovi vysvědčení.

Hodnocení žáků mimořádně nadaných a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je prováděno v souladu s naplňováním jejich individuálních plánů.

Složky hodnocení

Známka, která je napsána na vysvědčení, odráží hodnocení všech faktorů žakovy práce za půlrok či celý rok. V jednotlivých oborech je hodnocení závislé od naplňování následujících faktorů:

V individuální výuce hudebního oboru:

- domácí příprava,
- práce v hodině,
- účast a výkon na dílnách, koncertech, soutěžích,
- známka z ročníkové zkoušky.

Ve skupinové a kolektivní výuce hudebního oboru:

- domácí příprava,
- účast a výkon na koncertech, soutěžích,
- práce v hodině,
- práce v souboru či skupině.

Ve výtvarném oboru:

- práce v hodině,
- účast a úroveň výtvarného díla na výstavách, soutěžích.

V tanečním oboru:

- provedení pohybových vazeb v hodinách,
- účast a výkon na vystoupeních, soutěžích, soustředěních,
- účast a výkon na závěrečném vystoupení,
- individuální příprava na hodiny a vystoupení.

V literárně dramatickém oboru:

- práce v hodině,
- spolupráce v souboru,
- domácí příprava,
- účast a výkon na interních a veřejných koncertech a představeních.

7.2 PODMÍNKY POSTUPU ŽÁKA DO VYŠŠÍHO ROČNÍKU, ZKOUŠKY, ABSOLUTORIUM

Do vyššího ročníku postupuje žák, který byl na konci druhého pololetí celkově hodnocen stupněm prospěl/a, nebo prospěl/a s vyznamenáním a úspěšně vykonal/a ročníkovou zkoušku či se zúčastnil ročníkového tanečního vystoupení, výstavy, literárně-dramatického vystoupení.

Ročníková zkouška pro hudební obor

Každý žák je na konci školního roku povinen absolvovat ročníkovou zkoušku, ve které předvede své získané dovednosti. Ročníková zkouška je složena ze hry stupnic, etud i přednesů. Výběr stupnic, etud a přednesu závisí na požadavcích každého hudebního oddělení v daném ročníku. Pokud žák nemá připravenou etudu, může zahrát ještě jednu přednesovou skladbu.

Tato zkouška musí být komisí vždy okamžitě hodnocena známkou do žákovské knížky.

Absolventská zkouška pro hudební obor

Každý absolvent je povinen zahrát na absolventské zkoušce jednu přednesovou skladbu před komisí, složenou z vedení a pedagogů školy.

Na základě komisionálního hodnocení této zkoušky ti nejlepší zahrají na slavnostním vyřazení absolventů.

Absolventská zkouška pro výtvarný, taneční a literárně dramatický obor

V **tanečním oboru** je absolventská zkouška nahrazena absolventským vystoupením, které je hodnoceno pedagogem. Absolvent tanečního oboru zatančí 1-2 choreografie současného či klasického tance.

Ve **výtvarném oboru** je absolventská zkouška nahrazena vystavením absolventských děl.

V **literárně dramatickém oboru** je absolventská zkouška nahrazena absolventským vystoupením, kde absolvent získává větší prostor pro předvedení svých nabytých schopností.

Další kritéria hodnocení

Hudební obor

Hudební dílny

Jednotlivá oddělení hudebního oboru pořádají v rámci školního roku hudební dílny, které mají přispět k rozvoji hudebních schopností žáků. Zároveň se žáci nejenom učí hodnotit svůj výkon, ale i kultivovaně se vyjadřovat a hodnotit výkony svých spolužáků.

Dané oddělení si vybere interpretační problém a ten spolu s žáky prakticky probere na společném setkání, zároveň každé dítě pedagogové vedou k hodnocení vlastního výkonu a výkonu ostatních.

Hudební vystoupení, soutěže

Žák, který se aktivně účastní různých vystoupení či úspěšně reprezentuje školu na soutěžích a mimoškolních vystoupeních, je hodnocen svým pedagogem vždy kladně. Do celkového hodnocení je zahrnuta veškerá účast na těchto koncertech i soutěžích.

Pololetní přehrávky

V pololetí se konají pololetní přehrávky, kterých se zúčastní všichni pedagogové hudebního oboru jako odborné publikum. Tyto přehrávky slouží k průběžnému sledování pokroků žáků všech ročníků, ke vzájemné konzultaci problémů nastalých při výuce jednotlivých žáků a zároveň mají význam jako příležitost pro utužení sebevědomí žáků při hře na nástroj či zpěvu. Za svůj výkon jsou žáci hodnoceni slovně svým pedagogem, který může připojit i hodnocení písemné (slovní hodnocení či hodnocení známkou).

Výtvarný obor

Galerie

V hodinách výtvarného oboru probíhá slovní hodnocení po každé ukončené aktivitě formou tzv. galerie. U jednoho stolu jsou postupně představeny všechny výtvarné práce z uplynulé hodiny, které si žáci navzájem hodnotí. K závěru hodnocení přistupuje učitel a navrhuje známku.

7.3 PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ

Hodnocení při přijímacím řízení a prokázání předpokladů ke vzdělávání

Každý umělecký obor na škole provádí v rámci přijímacího řízení specifické oborové přijímací zkoušky. Konají se zpravidla na přelomu měsíců května a června. Ve výjimečných případech se zkušební komise sejde v náhradním termínu i po oficiálním datu přijímacích zkoušek. Zkušební komise ohodnotí výkon žáka pomocí bodového systému. O přijetí ke studiu zvoleného studijního oboru rozhoduje ředitelka školy, která své rozhodnutí oznámí písemně a veřejně maximálně do 30 dnů od konané zkoušky. Ve zveřejněném seznamu najde zájemce či jeho zákonný zástupce rozhodnutí pod číslem, přiděleným u přijímací zkoušky (tento způsob respektuje ochranu osobních údajů).

Přijímací zkoušky a prokázání předpokladů ke vzdělávání v hudebním oboru

Při přijímacím řízení je každé dítě hodnoceno jednotlivě za účasti tříčlenné zkušební komise. Ta ohodnotí každou část zkoušky zvlášť nejméně 0 a nejvíce 6 bodů. Žák může získat maximálně 30 bodů.

Žák je hodnocen z těchto úkonů:

- samostatné zazpívání a vytleskání rytmu lidové či umělé písně,
- zopakování hraného tónu, melodie, rytmu,
- v případě zájemců o výuku zpěvu zjištění velikosti hlasového rozsahu a zdravého hlasu,
- rozlišení stejného či jiného tónu sluchem,
- u mimořádně nadaných dětí je využíváno náročnějších hudebních prvků jako je například v rytmických modelech tečkovaný rytmus, synkopa a triola, poznání vyššího a nižšího tónu z harmonicky zahraného dvojzvuku, poznání sluchem počet (2 – 3) harmonicky zahraných tónů.

Přijímací zkoušky a prokázání předpokladů ke vzdělávání ve výtvarném oboru

Při přijímacím řízení výtvarného oboru je každé dítě hodnoceno jednotlivě za účasti zkušební komise, která se skládá z pedagogů výtvarného oboru. Každý žák projde třemi disciplínami:

- kresba - kresba tužkou nebo jiným kreslířským materiálem,
- malba - malba dle představy - výjev s postavami (například scéna z pohádky) libovolnou technikou,
- modelování - vytvoření zvířátka z modelíny.

Z těchto disciplín je následně ohodnocen 0-5 body. Maximální počet bodů je 15. Zájemce může přinést své domácí práce na ukázkou učiteli, není to však povinné.

Přijímací zkoušky a prokázání předpokladů ke vzdělávání v tanečním oboru

Při přijímacím řízení tanečního oboru je každé dítě hodnoceno jednotlivě za účasti zkušební komise, která se skládá z pedagogů a korepetitorů tanečního oboru. Dítě je hodnoceno na základě těchto úkonů:

- rytmické vnímání - běh či chůze podle hry klavíru,
- vytleskávání rytmu,
- tělesné dispozice - uvolněnost kyčelních kloubů, pružnost páteře,
- celková muzikálnost - vytleskávání říkadla, zpěv písničky a její vytleskání.

Zkušební komise každý úkon ohodnotí 0-5 body. Maximální počet bodů je 20.

Přijímací zkoušky a prokázání předpokladů ke vzdělávání v literárně dramatickém oboru

Při přijímacím řízení literárně-dramatického oboru je každé dítě hodnoceno jednotlivě za účasti zkušební komise, která se skládá z pedagogů literárně-dramatického a tanečního oboru. Ta hodnotí jednotlivé části zkoušky 0-5 body. Maximální počet bodů je 20.

Dítě je hodnoceno z těchto úkonů:

- správná výslovnost - opakování různých jazykolamů,
- pohybové dispozice - pohybová etuda na dané téma,
- představivost - schopnost rozvinout fantazii v jednoduché improvizaci,
- recitace - přednes básně, říkadla nebo četba předloženého textu.

7.4 VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Na základě Vyhlášky č. 15/2005 Sb., ve znění pozdějších úprav průběžně a systematicky škola sleduje výsledky oblastí:

- podpora školy žákům
- spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob
- výsledky vzdělávání žáků
- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků